

Po zmagi desnice nove odgovornosti za slovensko manjšino

BOJAN BREZIGAR

Velikonočnega prese-
nečenja letos nismo dobili v
cokoladnem pirhu. Prinesli
so nam ga teden dni prej ita-
lijanski volilci, ki so de-
snicarskemu kartelu dodeli-
li večino glasov in mu s tem
priznali pravico do vodenja
države v naslednji zakono-
dajni dobi.

Ker priznavamo demok-
racijo, moramo pač priznati,
da se v tem trenutku večina
italijanskih volivcev opre-
deljuje desno. Res je sicer,
da te desnice ne moremo in
ne smemo enostavno enači-
ti z misovsko stranko, ven-
dar je tudi res, da je ta
stranka, ki do včeraj ni ime-
la nobenega odločujočega
glasu v državni politiki, se-
stavni del kartela, ki naj bi
vodil državo v prihodnjih
letih. Sicer pa je ena prvih
ugotovitev po teh volitvah,
da se je spremenil dejanski
pomen besede desnica, ki je
doslej pomenila emarginira-
ni del italijanske politike,
sedaj pa je postala eden od
dejavnikov in po pone-
deljkovih volitvah v tej
zakonodajni dobi celo ključ-
ni dejavnik. To je prva spre-
memba - v terminologiji in
v stvarnosti - zadnjih voli-
tev.

Slovencev v Italiji ta
sprememba ne navdušuje
in se bodo z njo težko
sprijaznili. Za nas je bil
pojem desnice vedno sino-
nim za režim, ki je v dvajse-
tih letih pred drugo svetov-
no vojno zatiral slovensko
besedo, požgal slovenske
domove in moral slovenske
ljude. Tega istovetjenja se ne
bomo z lahkoto otresli, tudi
zato ne, ker ista desnica se
vedno rovari po naših va-
seh, skruni naše spome-
nike, nam odreka pravice in
celo zanika naš obstoj. Do-
godki zadnjih dni kažejo na
ponovno dviganje grebena
in torej na dejstvo, da je
volk samo zamenjal dlako
in da Finijev gosposki na-
stop se zdaleč ni spremenil
njegovih tržaskih in go-
riških privržencev; iz poba-
lina ne narediš gospoda kar
tako. Se zlasti če ti pobalini
bolj koristijo kot gospodje.
Vendar je ta dvoličnost ne-
varna, ker se Fini milijo-
nom italijanskih televizij-
skih gledalcev ne pred-
stavlja s krampom v roki,
kot se je Goričanom, ko je
šel »rusit« zid med Gorico
in Novo Gorico, ampak z
zlikanim jopičem in z zlika-
no govorico.

Finu pa je samo eden iz-
med sestavnih delov nove
desnice. To grupacijo se-
stavljata se Bossijeva Sever-
na liga in Berlusconijska
Forza Italia, ki ju ne more-
mo poenostavljeno istovetiti
s fašisti, čeprav so nekateri
njihovi predstavniki, npr.
na Goriskem, ubrali izrazito
desno pot; na Trzaskem pa

se je tej formaciji pridružil
tudi Lista za Trst, katere de-
snih usmeritev ni treba po-
sebej predstavljati.

Ce hočemo torej pristati
na tezo, da desnice ne mo-
remo istovetiti s fašizmom,
moramo k tej tezi takoj do-
dati, da v odnosu do sloven-
ske manjšine, do sožitja in
do problemov ob meji na
Trzaskem in Goriskem nova
desnica v celoti ohranja vse-
bino, ki je doslej označevala
samo Finijevo stranko in Lis-
to za Trst. Tisti, ki bi tej tr-
ditvi oporekali, lahko z dej-
stvi dokažejo, da ni tako.
Dosljej pa takih dejstev ni-
smo videli.

Na tem novem politič-
nem zemljevidu je mesto
slovenske manjšine na klo-
peh opozicije. Glavnini Slo-
vencev, ki je glasovala za
kandidate naprednega za-
vezništva, se je tokrat v opo-
ziciji pridružil tudi tisti del
slovenskih volivcev, ki so
glasovali za Ljudsko
stranko: ta stranka se je
namreč prav tako znašla v
opoziciji. Prvič po dolgih le-
tih je torej celotna slovenska
manjšina, ki se identificira v
skupnem predstavnstvu, v
opoziciji. Možnosti dogo-
varjanja z novo večino na
strankarsko-politični ravni
so praktično nične, vendar
bo morala slovenska manjši-
na svoje probleme izpo-
stavljati in po možnosti tudi
reševati; ne da bi se pogajali
o načelnih vprašanjih, am-
pak da zahtevamo, kar nam
je demokratična država
dolžna priznati. Vprašanje
je, kako to narediti.

Ena izmed poti, ki so jo z
nezanemarljivimi uspehi
ubrale nekatere manjšine v
tistih evropskih državah, ki
so najbolj centralistične in
najmanj dovzetne za
manjšinsko problematiko, je
markantna ločitev med poli-
tičnimi strankami in občan-
sko družbo. Manjšina se to-
rej uveljavlja kot subjekt za-
radi svojega jezika in svoje
kulture in kot taka zahteva
svoje mesto v družbi: pot, ki
so jo ubrali Nemci na Dan-
skem za razliko od poti
Dancev v Nemčiji, kjer orga-
niziranost temelji na politič-
ni stranki. Pa tudi pot, ki so
jo ubrale nekatere manjšine
v Franciji, kjer politične
stranke za ta vprašanja niso
dovzetne.

Seveda, nobenega mode-
la ni mogoče kar tako
osvajati; zato - da bo popol-
noma jasno - ne gre za nove
predloge. Gre samo za ugo-
tovitev, da smo po teh vo-
litvah se bolj odrezani od
vzvodov odločanja, in za
nujnost, da začnemo o tem
razmišljati in da v dokaj hi-
trem času tudi ukrepamo.
V stanju, kakršno je sedaj,
bi bilo namreč daleč naj-
slabše, ko ne bi naredili
ničesar.

VLADA / TEŽAVNI RAZGOVORI

Berlusconi je še tarča ostrih kritik Umberta Bossija

»Voditelj Fininvesta ima preveč
vpliva v sredstvih obveščanja«

MILAN - Umberto
Bossi vztraja pri svoji
ostri polemiki s Silviom
Berlusconiem in z nj-
govim gibanjem "Forza
Italia". Voditelj Severne
lige je včeraj spet pove-
dal, da Berlusconi (na
sliki) ne more biti na no-

ben način predsednik
vlade ter da se bo Liga za
sestavo nove vlade pogo-
varjala z vsemi stranka-
mi, vključno torej z levi-
co. Bossi je tudi rekel, da
ima Berlusconi trenutno
preveč oblasti in da po-
gojuje medije, posebno
pa televizijo.

Berlusconijsvi sode-
lavci so napovedali, da

voditelj "Forza Italia" za
sedaj ne bo odgovarjal na
Bossijeve ostre napade
in da se bo v prihodnjih
dneh raje posvetil
oblikovanju programa
morebitne nove vlade.
Berlusconi ni hotel ko-
mentirati niti Bossijeve-
ga predloga o obliko-
vanju neke vrste ustavo-
dajne vlade, ki bi izvedla
federalistično ureditev
države in potem takoj
oklicala nove politične
volitve. Zmagovalec ne-
deljskih volitev je očitno
se vedno prepričan, da
mu bo uspelo sestaviti
tristransko vladno Bos-
sijem in z neofasisti.

Opazovalci so vse-
kako prepričani, da gre
za sedaj se za taktične
igre in da hoče Bossi sa-
mo dvigovati politično
ceno za sodelovanje v
novem vladnem kabine-
tu. Vprašanje federaliz-
ma pa ostaja jaboljko
spora med Ligo in skraj-
no desnico, ki je na jugu
dobila glasove prav s po-
lemiko do Bossijevega
gibanja. Politika pa je,
kot vemo, umetnost
možnega in tudi kom-
promisnih rešitev.

Več na 2. strani

Foto S. Ferrari

GLEDALIŠČE

V Izoli umrl priljubljeni igralec Stane Starešinič

Preteklo noč je v izolski bolnišnici umrl zaradi
srčne kapi znani gledališki igralec Stane Starešinič,
dolgoletni član našega gledališča. Starešinič je bil
med tistimi, ki so v težkih casih postavljali temelje
gledališke dejavnosti v zamejstvu. Pogreb priljublje-
nega Staneta bo v torek v rojstni Vilenici.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Trst: odmevi na volitve

Včeraj so uradno proglasili nove parlamentarce iz naše
dezele. SSK je precej nezadovoljna z volilnimi rezultati.
Stran 5

Pri Gropadi našli orožje

V neki jami nedaleč od Gropade pri Bazovici so polici-
sti v preteklih dneh odkrili večjo količino orožja.
Stran 7

Dve smrtni nesreči na Goriskem

Dve osebi sta umrli v petek zvečer v dveh prometnih
nesrečah. V Ločniku je umrla priletna zenska, pri Gra-
dezu pa se je mlado dekle utopilo v kanalu.
Stran 11

Stefanel zamudil priložnost

V predzadnjem kolu regularnega dela italijanske
košarkarske A1 lige je trzasaki Stefanel izgubil po po-
daljšku s 87:92.
Stran 36

Vse zadnje novosti pri

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3 - Tel. (040) 820766

Kuhinje:

fantoni

MINOTTI

GRATTAROLA

POGAJANJA ZA NOVO VLADO / LIGA DVIGUJE POLITIČNO CENO

Bossi vztraja: Berlusconi ne more voditi nove vlade

"Senatur" spet ponovil zahtevo po federalistični ureditvi Italije

MILAN - Umberto Bossi vztraja pri mnenju, da Silvio Berlusconi ne more biti na noben način predsednik nove italijanske vlade. In to v glavnem iz treh razlogov. Prvic, ker ne dosledno zagovarja načrt o federalizmu, drugič, ker ima preveč oblasti in političnega vpliva v medijih in tretjič, ker ni edini zmagovalec nedeljskih volitev. Voditelj Lige je prepričan, da Italija nujno potrebuje ustavodajno vlado in zato napoveduje pogovore z vsemi strankami, vključno z levicarskimi, ki so že ubrale pot opozicije.

"Senatur" je iz Pontedilegna, kjer preživlja krajše velikonočne počitnice, znova frontalno

Umberto Bossi dviguje ceno za vstop v vlado (Foto AP)

napadel Berlusconi in njegovo gibanje "Forza Italia". Rekel je, da lahko edino predsednik republike Scalfaro poveri nekomu mandat za se-

stavo nove vlade, Liga bo vanjo stopila le, če se bo kabinet jasno in nedvoumno zavzel za federalizem. Pri tem ni izključil možnosti tudi

morebitne zunanje podpore novi vladi, ki pa je ne sme, kot rečeno, voditi Berlusconi.

Volilci so se jasno izrekli za korenite politične spremembe, je naglasil Bossi, ki je očital levici, da se ni laburistično usmerjena in da je se preveč vezana na preživeli strankarski sistem. Berlusconi ima po njegovem se preveč oblasti v medijih, posebno na televizijskem področju, Nacionalno zavestništvo pa nasprotuje federalizmu in trmasto zagovarja celovitost Italije. Sodeč po tej oceni je Liga po Bossijevem mnenju edina politična sila, ki je resnično zmogala na teh volitvah in ki lahko učinkovito vodi prehod iz prve v drugo

republiko. Da se bo to zgodilo bo lahko novo vlado torej vodil edinole predstavnik Severne lige.

Berlusconi je za sedaj previdno ubral pot molka, Bossiju pa je popoldne polemično odgovoril le voditelj skrajne desnice Gianfranco Fini, ki je doživel veliko volilno zmago na jugu Italije. Severna liga je v veliki zadregi, tudi zato, ker ima za sabo le nekaj manj kot 9. odst. volilcev, s katerimi skusa zaman pogovarjati rojstvo nove vlade. Nacionalno zavestništvo je po mnenju svojega liderja sicer pripravljeno na trezno in resno soocanje z Bossijem, ne bo pa sprejemalo ultimativ in političnih izsiljevanj.

S P O M I N

Stanetu Staresiniču v slovo

NEVA LUKES

Slabe in zalostne novice ne izbirajo dneva. Prav sedaj, ko se pripravljamo na praznovanje velikonočnih praznikov, je kot strela z jasnega udarila med nas vest, da je preteklo noč v izolski bolnišnici zaradi srčne kapi umrl trzaski igralec Stane Staresinič. Skopa novica se dodaja, da bo pogreb v torek na Preloki pri Vilenici v Beli krajini, od koder je bil pokojni doma.

Vse je tako nepričakovano in težko sprejemljivo, da ni lahko pisati o vsem, kar je Staresinič v tolikih letih prispeval k našemu gledališču in slovenski kulturi na sploh.

Bil je eden tistih, ki so v težkih casih postavljali trdne temelje naši gledališki dejavnosti, saj je nastopal v številnih pomembnih vlogah in je svoje ime zapisal tako v našo gledališko stvarnost kot tudi v dejavnost v drugih gledališčih. Igral je v mariborskem, kranjskem gledališču in oblikoval filmske ter televizijske vloge.

Okrog dvesto pomembnih vlog je ustvaril v svoji dolgoletni igralski karieri in mnoge nam bodo ostale v nepozabnem spominu. Sama sem ga videla zadnjič v Rebulovem delu Operacija Timava. Potem ga na odru nisem več videla, čeprav vesti o njegovem zdravstvenem stanju niso bile zaskrbljujoče.

Spomini gredo zato k tistim, že oddaljenim časom okrog leta 1950, ko je Staresinič kot mlad

igralec, potem ko je v vojnem času okusil teza-ve internacije na otoku Rabu in dal tudi svoj prispevek k narodnoosvobodilnemu boju, začel igrati v Trstu. Bili so to lepi, a tudi težki casi. Casi velikih uspehov, pa tudi velikih odrekanih in naporov, ko je soustvarjal številne predstave na večkrat neprimernih odrih, pa tudi v najbolj oddaljenih krajih in vaseh.

Bil je igralec, a tudi entuziast. Ni se predajal pesimizmu in omahovanju. Vedel je, in ob njem so bili njegovi takratni kolegi in prijatelji, da je treba iti dalje, pa četudi za ceno žrtve in odpovedi.

Docakal je upokojeitev, vendar je honorarno sodeloval v raznih predstavah. Se marsikak načrt je imel v mislih, čeprav se je - morda že utrujen, včasih tudi mamlodusen zaradi raznih stvari, ki jih ni mogel razumeti - umaknil v zivljenje v Fiesu in se je samo občasno oglašal v Trstu.

Ko sem ga zadnjič srečala, sva govorila predvsem o preteklosti, verjetno zato, ker nama je bila ta mnogo bližja in bolj pri srcu kot sedanost. Nisem mislila, da je bilo to najino zadnje srečanje.

Tako odhajajo tisti, ki so pomagali graditi temelje našemu gledališču, naši kulturi. Najmanj, kar lahko storimo, je, da si zapišemo njihova imena globoko v naša srca in da jih ne pozabimo.

NOVA VLADA / VEST, DA BO POSTAL NOTRANJI-MINISTER, IMA ZA PRVOAPRILSKO ŠALO

Di Pietro ne misli na ministrovanje

SYDNEY - »Nočem in ne morem biti član vlade, sicer pa mi ni nihče nič takega niti ponudil.« Tako je povedal znameniti milanski javni tožilec Antonio Di Pietro casnikarjem, ki so ga včeraj v Sydneyju sprasevali, kaj misli o možnosti, da bi postal notranji minister. To vest so namreč v preteklih dneh objavili številni italijanski casopisi.

Di Pietro se mudi v Avstraliji na 9-dnevnom obisku. Na vprašanja casnikarjev o svojih morebitnih vladnih funkcijah je odgovarjal med srečanjem z italijanskimi izseljenci v klubu Marconi, ki ima svoj sedež v zahodnem predmestju Sydneyja. »Za možnost, da bi postal notranji minister, sem prvič izvedel iz casopisov med letom proti Avstraliji. Prav gotovo je slo za prvoaprilsko šalo, ki so si jo privoščili vasi kolegi,« je povedal Di Pietro novinarjem. »Sicer pa je jasno,

da je zadeva povsem nemogoča. Jaz sem tehnik in to želim ostati, zdaj pa se ne sestavlja institucionalna, ampak izrazito politična vlada. Sicer pa - verjemite mi, da imam dovolj drugega dela,« je se pristavil.

Di Pietra spremlja žena Susanna in prijatelj Piero Rocchini, ki je sicer tudi znan psihiater in pisatelj. V Avstralijo je prišel delno na vabilo italijanskih izseljencev, delno pa tudi na vabilo avstralskih kolegov. Na sporedu ima vrsto predavanj, pa tudi pogovore s predstavniki sodnih in policijskih oblasti o pojavi korupcije in reciklaže umazanga denarja. Italijanski izseljenci so ga sprejeli z velikim navdušenjem. Predsednik kluba Marconi Tony Labozzetta ga je pozdravil kot »najsilavnejšega živečega Italijana«, ljudje pa so mu vzklikali: »Živio, čista Italija!«

NOVICE

Aretirali so ga, ko je obiskal starše

NEAPELJ - Agenti javne varnosti so aretirali 31-letnega Francesca Antignana, ki je sicer že imel opravka s pravico zaradi rop in nezakonite posesti orožja. Aretirali so ga, ko se je napotil k staršem, da bi jim voščil ob velikonočnih praznikih. Francesco Antignano je obtožen, da je skupno z nekaterimi prijatelji oropal tovornjak.

Predal se je karabinerjem

NEAPELJ - Ze več tednov so ga iskali, končno pa se je odločil in se predal karabinerjem. Alfonso Mazzarella je med osumljenimi zaradi umora 24-letnega Salvatoreja Presuttija, ki je bil ubit 5. februarja. Na osnovi preiskav naj bi Mazzarella streljal na Presuttija po dolgem prepiru v rekreacijskem krožku. V ozadju naj bi bili veliki finančni interesi v zvezi z nezakonitim trgovanjem s cigaretami tudi z bivšo Jugoslavijo.

Odrekli posvojitev zaradi... uhana

TRENTO - Tridentinsko sodisce je odreklo posvojitev nekemu tamkajšnjemu paru, ker je moski imel uhan v levem uhlju. Par sicer nima ekonomskih problemov, žena se ukvarja z umetnostjo, mož pa ljubi potovanja in igra v tamkajšnji godbi. Toda nad pozitivnimi platmi je po oceni sodišča za mladoletnike prevladala negativna - uhan na moskem uhlju.

RIM / AFERA ENIMONT

Pomicino zanikal vsakršno osebno vez s Castellarijem

Ali so v ozadju zares tajne službe?

RIM - »Prebral sem domislijsko rekonstrukcijo dogodkov.« Tako je reagiral nekdani veljak Krščanske demokracije Paolo Cirino Pomicino na pisanje rimskega dnevnika Il Messaggero o vezeh med afero Enimonta in samomorom bivšega generalnega direktorja ministrstva za državne udeležbe Sergia Castellarija oziroma o domnevnem sestanku Pomicina s pokojnim. »Srečeval sem ga le na sejah medministrskega odbora CIPE,« trdi Pomicino in zahteva razgovor s preiskovalci.

Novinar je zapisal, da je namestnik tožilca Davide Iori pridobil listine civilne obvesčevalne službe SIS-DE, čes da so tajni agenti nadzorovali Castellarija vse do smrti. Dosje navaja sestanek pokojnega menedžerja z ravno tako pokojnim mogotcem Raulom Gardinijem (a tudi z Occhettom in D'Alema), pa se skrivnostno atasejevko (poslovno torbo), ki jo omenja tudi dokument o srečanju Castellarija s Pomicinom.

Zatem se je oglasil iz Ravenne novinar Vanni Ballestrazzi, ki je bil prijatelj in sodelavec Gardinija, ter zanikal, da bi ta poznal Castellarija, cigar smrt sta obravnavala kot nekaj čudnega glede na to, da je ministrski funkcionar umrl kmalu potem, ko je spoznal Andreottija... Ballestrazzi meni, da vso zadevo režirajo ljudje, ki so vpleteni v skandal Enimonta in uživajo zascito tajnih služb. V resnici preiskovalci dvojijo o verodostojnosti dosjeja.

NEAPELJ / SPOR MED BOLNIŠNICAMA

Smrt zaradi tampona ki je ostal v trebuhu

Pokojničin sin zahteva sodno razčiščenje

NEAPELJ - Kirurgi neapeljske bolnišnice Cardarelli so 22. oktobra lani odstranili 72-letni Matilde Romano iz Venafr pri Isernii želodčni tumor. Nekaj časa po odhodu iz bolnišnice je začutila v trebuhu hude bolečine, zato so jo sprejeli v bolnišnico Santissimo Rosario v Venafru: rentgenski pregled je pokazal, da ima v trebuhu približno 60 centimetrov dolg tampon, ki so ji ga z novo operacijo 21. januarja letos izvlekli, a že po nekaj dneh je umrla.

Pokojničin sin Costantino Macera je 1. februarja zadevo prijavil karabinerjem krajevnega tožilstva, vendar zaman. Ker ni na ovadbo reagirala nobena oblast, je sklenil včeraj s problemom seznaniti sirso javnost, čes, morda pa se bo kdo vendarle zganil in poskušal ugotoviti vzroke materine smrti.

Macera je prepričan, da je tampon pozabila v ženskinem telesu kirurška ekipa, ki jo je vodil Domenico Molino in v kateri sta bila se kirurški pomočnik Vincenzo Napoli ter anesteziistka Maria Oliva. Prof. Molino trdi, da ni bilo mogoče kar tako pozabiti tampona

že zaradi izpopolnjenosti aparata za mehansko sivanje ran, sicer pa tega povsem ne izključuje. Zakaj? Tampon bi utegnil ostati kje v trebušni votlini, nikakor pa ne v črevesju. Macera je torej prepričan, da so tampon pozabili v materinem trebuhu prav v bolnišnici Cardarelli, osebje le-te pa namiguje, da to ni res, da so morda kaj narobe storili v bolnišnici Santissimo Rosario, katere kirurg Roberto Chiaverini vrh tega razlaga, da ni slo za običajen tampon, kakršnega je lahko zapaziti z navadnim rentgenskim pregledom.

Kakor vidimo, je vprašanje na moč zapleteno; tudi zaradi tega, ker je menda prisotnost tampona v trebušni votlini pokazal sele specialistični pregled TAC. Zakaj je torej Matilde Romano umrla? In kdo je kriv? Zadeva se bo menda vlekla v nedogled, sicer pa utegne prvi odgovor dati obdukcija, za katere datum naj bi se odločili v prihodnjih dneh, torej ne pred torkom, saj je danes velika noč, jutri pa velikonočni ponedeljek, ki ju s tamponi ne gre motiti.

SPETER / POGOVOR S PAVLOM PETRIČIČEM

Dvojezična šola ni tujek v življenju beneških Slovencev

Z didaktičnega vidika se je uveljavila s svojim učnim modelom

SPETER - Leto 1993 je bilo v življenju dvojezične spetske sole pomembno, saj ji je uspelo dobiti nov, ustrežnejši sedež. Zaradi številnih omejitev, ki jih je postavila sanitarna služba, so bili na starem sedežu v položaju, ko niso mogli več sprejeti vseh prosilcev, zato so s spetsko občinsko upravo podpisali dogovor, po katerem razpolagajo s prostori nekdanjega državnega poklicnega zavoda. V zameno za uporabo se je vodstvo sole obvezalo, da na svoje stroške poskrbi za adaptacijo poslopja v skladu z obstoječimi zakonskimi normami.

O tem so se soočali tudi na občnem zboru zavoda, ki je bil v Spetru. Predsednika centra prof. Pavla Petričiča smo zaprosili za oceno o zdajšnjem stanju središča; o težavah ter o njegovih perspektivah.

Kako je potekalo delo obnove v novih prostorih?

Glede adaptacije smo se odločili, da najprej opravimo tista nujna dela, ki zagotavljajo stavbi dokončno funkcionalnost, in da prenesemo druga prenovitena dela v drugo fazo. Z vodstvom gradbenih del smo se tudi dogovorili za rok, ko naj bi prostori bili predani v uporabo.

Dogovorjeni rok nam je uspelo spostovati in tudi zaradi prostovoljne pomoči staršev, ki so pomagali pri barvanju in beljenju, pri ci-scenju, pri sami selitvi in postavljanju opreme

in drugega materiala. Dela pri novem sedežu so zahtevala tudi dodaten napor samega osebja in to med samimi božičnimi prazniki. V imenu upravnega odbora se moram zato zahvaliti vsem, ki so s svojo zavzetostjo in nesebično pomočjo pripomogli, da smo januarja začeli z delom v novem sedežu ter se obenem izognili nemajhnim stroškom.

Kot nam je znano, ste tokrat realizirali le del načrta programa. Kaj pa predvideva nadaljnja faza?

V tej fazi bomo usposobili telovadnico ter posebno učilnico za likovno vzgojo, knjižnico in projekcijsko dvorano, poskrbeli bomo za toplotno izolacijo stavbe, za ograjo in dvorišna vrata, za dopolnitev električne napeljav. Na osnovi deželne zakona 46 pa naj bi upravni odbor vložil na deželo novo prošnjo za ureditev prvega nadstropja stavbe.

Mimo načrtov se vaše središče srečuje tudi s težavami gmotne narave?

Ne glede na te težave pa velja poudariti, da je prioriteten pomen naše sole za vso slovensko skupnost izven debate in to kljub dejstvu, da naše večje potrebe predstavljajo zanjo izredno relevantno ekonomsko breme.

Tudi leto 1993 končujemo z občutnimi dolgi. Vendar moramo pri tem upoštevati, da je dober del teh dolgov zgolj vknjižbene narave, saj računamo na dodatna obljubljena sredstva, ki jih seveda se nismo mogli vključiti v obračun in ki bodo te dolgeve bistveno zmanjšala.

Vsekakor bodo se potrebni napor, da se finančni položaj zavoda sanira. Do deželne uprave smo se že obrnili s prošnjo, da bi na osnovi zakona 46 podpirala tudi delovanje sole in ne samo vrtca.

Kakšna je vaša ocena o uspešnosti sole?

Z didaktičnega vidika se sola uveljavlja na najboljši način. Imamo dobre učitelje, ki se stalno izpolnjujejo tako didaktično kot strokovno in ki so v pogostih stikih s starši. Učenci sistematično osvajajo znanja in spretnosti, ki jih predvidevajo ministrski programi za državne sole, in to priznavajo tudi zunaj našega okolja, ob uspešnih izpitih in na srednjih solah, kjer naši učenci nadaljujejo s solanjem. Sola torej dobro ustreza primarnim potrebam družin.

Poleg tega pa naša sola z dvojezično vzgojo, ki zajema osem let od vrtca do konca osnovne sole, nudi nekaj več. Naš model dvojezične vzgoje je organski in se postavlja kot pozitiven ob primerni izkušnji, tudi v evropskem merilu. Sodobne znanstvene studije o dvojezičnosti v solskem obdobju pripisujejo taki vzgoji specifično vrednost in analizirajo vzgojne rezultate v smislu miselne odprtosti, pripravljenosti k soocanju, kritične naravnosti in socializacije, pa tudi samega spodbujanja inteligence. To je tisto "nekaj več", na kar sem zelel opozoriti.

Pa se o nečem moram spregovoriti. Mnogi izmed nas smo se začeli zavedati pomena poznavanja slovenskega jezika, kaj nam pomeni razumevanje, govoriti, brati in pisati ta jezik, prav zato, ker nam vzgoja, ki smo je bili deležni, ni dala te možnosti. To dejstvo je vsekozi zaviralo in se danes

zavira vključevanje naše skupnosti v širši slovenski kulturni prostor. Naša skupnost pričakuje od naše sole, da bo z dvojezično vzgojo otrok ustvarila najosnovnejši pogoj za bolj harmonično integracijo naše krajevne skupnosti v širši slovenski prostor. Ta pogoj pa je lahko v soli le jezik.

Gotovo je, da dvojezična sola odpira družinam doslej neznane probleme in vzpodbude. Zdi se mi, da so družine naših otrok te probleme dobro razumele in da so ob različnih priložnostih konkretno pokazale svojo navezanost na to solo. Predvsem mislim, da so zelo pozitivno sprejele vzpodbude, in to tako na ravni posameznih družin kot na ravni povezav med družinami. Tista, ki jo mnogi starši s custvenim nabojem imenujejo "naša sola", torej nikakor ni tujek v življenju slovenske skupnosti v Videmski pokrajini. Sola konkretno občuti nujnost, da se v svojem vsakodnevnem delu odpira naši skupnosti, da odkriva njene jezikovne in kulturne vrednote, da zajema iz izročila in zgodovine naših vasi, Nadiških dolin, naše Beneške Slovenije.

Pogovor zapisal
Rudi Pavsčič

Vrsta predavanj o slovenskem romanu

Visoka sola za moderne jezike, za prevajalce in tolmače bo priredila v akademskem letu 1993/94 ciklus predavanj o razvoju slovenskega romana od začetkov do naših dni. Predavali bodo profesorji z ljubljanske univerze. 14., 21. in 28. t.m. (ob 17. uri) bo prof. dr. Matjaž Kmecl govoril o prvem obdobju slovenskega romana; 5. maja (ob 17. uri) bo prof. dr. Janko Kos govoril na temo "Cankarjev roman", 12. maja (vedno ob 17. uri) pa bo prof. dr. Helga Glušić predavala na temo "Sodobni slovenski roman". Na predavanja, ki bodo v Visoki soli za moderne jezike v Ul. Alviano 15, so se posebej vabljeni študenti in profesorji slovenistike ter dijaki višjih srednjih sol.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT, finančni in legalni 120.00 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VELIKA NOČ / MED VERSKO IN POSVETNO TRADICIJO

Bistveno manj nakupovanja in vračanje k starim običajem

Tržačani se kosilo v restvaraciji in izletu čez mejo niso odpovedali

TRST - Restavracije polne, nakupi pa skromni. Tako bi lahko označili glavni trend letošnjih velike noči v Furlaniji-Juljski krajini in se posebej v Trstu. Velikonocno kosilo je bilo v najbolj znanih tržaskih gostinskih lokalih praktično razprodano, kar je sicer nekoliko v nasprotju s splošno usmerjenostjo k varčevanju, toda upoštevati je treba, da se Tržačani svojim tradicijam le težko izneverijo. Tako, kot ostajajo zvesti navadi, da se za praznike opravijo čez mejo, na krajši izlet s kosilom ali večerjo v tamkajšnjih gostiscih, ali pa kar na večerjavne velikonocne počitnice v znane turistične kraje ob slovenski oziroma istrski obali. Tako je bilo na mejnih prehodih že v petek videti kolone vozil, stanovanjskih prikolic in kamperjev, tudi iz drugih krajev severne Italije, čeprav vreme ni obetalo nič dobrega. Večjih zastojev na prehodih niti včeraj ni bilo, saj je bil promet kljub precejšnji gostosti tekoc. Tam, kjer je velikonocna tradicija

najbolj odpovedala, je prav potrošništvo, področje torej, ki je z gospodarsko recesijo se sicer izgubilo nekdanji »sijaj«. Tržaske trgovine je pred prazniki resil povečan obisk kupcev iz Hrvaske, Madžarske in iz obmejnih krajev Slovenije, toda trgovci z živili kljub temu tožijo, da jim bodo pince in pirhi ostali na policah. To velja se posebej za čokoladne pirhe, katerih prodaja je v Trstu upadla za okrog 8 odstotkov, medtem ko se je povečalo povpraševanje po veliko preprostejših, a tradicionalnejših titolah. Nekoliko več dela so imeli le v cvetlicarnah, ki bodo odprte tudi danes dopoldne.

Ze od četrta so po vsej deželi v teku velikonocni verski obredi, čeprav je slabo vreme ponekod onemoglo krizeve poti. Skofje starih skofij v deželi so sinoci vodili priložnostne maše, posebno zanimiv pa je bil starodavni običaj v Forni Avoltriju, kjer so kotalili »cidoluse«, v ogenj ovita lesena kolesca, ki

v temi risejo sugestivne svetleče se sledi. Lucanje teh kolesc spremljajo obredne besede, ki se nanasajo na imena možnih zaročenk in zena, na ljubezenske zgodbe ali na dovtype na račun znanih vaskih osebnosti. Vse skupaj spremljajo sale in ironični verzi. Običaj naj bi izvirail iz keltskih časov in bil povezan s časčenjem ognja.

Posvetni del velike noči je v veliki meri odvisen tudi od vremena, ki je ze od petka slabo, danes pa naj bi se prehodno izboljšalo do spremenljivosti, ki jo bo spremljala ohladi- tev. Jutri je predvideno novo poslabšanje, v hribih najbrz z novim snegom, ki je ze pobelil vrhove. Z Nevevskega sedla poročajo o 20 centimetrov visoki snežni odeji, ki se pri koci Gilberti odebeli na 40 centimetrov, tako da so proge Kanin, Gilberti in Preval z vlečnicami odprte za smuko, na Trbižu pa so znova pognali žičnico na Sv. Visarje, kjer bo danes ob 12. uri velikonocna masa.

UŽITEK PRI izbiri

Užitek ob imetju "Sončnih keramik", izrednih posod za kavo in sladkor, ki bodo nagrada za vašo zvestobo.

Cremcaffé

Užitek ob srebanju kave Cremcaffé, izredne pijače, ki vas nikoli ne bo razočarala.

"Sončne keramike" lahko dobite z zbiranjem nagradnih točk.

ki so nalepljene na 250-gramskih vrečkah Gusto Forte, Crema di Caffé, Bar in DK 005, ter na 500-gramskih vrečkah mešanice Bar in Cremcaffé.

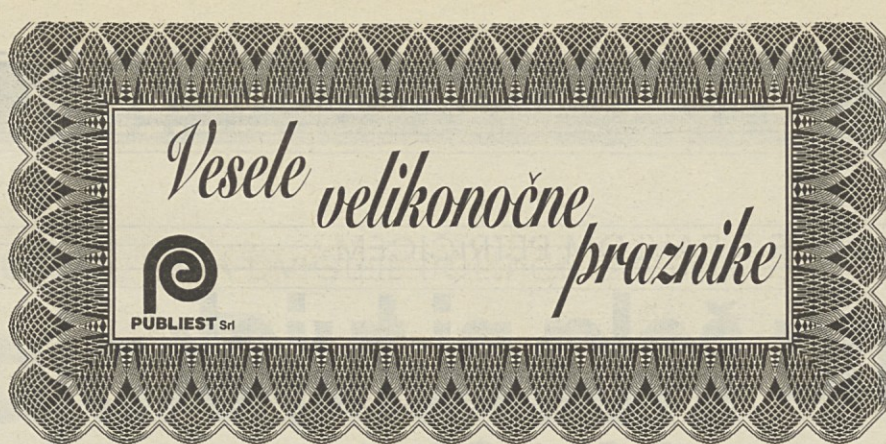
AUT. INT. DI PIN. N°19612 DD 05/11/93

agrar s.r.l

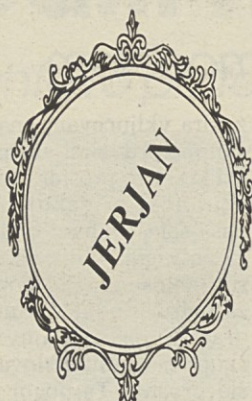
IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST

Ulica Valdirivo 19
Telefon (040) 631900, 631846
Fax 040/361850

PEKARNA
SLASCICARNA

TELEFON: 727072
Ulica dell' Istria 16
TRST

Centralsped

MEDNARODNA SPEDICIJA IN PREVOZ

Fiiale:
MILAN
GORICA
FERNETICI
RABUJEZ

Sedež: TRST
Ul. C. Ghenga 2
Telefon (040) 3738 (16 linij)
Telex 460140 CENTTS I
Telefax 662211 - 634947

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski
prevozi, aviopromet, suhozemski transport

MANUFAKTURNA TRGOVINA Z BLAGOM

Udovič

Velika izbira moškega in ženskega blaga ter vsakovrstne konfekcije
Stari trg - Piazza Vecchia 2 TRST - Trg Ponterosso 4

»**CORIUM**« s.r.l
import-export

Ul. Cellini 2
34132 TRST

Tel. (040) 660160
Telex 461102 CORIUM I
Fax (040) 660059

mode ada

Suzana in Nevenka

TRST - Ul. ss. Martiri 12 (pri Trgu Hortis) - Tel. 301573

ELEKTRIČNE
INSTALACIJE

Ambrožič

Milan

ROJAN
Ul. Moreri 7
Tel. 414277

S.A.C.A.T
IMPORT - EXPORT

*nadomestni deli
za vse avtomobile*

TRST

Ul. sv. Frančiška 38 - Tel. 635388
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483

POHIŠTVO

Korsic

vošči veselo veliko noč prijateljem
in odjemalcem tudi z onkraj meje!
Ul. S. Cilino 38 - Tel. (040) 54390

miro minelli

RAZSVETLJAVA
IN RAZNOVRSTNA
DARILA

TRST - Trg Goldoni 8
Tel. 775538

HOTEL
RESTAURANT
TOTOCALCIO TOTIP ENALOTTO TRIS

SONIA

DOMJO 47
Tel. 820229

**CRISMANI
DAVID**

NOVE GRADNJE IN POPRAVILA
KRIŽ 175 - ☎ 040/220573

CVETLIČARNA

Savina

ISTRSKA ULICA 10
Tel. 763856

Zivec

S.n.c.
ZIVEC S. & C.

Obrtniška cona -
Dolina 507/4

Tel. 228091 - 228389 - Fax: 228389

- instalacije
in adaptacije
električnih
napeljav
- izdelovanje in popravila
svetlobnih napisov

VARNOSTNE
ELEKTROINSTALACIJE

MAURI

p. l.
EZIO

Dolina - Domjo 61 - Tel. 280591

posebne
varnostne
naprave
oprema
prostorov
za računalnike
preureditev
električnih
instalacij

RESTAVRACIJA
BAR

»**La Marinella**«

Ribje specialitete

TRST
Miramarski drevored 323
Tel. (040) 410986

SUPERMARKET

DESPAR DOMIO
Guido Jez & C. S.n.c.

Domjo 157 - Tel. 826541 PRODAJA RIB
OB SOBOTAH NON STOP
VELIK PARKIRNI PROSTOR

Elektroavto

ELEX 2

S.n.c.
Mauri Sergio & c.

servis Magnetti-Marelli, dobava in montaža
avtoradijev, akumulatorjev
in elektronskih varnostnih naprav

34018 Dolina - Obrtniška cona »DOLINA« 507/1
Telefon 228881

TRGOVINA OBUTVE
IN KONFEKCIJE

DRAGA

Sancin Karolina

BOLJUNEC 391
Tel. 228133

20 LET DELOVANJA 1974 - 1994

WILMA s.r.l.

pralnica, kemična čistilnica
uvoz - izvoz

Poslujemo za:

- ♦ gostinstvo
- ♦ industrijo
- ♦ javne ustanove
- ♦ pomorstvo

DOLINA - Obrtna cona Tel. 228530 - Fax 227043
BAZOVICA - Ul. Gruden 27 - Tel. 226561

34132 TRST

Ul. del Lavatoio 4

Tel. (040) 365424

Tlx: 461012 FARCO I

Fax (040) 363918

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIO **PRIMA**
COSMETICS ITALY

PERTOT

velika izbira podlog, drobnarij, metražnega
blaga za obleke in dom

TRST

Ul. Ginnastica 22

Tel. 371648

O VOLITVAH

Tudi Slovenci
radi sedimo
pred TV ekrani..

SANDOR TENCE

Tržaska levica si zelo težko utira pot iz podrejenega položaja, v katerega so jo potisnile po vojne razmere. Omenjati stalno Kominform, kot se delajo nekateri, je nesmiselno in zavajajoče. Pravi mejnik je v dobrem in v slabem Osimski dogovor, po katerem so oblast v mestu znova prevzele (ali so jo sploh kdaj izgubile?) liberalnacionalistične sile. Levica (v glavnem se je vse vrtelo okrog KPI) je bila tedaj potisnjena v se bolj podrejeno situacijo, iz katere se dolga leta ni opomogla tudi zaradi lastnih napak in kratkovidnosti njenih voditeljev.

Prislo so burne mednarodne in notranje politične spremembe (tukaj je imel se poseben vpliv razkroj Jugoslavije) in prislo so lanske pokrajinske volitve (balotaza Codega - Sardos Albertini), ki so prvic po tolikih letih pokazale, da desnica ni nepremagljiva. Končno je prišla se zmaga na obcijskih volitvah, ki si jo levica sicer deli s prosvetljenim centrom, predstavlja pa vendarle zmago odprtega Trsta ter prvi zgodovinski poraz nacionalistične opcije.

Političnih volitev res ne gre primerjati z upravnimi. Vseeno pa preseneca, kako je tukajšnja levica nemo in skoraj fatalistično sprejela ta volilni poraz. Namesto treznih in odkritih ocen slišimo pritožbe nad domnevno (ne) angaziranostjo te ali one komponente v volilni kampanji, nad umestnostjo oziroma neustreznostjo te ali one kandidature in podobno. Značilno je tudi, da skoraj vsi se razmišljajo po komponentah in po ozkih strankarskih kalupih, kot da je bilo napredno volilno zavezništvo ne samo nekaj epizodične, ampak tudi nekaj, v katerega je resnično malokdo posteno verjel. Desnica (to je tudi eden od razlogov, da je zmagala) je bila očitno pametnejša.

Skoraj ves povojni čas so stranke, ki so združevale Slovence in manjšinske organizacije, opozarjale na nevarnost razprševanja slovenskih glasov. To je bilo dolgo let prepotrebno in učinkovito poročilo, ki pa danes ni več aktualno. V zadnjem času smo ga sicer poredkoma slišali, v tej volilni kampanji pa je skoraj izginilo.

Vodilni v slovenski manjšini, vključno tudi s Primorskim dnevnikom, imajo se vedno v marsičem dokaj izkripljeno in napačno predstavo o volilnih izbirah

in motiviranosti volilcev, ki je na razne načine vezano na manjšinsko skupnost. Narodna pripadnost gotovo se zelo vpliva na volilne izbire Slovencev, s pospešeno hitrostjo pa se utrjujejo tudi drugi dejavniki (motivacije), ki jih mi zanemarjamo oziroma jih niti ne poznamo.

Kronist ob pomanjkanju strokovne analize volilnih rezultatov (v preteklosti je za to skrbel SLORI) na osnovi števil in primerjav lahko le ugotavlja vedno večjo mobilnost slovenskih volilcev. Zvestoba tej ali oni stranki je najbrž trdnjša kot med volilci večinskega naroda, vse več pa je tudi v naši skupnosti volilcev s spreminjajočimi se volilnimi navadami. Dolgo časa so si pred tem pojavom mnogi zatiskali oči in ga zaceli resno jemati v postevle, ko so ugotovili koliko Slovencev je glasovalo za Severno ligo.

Takozvana »afeta Lojk« je bila za mnoge velika travma, če pogledamo zadnje volitve pa nesporno ugotovimo, da so za Berlusconijske glasovali tudi Slovenci. V poprečju gotovo v precej manjšem številu kot italijanski volilci, pa vendarle so tudi oni prispevali k zmagi trojice Berlusconi - Bossi - Fini. Pripadniki manjšinske skupnosti gledajo televizijo podobno kot Italijani in podobno kot oni so tudi verjeli v obljubo, da bo le s takim »preokretom« moogoče ustvariti milijon novih delovnih mest.

Političnega nasprotnika ne gre nikoli demonizirati, posebno ne, če zmaga na demokratičnih volitvah. Mnogi so si tudi med nami delali utvare, da je Lista za Trst le prehodno politično gibanje, ki bo imelo kratko življenje. Izginili so demokristjani in socialisti, melonarji pa so kljub nekaterim hudim porazom (zal) še na površju, saj se imajo za zmagovalce zadnjih volitev.

Ace Mermolja je napisal, da se je po teh volitvah za Slovence pričela nova dogodivščina, pri čemer je opozoril na nevarnost, da bi sedaj prevladala zgrešena manjšinska politika. Da se to ne bo zgodilo predlaga angaziranost vseh razpoložljivih energij in agilna vodstva. To sta dve zelo pametni priporočili. Tudi v naši sredi je strankarska in politična pripadnost skoraj popolnoma zasencila kvaliteto in strokovnost, naša politična vodstva pa so se uklenjena v miselnost »enotne delegacije«, v katero niti sama več ne verjamejo.

VČERAJ URADNA PROGLASITEV

Sodišče potrdilo
parlamentarce

Umestitev v prihodnjih dneh v Rimu

Na tržaskem sodišču (na sliki-foto KROMA) so včeraj proglasili novoizvoljene senatorje in poslance iz Furlanije-Juljske krajine, ki bodo v kratkem formalno prevzeli svojo novo funkcijo. Našo deželo bo v Rimu vsega skupaj zastopalo se-

dem senatorjev in trinajst poslancev. Gianfranco Fini je medtem uradno izbral rimsko večinsko okrožje in svoje mesto v proporcionalnem sistemu prepustil Robertu Menii. Tržaski neofasisti so po dolgih letih spet dobili svojega parlamentarca.

PRVI POVOLILNI REZULTAT /

Zamenjava komisarja
EAPT in polemika o
starem pristanišču

Giuseppe Romanò nasledil Giacchija

Pristanišče in usoda proste cone v starem pristanišču sta prvi »žrtvi« spremenjenih dovolilnih političnih razmerij v Trstu. Na čelo pristaniške ustanove je bil namestjen imenovan nov komisar, dosedanji podsef kabineta transportnega ministra Coste, bivšega liberalca, ki se je bil pridružil Berlusconijevemu kartelu. Gre za Giuseppa Romanòja, ki bo zamenjal dosedanjega komisarja Achilleja Vinci Giacchija, kateremu bi moral mandat formalno poteci konec leta, dejansko pa v trenutku, ko bo ustanovljena načrtovana nova pristaniška oblast, tim. authority (za vodstvo katere je bil Giachi med drugim naravni kandidat). Druga fronta polemik, na kateri so se posebno glasni listarji, pa je zrasla okrog namembnosti območja stare pristaniške proste cone, za katerega Illyjeva občinska uprava zeli, da bi se odprlo za potrebe mesta in prometa, medtem ko so županovi politični nasprotniki tem namenom sprožili vojno v zascito interesov nekaj podjetij, ki dotrajana pristaniška skladišča se vedno uporabljajo.

Bitka za nadzor nad pristaniško upravo, ki jo je bil se v svojih prvih poselskih casih začel listarski tajnik Giulio Camber, se torej nadaljuje in po volitvah beleži novo točko v prid zmagovite koalicije in z njo Camberja, Liste in tistega dela Trsta, ki noče, da bi se namembnost starega pristanišča spremenila. Drugi del Trsta z županom na čelu in tudi z dosedanjim komi-

sarjem Vinci Giacchijem naj bi torej izgubil bitko, ne pa vojne, čeprav po nepreverjenih vesteh Illyja pri tem ne podpira niti DSL. Občinska uprava v dolgi tiskovni noti, ki jo je podpisal najstarejši odbornik Damiani, ne skriva vzbujenosti in sodbno o namembnosti starega pristanišča prepisuje javnemu mnenju. Sama bo vztrajala pri programu, s katerim se je bila kandidirala na celo mestne uprave, javnosti pa ponuja podatke, po katerem so pritlične pokrite površine v stari prosti coni zasedene 73-odstotno, tiste v prvih nadstropjih pa komaj 27-odstotno, povrhu pa gre za povečini nekomercialno blago, kar pomeni, da skladišča služijo za hrambo najrazličnejšega blaga drugih javnih ustanov. Ti podatki bi torej svetovali soocanje - ugotavlja Občina - ki ne bi slo-nelo na emotivnih ali celo demagoskih osnovah, ampak na prizadevanjih za zadovoljevanje potreb celotne mestne skupnosti. Te potrebe bodo se naprej ostale glavno vodilo Illyjevega odbora, k čemer ga zavezuje zaupanje volilcev, in to ob polnem spoštovanju specifičnosti in vloge manjšinskih političnih sil.

Tiskovno sporočilo Občine se zaključuje z ugotovitvijo, da je sedaj bolj kot kdajkoli potrebno, da se vsak iz svojega dela s spoštovanjem volje prebivalstva in da si se zlasti novoizvoljeni tržaski parlamentarci postavijo za cilj koristi Trsta, namesto da pridružujejo tistim, ki so napovedali vojno Illyjevi mestni upravi.

OCENA VOLILNIH IZIDOV

Po mnenju SSK
smo Slovenci
naredili preveč
političnih napak

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je ugotovil, da so slovenski volilci v dobri meri prisluhnili napotkom SSK, za kar se jim je zahvaljuje, obenem je izrazil zadovoljstvo, da bo tudi v novem parlamentu sedel Slovenec, in sicer prof. Darko Bratina, ki je bil izvoljen s podporo vseh najpomembnejših političnih komponent slovenske manjšine. Slovenski glasovi so prav gotovo bili odločilni tudi za izvolitev prof. Claudia Magrisa.

Sicer pa tržaski Slovenci, po mnenju SSK, ne moremo biti zadovoljni z volilnimi izidi. Po prepričanju SSK je treba nezadovoljive rezultate v dobri meri pripisati tudi napakam, ki so bile storjene, bodisi med politično organiziranimi Slovenci bodisi v okviru političnih sil oziroma volilnih navez, za katere se je večina politično organiziranih Slovencev odprede-lila.

SSK ocenjuje, da smo Slovenci napravili napako že s tem, da se nismo skušali pred volitvami dogovoriti o programu in kandidatih, ki bi jih potem skupno zagovarjali, kot je med drugim bila prav SSK predlagala. Po drugi strani pa se je na volitvah spet jasno izkazalo, da je na Tržaskem mogoče prevladati nad nacionalistično desnico samo z dogovarjanjem v čim širšem krogu odprtih in demokratičnih političnih sil. To je bila pot, ki je omogočila izvolitev tržaskega župana Illyja, pa tudi pot, ki je omogočila izvolitev Magrisa.

NA PROSEKU IN V KRIŽU

Od torka injekcijska služba

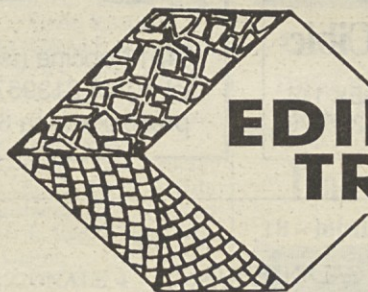
Več storitev v zahodnokraškem zdravstvenem okraju

V sklopu javno-zdravstvene službe se le nekaj premika na bolje. Zaznavni so znaki preseganja dosedanje okostenele miselnosti in se zlasti prakse v strukturah KZE. Spremenjeno upravno-politično tolmačenje zdravstva, kot ene osnovnih storitev, ki jih mora družba zagotoviti slehernemu državljanu, omogoča uresničevanje učinkovitih in samozadostnih decentraliziranih struktur, ki so tako blizu porabnikom.

V zahodnokraškem zdravstvenem okraju s sedežem v Nabrežini, dobiva ta struktura popolnejšo podobo, raven storitev se izboljšuje, tako da upravičencem ni treba več za vsako malenkost v mesto. Veliko zaslugo za ta kakovostni zaspek ima zdravstveni koordinator dr. Ivan Simunič, ki je s svojimi sodelavci s politiko malih korakov v dobrem letu dni vpeljal oziroma revitaliziral nekatere službe, ki so jih porabniki prej pogrešali. Na območju zahodnokraškega zdravstvenega okraja, ki zaobje-

ma devinsko-nabrežinsko, zgoniško in repentabrsko občino ter vasi zahodnega Krasa tržasko občino, delujejo splošna medicinska služba, otroška in družinska posvetovalnica, diagnostična služba in tudi administrativno izdajanje avtorizacije za specialistične preglede. V kratkem bo možna rezervacija specialističnih pregledov prek neposredne računalniške povezave, organsko pa je stekla tudi socialna služba, katere delovanje se bo skladno prepletalo z zdravstveno oskrbo. Tudi krog strokovnih sodelavcev se postopoma dopolnjuje.

Dodelitev se ene medicinske sestre z znanjem slovensčine nabrežinskemu zdravstvenemu okraju, bo prispevala k še dodatnemu izboljšanju storitev. Tako bodo s torkom raztegnili injekcijsko službo tudi na ambulantni na Proseku (vsak dan od 8. ure do 8.45) in v Krizu (vsak dan od 9. ure do 9.45). Gre torej za novopridobitev za zahodnokraško prebivalstvo.(B)

EDIL-PORFIDI
TRENTINATLAKOVANJE
ZUNANJIH POVRŠIN

- porfidi
- peščenci
- prane cementne plošče
- samovezni tlakovci
- kamnite zunanje stenske obloge - bunje

ŠIROKA IZBIRA VSEH GRADBENIH MATERIALOV

TRST - skladišče in urad: Prosek (pri avtobusni garaži ACT)
Tel. (040) 251044 - 225822

DROGERIJA - PARFUMERIJA

BK2

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

BEZIN in KOMAR snc

PAPIRNICA
VSE ZA VRTNARSTVO

OPČINE

Ul. S. Pellegrino 27 Tel. 213969

PODJETJE

Alojz Daneu

Prodaja GRADBENEGA MATERIALA • LESA
IZOLACIJSKEGA MATERIALA • ZELEZNINE IN DRUGO.

OPČINE - Proseška ulica 13 - Tel. 211044

VESELO VELIKO NOČ

OPČINE - TRST

draguljarna

malalan

NARODNA UL. 28 - TEL. 040/211465

Vaša draguljarna.

SLASČICARNA

Saint Honore'

Opčine - Proseška ul. 2 - Tel. (040) 213055
ob nedeljah odprto od 9.00 do 13.00
zaprto ob ponedeljkih

POOBLASCENA
AVTOMEHANIČNA
DELAVNICA

»ENZO«

OPČINE - Bazoviška ul. 60
Tel. 24618

Obutve - usnjena
galanterija

Heart

Opčine Narodna Ul. 122
Tel. (040) 213900

IMPORT - EXPORT

MESNICA

Albin Bak

PADRIČE 116
Tel. 226184

CVETLICARNA

MARA

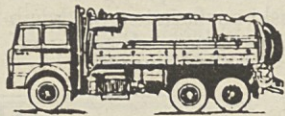
BAZOVICA
Ul. Gruden 48
Tel. 226517

PEKARNA

**STAREC
DARIO**

PROSEK 138 - Tel. 225257

DANEV

PRAZNJENJE
GREZNIC
IN ČISTILNIH
NAPRAV

ČIŠČENJE
ODTOČNIH
KANALOV
Z VODNIM
PRITISKOM

VZDRŽEVANJA
IN POPRAVILA
ČISTILNIH
NAPRAV

OPČINE - Ul. delle Peonie 3/1
Tel. (040) 211336 - 213592
Fax (040) 214802

BUFFET - PIZZERIA

»da RINO«

KOSILA - VEČERJE
PIZZE
OPOLDNE IN ZVEČER

OPČINE - Narodna ul. 65
Tel. 213821
ob nedeljah zaprto

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA in FABRIZI ERINO snc

ob torkih zaprto

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. (040) 211629

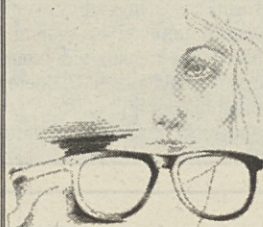
Narodna ul. 160
OPČINE
Tel. 213193

RIBARNICA

**Chiatti
Nicola**

PROSEK 1
Telefon 225225

optika
malalan

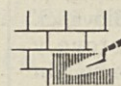
34016 opčine (ts)
tel. (040) 213957
proseška ulica 6

ŽELEZNINA IN DOMAČE POTREBŠČINE
VRTNARSTVO

SAFER s.n.c.
Stefano & Barbara Sardo

Prosek, 195

Tel. 225396

gradbeni material

CELESTINO DANIELI

Paolo Iskra Skerl e C.
Opčine - Narodna Ul. 77; Tel./Fax: 040/213963

IZOLACIJSKI MATERIAL • SREDSTVA PROTI VLAGI
VODNI IZOLATORJI • ŠAMOTNI MATERIAL • ODOČNE CEVI

CVETLICARNA

NADJA

PROSEK 131
Tel. 225450

vošči vesele
velikonočne praznike

DROGERIJA
PAPIRNICA
BIZUTERIJA
PARFUMERIJA

Marina Cibic

PROSEK 114
Tel. 225770

SEMENARNA

Zorn Erik

Semena - Kmečko orodje - Gnojila
Antiparazitarna sredstva - Cvetlične vaze
Gomolji in rastline ter sadno drevje

PROSEK 160

PEKARNA
IN SLASČICARNA

BUKAVEC

PROSEK 160
Tel. 225220

TOBAKARNA IN
PRODAJALNA
CASOPISOV

SEDMAK

PROSEK 151

OBUTVE
IN USNJENA GALANTERIJA

Kralj Alenka

PROSEK 111

GOSTILNA
Z RIBJIMI SPECIALITETAMI

»Boutique del pesce«

KONTOVEL 97
Tel. 225390

PAPIRNICA - IGRAČE

»**Tatjana**«

Prosek 154

OPREMA

Nudimo najboljše za
opremo stanovanj
po zmernih cenah.

Center kuhinj
SCAVOLINI.

DRŽAVNA CESTA 202
ODCEP PRI PROSEKU

TRST - Telefon 225498

PROSEK
162

Tel. 225160

Društvena gostilna

Gabrovec

Najemnici SAVINA in ANA Tel. 229168

Gostilna

GUŠTIN
ZGONIK

novi upraviteljci Paola in Tamara
želita vsem gostom vesele praznike
domača kuhinja • pizze iz krušne peči

Društvena gostilna
na Proseku

Upravitelj Martin P. in Lilijana J.

PROSEK 280 - Tel. 225039
se priporoča cenjenim gostom

PRVOVRSTNE DOMAČE
JEDI

IN DOMAČA VINA
LEPA DVORANA
PROSTOREN VRT
V SREDISCU VASI

ZAPRTO OB CETRTKIH

ŠE OSTRA RAZHAJANJA

Nabrežinska
CISL polemizira
z Depangherjem

»Neosnovane obtožbe«

Sindikat CISL je z velikim obzvalovanjem sprejel nekatere izjave devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Depangherja v zvezi s hudim položajem, v katerem se je znašla Občina. Na četrtkovni tiskovni konferenci je Depangher med drugim rekel, da je večina osebja pokazala veliko dobro voljo do dela, opaziti pa je tudi, da je osebje poklicno preskrbmno usposobljeno. V "dvoboju" z občinsko tajnico, je dejal župan, Občina podpira osebje, seveda tisto, ki vestno dela.

Uslužbenci, ki so včlanjeni v CISL, so mnenja, da so zupanove izjave zaljive in tudi presplosne, da je De-

pangher kar tako "streljal v gnečo" in da ni niti z besedico omenil morebitnih odgovornosti občinske uprave pri vsej tej aferi. CISL tudi opozarja župana, da je uprava v prvi osebi odgovorna za poklicno in strokovno usposabljanje občinskega osebja.

Polemike se torej, kot vidimo, nadaljujejo in v marsičem tudi zaostrejejo. Uslužbenci so na zadnji sindikalni skupščini zahtevali nujno srecanje s prefektom in v bistvu takojšnjo zamenjavo občinske tajnice. Zanimivo je vsekakor, da je kritično noto na račun uprave podpisal le CISL, protestu pa se ni pridružila sindikalna zveza CGIL.

VOJNI OSTANKI / NANJE JE POLICIJO OPOZORIL NEKI DOMAČIN

Blizu Gropade našli
večjo količino orožja

Bilo je v votlini na dnu vrtače nekaj 100 m od vasi

V blizini Gropade so našli večjo količino orožja iz druge svetovne vojne. Nanj je policijo opozoril neki domačin v sredo, 30. marca. Na kraj so takoj prisli pirotehniški policije, ki so orožje zaplenili ter ga odpeljali na varno. Prisli so tudi karabinjerji in nekateri jamarji ter preiskali okolico, da bi preverili, ali ni morebiti na tistem območju skrito še drugo orožje.

Orožje se je nahajalo na dnu vrtače, ki ji domaćini pravijo Velika dolina, leži pa kakih 300 do 400 metrov severno od vasi, nekako v smeri proti Orleku. Skrito je bilo v manjši votlini, vhod v katero je bil pokrit z lesom in zemljo in sploh maskiran. Votlina vodi v večjo jamo, ki pa je tre-

Vhod v votlino, v kateri je bilo orožje (Foto KROMA)

nutno težje dostopna. Izvedenci so ugotovili, da je bilo orožje dobro ohranjeno, tako da bi ga lahko še danes uporabljali. Spravljeno je bilo del-

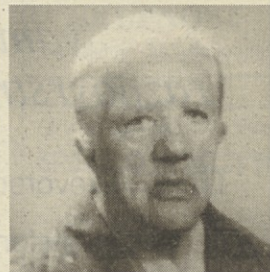
no v železnih zabojih, delno pa v vrečah iz jute. Skupno so našli: 2 kilograma trotila, 300 iztrelov za težko avtomatsko orožje, 6 nabijancev z na-

boji, 120 sprožilcev in 6 kilogramov raznovrstnega razstreliva.

Zanimivo bi seveda bilo ugotoviti, kdo je orožje tja spravil in s kakšnim morebitnim namenom. Kot prva se ponuja domneva, da gre za orožje, ki so ga spravili domaći partizani ob koncu druge svetovne vojne. Toda nekateri domaćini to možnost izključujejo. Brez dvoma pa gre za orožje, ki je nekoč pripadalo redni vojski. Izvedenci ga bodo se natančneje pregledali in seveda skušali ugotoviti njegov izvor. Vsekakor pa je izključeno, da bi orožje bilo na kak način povezano s katero teroristično organizacijo.

Zvedeli smo, da namestila policija natančneje pregledati širsko okolico kraja, kjer so našli orožje, začeni z jamo, na vhodu katere je bilo orožje skrito.

†
Zapustila nas je naša
draga
Marija Škerlavaj

Pogreb bo v torek, 5. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v opensko cerkev.

Zalujoca nečak Bogomir in družina

Opcine, 3.4.1994

ZAHVALA

Ob izgubi nasega draga

Franca Žerjala

se zahvaljujejo vsem, ki so z nami sočustvovali, g. župniku, nosilcem krste, pevskemu zboru V. Vodnik, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Svojci

Dolina, 3.4.1994

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli počastili spomin naše drage

Marije Pavlica vd. Legiša

Posebna hvala dr. Igorju Gustinu in g.e. Anijansa za skrbno nego.

Družina

Vizovlje, 3.4.1994

ZAHVALA

Svojci pokojnega

Angela Serlija

se zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali.

Dolina, 3.4.1994

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Zahvaljujemo se darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin drage

Sante Žerjal

Posebna zahvala gre osebju bolnice na Katinari, zdravnicam Zaramelli, Klavdiji Oti za prilagoditve besede, zboru upokojencev, sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam pomagali v tem težkem trenutku.

Nevia z družino

Boljunec, 3.4.1994

Ob smrti bivšega predsednika Josipa Furlana izreka iskreno sožalje družini

FC Primorje

Ob izgubi drage mame izreka iskreno sožalje Karlu Pangosu in svojcem

Balinarska sekcija Sokola

GLAVNI ODBOR KMEČKE ZVEZE

Potrjeno dosedanje vodstvo

Vrsta pobud za ovrednotenje domačega pridelka

Pretekli četrtek se je na sedežu v Ul. Cicerone sestala glavni svet Kmečke zveze, in to prvič po nedavnem obnem zboru. Kot najstarejši odbornik je sejo vodil Alfonz Guštin, ki je že uvodoma predlagal, da bi potrdili dosedanje vodstvo. Za predsednika organizacije je bil tako potrjen Alojz Debelis, podpredsednika pa bosta Silvano Ferluga in Robert Ota. Glavni svet je imenoval tudi glavni in izvršni odbor in sektorske komisije: za vinogradniš-

tvo in sadjarstvo, za cvetličarstvo, za vrtnarstvo, za živinorejo, za dvolasniško problematiko, za zadrugništvo, za jus, za agroturizem, za problematiko mladih kmetov, za probleme okolja in za problematiko kmečkih žena. Razpravljal je seveda tudi o organizacijskih vprašanjih in o nedavnem obnem zboru. Ocena letnega zasedanja slovenskih kmetov je bila zelo pozitivna, tudi ob dejstvu, da sta se ga udeležila deželni odbornik za

kmetijstvo, gozdarstvo in in parke Tiziano Chiarotto in trzaski župan Riccardo Illy.

Glavni svet Kmečke zveze je nato razpravljal o pobudah za valorizacijo domaćih kmečkih proizvodov in pri tem se posebej poudaril, da bi bil nujen večji odziv krajevnih in domaćih gostincev (zlasti pri odkupu domaćega proizvoda). Zaradi tega je bilo ponovno poudarjeno, da se Kmečka zveza skupaj s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem zavzema za večje sodelovanje med vinogradniki in gostinci. V tem okviru bo potrebno tudi srecanje z italijanskimi gostinci (združenje CIPE), na katerem bo treba razčistiti nekatera odprta vprašanja.

Sicer pa Kmečka zveza pripravlja še druge pobude: predstavila bo Konzorcij za zaščito poreklo vin, poleg tega pa se bo zavzemala, da bi se o domaćih proizvodih pisalo tudi v italijanskem tisku. Na seji glavnega sveta je tekla beseda tudi o pobudi deželne vlade za ureditev naravnih parkov v Furlaniji-Juljski krajini s posebnim ozirom na vprašanje kraskega parka, o katerem se morajo izreči v prvi vrsti krajevne uprave, prebivalstvo in njihove organizacije. Kmečka zveza je ponovno potrdila že znano stališče, da je Kras mogoče obvarovati le s krepitvijo tradicionalnih dejavnosti, predvsem kmetijskih. V ta namen je treba odpraviti vse vinkulacijske norme - poudarja KZ - ki onemogočajo razvoj teh dejavnosti, in odpraviti vsako možnost razlastitve, medtem ko je treba za morebitne vinkulacije izrednih naravnih značilnosti zagotoviti ustrezne odškodnine.

Poklon 71
talcem na
Opčinah

Na openskem strelišču bo danes ob 15. uri spominska svečanost za 71 talci, ki jih je pokončala pred 50 leti zločinska maskevalnost nacističnih okupatorjev. Med slovesnostjo pred spomenikom, ki jo prireja sekcija VZPI-ANPI za Opcine, Bane in Ferluge, bosta spregovorila v slovenski podpredsednik Akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane Ciril Zlobec, tudi sam svojega dne partizanski borec, v italijanskem jeziku pa bivši partizanski komisar in član predsedstva Vsedravnega združenja partizanov Italije posl. Mario Lizzero.

Na svečanosti, ki jo bo povezoval režiser Drago Gorup, bosta sodelovala godba na pihala s Proseka pod vodstvom dirigenta Aljose Starca in Trzaski partizanski pevski zbor Pinka Tomazica pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra.

Zrtvam okupatorjevega terorja se bo poklonil tudi častni vod italijanske vojske.

Ustrelitev talcev na Pikelcu spada med najmočnejše pokole antifasistov na Krasu, poboj pa je po naključju preživel takrat 20-letni študent Stevo Rodić, ki je obležal ranjen pod trupli sotrpinov.

* ČESTITKE

IRMA in SAVINO PISANI slavita srebrno poroko. Priscrčno jima čestitamo in želimo, da bi se vnaprej lepo pela in se rada imela. Pevski zbor sv. Vincencija in prijatelji.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV TRST organizira 20. aprila izlet v Cerknico in Ribnico, kjer bo obisk etnološkega muzeja, lončarja in izdelovalca suhe robe, nato skozi neokrnjeno naravo mimo Gotenice, Kočevske reke v cerkev na Trati. Vpisovanje, 12. t. m. na sedecu društva, Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

Edinost danes
spet na
Trgu Unità

Danes od 11.30 do 12.30 bo na Trgu Zedinjenja Italije 52. mesečno protestno zborovanje proti večletni zamudi pri izdaji ustreznih predpisov za zaščito slovenske jezikovne manjšine

KINO

ARISTON - 14.30, 18.05, 21.40 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.
EXCELSIOR - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Sister Act II«, i. W. Goldberg.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Gli amici di Peter«, r. Kenneth Branagh.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Rapapulo«, r. Kevin Kostner.
NAZIONALE 2 - 15.00, 17.20, 19.45, 22.15 »Il rapporto Pelican«, r. Alan J. Pacula, i. Julia Roberts, Denzel Washington.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sfida tra i ghiacci«, r.-i. Steven Seagal, i. Joan Chen, Michael Caine.

NAZIONALE 4 - 15.00, 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Il giardino segreto«, r. F.F. Coppola.

GRATTACIELO - 15.30, 17.30, 19.40, 22.00 »Philadelphia«, i. Tom Hanks, Denzel Washington.

MIGNON - 15.30, 17.05, 18.45, 20.20, 22.00 »Biancaneve e i 7 nani, risanka.

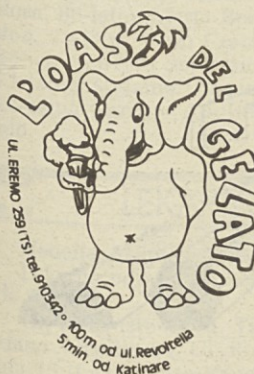
EDEN - 15.30 - 22.00 »Eva provocazioni anali di una ninfomane«; jutri »Prendilo tutto se ce la fai« porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.45, 20.05, 22.15 »Mrs. Doubtfire - Mammo per sempre«, i. Robin Williams, Sally Field.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00 »Nel nome del padre«, r. Jim Sheridan, i. Daniel Day-Lewis, Emma Thompson.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Quel che resta del giorno«, r. James Ivory, i. Anthony Hopkins, Emma Thompson.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Giochi bestiali in famiglia«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

- naši sladoledi so pripravljeni samo z naravnimi sestavinami
- velik senčnat vt
- prostorno parkirišče

Jutri, ponedeljek, odprto!

Kjer te razvajajo
s sladoledom

Restavracija

- raznovrstne ribe
- raki in mehuzci
- Zaprto ob četrtkih

Kriz 144 (center)

Tel. (040) 220352

TIPO-LITO

GRAPHART

*vam nudi
raznovrstne tiskovine*

TRST - Drevored D'Annunzio 27/E

Telefon 772151

GRGIČ

trgovina jestvin

Repentabor - Fernetiči 13

DESPAR **service**
Maida
VOŠČI VESELE PRAZNIKE

KRIZ 135

Tel. 220717

TRGOVINA
OTROSKIH OBLACIL
IN SPODNJEGA
PERILA

Aleksandra

NABREŽINA 143
Tel. 201049

Anuška

- bomboniere
- poročni seznam
- razna darila

Nabrežina 149

Gostilna
Gruden
Tipična kraška
kuhinja

Sempolaj 49
Tel. (040) 200151

zaprto ob ponedeljkih
in torkih

PEKARNA
IN SLAŠČICARNA

*sladoled
domače
proizvodnje*

LEGIŠA

SESLJAN 41
Tel. 299147

Sladoled
Tel. 299580

AVTOKAROSERIJA

Švara S. & Masten S.

Nabrežina Kamnolomi 69
Tel. 200654, 299768

VODOPIVEC

GIOVANNI & FIGLI s.n.c.

avtomobili

prodaja - servis
servisiranje v garanciji
nadomestni deli in dodatna oprema

ZGONIK 50/A - Tel. 229122

*Vesele velikonočne
praznike*

PUBLIEST srl

RESTAVRACIJA

**»Pod
Tabrom«**

*vošči
veselo
veliko
noč*

COL
(Repentabor) št. 8
Tel. 327120

TRGOVINA JESTVIN

Guštin Marjan

Tel. 327121

REPENTABOR 43

HOTEL -
RESTAVRACIJA
PIZZERIA,
TOBAKARNA

MILIČ

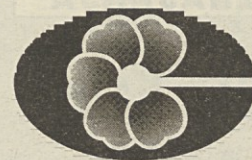
BRISCIKI Tel. 327330

HOTEL
RESTAVRACIJA

LANARO-VOLNIK

REPEN 151 - TEL. 327349

KRAŠKE MLEKARNE

Kdor izbere
trombentico
kupi ugodneje!
V beli kavarni v
Devinu
od 10. aprila dalje
tudi ob nedeljah.

**LATTERIE
CARSICHE**

Devin 5/f - Tel. 040-208208

ZIDARIČ S.n.c.

*Skladišče papirja in papirnatih izdelkov
za prehrano: vrečke, torbe, prtički,
higienski papir, kozarci*

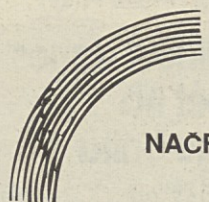
Nabrežina 120- Tel. (040) 200232
Fax (040) 201188

POHIŠTVO

PUPIS

IN SESLJAN

POHIŠTVO

ARCOBALENO

DEVIN

NAČRTOVANJE INTERIERA
PO MERI

IZBIRA MODERNEGA, STILNEGA
IN RUSTIKALNEGA POHIŠTVA

 Polich & C.
s.n.c.

• **TALNE IN
STENSKE
KERAMIČNE
PLOŠČICE**

• **SANITARIJE**

NABREŽINA
Kamnolomi 35/c

Tel. in fax
(040) 200371

ZELEZNINA
IN DROGERIJA

TERČON

SESLJAN 27/A
Tel. 299220

KAMNOSEŠKO
PODJETJE

Zidarič

SEMPOLAJ 4/B

AVTOKAROSERIJA

Colja - Kante

SAMATORCA 53
Telefon 229377

ZELEZNINA

Terčon

NABREŽINA 124
Tel. 200122

GRAMAR

GRANIT
in
MARMOR

obdelava
granitov
in marmorjev
za gradbeništvo

Nabrežina
kamnolomi 35/F
Tel. 040/201171
040/200734

*gradbeni
material*

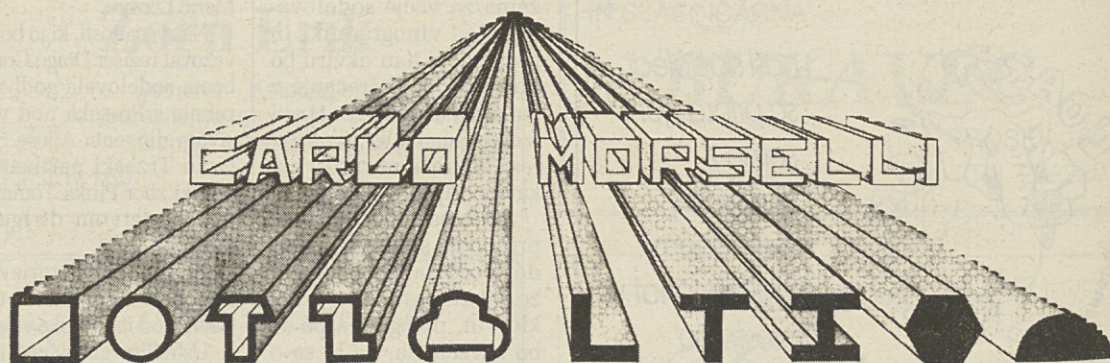
TAC s.n.c.

Terčon A. in Clarici A.

SESLJAN 27/A
TEL. (040) 299259

JEKLARSKI

PROIZVODI

Profilirano železje: cevi, traverze, polkrožno železje.

Lamelano železje: polirano, rešetasto, pocinkano, krožno
L.C.C.A., polkrožno.

Valjano železje: ploščato, cilindrično, ukrivljeno, kvadratno,
šesterokotno, spojniki, mreže in količi.

TRST - Ulica F. Salata 2 - Telefon 040/814318

Vošči vesele velikonočne praznike

DOMJO / ZA VELIKO NOČ

Čokoladni pirhi nagrada za male pevce
otroškega pevskega zbora Venturini

Odborniki Kulturnega društva Fran Venturini od Domja so po zadnji pevski vaji otroškega pevskega zbora podelili vsem malim pevcem 52 pirhov, kolikor je pac otrok, ki pojejo v zboru. Ob »mladih grlih« je bila nagrajena

tudi Suzana Zerjal, ki z velikim veseljem do zborovskega petja in poztrovalnim delom uci in vodi ze dolgo let najštevilnejši otroški pevski zbor slovenske manjsine. (Tekst in fotografija Mario Magajna)

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
3. aprila 1994
VELIKA NOČ

Sonce vzide ob 6.42 in
zatone ob 19.35 - Dolžina
dneva 12.53 - Luna vzide
ob 2.34 in zatone ob 11.11.

Jutri, PONEDELJEK,
4. aprila 1994
VELIKI PONEDELJEK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,4 stopinje, zračni tlak 999,6 mb pada, veter 30 km na uro severovzhodnik, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, padlo je 9,6 mm dežja, morje razgibano, temperatura morja 12,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Bramuzzo, Carmen Fienngo, Eleonora Montanaro.
UMRLI SO: 60-letni Franco Godina, 87-letna Maria Skerlavaj, 73-letni Carlo Machnich, 66-letni Guido de Visintini, 76-letna Adalgisa Paut, 75-letni Arturo Furlanich, 82-letna Rosalia Kavrecic, 52-letni Ibrahim Moafi Mohamed Hassan, 85-letna Santina Bosa, 86-letna Maria Bordon, 79-letni Carlo Creci, 68-letni Davide Sustersic, 71-letna Stefania Giacaz, 84-letna Gemma Apollonio.

LEKARNE

Nedelja, 3. aprila 1994
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. S. Giusto 1, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Roma 15, Lungomare Venezia 3 (Milje), Nabrezina.
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. S. Giusto 1 (tel. 308982), Ul. Tiziano Vecellio 24 (tel. 633050), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).
NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu

za nujne primere.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. S. Giusto 1, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Roma 15, Lungomare Venezia 3 (Milje).
NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 (tel. 639042).

Ponedeljek, 4. aprila 1994
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Trg Oberdan 2 (tel. 364928), Istrska ulica 33 (tel. 727089), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), Sesljan (tel. 299197).
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Milje - Mazzinijev drevored 1.
SES LJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ulica 33.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.
SES LJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2.

Od ponedeljka, 5., do nedelje, 10. aprila 1994.
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).
SES LJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Ob 90-letnici obstoja vabi na ELITNI PLANINSKI PLES
v prostore JOLLY HOTELA, Korzo Cavour 7, v soboto, 16. aprila, z začetkom ob 20. uri. Igral bo ansambel ADRIA KVINTET. Kulturno-humoristični program in večerja. Vstop samo z vabili. Rezervacija miz in informacije vsak delavnik od 17.00 do 20.30 na sedežu društva v Ul. sv. Frančiška 20/III - tel. 368094 do vključno 11. aprila 1994

SLOVENSKO STALNO
GLEDALIŠČE

Molière

ZDRAVNIK PO SILI

Režija: Zvone Sedlbauer

V torek, 5. t. m., ob 16. uri Abonma red I
v sredo, 6. t. m., ob 20.30 Abonma red D
v četrtek, 7. t. m., ob 20.30 Abonma red E
v petek, 8. t. m., ob 16. uri Abonma red H

OBVESTILA

KRUT prireja za člane 10-dnevno zdravljenje v zdravilišču Smarjeske toplice od 16. do 26. maja. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8 do 8. aprila, tel. st. 360072 ali 360324 vsak dan, razen sobote v uradnih urah.

SEKCIJA VZPI-ANPI Opcine, Bani, Ferluga - Danes, 3. aprila, ob 15. uri na strelišču na Opcinah 50-LETNICA USTRELITVE 71 TALCEV. Spregovorila bosta sen. Mario Lizzero in podpredsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Ciril Zlobec. Predsedoval bo Drago Gorup, sodelovala bosta Godba na pihala Prosek pod vodstvom Aljose Starca in TPPZ P. Tomazič pod vodstvom Oskarja Kjudra.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV in **KNJIZNICA DUSANA CERNETA** vabita na posvet o prevajanju slovenskih primorskih avtorjev v tuje jezike. Sodelovali bodo Boris Pahor, Alojz Rebula in Evgen Bavcar. Gost večera bo francoski casnikar in kulturni delavec Michel Bydlowski. Ob posvetu bo v Peterlinovi dvorani tudi razstava prevodov slovenske literature v tuje jezike. Posvet bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, v četrtek, 7. aprila, ob 20.30.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništva Trst in Gorica obveščata, da je solsko skrbništvo v Trstu ponovno razpisalo redni natečaj za vstop v stalež učiteljev v trzaski pokrajini. Rok za vložitve prošnje zapade 26. aprila. Kandidatom, ki so prijavi li natečaju s prot.stev. 10183-b12, z dne 7.7.1993, prošnje ni treba vložiti. Pisna naloga bo v ponedeljek, 2. maja, ob 8. uri na pedagoškem liceju A.M.Slomsek, ul. Caravaggio 4 v Trstu.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništva Trst in Gorica obveščata, da so razpisane nove pokrajinske lestvice za časno namestitev upravnega, tehničnega in pomožnega osebja na solah, veljavne za triletno

odbojbe (s.l. 1994/95, 1995/96 in 1996/7) Rok za vložitve prošnje zapade 23. aprila. Obrazce dobite na sedežu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. st. 370301, vsak ponedeljek 17.30-18.30, torek 11.30-13.00, sredo 15.30-17.00 in četrtek, 9.30-11.00.

RAVNATELJSTVO srednje sole F.Erjavac iz Rojana obvesča, da bo v sredo, 6. t. m. v solskih prostorih PREDAVANJE O MAMILIH za starše in dijake. Govoril bo primarij dr. Bernard Spacapan. Začetek ob 11. uri. Vsi starši vljudno vabljeni.

MALI OGLASI

BERTO TONKIC je na Trzaski ul. 25 v Doberdolu je odprl osmico. Toci belo in crno vino ter ponuja domač prigrizek.

KMECKI TURIZEM Aldo Lakovič pri cerkvi v Doberdolu, tel. st. (0481) 78125 obvesča cenjene goste, da bodo spet odprti s petkom, 1. aprila.

KMECKI TURIZEM Radikon na Oslavju je spet odprl. Cenjene stranke lahko klicejo za rezervacije na tel. st. (0481) 32804.

OSMICO je odprl Maks v Samatorci.

OSMICO je odprl Miro Zigon v Zgoniku.

OSMICO ima odprto Frandolič - Slivno.

PRI PISCANCIH ima odprto osmico Sergio Ferfolja.

OSMICO je odprla Marica Peric - Medja vas 10.

OSMICO ima odprto Alojz Milic, Repen st. 49.

OSMICO je odprl Milic v Zagradcu.

OSMICO je odprl Karlo Sancin pod Logom.

OSMICO je odprl Lovrenc Zerjul v Lonjerju. Toci belo in crno vino.

OSMICO ima Jurij Stubelj v Sempolaju.

PRODAM moped Garelli VIP 3 - 50, rdece barve, v odličnem stanju. Tel. st. 212133 od 17. do 20. ure.

PRODAM ritmo 60 cl, letnik 86, v dobrem stanju. Tel. st. 829014.

PRODAM dve motorni kolesi znamke piaggio 50 kl po ugodni ceni. Tel. st. 229404.

PRODAM ford escort 1300 CLX tri leta star, 20.000 km, v odličnem stanju. Tel. st. (0481) 21429.

YAMAHA XT 600, letnik '87, opremljen, v do-

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611
oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozaljaj:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

FOTO SEDMAK

Sedmak Ingrid

Tel. 040/225394

Prosek 129 Trst

VSE ZA FOTOGRAFIJO

brem stanju, 31.000 km prodam za 3.000.000 lir. Tel. st. 229237.

LA FAMILIARE - Ul. Molino a Vento 3 isce vaješko/ca. Tel. st. 410359.

ISCENO vajenca, ki je koncal srednjo solo. Zainteresirani naj poklicajo na tel. st. 229122 od 8. do 12. ure ter od 14. do 18. ure od ponedeljka do petka.

Z A P O Š L I M O vajenca/ko vpisano na seznamu za delo (lista mobilnita). Tel. st. 228530.

DINAMICNEGA dvajsetletnika z diplomom trgovske smeri in dokoncanim vojskim rokom, spretnega v okolju windows (excel, word, itd.) isce vazno gorisko podjetje. Ponudbe posljite na Select, C.P. 100, 34170 Gorica.

53-LETNA, brez obveznosti, isce kakrsnokoli delo z bivanjem. Informacije od 9. do 14. ure, na tel. st. (040) 299161.

IZGUBILA sem zlat uhan v soboto, 26. marca v Zgoniku. Prosimo najditelja naj tel. na st. 225723.

IZGUBILA se je psicka mini pudel bele dlake v blizini Borsta. Najditelju nagrada 1.000.000 lir. Tel. st. 291344.

TRGOVINA UNUSSI - Proseška ul. 13 - Opcine obvesča stranke, da bo od torka 5. aprila obratovala prenovljena trgovina: bomboniere, porocni sezname in darila.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovala naslednje crpalke:

AGIP
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
MONTEHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiamonti 4
Riva N. Sauro 6/1
Miramarski drev. 233/1
Istrska ulica 212
ESSO
Largo Roiano 3/5
Opcine (cesta 202 - krizisce)
Ul. Giulia 2
IP
Riva O. Avgusta 2
Trg Libertà 3
Ul. F. Severo 2/7
ERG PETROLI
Ul. Piccardi 46
API
Ul. Baiamonti 48
TAMOIL
Ul. F. Severo 2/3

NOCNE CRPALKE (self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

VELIKA NOČ
1994

pristnega veselja, optimizma in volje do dela in zdravju in miru vosci

SLOVENSKA
SKUPNOST

v Furlaniji - Julijski krajini

Slovenski dijaški dom
SREČKO KOSOVEL

(tel. 573141)

sporoca, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za LETOVANJE na PTUJU (do 31. maja), LETOVANJE v PORTOROŽU (do 11. junija) in v ZELENEM CENTRU v VRHOLJAH.

Poletno sredisce bodo lahko obiskovali otroci od 3. do 14. leta starosti, letovanje na Ptuj in Portorožu od 6. do 17. leta starosti in letovanje v ZELENEM CENTRU od 6. do 14. leta starosti.

Izšla je

MLADIKA
št. 2

z bogatim
velikonočnim
branjem

Kam po bencin

Jutri, 4. aprila bodo na Trzaskem obratovala naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališca)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
MONTEHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73
Miramarski drev. 37
Nabrezje T. Gulli 8
ESSO
Trg Libertà 10/1
IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drev. 213
ERG PETROLI
Nabrezje N. Sauro 14
API
Ul. F. Severo 2/5

NOCNE CRPALKE (self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

Voščimo veselo veliko noč

TRST

Ul. Machiavelli 22

Tel. Fax: 662111

Nujno iščemo stavbe
in stanovanjaza naše kliente

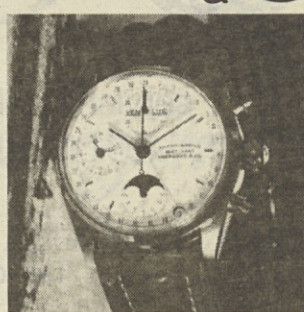
brezplačne cenitve, nasveti za nepremičnine,
kupoprodajna in najeminska posredovanja

Veselo veliko noč želi

Valentino Bratina
draguljar
TRŽIČ

Ul. IX. junij 74 - Tel. (0481) 790051

Loterija

2. april 1994

BARI	41	31	73	7	40
CAGLIARI	65	48	85	72	42
FIRENCE	39	34	17	2	19
GENOVA	38	30	33	67	5
MILANO	7	26	54	43	64
NEAPELJ	11	46	69	16	83
PALERMO	88	67	30	24	38
RIM	51	35	24	8	67
TURIN	26	53	32	79	27
BENETKE	44	82	79	29	89

ENALOTTO

X 2 X X 1 1 2 X 1 X X X

KVOTE

12	75.691.000.-
11	2.091.000.-
10	170.000.-

TELEFAX
Popolna izbira
tudi za
navaden papir

RICOH

KOPIRNI
STROJI
vedno
zanesljivi

PISARNISKI
STROJI

AEG
OLYMPIA

TEKNOMEC
R. FAJT

GORICA
Korzo Italia 76
Tel. (0481) 81032
Fax (0481) 81032

GOTOUR
POTOVALNI URAD

34170 GORICA
Ul. N. Sauro 12
Tel. (0481) 531213
Fax (0481) 531180
Telex 461039 GOTOUR

*hotel
nanut*

GORICA - Tržaška 118 - Tel. 20595

UVOZ - IZVOZ
34070 SOVODNJE (GO)
CASE SPARSE - SS 55

TEL. (0481) 522144 R.A.
TELEFAX 521883
TELEX 461229

KOSIČ
GORICA

VSE ZA ŠPORT

KSPORT

Ul. Raštel, 19
Tel. 531884

TRGOVINI
OBUTVE
KOSIČ

Ul. Raštel - Tel. 535162
Ul. Oberdan 7 - Tel. 535520
Ul. Raštel 8 - Tel. 33465

S Zlatarna
Suligoi

Ul. Carducci 49 - Gorica
Tel. 0481/535657

GOSTILNA

Primožič

domača kuhinja in briška vina

GORICA - Drevored XX. septembra 139
Tel. (0481) 82117

GOSTILNA

*Pri
Francetu*

SOVODNJE
Prvomajska ul. 86
Tel. 882038

TISKARNA, KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK, OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

Ul. A. Gregorčič 18
Gorica (Standrež)
Tel. (0481) 22116 - Fax (0481) 22079

TRGOVINA OBUTVE

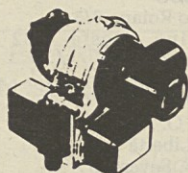
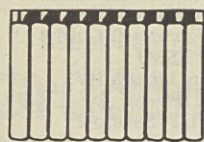
ČOTAR

GORICA - Raštel 72 - Tel. (0481) 533667

Elettrotermo sanitaria

WALTER SOSOL

GORICA - Travnik 21 - Tel. (0481) 535516

Instalacije centralnih kurjav na kurilno olje, metan in plin
Vse potrebščine za centralno kurjavo - Prodaja črpalk

TRGOVINA JESTVIN

**Povšič
Emil**

GORICA - Ul. Trieste 261
Tel. (0481) 21193

URARNA - ZLATARNA

Bratina

TRŽIČ - Corso del
Popolo 28
Tel. 410674

RAZVIJANJE IN TISK BARVNIH FOTOGRAFIJ
SERVIS V 30. MINUTAH NA PAPIRJU KODAK

GORICA - Korzo Italia 41 - Tel. (0481) 533124

ALTRAN

- ☐ vse za amatersko in poklicno fotografijo
- ☐ foto servis • poroke itd
- ☐ video servis

L'AGRARIA
SERGIJ ZAVADLAV

SEMENA,
SADIKE IN
VSI PRIPOMOČKI
ZA VRTNARSTVO

KRMA IN OPREMA
ZA DOMAČE ŽIVALI

GORICA
Ul. Trieste 18
Tel. (0481) 520898

TOMAUTO

Stanko Tomažič

**ZASTOPSTVO
ROVER
LAND ROVER**

GORICA - ulica. Nizza 15 - Tel. (0481) 533923
TRŽIČ - Drevored Verdi 42 - Tel. (0481) 40148

Mario Mucci & C. s.n.c.

kleparstvo
proizvodnja in inštalacija

STANDREŽ

Ul. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828

NARDIN VOJKO

Zastopnik za Goriško mineralnih vod
RADENSKA in ROGASKA,
piva UNION in FORST

Ul. Sv. Mihaela 324 - Tel. (0481) 21065 Standrež (GO)

SEMENA

ORODJA

Vinoagraría
Vizintin
Gorica - Travnik 6
Tel. 0481/535395

Računalniki - stereo HI-FI naprave vseh znamk
elektrogospodinjstvi stroji - radio TV

Jožef Kerševani

GORICA
NOVI PROSTORI: Ul. Rossini 7/A
Telefon 531643

kolesa in
nadomestni deli

E. ČUK

Lastnika: Cefarin in Saksida

GORICA
Trg Cavour 9 - Tel. 535019

GRADBENO

PODJETJE

DEVETAK

Istok & Isabella s.n.c.

Poljane (Doberdob)

Prešernova 8

Tel. (0481) 78116

Meri Kosič

TORBICE, DEŽNIKI,
KOVČKI IN USNJNI
IZDELKI

GORICA - Raštel 27
Tel. (0481) 33790

Gostilna 1870 *Devetak*

VRH SV. MIHAELA 48
Sovodnje (Gorica) - Tel. (0481) 882005 - 882488

KRASKE SPECIALITETE IN DOBRA VINA IZ NAŠE DEŽELE

A. MLAKAR s.r.l.

Import - Export

servisna delavnica OM
ZA POPRAVILO DIESEL MOTORJEV

GORICA - ULICA TERZA ARMATA 105
Telefon (040)20425
Telex 460484

TRGOVINA
JESTVIN

Brisko

GORICA
Trg Medaglie d'Oro 12
Tel. 531550

KOREN Stanislav

M. Koren & C.

- elektrogospodinjstvi stroji.
- električni material
- vodovodno - sanitarni artikli

Gorica - Ul. Mattioli 11 - Tel. (0481) 533271

MARZOLLI & NANUT s.n.c.

uvoz - izvoz
GORICA

♥♥♥

Uvoznik
mineralne vode
**Radenske
Tri srca**

in piva

Union

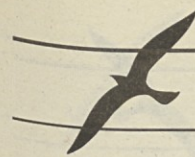
♥♥♥

Ul. Trivigiano 13/A
Tel. 0481/21945
Fax 0481/22260

look

SPEDICIJA
IN
MEDNARODNI PREVOZI

34170 GORICA
Ul. Cravos 27
Tel. (0481) 531191 - 3 linije r.a.
Fax 532655

GRADEŽ / ŽRTEV JE 24-LETNA MONICA MAZZOLINI

V kanalu našli mrtvo študentko

Prijatelj po nesreči skušal narediti samomor

Gasilci dvigajo avtomobil iz kanala - zgoraj Monica Mazzolini (foto Nadia)

Stirindvajsetletna študentka iz Gradeža Monica Mazzolini je umrla v prometni nesreči, ki se je pripetila v petek ponoči pri Fossalonu. Njeno truplo so našli v avtomobilu Suzuki vitara, ki so ga včeraj nekaj po 9. uri gasilci potegnili iz vode. Dekle naj bi umrlo zaradi utopitve oziroma zadusitve.

Po prvih informacijah ki smo jih prejeli, je bilo mogoče domnevati, da gre za dogodek z dokaj nejasnim ozadjem. Govorilo se je celo o umoru. V teku dneva pa so preiskovalci na podlagi izjav sorodnikov ponesrečenke in drugih oseb le uspeli ugotoviti, da je šlo za nesrečo. Okrog pete ure so pri Proseku našli avtomobil passat, v njem pa omrtvičenega 27-letnega natakara Uga Giorgioneja, prav tako iz

Gradeža, Riva Scaramuzza 7. Skušal je narediti samomor z izpušnim plinom v svojem avtomobilu. V bolnici na Katinari si prizadevajo da bi mu rešili življenje. Giorgione je pustil sporočilo v katerem pojasnjuje svojo tragično odločitev. Na podlagi sporočila so kmalu zatem v kanalu pri Fossalonu našli terensko vozilo in v njem truplo Mazzolinijeve.

Sporočilo, ki ga je pustil Giorgione je pomagalo razvozlati tudi neznanke glede dinamike nesreče, ceprav ostaja še nekaj sivih točk. Predvsem zakaj in kako je vozilo končalo v kanalu. Strah in trenutna nerazodnost zaradi soka naj bi pojasnila potek dogodkov, potem ko je vozilo končalo v kanalu. Mislec, da je Monica mrt-

va, naj bi Giorgione zbežal s kraja, odšel domov, se preoblekel, sedel v avtomobil passat (Suzuki vitara, ki je končal v kanalu je namreč last njegove sestre) in se odpeljal proti Proseku odločen, da tudi sam naredi konec. Na trupu ponesrečenke ni bilo, kakor poroča agencija ANSA vidnih znakov poškodb in do poznih popoldanskih ur sodnik se ni odredil avtopsije. Tragica zgodba ima še nekaj sivih točk, vendar pa preiskovalci upajo, da bodo tudi te pojasnili.

Monica Mazzolini je hčerka Nina Mazzolinija, lastnika znane gostilne v starem delu Gradeža. Družina je že v petek pozno zvečer bila v skrbeh, ker se Monica ni vrnila ob običajni uri, oziroma ni sporočila, da se vrne kasneje.

GLASBA / NATEČAJ ALPE JADRAN

Tekmovali bodo mladi violinisti in violončelisti

Prijavilo se je 167 izvajalcev

Jutri dopoldne se bo v Fogarjevem avditoriju v Gorici začelo letošnje že 12. mednarodno nagradno tekmovanje za mlade violiniste z območja skupnosti Alpe Jadran, ob katerem bo tudi 2. izvedba mednarodnega nagradnega natečaja za mlade violončeliste. Nagradni tekmovanji za mlade glasbenike do 24. leta starosti prireja glasbeno združenje "Musica senza frontiere", ki ga vodi prof. Alfredo Marcosig. Med glavnimi nameni srečanja je spodbujati evropsko združevanje prav skozi promocijo glasbenega delovanja.

Violinski natečaj je nastal pred 12 leti kot nezahtevno srečanje mladih izvajalcev sosednih dežel, z leti pa je prerasel v pomembno mednarodno manifestacijo, ki potrjuje vlogo Gorice kot odprtega kulturnega mesta. Na dosedanjih izvedbah tekmovanja je sodelovalo že več kot 700 mladih violinistov in lansko leto prvič tudi violončelisti.

Udeleženci v zadnjih letih ne prihajajo samo iz Srednje Evrope, pač pa z vsega sveta. Za letošnje tekmovanje, ki bo trajalo do 10. aprila, se je prijavilo 111 violinistov in 56 violončelistov. Večina jih prihaja iz Italije (FJK, Veneto in Tridintinska), Slovenije, Avstrije in Hrvaske, prisli pa bodo tudi mladi glasbeniki iz Rusije, Gvatemale, Japonske, Koreje, Tajvana, Avstralije, Madžarske, Nemčije, Bolgarije, Romunije, Argentine, Grčije ter Albanije. Posebej gre pouda-

riti, da so med tekmovalci tudi mladi iz Bosne, iz Dubrovnika in Osijeka. Njihova navzočnost naj bi bila se dodaten klic k miru in zblizovanju med narodi v imenu glasbe.

Tekmovanje se bo začelo jutri in se nadaljevalo v torek z nastopi violončelistov, ki so razvrščeni v tri starostne skupine (do 12., do 17. in do 24. leta). Od srede do sobote bodo nastopali violinisti, ki so jih razvrstili v štiri skupine (do 11., do 14., do 18. in do 24. leta starosti). Slovesen zaključek tekmovanja bo prihodnjo nedeljo ob 17. uri s koncertom nagrajenih v Fogarjevem avditoriju. Koncert bo hkrati že uvod v turnejo, ki bo 28 članov mladinskega orkestra Alpe Jadran in 25 najboljših mladih solistov na goriškem natečaju od 12. do 21. aprila popeljala po vrsti v Benetke, Ljubljano, Padovo, Portoroz, Cedad, Salzburg, Celovec, Gradec in Zagreb.

NOVICE

Obsodba provokacije proti časopisu Isonzo - Soča

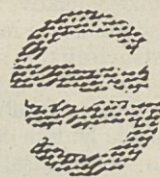
Uredništvo glasila DSL Notizie - Novice izreka v posebni izjavi solidarnost urednikom časopisa Isonzo - Soča, ki je bil te dni tarča gnusne provokacije. Pri tem ugotavlja, da so napadi na svobodo tiska izraz vse bolj pokvarjenega političnega in kulturnega vzdušja v mestu. Napad na revijo, ki je ubrala težavno pot dialoga med obmejnimi ljudmi, je izraz istega rasizma, ki se je znesel z napisi na zidu slovenskega solskega centra. Ti dogodki so zaskrbljujoči, ker se pojavljajo tik po zmagi desnice na volitvah in pred začetkom občinske volilne kampanje. Mesto mora trezno razmisliti in razumno odlocati o svoji bodočnosti, zato potrebuje mirno in strpno volilno kampanjo. Zaradi tega, poziva urednik Novic Marzio Lamberti, naj vsa javnost začeni z zmagovalci nedeljskih volitev obsodi storilce in navdihovalce takih sovražnih dejanj.

Odložili sejem na Placuti

Bolsjega sejma na Placuti danes ne bo. Sejem bodo priredili prihodnjo nedeljo, 10. t.m., sčasno s sejmom umetniske obrti. Prodajalci bodo imeli na razpolago prostor na Placuti in v ulicah sv. Ivana in Ascoli. Na podlagi prosenj, ki jih bodo prejeli v občinskem uradu za decentralizacijo do 5. t.m., bodo dodelili razpoložljive prostore. Prednost imajo domaći razstavljalci, ki bodo stojnice razgrnili med 9. in 20. uro. Pred cerkvijo sv. Ivana bo ekipa Zelenega kriza v času sejma opravljala (brezplačno) merjenje krvnega pritiska in holesterola, na Placuti pa bo občanom na razpolago ekipa Rdečega kriza.

Odprt prehod na Kapeli

V skladu z dogovorom, ki je bil dosežen v začetku prejšnjega meseca, bo začasni mejni prehod na Kapeli odprt vse nedelje do jeseni. Tako bo možen dostop do cerkve in samostana na Kostanjevici tudi danes med 8. in 13. uro. V istem času bo možen obisk kript, kjer so pokopani člani francoske vladarske družine Burbonov.

KMEČKO-DELA VSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V SOVODNJA H

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA

želi vem svojim članom

in zvestim klientom

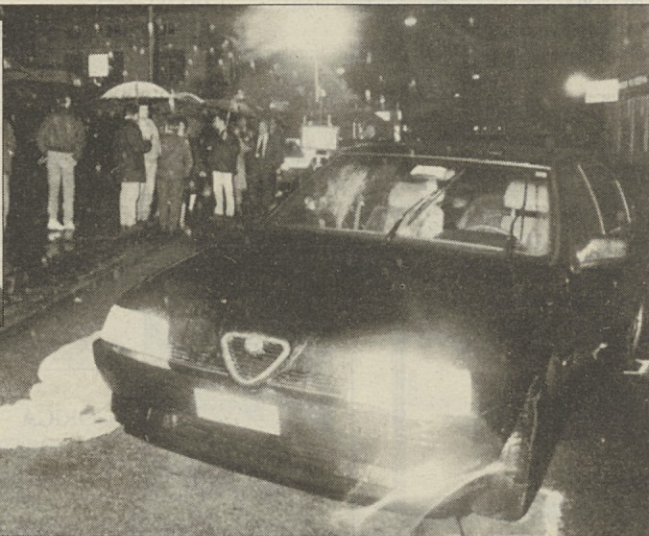
vesele velikonočne praznike

KRONIKA / NAMENJENA JE BILA K VERSKEMU OBREDU V CERKEV

Priletna pešakinja umrla v prometni nesreči v Ločniku

Anno Giovannini je na glavni ulici povozil avtomobil

V prometni nesreči v Ločniku, prav na trgu pred cerkvijo, je v petek nekaj pred 20. uro izgubila življenje 83-letna Anna Giovannini, ul. Sartorio 37. Žensko je z avtomobilom zadel 28-letni Roberto Ballaben iz Ločnika, ulica Udine 55. Giovanninijeva, ki je stanovala v bližnji ulici Sartorio v Ločniku, je prečkala glavno cesto na prehodu za pešce namenjenem v bližnjo cerkev, medtem ko je Ballaben z avtom alfa 164 vozil v smeri iz Ločnika proti Gorici. Ponesrečenka je v nesreči zadobila zelo hude poškodbe in je umrla na kraju nesreče. Domnevati je mogoče, da je nesreči botrovala slaba vidljivost tudi zaradi dežja. Preiskavo vodi prometna po-

licija iz Gorice.

Mokro cestišče pa je včeraj presenetilo tudi marsikatero voznika. V ulici Tabai v Standrežu, v bližini podvoza, se je

poskodovala 37-letna Azima Rusic iz Nove Gorice. Zdravi se v sempetrski bolnišnici, medtem ko se bo 14-letna Gabriella Markovic iz Cervinjan-

na, zaradi lažjih poškodb zdravila doma.

Na slikah (foto Studio Reportage) prizorišče nesreče in zgoraj ponesrečenka.

KMEČKO-OBRTNA HRANILNICA
DOBERDOB

vošči

vesele velikonočne

praznike

članom,

poslovnim partnerjem

in klientom

NAŠI KRAJI / SPREHODI PO MESTNI OKOLICI

Piramida v grapi pod Oslavjem

Zaradi težko dostopnega kraja je obeležje skoraj povsem neznano

VILI PRINCIC

Najbrž smo vsi prepricani, da dodobra poznamo kraje, ki so zelo blizu naših domov in se mimo njih nešteto krat vozimo, ne najdemo pa časa, da bi se ustavili in si jih pazljivo ogledali. Komaj streljaj iz mestnega središča pa so povsem divji in ponekod skoraj nedostopni predeli, kamor zaradi brezpotja, bolj poredkoma kdo zaide. V mislih imam poraščeno Kalvarijo, deloma grič Sanca nad Pevmo, zlasti se poboj proti potoku Grojnica, da ne govorimo o bregovih Soče od pevmškega mosta do državne meje pri Solkanu, pa tudi v dolocene predele v dolini Pevmice se malokdo poda.

Eno takih področij je prav predel, ki se z Oslavja strmo spušta proti Pevmici in se mu po domače pravi Kastelada. Deloma gre za travnata pobočja, deloma za vinograde, dobršen del pa pokriva gozd. Temu predelu domačini pravijo Hrusca.

Pred kakim mesecem sem se odločil in se skupaj s sinom in psom podal na raziskovalni pohod. Podolgem in počez smo prehodili to strmo in temno področje, ki ga sončni žarki le poredkoma dosežejo. Z asfaltirane ceste, ki se ob Pevmici vije proti Podsaobotinu, se nam ta predel zdi kot enolična gozdnata površina, ko pa vstopimo vanj, se nam prikaže popolnoma drugačna slika. Zemljišče je izredno razgibano, saj ga z Oslavja navzdol režejo večje ali manjše brazgotine. Nekateri je ustvarila narava, druge pa človek, saj gre v bistvu za strelske jarko iz prve svetovne vojne, ki jih je voda se bolj poglobila. Tod je namreč do sredine avgusta 1916 potekala prva bojna črta, ki se je na eni strani doline povzpela na zloglasno koto 188 na Oslavju, na drugi strani pa proti grebenu Sabotina.

Že sam pohod po odročnih krajih je za človeka doživljaj, se večje pa je začudenje, ko se po dolgem prebijanju čez podrte hlode dreves in skozi robido vzpenjas navkreber ter se znajdes pred

nečem, na kar nisi bil pripravljen. Kar naenkrat se ti prikaže velika zidna piramida, da se vprašaš, kaj sploh pomenja ta stvar v tej samoti. Sele ko se približaš, opaziš na njej tablo, sicer sneto s prvotnega mesta, in ugotoviš, da gre za spomenik iz časa 1. svetovne vojne. Na tabli je v nemščini vklesano, da na tem mestu počivajo ostanki 10 avstroogrskih in 8 italijanskih vojakov, padlih pri Oslavju v obdobju 1915 - 1916. Na drugi strani spomenika je niša, kjer je morala biti svojčas ena tabla. Domačini z Oslavja so mi sicer nekoč govorili o nekem spomeniku, vendar sem bil prepričan, da gre za manjše obeležje. Nikoli pa si nisem predstavljal, da gre za tako gradnjo, saj v višini meri skoraj 4 metre. Ostaja pa vprašanje, kdo je zgradil ta spomenik, predvsem, pa, kdaj si je našel čas za tako veliko obeležje, saj piramida stoji tik za prvimi bojnimi crtami. Uganko bi verjetno razvozlala manjkajoča plošča. Verjetno bi kak starejši domačin znal o tem kaj več povedati, kajti nekaj podrobnosti daje slutiti, da je ta kraj občasno obiskan. Na spomenik je namreč nekdo postavil svečo, podobno tisti, ki jih nosimo na grobove in se s tem dejanjem vsaj simbolično spomnil na stotisoce padlih raznih bližnjih in daljnih evropskih narodov, ki so za

cast, predvsem in lakomnost svojih kraljev in cesarjev branili oz. osvajali ta lepi kosček Goriske.

Najbolj verjetno se zdi, da so spomenik postavili po prodoru pri Kobaridu in so na tem mestu pokopali ostanke vojakov, ki so jih našli zasute na raznih mestih bojišča na Oslavju.

Zanimiva pa je zgodba, ki jo je spletla ljudska domisljija in sem jo slišal v neki oslavski družini. Povedali so mi, da je bilo na manjkajoči tabli vklesano ime avstro-ogrškega oficirja, ki je tam padel in je bil po rodu iz Bosne. Bolj zanimiv je drugi del zgodbe, ki pravi, da se je dolgo let po vojni ta oficir vsak večer prikazoval na manjši vzpetini nad spomenikom in to točno ob 7. uri, ko je zazvonilo v st-mavskem zvoniku. Se bolj shrljivo pa je to, da se je prikazoval brez glave.

Ob takih in podobnih zgodbah se danes samo nasmehnes, saj po televiziji vsak dan spremljamo vse bolj krute prizore. Včasih, in se ne tako dolgo tega, pa je bilo drugače. Kot otroci smo se s prijatelji radi potepali po gozdovih, a tega kraja smo se vedno izogibali. Bil je tako temačen in zlovesč, da smo se ga dobesedno bali. Starejši pa so nam pripovedovali tudi o čudnih glasovih in da tam strši. Prav gotovo je šlo za divjad, ki si je v tej grapi našla primerno zatočišče.

KINO

GORICA
VITTORIA 14.30-18.00-21.30 »Schindler's list«. Rez. Steven Spielberg, igrajo Liam Neeson, Ben Kingsley, Beatrice Maccola. Dobitnik 7 oskarjev. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 16.00-17.30-19.00-20.30-22.00 »Beethoven II.«.

TRŽIČ
COMUNALE 14.30-18.00-21.30 »Schindler's list«. Rez. S. Spielberg

OBVESTILA

CERKVENI SVET VRH SV. MIHAELA vabi otroke, naj pripravijo velikonočne pirhe in jih prinesejo danes k slovesni velikonočni maši ob 11. uri v domači cerkvi. Po maši bo nagrajevanje sodelujočih.

OBCINA GORICA obvesča, da bo matični urad na županstvu jutri kljub prazniku odprt od 8.30 do 10.30 samo za prijavo smrti in urejanje pogrebnih storitev.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

DR. ROJEC, Ul. 1. maja 76, ter. 882578.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Gorisko sporoča urnik odhoda avtobusov za velikonočni izlet jutri, 4. aprila. Prvi avtobus bo odpeljal ob 9. uri s Travnika s postankoma pri bencinski crpalci v Drev. XX. septembra in v Podgori, drugi pa ob 9. uri iz Standreža skozi Sovodnje.

SPD GORICA vabi jutri, 4. aprila, na tradicionalni izlet. Zbirališče do 9. ure na Travniku. Prevoz z lastnimi sredstvi. Udeleženci se bodo odpeljali do Skrbine na Krasu in se od tam peš namenili na Pedrovo, zanimivo vasico nad Vipavsko dolino. Hoje bo za približno tri ure. Košilo iz nahrbtnika. Udeleženci si bodo ogledali tudi nekaj kulturnih spomenikov in zanimivosti. V primeru slabega vremena bodo program prilagodili.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA priredijo 23. aprila avtobusni izlet v Kobarid, Idrijo in na Ledine. Prijave pri Mili (v trgovini) in pri Ivici (v gostilni).

ŠOLSKÉ VESTI

SOLSKI SINDIKAT UIL obvesča, da je do 15. aprila rok za predložitev prošnje za opravljanje nalog ravnatelja v solskem letu 1994-95.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
IP - Ul. don Bosco
MONTESHELL - Ul. Trieste

AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia
TRŽIČ

MONTESHELL - Ul. Matteotti

IP - Ul. Boito

ESSO - Ul. 1. Maggio

FINA - Ul. Cosulich

KRMIN

MONTESHELL - na državni cesti št. 56

GRADIŠČE

AGIP - na cesti proti Marianu

SLOVRENC

ERG - Trg Montesanto

RONKE

MONTESHELL - na letališču

FOLJAN

AGIP - Ul. III. Armata

ROMANS

API - Trg Candussi

TURJAK

IP - na državni cesti

Jutri, 4. aprila, bodo na Goriskem obratovale naslednje bencinske črpalke

GORICA

IP - Ulica Crispi

ESSO - Ul. L. Isonzo

MONTESHELL - Ul. Aquileia

ERG - Ul. sv. Mihaela

AGIP - Ul. Trieste

TRŽIČ

MONTESHELL - Ul. Boito

IP - Ul. Matteotti

AGIP - Ul. Cosulich

KRMIN

AGIP - Drev. V. Giulia

GRADIŠČE

MONTESHELL - Ul. Trieste

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Garibaldi

SLOVRENC

MONTESHELL - Ul. D'Annunzio

RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia

MARIAN

MONTESHELL - Ul. Manzoni

STARANCAN

AGIP - Ul. Mainardis

MENJALNICA

CAMBIO ISONTINO

Gorica - Korzo Verdi 56

menjalnica in prodaja tujih valut, slovenskega tolarja, hrvaškega dinarja, madžarskega florinta, česke krone.

URNIK: od torka do sobote

8.30 - 13.00 in 14.30 - 18.00

Tel. 0481/536322 - fax 0481/531210

VČERAJ-DANES

Iz matičnega urada goriske občine v tednu od 27. marca do 2. aprila:

RODILI SO SE: Flavija Bezeljak Dornik, Davide Danielis, Greta Franz, Ambra Franz, Samuel Tunj, Davide Nardin, Luca Fiorelli, Andrea Mukerli.

UMRLI SO: 82-letna upokojenka Gea Fabris por. Pinto, 72-letni upokojenec Alfredo Blasic, 89-letna upokojenka Leopolda Rijavec, 72-letna upokojenka Nerina Mian por. Rivolt, 62-letna gospodinja Maria Ferfaglia vd. Jelen, 81-letna upokojenka Maria Ballaben, 62-letni upokojenec Luciano Frausin, 83-letni upokojenec Giovanni Mocchietti, 87-letna upokojenka Laura Rebutta, 98-letna upokojenka Veneranda Favaro, 18-letni Denis Simcic, 85-letna upokojenka Dirce De Giorgio vd. Castenetto, 74-letni Aldo Basso, 88-letna upokojenka Ester Buttignon vd. Horvath, 88-letna upokojenka Maria Stibilj vd. Rustija, 93-letna upokojenka Elisabetta Pontel vd. Cettolo, 95-letna upokojenka Irene Brandolin, 87-letna upokojenka Giorgia Perissutti vd. Russian, 83-letna upokojenka Elvira Lutman, 67-letni upokojenec Silvio Delfabbro.

OKLICI: trgovski pomočnik Enrico Siligoi in frizerka Cosetta Di Blas, slastičar Giancarlo Kovacic in Graziella Del Gaudio, podjetnik Alberto Ricci in uradnica Valentina Zollija, Stefano De Martin in studentka Alessandra Zilli.

POROKE: uradnik Mauro D'Agostini in uradnica Marina de Comelli.

PRISPEVKI

Peter, Franc in Bruno darujejo za Kulturni dom v Sovodnjah 50 tisoč lir.

Ob obletnici smrti moza Viljema daruje Angela Nanut 100 tisoč lir za mešani pevski zbor Oton Župancič in 20 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreža.

Društvo krvodajalcev iz Doberdoba je prejelo naslednje prispevke: 300 tisoč lir od podjetja Korotan v Gorici, 100 tisoč lir od podjetja Damar v Doberdobi in 300 tisoč lir od podjetja RTI Mariota Jarca v Gorici.

Julko in Adrijana Cavdek darujeta v spomin na prijatelja Milenkota 50 tisoč lir za zvezo borcev VZPI-ANPI Sovodnje.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Stibilj vd. Rustija

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala naj gre g. župniku iz Podgore in vsem pevcem.

SVOJCI

Podgora, 3. aprila 1994

DESPAR

MARKET S. ANDREA

VOŠČI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ŠTANDREŽ - UL. S. MICHELE 184

DESPAR

SKD HRST vabi v **DOBERDOB** na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

Jutri, 4. aprila
ob 13.00 otvoritev praznika
ob 15.30 ex-tempore za vrtec, osnovno in nizjo srednjo solo
ob 17.00 otvoritev: Rafko Dolhar-STEZICE; razstava slik
ob 18.00 nastop folklorne skupina iz Starega trga ob Klopei
sledi ples ob zvokih ansambla **TONIJA VERDER-BERJA**

Sobota, 9. aprila
ob 20.30 nastop dramske skupine ODER 90 z igro **DIVJI LOVEC**
Režija Kazimir Cernic

Nedelja, 10. aprila
ob 17.30 otvoritev praznika
ob 19.30 ples ob zvokih ansambla **ADRIA KVINTET** z Opčin

Deloval bo dobro založen buffet s pristnimi jedmi na žaru in domačo kapljico; na ogled bo tudi razstava.

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel

GORICA

KONCERTNA SEZONA
1993 - 1994

W. A. MOZART EXULTATE, JUBILATE K. 165
MISSA SOLEMNIS C-MOL K. 427

STOLNI ZBOR IN ORKESTER LIMBURG
Hans Benhard, dirigent
Annelie Pfeffer, sopran; Viviana Fernandez, sopran
Aleksander Judenkov, tenor; Georg Heckel, bas

CERKEV SV. IGNACIJA V GORICI
sobota, 9. aprila 1994, ob 20.30

URARNA ZLATARNA

Lo Scrigno

- ure najboljših znamk;
- nakit in predmeti iz srebra in zlata neposredno od proizvajalca;
- konkurenčne cene;

GORICA - Ul. Arcivescovado 3
(nasproti Katoliške knjigarne)

Telefon 0481/534633

GORICA - Ul. Mattioli 18
Tel. 0481/533076
Fax 0481/535149

NUDIMO PRVOVRSTNE:

- keramične ploščice,
- armature in sanitarije,
- opremo za kopalnice,

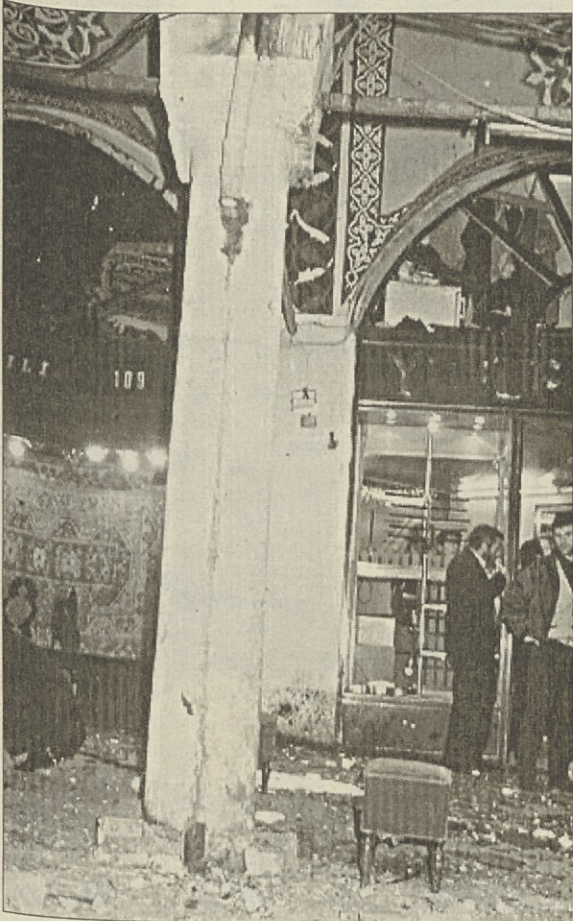
vse po posebnih popustih

TERORIZEM / BOMBA V BAZARU

Atentat v Carigradu

Umrli dva turista, 13 ljudi ranjenih

CARIGRAD - V slovitem carigraskem bazaru je včeraj zjutraj eksplodirala bomba, ki je ubila dve osebi, 13 ljudi pa je bilo ranjenih. Bomba je eksplodirala pred neko draguljarno, žrtvi pa sta dva turista, Tunizijka in Spanec. Odgovornost ni prevzel se nihče, vendar pa so oblasti skoraj gotove, da gre ponovni atentat kurdskih teroristov, kar bo spravilo vladu gospe Ciller v se večjo zagato, saj so zadnji volilni izidi pokazali močno okrepitev muslimanske stranke.

Na sliki: prizorišče atentata.

VELIKA BRITANIJA / ZASKRBLJENOST

Grozljivke kvarno vplivajo na otroke

Grozljivke so v Angliji velik biznis

GIANCARLO MOTTA/ANSA

LONDON - Krvoločne in zelenolase lutke, ki ubijajo novorojenčke, letenci in brezzobi zombiji, ki morijo svoje žrtve s skarjami, kruti skratje s tremi rokami, ki uničujejo možgane angelskih plavolasihih deklic - so posasti, ki nastopajo v srhljivih filmih. Končno so se v Veliki Britaniji spomnili, da bi bilo treba mladotnike zascititi pred vplivom nasilnih srhljivih filmov, ki v videokasetah krožijo po domovih premnognih družin. Iztrzek tovrstnih filmov, ki izhajajo neprestano, je približno 1500 milijard lir letno.

Vlada, ki je morala poseči zaradi zahteve številnih poslancev, bo morala sedaj odlociti, ali naj enkrat za vselej prepove neokusne kasete, ki so naprodaj dobesedno povsod. Skleniti mora med drugim, ali naj kaznuje (tudi z zaporom) preštevilne neodgovorne starše, ki pustijo, da otroci gledajo tovrstne filme.

Hud val nasilja, ki je zadnje case prizadel Veliko Britanijo, pripisujejo v veliki meri ravno modi skrajno nasilnih filmov, ki je baje prevzela mnogo odraslih, ki lahko najamejo tudi do deset srhljivih filmov tedensko in jih nato gledajo tudi v prisotnosti otrok. Poslanec David Alton, ki ga je podprlo 200 kolegov, je sklenil, da bo sprožil vprašanje v vladi, in je poslal pismo o

tem problemu notranjemu ministru Michaelu Howardu, katerega je pozval, naj nemudoma poseže. Svojo pobudo je utemeljil z mnenjem najpomembnejših angleskih psihologov, ki danes trdijo, da lahko nasilje v filmih hudo vpliva na vedenje mladotnikov.

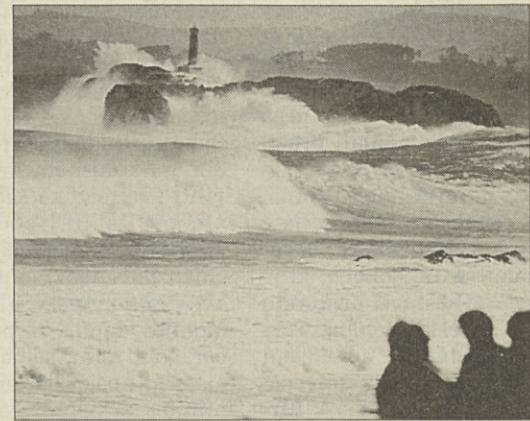
Do lanskega leta, ko sta dva desetletnika ugrabila, mučila in ubila dvetletnega Jamesa Bulgerja, zatem pa njegovo truplo vrgla na tračnice pod vlak, so strokovnjaki trdili, da gledanje grozljivih filmov ne vpliva na vedenje mladotnikov. Izkazalo pa se je, da sta se oba desetletna morilca zgledovala po srhljivem filmu »Child's play«, ki so ga nato res nasli pri očetu enega od malih zločincev. Psihologi so torej danes prisiljeni priznati, da so se zmotili. V pismu, ki so ga poslali časopisom, so izjavili: »Bili smo naivni.« Dodali so: »Hoteli smo biti preveč liberalni, zaradi tega pa smo podcenjevali škodo, ki jo lahko pri otroku povzroči gledanje grozljivih filmov.« Podpisniki pisma, dvanajst največjih strokovnjakov na področju otroške psihiatrije pri največjih angleskih univerzah, so tudi priznali, da so podcenjevali bistrost staršev: »Prepričani smo bili, da lahko prisotnost in modrost staršev preprečita mladim, da segajo po tovrstnih filmih, žal ni bilo tako.«

NOVICE

Zastrupitev z metilnim alkoholom

MOSKVA - Vsaj 17 ljudi je umrlo v ruskem mestu Sizran ob Volgi, potem ko so spili večjo količino metilnega alkohola. Skupina ljudi, najbrž je slo za alkoholike, je odkrila na nekem železniskem tiru cisterno, ki je močno disala po alkoholu. Ker je bila pijaca zastoj, so se je kar lotili, nekaj minut zatem pa je vse skupaj obsla slabost, tako da so jih morali prepeljati v bolnišnico, kjer so kljub zdravniški negi umrli. (Reuter)

Neurje v Španiji

MADRID - Pet ljudi je umrlo v silovitem neurju, ki je zajelo severozahodno obalo Spanije. Stirje so bili ribici, katerih coln se je potopil pri La Coruni, peti pa je fant, ki ga je odnesel s seboj ogromen val, medtem ko se je sprehajal po neki plazi v Asturiji. Posnetek je iz obmorskega mesta Santander. (ANSA)

Vihar v Veliki Britaniji terjal sedem življenj

LONDON - Zaradi silovitega vetra, ki je včeraj ves dan pihal v Veliko Britanijo, je v nesrečah, ki so zaradi tega nastale, izgubilo življenje sedem ljudi, med njimi stirje otroci. Zaradi nevihte je bil otežkočen tudi pomorski promet med Veliko Britanijo in Francijo, tako da je prišlo do večurnih zamud. (STA)

Vesele in prijetne velikonočne praznike

BCTKB

**BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

PO OSAMOSVOJITVI DRŽAV NEKDANJE SOVJETSKE ZVEZE / KIRGIZIJA

Leninov plašč si je odel junak, ki sploh ne obstaja

Ljudstvo izpod Nebeškega gorovja časti osvajalca Manasa

BISKEK - Odkar so se osamosvojile, so nekdanje sovjetske republike v osrednji Aziji privlekle iz naftalina nekaj na moč zanimivih likov, ki naj bi kot utelešenje narodnega ponosa zamenjali preživelega revolucionarja Vladimirja Iljiča Lenina. Uzbekistan danes kuje v nebo Timurlenka, osvajač iz 15. stoletja, ki je nekoc sestavil piramido iz cloveskih lobanj. Turkmestan in Tadžikistan obozujeta svoje največje filozofske pesnike. V Kirgiziji, dezeli s precej bordinimi zgodovinskimi pisnimi viri, katere prebivalci so bili nekdanji nomadi, pa si je Leninov plašč ogrnil lokalni junak, ki verjetno sploh ni obstajal.

Manas je ime novemu nacionalnemu simbolu Kirgizov, ljudstva izpod Nebeškega gorovja (Tian Shan), ki se razteza vzdolž severozahodne kitajske meje. Če bi zdaj začeli pripovedovati zgodbo, v kateri igra Manas glavno vlogo, bi v treh tednih ne pršli do konca te epske sage. V sovjetskih casih so legendarnega junaka pometli pod preprogo, saj je predstavljal simbol kirgiskega nacionalizma. Leta 1991 se je osrednji lik »stepske Iliade«

skozi glavna vrata vrnil na prizorišče. Po njem so (pre) imenovali mednarodno letališče, njegova podoba je zamenjala Leninovo na bankovcih, v središču prestolnice pa kraljuje kip Manasa, ki, sedec na konjskem hrbtu, vihti svetlečo se sabljo. »Je kot Robin Hood ali kralj Artur,« ugotavlja Saginali Subanijev, umetniški vodja kirgiske filharmonije. »Ljudje se pogovarjajo z njim, sanjajo o njem in upajo, da jim bo prihitel na pomoč, kadar se bo nadnje zgnilo preveč zla.« Menda so mestece Talas, kjer naj bi se Manas rodil, začeli množično obiskovati tudi romarji.

»Zgodba pripoveduje, da je Manas zgradil veliki imperij - osvojil naj bi Indijo, Mongolijo in vso osrednjo Azijo - ceprav uradna zgodovina o tem ne ve ničesar,« pojasnjuje Subanijev. »Večina preprostih ljudi trdno verjame, da je vse to res, ceprav veliki osvajalec najverjetneje nikoli ni obstajal.« Medtem ko Subanijev govori in skozi okno pogleduje po širokih bulvarjih zaspanega mesta, plane v skromno opremljeno pisarno »manasi« Toktogul Satalganov, ljudski pripovedovalec.

Ubira strune svojega glasbila, imenovanega komuz, ter odpoje in odrecitira prvih nekaj verzov te 500.000-vrstične pesnitve.

»Devet dni je v hudih mukah rojevala njegova mati, osem babic okrog nje. Ko se razlegel je otroški jok, hoteli videti so vsi: Je deček ali deklica? Ko mati videla je penis, omedlela je presrečna. Nato prišla je k sebi, hotela dete dvigniti v naročje, pa bilo je težko kot odrasel clovek. Hlastno mali Manas v enem samem je zamahu kar ovce tri pohrustal...«

Ep o Manasu je le ena izmed mnogih sag, ki so se med nomadskimi ljudstvi srednje Azije ustno prenasale iz roda v rod. Nobena ni kratka, vendar pa je ta o Manasu verjetno brez primere. Kot da bi bila nekakšna znanilka hollywoodske nagnjenosti k maratonskim nadaljevanjam, ima zgodba tudi 500.000-vrstično nadaljevanje, ki govori o dogodivscinah Manasovega sina, in še eno, prav nič krajše, o njegovem vnuku. Nekoc, v nomadskih

casih, so celotno »kilometrsko« pesnitev ob dolgih večerih pripovedovali množici, zbrani v prostornih sotorih. Danes se mladi meščani, ki se jim vselej nekam mudi, prehitro začnejo dolgočasiti. »Zivljenje se je spremenilo, nikogar ni, ki bi me zelel tri tedne poslušati,« se pritozuje Satalganov. »Pogosto me kam povabijo, da bi v pol ure povzel vsebino zgodbe.«

Zanimivo, kako neverjetno je ep o Manasu podoben starogrskimi mitom. Nekatera herojska dejanja tradicionalnega kirgiskega junaka so zrcalna podoba Herkulovih; Manas se, tako kot Odisej, med drugim spoprime s strašnim enookim kiklopom, njegova sotka točka pa je (Ahilova) peta...

Nekateri učenjaki so prepričani, da gre za gola naključja, medtem ko drugi menijo, da so motivi sposojeni pri grških legendah, ki so jih v te kraje zanesli vojskaci Aleksandra Velikega. Slavni makedonski vojskovodja je namreč v četrtem stoletju pred Kristusom zavzel Samarkand, Balkh in druga mesta srednje Azije ter vzpostavil premisljeno in trdno helenistično vladavino.

James Kynge / Reuter

Novi junaki so zamenjali preživelega revolucionarja Vladimirja Iljiča Lenina

KAMBOŠKO-TAJSKA MEJA / USPEH VLADNIH SIL

Mesto duhov Pailin ima nove prebivalce

Ob vaškem trgu plapolala kamboška zastava

PAILIN - Megla nad vasjo ob kamboško-tajski meji se umika prvom sončnim zarkom in budi ptice, ki kar tekmujejo, katera bo lepše in glasneje zapela. Idila pa je varljiva. Slikovito jutranje razpoloženje naenkrat pretrga strojnični rafal, ki se mu pridruži grmenje težkega topništva. Vladne enote so zopet udarile po položajih Rdečih Kmerov. Krvavi pasovi jutranje zore so se umaknili rdečim in zelenim crtam, ki jih za sabo puščajo svetlobni izstrelki za nočno bojevanje.

Kamboški vojaki so pripeljali večevni raketomet, ki v barve jutra in zeleno-rdeče barve izstrelkov primeša se oranžne sledi izstreljenih raket. Igro svetlobe in barv zvočno spremljajo strojniče, puške in ostalo pehotno orožje.

Vladna vojska je hitro prebila obe obrambni crti okrog vasi, ki sta že od začetka marca služili za glavno oporišče kmer-skim gverilcem, nato pa se je pri vzhodu v vas zapletla v krvav spopad. Vas je kmalu padla. Rdeči Kmeri, ki se v boju se vedno držijo tradicionalnih krvavih metod, četudi so imeli lansko leto možnost kandidirati na splošnih parlamentarnih volitvah, so se morali umakniti.

Tako je Pailin, ki je bil pred prihodom Rdečih Kmerov pravo mesto duhov, dobil nove stanovalce - 800 kamboških vojakov s tanki in težkim topništvom. Prepričani so, da bodo tako opremljeni zlahka odbili vsak napad »maoističnih« upornikov

na njihovo novo oporišče. Vladna vojska je tokrat očitno bolj previdna, saj je v napadu na kmerško severno postojanko v Along Vengu doživela hud poraz. Zato so Pailin napadli bolj pripravljeni, četudi so ovaduhi poročali, da v vasi ni veliko upornikov. Vlada je zbrala 5 tisoč mož, jih do zob oborožila in nato kot pse slednike poslala za gverilci. Pot jih je pripeljala do Pailina, kjer so uspešno opravili svojo nalogo.

Zavzeta vas je prežive la napad brez večje skode. Razen nekaj koc ob vzhodu v mesto, kjer so divjali nasrditejši spopadi, je ostali del vasi ostal nepoškodovan, po mestu pa se je se vedno - tokrat zaradi pokanja - verjetno nekoliko bolj plašno sprehajalo krdelo potepuških psov, ki svojega ozemlja niso hoteli zapustiti niti ob začetku marca, ko so vas zasedli gverilci.

Na sredi vasi stoji manjša hiša, ki je nekoc služila pripadnikom modrih celad. Nanjo je nekdo z modrimi crkami napisal: »Hočemo mir v Kambozi!« Kljub temu, da v mestu razen potepuških psov že nekaj časa ni zivel nihče, so bolnišnica, kino in majhna lokalna radijska postaja dovolj dobro ohranjeni, da so uporabni tudi za nove vascane.

Razkosje, ki se nikakor ne more pravilno vklopiti v revno vasko okolje, so priskrbeli iskalci diamantov, kasneje pa gozdarji. Cena za njihovo opremljanje vasi je bila izredno visoka. »Lovci na diamante« so rili globoko v tla, gozdarji pa z

nacrtnim izsekavanjem posredno povzročali izumiranje pestrega zivalstva. Njihovo pustosenje bi se nadaljevalo se naprej, če ne bi v vas ob koncu februarja prikorakala kmerška izvidnica, ki je vascanom očitno vlila dobro mero strahu. Za izvidnico je namreč prisel manjši oddelek gverilcev, ki niso imeli namere, da bi vas hitro zapustili. Vascani so se zbrali in zahtevali od gverilcev, naj odidejo, saj s svojo prisotnostjo spravlja v nevarnost vse prebivalce - takrat se je namreč ravno dobro končala bitka pri Anlong Vengu in kljub hudemu porazu vladnih enot ni bilo pričakovati, da se bo državno vodstvo tako zlahka sprijazilo s porazom ali pa celo vdalo v usodo.

Kmerom zahteve vascanov niso bile prav nič vseč, predvsem pa ne ton, v katerem so zahtevali, naj se gverilci umaknejo. Izvedli so »manjšo predstavitev strelnega orožja«, kar je zadostovalo, da so vascani na hitro pobrali najnujnejše in pobegnili. Kmalu za njimi je odšla tudi gverilska izvidnica. Vrnila se je cez dobrih stirinajst dni in s sabo pripeljala svoje matične enote, ki so se morale umakniti med drugim tudi iz porušene ga Anlong Venga, ki je postal zaradi posledic bojev z vladnimi enotami neprimeren za zivljenje.

Danes se s procelja hise ob vaskem trgu vije kamboška zastava. Vprašanje je le, kako dolgo bo plapolala v vetru...

Mark Dodd / Reuter

Oddaljeni Avstraliji organiziran kriminal z lovkami po vsem svetu ne prizanaša

SYDNEY - Avstralija je res oddaljena od drugih celin, kljub temu pa ji organiziran kriminal ne prizanaša, saj so kriminalci z vseh koncev sveta prisli tudi tja. Marca je pismo bomba ubilo nekega policista, ki je raziskoval delovanje kalabrijske mafije, med organiziran kriminal pa so dji tudi japonske jakuze in kitajske triade.

»Ce bomo popustili ustrahovanju, bodo postale razmere resnično strašne,« je izjavil Tom Sherman, predsednik Nacionalnega urada za boj proti kriminalu (NCA). Marca je v Adelaidi eksplodirala bomba v uradu 36-letnega detektiva Geoffreya Bowna, ki je raziskoval trgovanje z mamili. Za uboj je bil obtožen neki Italijan, ki je povezan z italijansko mafijo. Bowen je skupaj z italijansko policijo raziskoval primer številka 14. V letnem poročilu 1992/93 je NCA zapisal, da je slo v primeru št. 14 za odkrivanje trgovanja z mamili, uboja, izsiljevanja, oderuštva, ponarejanja in pranja denarja. Ceprav naj bi bili najhujši kriminalci prav mafijski sodelavci, pa jih večina inspektorjev noče nacionalno opredeliti. Policija namreč omenja, da v Avstraliji delujejo posamezne skupine organiziranih kriminalcev, ki so prisli iz Japonske, Kitajske, Turcije, Libanona, Azije, Amerike, Velike Britanije in tudi od drugod.

»V Avstraliji so se naselili nekateri prav prijazni in delavni ljudje, na žalost pa tudi nekateri zlonamerni,« je izjavil profesor Duncan Chappell, direktor avstralskega instituta za kriminologijo.

»Res je, da smo čedalje močnejše povezani s svetom, hkrati pa se zavedamo, da bi lahko Avstralija postala odskočna deska za pomorski kriminal,« je dodal. Zvezna avstralska policija (AFP) je v letih 1992 in 1993 odkrila organizirani kriminal, ki so ga vodili Kitajci in državljani jugovzhodne Azije. Ukvarjali so se predvsem s trgovanjem z mamili, prostitucijo in izsiljevanjem, japonski kriminalci pa so se bolj »posvetili« poneverbam. Kitajske tolpe, ki so glavni dobavitelji heroina iz Burme, Laosa in Tajske, naj bi imele v rokah glavne niti trgovanja z mamili. V zadnjem času pa so se pojavili tudi južnoameriški preprodajalci, ki trgujejo predvsem s kokainom. Policija se ponasa z rekordnim plenom kokaina, saj je avstralska policija junija lani zasegla 310 kilogramov kokaina, kar je kar 26-krat več kot leto prej. Kokain je bil po izvoru iz Južne Amerike.

Italijanski kriminalci, ki jih povezujejo sorodstvene vezi, trgujejo predvsem z marihuano. Bowen je bil član skupine, ki je za zapahe spravila osem ljudi, večinoma Italijanov. Leta 1993 so bili obsojeni na 15-letno zaporno kazen. Vrhovno sodišče na zahodu Avstralije je lani zavrnilo polog kavicije za skupino Italijanov, ki so bili obtoženi trgovanja z marihuano na jugu Darwina.

Sodnik William Kearney je izjavil: »Povsem jasno je bilo, da so povezani s priseljenci iz Kalabrije. Njihovo število se je v zadnjem času precej povečalo.« »Uvoženi« organizirani kriminal, ki v našo državo vnaša nasilje, korupcijo in izsiljevanje, je rak v

naši družbi in narediti je treba vse, da bi ga izkoreninili,« je dodal Kearney in poudaril, da avstralski zakoni na tem področju niso dovolj učinkoviti. Avstralski varuhi reda so večkrat deležni ostrih kritik politikov in medijev, ker niso mogli aretirati »mr. Bigsov« - kot imenujejo voditelje organiziranih kriminalcev. Od ustanovitve leta 1984 so preiskovalci NCA pripeljali pred sodišče približno 298 prestopnikov, med kršilci zakonov pa je bil tudi glavni inspektor južnoavstralskega oddelka za boj proti mamilom. Sherman je povedal, da je na nekaterih območjih organiziran kriminal veliko bolj razširjen kot drugod, vendar pa se vedno ne v takem obsegu kot v zahodni Evropi ali ZDA. Kljub temu kriminalisti poudarjajo, da so nekateri kriminalci močno povezani s posamezniki v vladnih ustanovah, bančništvu in zakonodajnih telesih. Raziskovalni novinar Bob Bottom je izjavil, da niso izpostavljeni le nekateri politiki - mnogi se namreč niti ne zavedajo dejanskega stanja, zato ne vedo, kaj storiti v boju proti organiziranemu kriminalu.

»Člani italijanskega organiziranega kriminala so nedvomno prodrli v precejšnje število vladnih in nevladnih služb in vsaj v eno od avstralskih političnih strank,« je zapisano v tajnem poročilu zvezne policije.

»Organizirani kriminal si je nadel spoštljivo zunanost povsem legalnih poslov,« je še zapisano v poročilu.

Stephen Skinner / Reuter

BOSNA / SRBSKA VOJSKA NADALJUJE OFENZIVO

Kdo bo rešil oblegano Goražde?

Zahodni strokovnjaki menijo, da bo mesto padlo še pred prihodom ukrajinskih vojakov

GORAŽDE, SARAJEVO - Medtem ko so se prebivalci Sarajeva, kjer se življenje počasi vrača v mesto, že popravljali domove in mesto (na fotografiji zenska na trznici - Telefoto: AP), pa so iz Goražda poročali o grozljivih razmerah.

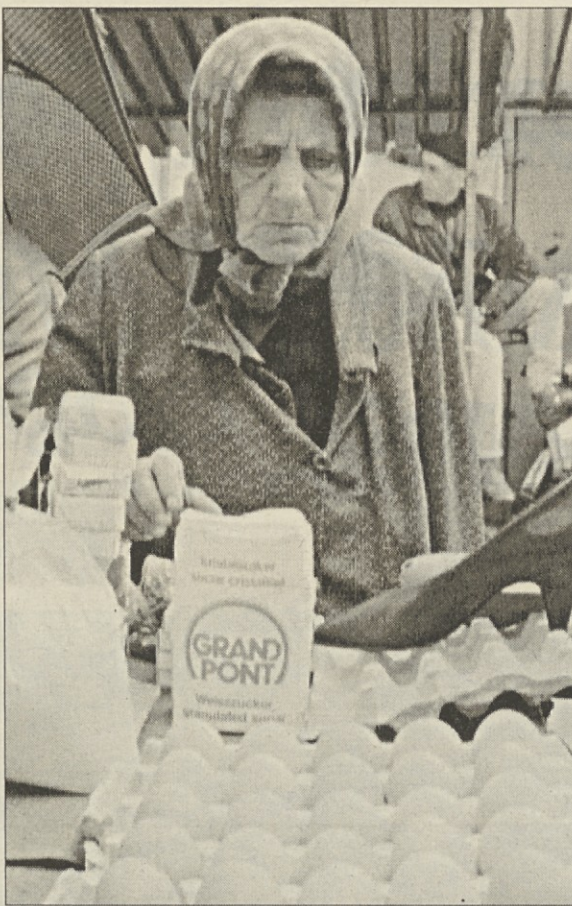
Zahodni vojski opazo-

valci ne izključujejo možnosti, da bo mesto padlo, še preden bodo tja prispeli ukrajinski vojaki.

Srbsko topništvo mesto obstreljuje že peti dan in prebivalcem prav nič ne pomeni dejstvo, da je Goražde Varnostni svet ZN razglasil za varnostno območje. Samo v včerajšnjih na-

padih so bile ubite štiri osebe, vsaj 25 pa je bilo ranjenih, je sporočil tiskovni predstavnik Unproforja Annink, ki opozarja, da se napadi stopnjujejo. Povedal je, da so predstavniki Unproforja že v petek opazili premike srbske vojske vzhodno od Pal, vojska pa je najverjetneje namenjena na bojišča v bližini Goražda. Vojaki Unproforja so te dni popolnoma zaposleni z nadzorovanjem premirja v Sarajevu in v osrednji Bosni in menijo, da bi bili izpostavljeni preveliki nevarnosti, če bi skušali rešiti Goražde. Upajo, da bo razmere vsaj malo umiril prihod 800 ukrajinskih modrih celad.

Predsednik Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović je že v petek predsedniku Združenih držav Amerike Clintonu in Združenim narodom poslal pismo, v katerem je zahteval odločno akcijo za zaščito obleganega mesta. Srbska stran napade opravičuje kot upor proti splošni muslimanski ofenzivi, ki pa se bo po njegovih besedah končala s

splošnim porazom. Srbi so Muslimane obtožili, da se-verno od Sarajeva pri mestu Visoko pripravljajo prodor, s katerim naj bi vzpostavili povezavo med Sarajevom in Zenico.

Britanski mirovni posrednik Evropske unije lord David Owen je v včerajšnjem intervjuju za BBC izjavil, da je nevarne razmere na severu Bosne potrebno nadzorovati, vendar pa je učinkovit nadzor možno ohranjati le s političnimi pogajanjimi. »Pogajanja so v kritični fazi, saj se tičejo

zemljevidov in ozemeljske razdelitve, tu pa veliko igrajo čustva«, je dejal Owen. Spregovoril je tudi o poboju Hrvatov in Muslimanov v Prijedoru in dejal, da lahko pomenijo začetek nove ofenzive.

Srbska vojska je v noči s petka na soboto obstreljevala tudi hrvaško mesto Županja, saj naj bi po poročilih hrvaskih sredstev obveščanja ponocni na mesto padlo šest srbskih granat. Gmotna škoda je velika, zrtev pa ni bilo.

(Reuter, AFP)

KONGRES RUSKE LIBERALNO DEMOKRATSKE STRANKE

Vladimir Žirinovski z novimi pooblastili in v starem slogu proti Jelcinu in Zahodu

MOSKVA - Na kongresu skrajne Liberalno demokratske stranke, ki jo vodi razvpit ruski nacionalist Vladimir Žirinovski, so mu člani stranke in njegovi pristasi samo še utrdili moč na tem položaju, saj so ga izvolili za kandidata na prihodnjih predsedniških volitvah v Rusiji.

Prav tako so ga postavili na čelo stranke do leta 2004. »Za dosego pristana znage, ki se imenuje predsednik, morate dati svojemu kapitanu možnosti, da trdno vodi krmilo«, je dejal Žirinovski na kongresu, stoječ pod velikim zemljevidom Velike Rusije.

Žirinovski si je v starem slogu privoščil kritiko

predsednika države Borisa Jelcina, za katerega je dejal, da upa, da ga bo doletela podobna usoda kot beloruskega predsednika Suškijeviča, ki ga je v začetku leta parlament razresil.

Ostro je obsodil sporazum o oblikovanju Skupnosti neodvisnih držav, ki je pomenil utrjeno pot k

razpadu nekdanje Sovjetske zveze. Zahod pa je obtožil, da skuša omejiti mogočnost Rusije. »Američani so zviti«, je dejal. »Učili so se od Napoleona in Hitlerja. V Rusijo pa so prišli z zvečilnimi gumiji in v oprijetih sportnih trikotjih,« je izjavil Žirinovski.

(Reuter, Telefoto: AP)

JUŽNA KOREJA / PROTIAMERIŠKE DEMONSTRACIJE ŠTUDENTOV

Oporečniki nočejo ameriškega orožja

SEUL - Južnokorejski študenti so med sobotnimi demonstracijami v prestonici zazigali podobe ameriškega obrambnega ministra Williama Perryja in protiraketnih sistemov Patriot ter tako protestirali proti ameriški odločitvi, da bo v Južno Korejo pripeljala orožje.

Okoli petsto študentov se je pridružilo številnim južnokorejskim oporečnikom na protiameriških demonstracijah na ulicah Seula. »Jenki, pojdit domov. Smo proti uvozu ameriškega orožja,« so vzklikali demonstranti in kričali, da se bodo borili do konca, da bi

preprečili uvoz orožja. Protestniki so ZDA obtožili, da pod krinko brezizhodnosti nesoglasij s Severno Korejo glede njenega jedrskega programa Seulu prodajajo orožje. Prav tako so ostro protestirali proti skupnim južnokorejsko-ameriškim vojaškim vajam, ki anj bi potekale pod geslom Skuni duh. Washington pa svojo odločitev ocenjuje kot zgolj preventivno, torej za obrambo pred morebitnim napadom Severne Koreje. Voditelj opozicijske Demokratske stranke Li Ki-Taek je Perryja obtožil, da korejski polotok poriva čez rob v vojno.

(Reuter)

O čem pišejo drugje po svetu

O izrednih razmerah v južnoafriški pokrajini Natal

»Tisto, kar pri izrednih razmerah pomirja, je dejstvo, da so nalogo ohranjanja reda zdaj naložili vojski. Vsi v Južni Afriki namreč vedo, da se kakovost vojske razlikuje od kakovosti policije. Ta je v nasilnih razmerah nestabilna in teži k pretiranim reakcijam. Vojska je razred zase. Ker se je v preteklosti vključevala v tako dvomljive vaje, kot je bil vdor v Angolo, je v očeh zunanega sveta izgubila ugled. Zdaj je izključno v njenih rokah, da v kritičnem trenutku ohrani mir na nemirnem območju. Če bo vojski to uspelo, ima svet vse razloge za to, da svojo sodbo revidira.«

Daily Telegraph, London

O varstvenih ukrepih v Hebronu

»Med pripravljenostjo in komajda prikrito zaskrbljenostjo so se začele dejavnosti, ki naj bi kmalu pripeljale v Hebron 160 mednarodnih opazovalcev. Tudi Italija, ki naj bi poslala 35 moških, se pripravlja na politično odposlanstvo, ki se zdi po politični plati jasno, pušča pa odprta vprašanja o tehničnih podrobnostih. Telefonske zveze med Kairom, sedežem PLO v Tunisu in glavnimi mesti treh držav, ki naj bi na podlagi sporazuma med Izraelom in PLO poslale opazovalce, so razbeljene. Vprašanje za vse se glasi: kaj naj storijo opazovalci v Hebronu oziroma kaj lahko storijo? Dokument, podpisan v Kairu, jasno pravi, da ne bodo imeli nikakršne vojske ali policijske funkcije... Gre le za vprašanje očasne navzočnosti in ne o četah ali kontingentih. Naloga 160 moških, ki bodo oboroženi le s pisolami za osebno obrambo, bo ta, da patrolirajo v mestu februarkega pokola in s svojo navzočnostjo dajejo Palestincem občutek varnosti.«

La Repubblica, Rim

O demonstracijah mladih v Franciji

»Mladi demonstranti so v Parizu pustili za seboj svarilo; številke so zgornje: 309 ljudi je bilo prijetih, 68 jih bodo poslali pred sodišče zaradi različnih prestopkov. Več kot 200 avtomobilov je bilo uničenih, od tega 15 zažganih, 60 izlozb je bilo razbitih, osem telefonskih celic je bilo uničenih in 12 trgovin izropanih. Osemindeset policistov je bilo ranjenih. Tudi med demonstranti so bili ranjeni, vendar uradnih števil ni. Zakaj se je zborovanje študentov, ki zdaj slavijo zmago, sprevrglo v nasilje? Notranji minister Charles Paqua je prepričan, da se bodo uporniki kmalu spet vrnili: prej ali slej bodo našli drug izgovor. Tudi varnostne sile se bojijo, da bodo sli mladi vnovič na ulice. Denimo zaradi lyonskega sklepa o izgonu dveh alžirskih mladeničev.«

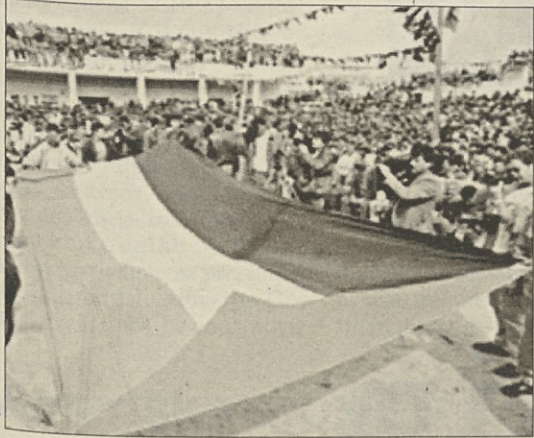
Corriere della Sera, Milano

Črna sobota v Natalu in KwaZuluju

DURBAN - Slab mesec pred prvimi večernimi volitvami v Južnoafriški republiki se razmere samo še zaostrejejo. V provinci Natal je v soboto med molitvijo v neki cerkvi oborožen moški streljal na vernike in ubil tri ljudi, enajst pa je bilo ranjenih. V bližini sta dva napadalca ubila dve osebi, eno pa ranila. V noči s petka na soboto je bilo v nemirih ubitih devet ljudi, med njimi dva policista. Zadnji incidenti samo še stopnjujejo napetost v provinci Natal in državi KwaZulu, v katerih je predsednik De Klerk zaradi neredov, ki so v mesecu dni zahtevali 300 žlvi, v četrtek razglasil izredne razmere. Policija meni, da so za napade odgovorni privrženci Inkathes, ki se bojujejo proti pripadnikom Afriskega narodnega kongresa. V zadnjem desetletju je rivalstvo med ANC in Inkatho zahtevalo blizu deset tisoč žlvi, njuno tekmovalanje, ki vključuje različne oblike nasilja, pa se vse bolj stopnjuje s približevanjem volitev, ki bodo potekale konec meseca. Inkatha je že napovedala, da bo bojkotirala volitve, na katerih Afriski nacionalni kongres pričakuje trdno zmago. Vodja ANC Mandela je dejal, da upa, da se bodo ze prihodnji teden dogovorili o prekinitvi izrednih razmer. (Reuter)

NOVICE

Džihad grozi opazovalcem

HEBRON - Islamski Džihad je v soboto zagrozil, da bo pobil norveske opazovalce, ki bodo prišli v Hebron v okviru sporazuma o varnosti Palestincev v tem mestu. Na grožnje se je že odzvalo norvesko zunanje ministrstvo, ki odločno trdi, da norveske odločitve ne bodo spremenile. V Hebron naj bi prišlo 160 norveskih, danskih in italijanskih vojskih opazovalcev, ki bodo pri sebi imeli le oborožitev za osebno obrambo. Izraelska vojska je med neredi na Zahodnem bregu ranila osem Palestincev, dva od njih pa sta bila huje ranjena. Hebron je od pokola 25. februarja v moseji središče nenehnih palestinskih protestov proti izraelski vladi. V Džabaliji pa so Palestinci spet pripravili protizraelske demonstracije. (Reuter, Telefoto: AP)

Srečanje držav Magreba

TUNIS - V tunizijski prestolnici so se v nekoliko okrnjeni sestavi zbrali predstavniki petih držav Magreba, arabskega združenja, v katerega so od leta 1989, ko so ustanovili, vključene Alžirija, Libija, Mavretanija, Maroko in Tunizija. Srečanja se nista udeležila libijski predsednik Moamer Gadafi in maroški kralj Hasan. Libijski predstavniki so pozvali, naj organizacija stori vse za preklc gospodarskih sankcij proti Tripoliju. (Reuter)

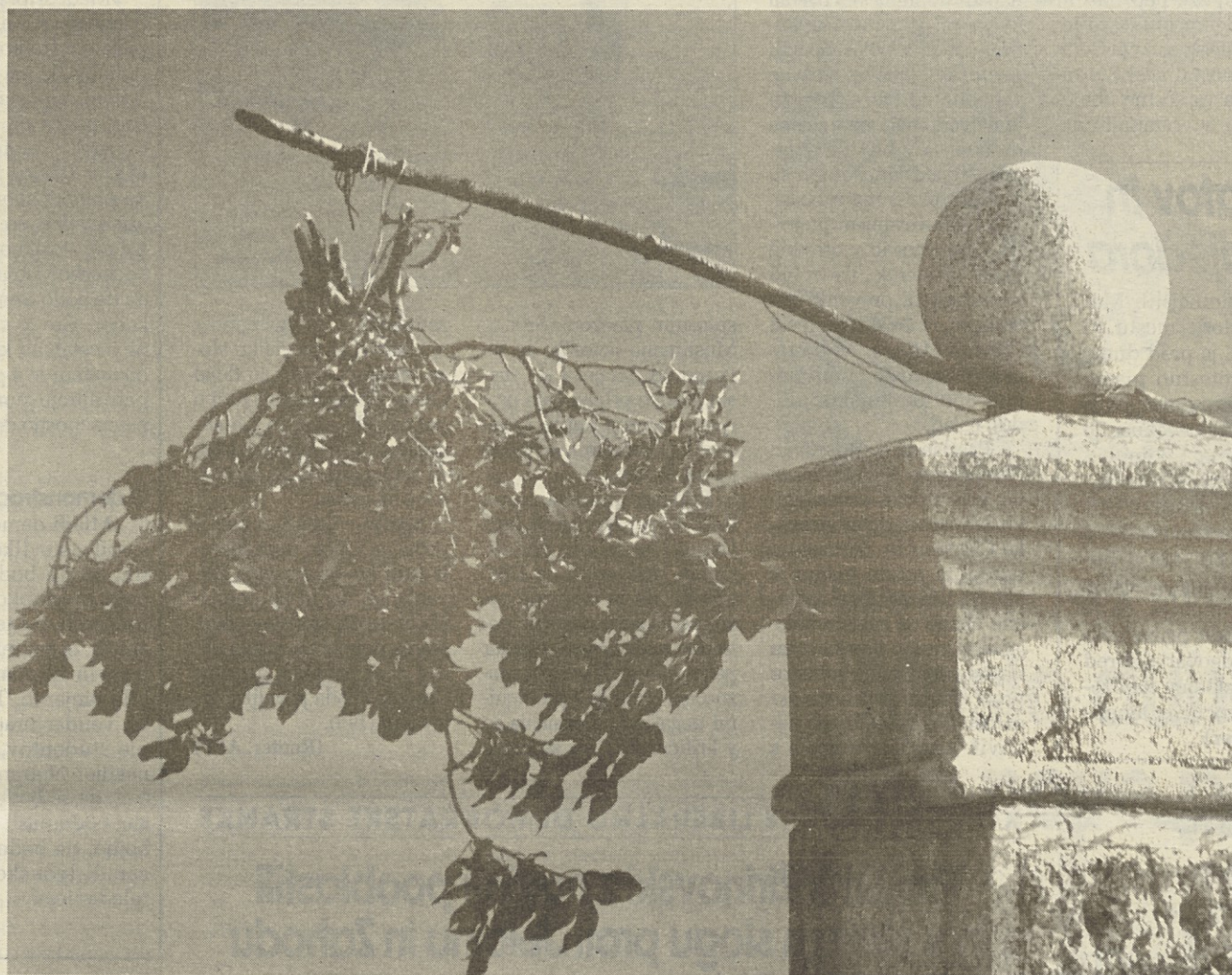
DANES PO SVETU

MOSKVA - Generalni sekretar Združenih narodov Butros Gali bo nadaljeval obisk v Moskvi, kjer se bo v ponedeljek sestal s predsednikom Borisom Jelcinom

KAIRO - Izrael in PLO naj bi nadaljevala pogajanja o umiku izraelske vojske iz Gaze in Jeriha

KIJEV - Nadaljevanje prvega dela odločilnega kroga parlamentarnih volitev v Ukrajini

Nekaterim stvarjem se
v zamejstvu
ne znamo odgovediti.

GRAFICENTER / FOTO: SERGIO FERRARI

Nekaterim drugim
se ne smemo.

Primorski dnevnik
Moj dnevnik!

Samo zmanjšanje »proizvodnje smrti«, ne pa prava razorožitev

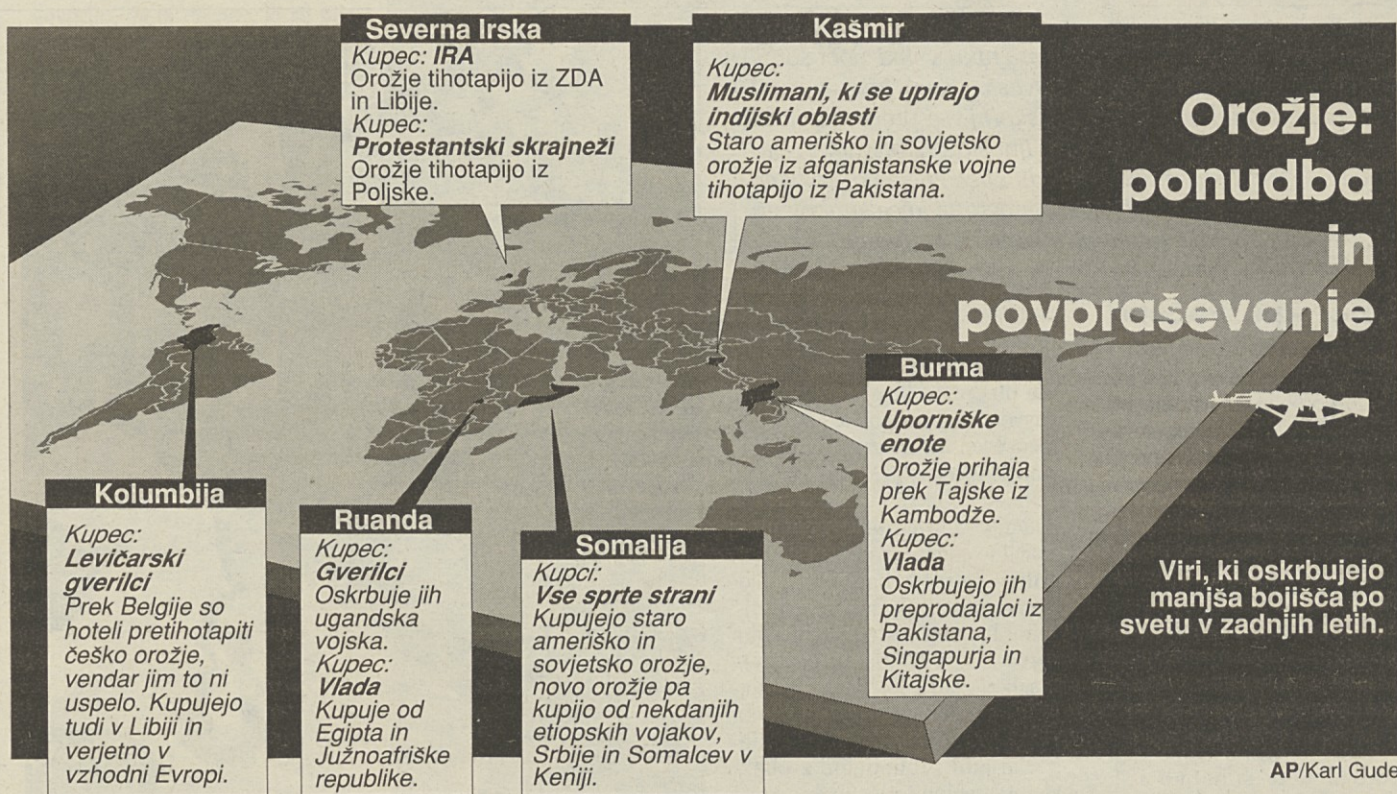
**AMERIŠKA
VOJAŠKA
INDUSTRIJA**

Kaj naredi država, ki brez boja dobi vojno stoletja? ZDA so se po zmagi v hladni vojni lotile tako korenitega zmanjšanja vojaškega proračuna, kot da bi jim ga narekoval sovražnik. Gigantskega proračuna, ki je vladavino Ronalda Reagana zaznamoval z zvezdnimi vojnami, preprosto ni več mogoče opravičevati, saj Američani uživajo manjšo socialno varnost kot prebivalci drugih razvitih držav. Vlada potrebuje denar za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, za izboljšanje osnovnega in srednjega izobraževanja ter zdravstveno reformo, če jo bodo sprejeli v kongresu. Placati mora presolanje delavcev, ki se brez novih znanj ne bodo mogli prilagoditi novim tehnologijam. Toda hkrati želijo v Washingtonu ohraniti obrambno in napadalno sposobnost najmočnejše države sveta. To naj bi dosegli s povečanjem izvoza orožja, čeprav so že zdaj največji izvozniki na svetu, in s spremembami v vojaški industriji.

Ameriška vojaška industrija, nekdanji nedotakljivi otrok hladne vojne, je izgubila številne posle. Vlada je bila vedno najpomembnejši naročnik tankov, vojaških letal in vsega, kar potrebuje sodobna vojska, po letu 1985 pa je Pentagon zmanjšal naročila za 64 odstotkov. Denarnica s 50 milijardami dolarjev, kolikor jih ameriško obrambno ministrstvo vsako leto porabi za nakupe novega orožja, bo z vsakim prihodnjim državnim proračunom še manjša, če se bo lahko Amerika izognila večjim vojnami, ki avtomatično spodbudijo vojsko za pravljanje. V tovarnah orožja so morali zato temeljito pretresti svoje delovanje. To je z nakupom newyorške tovarne Grumman Corporation, ki izdeluje vojaška letala F-14 in vohunska letala Sokolje oko E-2C, povzročila družba Martin Marietta Corporation. Z dve milijardi vrednim nakupom je Martin Marietta resil propada prej konkurenčno tovarno, ki je morala zaradi zmanjšane povpraševanja odpuštili polovico svojih delavcev, in se spremenil v največjega izdelovalca vojaške elektronike na svetu. Martin Marietta je že prej kupil vesoljski oddelek tovarne General Dynamics in vodi novo

usmeritev, ki ameriško vojsko industrijo spreminja v manjšo družbo močnejših tovarn.

Tudi obrambni minister William Perry zagovarja združevanje sedanjih tovarn, da bi zmanjšali stroške in poenostavili poslovanje. Kako drugače je bilo med hladno vojno, ko sta Bela hiša in Pentagon pod vsemi predsedniki in obrambnimi ministri zagovarjala čim večjo konkurenco med proizvajalci orožja, da bi tako spodbudila boljšo in cenejšo proizvodnjo. Med orožjem, ki se lahko takšni vladni taktiki zahvali za preživetje, so tudi razvpite pametne bombe iz zalivskega spopada. Njihovo slavo in učinkovitost so sicer podeseterili novinarji in vojaška cenzura. Toda brez dvoma so orožje prihodnosti, ki bi neslavno končalo v smeteh, če ne bi Pentagon razdelil posla med dve konkurenčni podjetji in tako spodbudil zdravega tekmovanja. Danes hoče obrambno ministrstvo spodbuditi konkurenco z nakupovanjem pri komercialnih tovarnah. Nekateri »nedotakljivi«, ki so lahko desetletja računali na zanesljive vladne posle, bodo se naprej reševali. Za podmornico Morski volk so v proračunu že spravili na stran poltretjo milijardo dolarjev, čeprav

je v ameriški mornarici ne potrebujejo, a dobro vedo, da bi brez nove proizvodnje propadla tovarna, ki jo bodo najbrž spet potrebovali nekoč v prihodnosti. Toda časi, ko so lahko vojaški načrtovalci porabili kar 40 odstotkov raziskovanja namenjenega denarja, so mimo.

Vojaška industrija pa ne bo izginila, tako kot niso s hladno vojno izginile vojne. V začetku marca je Washington obiskal človek, ki bi ga med hladno vojno s Sovjetsko zvezo najbrž temeljito izprašali, če že ne celo zaprli. Mihail T. Kalasnikov je namreč oče najbolj priljubljenih pušk na svetu, ki nosi njegovo ime in ki je v korejskih, vietnamskih in drugih vojnah ubila številne Američane. V najbolj očitnem znamenju moči

države, ki je unicila nekdanjo nasprotnico, so tokrat Kalasnikova izprašali samo novinarji. Sovjetski vojaški inženir je prenehal izdelovati smrtonosno orožje, »ker do začetka prihodnjega stoletja tako ali tako ne bodo izdelali boljše puške od njegove«. Ze mogoče, toda ameriški »ponaredki« bodo obvladovali svetovni trg. Ko so začeli po koncu hladne vojne divjati območne vojne, so dvignili glasove tudi zagovorniki močne ameriške vojske. Clintonov vojaški proračun je tako samo za petnajst odstotkov zmanjšal vojaške stroške, ki zdaj znašajo 260 milijard dolarjev. Poleg tega ameriška vojaška industrija danes ne more ponoviti recepta po drugi svetovni vojni, ki je namesto tankov začela izdelovati hladilnike.

Danes je vojaška industrija preveč specializirana, da bi lahko izdelovala karkoli drugega kot orožje. Amerika bo zato za orožje še naprej porabila toliko kot ostali svet skupaj - in prodala drugim državam več od katerekoli tekmičice. Kljub mirovni retoriki bodo številne vojne divjale zato, ker bodo sprte strani oborožili Američani. Če jih ne bi mi, bi jih kdo drug, odgovarjajo v Washingtonu. In najbrž imajo prav. Če sodimo po oborožitvi, bo planet Zemlja še naprej nevaren kraj za življenje.

Barbara Kramzar

OROŽJE Z EVROPSKEGA VZHODA

Češko plastično razstrelivo skoraj tako slavno kot pivo

Tovarna Synthesia pričakuje, da se ji bodo pridružili tuji vlagatelji s svežim denarjem

Semtex je verjetno - takoj za pivom - najbolj znan češki izdelek, kljub temu pa njegovi proizvajalci niso navdušeni nad slovesom, ki ga uživa v svetu ta plastični eksploziv. Čeprav majhne rdeče, oranžne in črne kocke izgledajo povsem nedolžno in spominjajo na otroški plastelin, so pred šestimi leti povzročile smrt 270 ljudi, potnikov Boeinga, ki ga je razneslo nad Lockerbijem. Tudi v mnogih drugih terorističnih akcijah so napadalci uporabili prav Semtex.

»Nameravali smo ga povsem umakniti iz proizvodnega programa, a smo si po dolgi in zolčnih razpravah premislili,« je povedal Miroslav Janacek, vodja načrtovanja v tovarni Synthesia. »Semtex je sicer med najmanj pomembnimi izdelki, vendar je nedavni obisk našega direktorja v Združenih državah pripomogel k dokončni odločitvi.« Ko je namreč gospod Valousek v Ameriki iskal nove družabnike in morebitne vlagatelje v se ne povsem privatizirano Synthesio, so ga sprva debelo gledali, saj za to ime se nihče ni slisal. Samo omemba Semtexa je bila dovolj, da je direktor druge največje kemične tovarne na Češkem zbujal pozornost na vsakem koraku. Seveda pa utegne biti tak sloves močno neugoden za družbo, ki izdeluje vse od zdravil in pesticidov, do lovskega streliva in celo minometnih granat.

Oddelek za stike z javnostjo si prizadeva prepričati poslovno in ostalo javnost, da bo Synthesia naredila vse, da Semtexa ne bi uporabljale napadne roke. Pred tragedijo nad Lockerbijem je bil eksploziv brez vonja in ga je bilo skoraj nemogoče odkriti. Po pogovorih z britansko vlado so pričeli leta '91 izdelovati novo vrsto Semtexa, kemično zaznamovanega in (za policijske pse) lahko razpoznavnega.

V času komunizma je takratna Českoslovaška izvažala vojaško opremo in orožje prek državnega podjetja Omnipol, ki ni imelo nobenih zadržkov pri oskrbovanju raznih revolucionarnih gibanj po vsem svetu. Eden najbolj hvaležnih kupcev je bila gotovo Libija, ki je izdelke nato preprodajala. Stalna stranka je bila, na primer, Irska republikanska armada. Po zmagetni revoluciji je Vaclav Havel sporočil, da je češka industrija dotlej poslala Libiji vsaj tisoč ton Semtexa. »Dvesto gramov je povsem dovolj za uničenje potniškega letala, torej ima svetovni terorizem dovolj zaloge za naslednjih 150 let,« je takrat dejal Havel. Predstavniki kemične industrije danes menijo, da je bilo posiljk v resnici »le« kakšnih dvanajst ton, kar pa je še vedno zaskrbljujoče. Koliko Semtexa leži v raznih skladiščih po svetu, ne ve nihče.

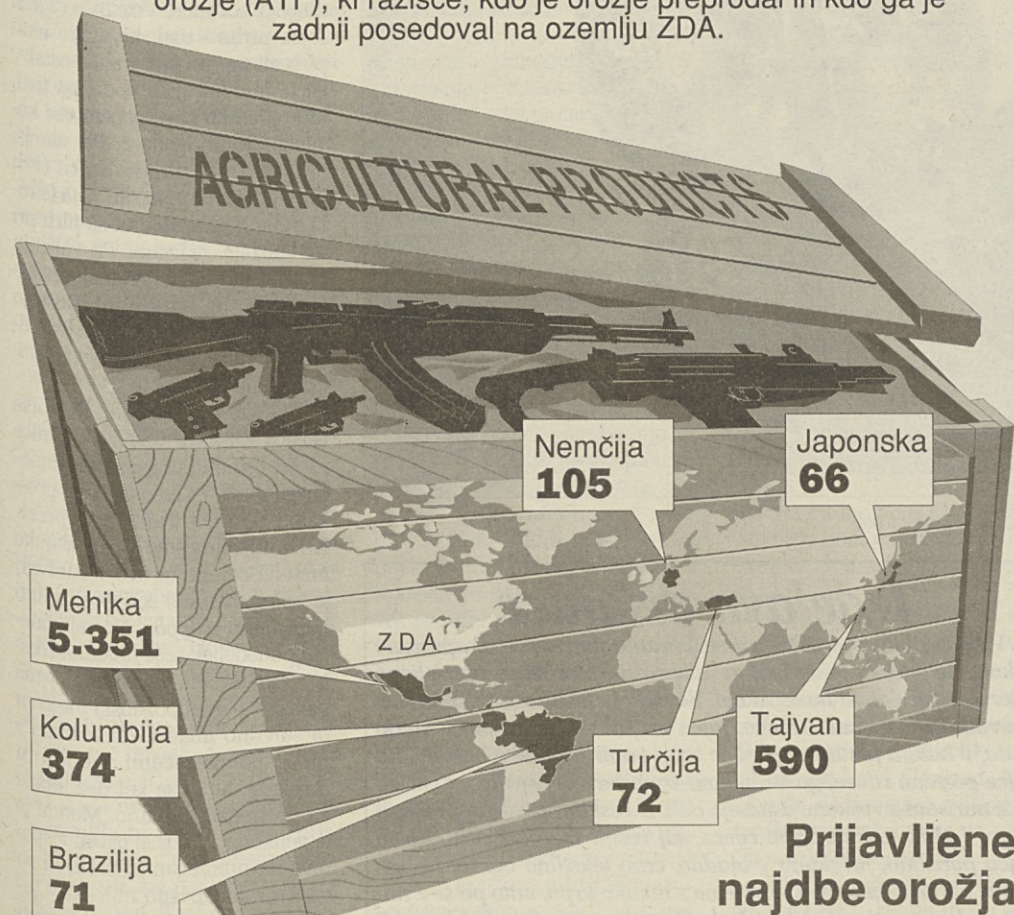
Pri Synthesiji zatrjujejo, da sami nimajo nobenih zalog. Iz najnovejših policijskih poročil je moč razbrati, da so lani samo iz čeških in slovaških skladišč, predvsem na kamnolomov, ukradli najmanj tona eksploziva. Izginil pa ni neznano kam, temveč je naprodaj na nemškem in avstrijskem črnem trgu, kjer je kilogram vreden skoraj 3.000 mark ali petstokrat več od proizvodne cene. Koliko morajo zanj odšteti legalni kupci, v tovarni niso želeli povedati.

Kakor koli, Semtex menda sploh ni pretirano dobičkonosen prodajni artikel Synthesije, edinega češkega kemičnega koncerna, ki mu je v preteklih dveh letih zrasel promet. V lanskem letu je družba zaslužila približno 40 milijonov mark, zato vodilni upajo, da bodo tuji partnerji želeli postati njeni solastniki. Kljub Semtexu ali pa morda ravno zaradi njega.

Bernd Debusmann / Reuter

Ameriško orožje v tujini

Kadar tuje države na svojem ozemlju naletijo na pošiljko orožja ameriškega porekla, lahko svojo najdbo prijavijo Ameriškemu biroju za alkohol, tobak in orožje (ATF), ki razišče, kdo je orožje preprodal in kdo ga je zadnji posedoval na ozemlju ZDA.

Ruska ponudba orožja

Trije najbolj prodajani proizvodi ruske vojaške industrije na mednarodnem trgu.

Avtomatska puška AK-47

Najpopularnejša vojaška puška na svetu.

Pištopla Makarov, 9mm

Tradicionalno sovjetsko orožje za osebno obrambo.

RPG-7

Ročni minomet, ki ga uporabljajo za protitankovsko obrambo.

Vir: Jane's Infantry Weapons AP

V velikonočno košarico sodijo tudi lepo okrašena jajca

Izročilo je poskrbelo, da so slovenske pisanice res vredne svojega imena

K največjemu krščanskemu prazniku veliki noči sodijo sunka, potica, hren in pirhi (barvasta jajca). Jajce je razširjen, prastar simbol, poznajo ga skoraj vsa preprosta in razvita verstva sveta, pojavlja se v ljudskih izročilih in mitologijah. Povsod je simbol pomladi, klica življenja, iz katere se rodi živo bitje. V krščanski ikonografiji jajce simbolizira Kristusovo vstajenje, ponovno stvarjenje in upanje.

Jajce - posvečena velikonočna jed

Se vedno je nejasno, kdaj jajce postalo posebna, posvečena velikonočna jed. Po najstarejšem podatku za naše ozemlje, ki izvira iz leta 1393, so na veliko soboto razdelili jajca vsem redovnicam nekdanjega samostana dominikank v Radljah (nekdanjem Marenbergu). Tudi zgodovinar Janez Vajkard Valvasor je leta 1689 med velikonočnimi jedmi slovenskega ljudstva omenjal jajca. Starega izvora so tudi barvana jajca, ki so jih poznala mnoga ljudstva in so bila značilna za pomladni čas. V evropskih dezelah in tudi v slovenski. Predvsem rdece pobarvana jajca so se v povezavi z veliko nočjo pojavljala od 16. stoletja naprej, kmalu pa se je pojavilo kršenje jajc, ki se je uveljavilo zlasti v dobi baroka in rokokoja.

Pisanice - belokranjska posebnost

Na Slovenskem imamo številna imena za velikonočna jajca. Največkrat so pirhi (izraz je soroden madžarski besedi piro, ki pomeni rdečo barvo), na Stajerskem jim pravijo pisanke, v Beli Krajini pisanice in v Prekmurju remenke ali remenice (kjer izraz rumen pomeni rdeč).

Najznatnejše od vseh so seveda belokranjske pisanice. Najstarejše se ohranjene so nastale v drugi polovici 19. stoletja. Eden prvih tehnik krasenja jajc je »batik«, doma iz vzhodne Azije, ki so jo prvotno uporabljali le za krasenje tkanin. Bodoče okraske na jajcu napišejo s tekočim voskom, jajce potem pobarvajo, mesta, prekrita z voskom, barve ne moreje sprejeti, zato jajce na teh mestih ostane belo. Ta tehnika omogoča krasitev jajc z dvema ali celo tremi različnimi barvami.

Pisačice iz okolice Adlešičev

V Beli Krajini so znane »pisačice« (dekleta ali žene, ki rišejo

na pisanice) iz okolice Adlešičev in prav po zaslugi nekaterih posameznic se je ta obrt ohranila vse do danes, ko stari običaji in navade spet pridobivajo svoj pomen. Med najbolj znanimi starejšimi pisacicami je Marija Trdič iz Pribencov, ki se je te spretnosti naučila od svojih prednikov. Za značilne adlešičke pisanice, ki so črno-belo-rdece barve in imajo okraske s pravilnimi, geometrijskimi liki in steljko, potrebujemo surova jajca (polna ali prazna), pisalko, čisti čebelji vosek, stopljeno barvilo, svečo in naoljeno krpo. Če hočemo prazna jajca, jih s škarjami prebodemo z obeh strani, vsebino pa izpihamo.

Pisalka je približno 10 centimetrov dolga, tanka palčica. Na enem koncu je precepljena ali pa ima zvrtano luknjo za livček iz tanke pločevine, ki je namenjen za risanje tanjših crt.

Marija Trdič se je predstavila na številnih razstavah po Sloveniji in tudi zunaj domovine, kjer je prikazovala izdelavo pisanic. Zanimanje za pisanice je v zadnjem času, predvsem pred velikonočnimi prazniki, veliko, gospa Marija pa jih zmore narediti le za sorodnike. V zadnjem času med mladimi narasla zanimanje za pisanice, saj so na metliskem koncu oživel krožki za izdelavo pisanic na osnovnih solah, tako da ni razloga za skrb, da bi običaj izumrl.

V Bušnji s škarjami »drsaajo« po jajcih

Tudi v Bušnji vasi pri Suhorju nad Metliko imajo poseben način krasenja jajc. Praskajo po že skuhanih in obarvanih jajcih, ki jih zato imenujejo drsanke. To spretnost obvlada tudi 71-letna Alojzija Stariha. Jajca najprej skuha v vodi, ki ji doda barvo za tekstil, saj se ta bolje prime od tiste za jajca, in jih pusti da se ohladijo. Obarvana in ohlajena jajca praska (v Prekmurju jih »skrabajo«) s škarjami z odlomljeno konico. Njeni okraski so povsem drugačni od pisanih ali risanih, saj s tem po-

Marija Trdič krasí jajca v batik tehniki...

stopkom ni možno dobiti gladke, daljše crte. Njeni priljubljeni motivi so roze, pisanke drsanke pa prave male umetnine. »Ko sem bila mlajša, sem jih naredila več, sedaj pa jih krasim le za ožje sorodstvo, saj mi izdelava ene pisanice vzame kar dve do tri ure. Ta postopek, ki zahteva mirno roko,

potrpljenje in smisel za izdelavo bogatih okrasov, moje vnukinje že obvladajo, tako da ne bo izumrl,« je povedala gospa Alojzija.

Med mladimi je priljubljeno tudi krasenje jajc z zelisci. Čez jajce potegnemo staro najlonsko nogavico, po površini jajca razporedijo različne, lepo oblikovane sveže li-

...Alojzija Stariha pa uporablja tehniko »drsanja«

ste. Nogavico zavežejo in jajce skuhamo v barvilu.

Pirhe in okrašene pisanice so ob veliki noči dobili predvsem otroci od svojih botrov in fantje od deklet. Pisanica nekoč ni bila darilo, ki bi ga clovek dal komurkoli. Imela je svojo govorico, točno določeno sporočilo. Najlepše

pisanice so dobili fantje od svojih deklet, saj je »pisanica rdeca - ljubezen goreča«.

Posebne igre s pisanicami

Poleg krasenja pirhov, namerjenih za darilo in okras, so že od nekdaj znane igre s pirhi (neokrasenimi), ki so jih igrali stari in mladi, najbolj so se jih veselili otroci. Za vsako so imeli natančno izdelana pravila. Na Dolenjskem je med najbolj znanimi in razširjenimi igrami sekanje pirhov s kovanci. Pirh postavijo ob steno, izberejo pravilno razdaljo in vanj mečejo kovance. Vcasih so igrali le za pirhe - tisti, ki je presekala pirh ali pa mu je kovanec ostal v jajcu, je dobil pirh, sedaj pa tisti, ki je presekala pirh, pobere vse kovance drugih igralcev. Pri starejši igri, tolčenju pirhov, spica (vrh pirha) tolce ob spico ali peta (siroki del) ob peto. Komur se pirh pri tem razbije, ga izgubi. Pri valjanju ali trkljanju igralci na tnalno nastavijo desko in po strmini spuscajo pirhe. Če spuščen pirh zadene tistega, ki je nastavljen spodaj, igralec vzame obe jajci.

Taksne igre so bile, kot piše Dusiča Kunaver v knjigi Pisanice rdece, osrednji dogodek velikonočnega slavlja v Ljubljani, ki je potekalo v nekdanji Turški jami pri sv. Kristofu (danasnje Gospodarsko razstavišče). Pri tej svojevrstni igri je poleg mladine sodelovala tudi ljubljanska gospoda. Na velikonočni ponedeljek se je mladina zbrala v Turški jami, na obronkih jame pa so se gnetli ljubljanski meščani in številno mladež obmetavali s pirhi, pomarančami, jabolki in prestami, ki so se kot dez sipale na presrečno mladino. Menda je ta velikonočni običaj nastal v spomin na premagane Turke, ki so večkrat neuspešno oblegali Ljubljano in so morali bežati pred Ljubljancami, ki so jih zasuli s kamenjem, krogli opekami in se cim.

Tekst in fotografije Jozе Zura

Pisanice - drsanke

Izdelava pisanice

V lij vstavimo vosek in ga segrevamo nad svečo, da postane tekoč. Na surova jajca (polna ali prazna) narišemo namisljene vzorce - tisti del, ki bo ostal bel. Seveda je treba vosek sproti segrevati. Ko narišemo vzorce, jajca za pol ure položimo v mrzlo vodo, v katero je namocen rdeč krep papir ali rdece barvilo. Ko jajce postane rdeče, ga vzamemo iz posode in osušimo. Crte ali liki, narisani z voskom, ostanejo beli. Z voskom znova dopolnimo vzorce, ki jih želimo imeti rdeče, saj vosek vzorec zasciti. Ko so jajca porisana, jih damo v hladno, črno tekstilno barvo. Ko zavrejo, jih vzamemo ven, obrisemo z mehko krpo, nato pa se z naoljeno krpo, s čimer dobijo lesk. Če želimo imeti belo-rdeca ali belo-crna jajca, jih skuhamo ze po prvem pisanju. Praznim jajcem na koncu izdelamo se pentljo. Če hočemo pisanico pojesti, jo moramo na lahnem ognju kuhati sedem minut.

Pisanice v batik tehniki

Sprava med živimi je veliko težja kot sprava z mrtvimi

INTERVJU:
DR.
ALOJZIJ
ŠUŠTAR

Velikonočni pogovor z ljubljanskim nadškofofom in slovenskim metropolitom dr. Alojzijem Suštarjem je nastajal dalj časa, najprej v nevezanem pogovoru, nato pa v obliki konkrentnih vprašanj in odgovorov. V njem namenoma ni konkretnih dogodkov, ki vznemirjajo slovensko javno mnenje in zaman bo pazljiv bralec iskal namige na konkretna imena. Je pa velik poziv najvišjega predstavnika slovenske Cerkve, da se nekatera vprašanja uredijo, predvsem pa da se ustvari ozračje zaupanja in vere v življenje, katere simbol je današnji praznik velike noči.

V nedeljo je velik praznik, ki ga ne slavijo samo katolici. Kakšen bi bil vas nauk za vse ljudi: verne, neverne, laike, nelaik?
Kakšno je poslanstvo tega praznika?

Velika noč je poleg božica gotovo eden najpomembnejših praznikov v slovenski ljudski zavesti. V Cerkvi je velika noč veliko pomembnejši praznik kot božič. Velikonočna skrivnost - Kristusova smrt na križu in potem njegovo vstajenje od mrtvih - je za kristjane tisti dogodek, s katerim se je usoda človeka in clovestva spremenila. Prej so bili obsojeni na smrt; ceprav je bilo v stari zavezi obljubljeno božje usmiljenje, ga niso doživeli. Kristus vedno poudarja, da je prišel zato, da bi umrl na križu, da bi ljudi odrešil greha in večne smrti. Zato praznujemo veliki petek kot spomin na Kristusovo smrt in naše odrešenje, veliko nedeljo pa kot dokončno zmago nad smrtjo in grehom z vstajenjem od mrtvih. S tem se odpira pot tudi za naše vstajenje in nase življenje. Zato ta praznik praznujejo vse krščanske cerkve; tisti, ki niso kristjani, ki Kristusa ne sprejemajo,

mašo po radiu, televizija pa bo prenasala mašo iz trnovske cerkve v Ljubljani - skušali to posredovati. Osrednje prireditve, ki jih bodo prenasali po vsem svetu, bodo v Rimu. Tudi papež bo zelo poudaril, kaj je smisel velike noči - življenje, upanje, zaupanje v prihodnost.

Ce sklenem: velika noč je praznik življenja, upanja, zaupanja v prihodnost. Ali se vam ne zdi, da Slovenci včasih preveč gledamo v preteklost in smo premalo obrnjeni v prihodnost? Nekoc sem vas ze vprašal in to vprašanje ponavljam: simbolno dejanje na velikem grobišču med vami in predsednikom republike, med dvema modrima slovenskima možema, bi moralo predstavljati konec nekega obdobja in upanje v prihodnost.

Vprašal bi nekoliko drugače: ali Slovenci preveč gledamo v celotno preteklost ali samo v preteklost zadnjih desetletij? Najbrž nam je bilo v preteklost celotne slovenske zgodovine skoraj nemogoče gledati v tistih casih, ko so nam govorili, kot da bi se sloven-

jo, da bi se o tej resnici cim manj govorilo, da bi dejstev, ki so bila dejstva, ne omenjali vec. Zato nekateri pravijo, pustimo vso preteklost, pogledimo v prihodnost. Prihajajo pa otroci staršev, ki hočejo zvedeti resnico o svojih starih. Prihajajo stari ljudje, ki pravijo, da so morali veliko let molcati, zdaj pa bi radi kaj povedali ali pa tudi zvedeli. Pri tem prihaja tudi do hudih nasprotij in medsebojnih obtoževanj, to sam doživljam. Na pogovor z menoj so prisli tudi zastopniki borcev, da bi si prizadevali za to, da bi bilo cim manj sovraštva, revansizma, želje po maščevanju, ampak da bi cim bolj razumljivo in spostljivo sprejeli drug drugega. Za to pa je treba veliko pripravljenosti, da vsakdo prizna svoj del odgovornosti, svoj del dobrega, pa tudi svoj del krivde. Nihče ne more trditi o sebi, da je popolnoma nedolzen.

Kakšno Slovenijo si zelite?

Slovenijo postenih ljudi, ki drug drugega spostujejo in najprej sami izpolnjujejo tiste eticne norme, ki so za osebno, družinsko in javno življenje nujno potrebne. Moralni razpad v slovenskem narodu je zal zelo velik, zato bi zeled predvsem, da bi dobili spet moralno zdrav narod: javne delavce v politiki in gospodarstvu, v vzgoji in solstvu, da bi dobili postene ljudi v zasebnem življenju, v družini. To bi bila prva želja. Druga želja je, da bi ljudje bolj odkrivali smisel svojega življenja, ker nekateri res ne vidijo drugega smisla v svojem življenju kot imeti cim vec, uživati cim vec, imeti cim vec oblasti in se ne meniti za ničesar drugega. Tako razumevanje cloveskega življenja mora nujno pripeljati do razočaranja. Danes je toliko mladih razočaranih prav zato, ker jim nihče ne odkriva smisla življenja in tudi sami ne vedo, kje bi ga iskali. Tretje, kar bi nasi Sloveniji zeled, je, da bi imeli veliko spostovanja do vsakega cloveka katerega koli prepričanja in da bi vsakemu hoteli iz nesebične ljubezni in dobrote pomagati. To naj bi bila posebna značilnost tistih, ki verujejo ter hočejo biti posteni in dobri, da pomagajo vsakomur, ki je v stiski, pa naj bodo to najbližji, begunci, ki prihajajo k nam, bolniki, invalidi, ljudje, ki so se po svoji krivdi ali po krivdi drugih izgubili, bili obsojeni, trpijo zaradi tega. Poslan-

Vsi bi zeledi, da bi papež prisel na obisk. Nekateri mislijo, da bo to veliko prispevalo k verskemu življenju, ceprav si lahko mislimo, da eno- ali dnevni obisk ne bo bistveno spremenil verskega življenja. Toda nekateri vendar pričakujejo, da bi papežev obisk ljudi navdusil, drugi pa bolj pričakujejo priznanje Slovenije v mednarodnem svetu in vedno znova poudarjajo, da je bil Vatikan med prvimi, ki je priznal samostojno državo Slovenijo in da se je takrat zelo zavzel za to priznanje.

stvo, ki ga moramo prav posebej videti, je pomoč, izkazovanje ljubezni in dobrote vsakemu cloveku.

Veliko se govori o obisku svetega očeta. V srbskem tisku je mogoče skoraj vsak dan zaslediti napade na Vatikan, na boljsevzem, da ne govorim o tem, koliko naj bi bili za vse krivi Slovenci. Ali je mogoče, da bo papež obiskal Slovenijo oziroma države na območju nekdanje Jugoslavije?

Zal o tem nimam nobenih drugih informacij, kot jih imate vi kot casnikar. Novice, ki jih slišimo v poročilih, si močno nasprotujejo.

Nekateri pravijo, da bi zdaj srbska vlada zeleda papežev obisk v Beogradu. Pravijo, da je papež nekoc izrazil željo, da bi sel v Zagreb, Beograd, Sarajevo, morda tudi na Kosovo in v Makedonijo. Kolikor mi je znano, je politika v Srbiji bolj pripravljena kot prej, ceprav je gornja proti Vatikanu se vedno zelo močna. Srbska pravoslavna cerkev pa je, kolikor mi je znano, precej zadržana. Zato je težko reči, kako je s papeževim obiskom v drugih državah nekdanje Jugoslavije.

V Slovenijo smo ga znova uradno povabili in na zadnje uradno povabilo smo dobili tudi uradno sporočilo, da v letu 1994 tega obi-

čan in predsednik vlade Drnovsek. Povabila Cerkve in države so res usklajena.

Moram reči, da so nam bili sveti oče Janez Pavel II. in drugi vatičanski krogi takrat zelo naklonjeni. Takrat sem se tudi jaz zavzemal, da bi v kratki vojni najprej dosegli mir, nato pa se mednarodno priznanje samostojne države Slovenije. Prav pri mednarodnem priznanju je bila vloga Vatikana zelo pomembna. Nekateri pravijo, da bi bila to priložnost, da bi se papežu za to zahvalili, drugi pravijo, da bi z obiskom se enkrat potrdil, da Slovenija tudi v hudih casih v mednarodnem svetu drzava, ki ji je mogoče zaupati, jo sprejeti. To so različni vidiki, omeniti pa je treba se, da je priprava in organizacija papeževga obiska zelo zahtevna stvar. Papež se ne more tako kot kaksen minister odpeljati s posebnim letalom v Washington ali Bruselj in je stvar urejena.

Prihodnji mesec boste obiskali zamejske Slovence. Vasa usoda je, da greste vedno tja, kjer je najhuje.

Zelo si prizadevam, da bi imeli cim vec stikov. Zdaj so me povabili, da bi sel na obisk v Režov, in dogovorili smo se, da jo bom obiskal 28. aprila. Obvestil sem tudi skofa Batistija in odpisal mi je, da se zelo veseli pogovora o nekaterih stvareh. Povedali so mi, da so nekatere stvari tam res precej težke. Ko sem bil pred leti tam na obisku ter so mi pokazali in povedali, v kaksnih razmerah živijo, sem videl, da potrebujejo pomoč. Imajo tezave, ker se njihov jezik razlikuje od slovenskega knjižnega jezika. Treba bi jim bilo posiljati knjige, zeledi so tudi sole, da bi se otroci naucili knjižnega jezika.

Bi zeledi se kaj povedati?

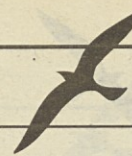
Moja posebna dolžnost je, da ljudi vabim k medsebojnemu zaupanju, upanju v prihodnost in osebni odgovornosti. Kajti ce kdo ni pripravljen zastaviti samega sebe s svojo osebno odgovornostjo in z vsemi sposobnostmi, s službo, ampak pričakuje vse samo od drugih, potem ne bomo daleč prisli. Zato poudarjam, da je medsebojno zaupanje potrebno. Kar se tiče upanja za prihodnost, so nekateri tako malodušni in obupani, da mislijo, da iz vsega ne bo nič. In prav velika noč je praznik upanja in vabilo k novemu življenju. Tu je se odgovornost, ki jo moramo sprejemati; ceprav pravimo, da bi Bog lahko vse sam naredil, hoče sodelovanje cloveka. Ce naj clovek spozna to nalogo in vlogo sodelavca, potem more prispevati k temu, da bi bilo boljše in lepše na svetu. Kljub vsemu, kar doživljam v tako hudih casih, sem prav zadnje tedne optimist, kar zadeva slovenski narod in slovensko državo. Ne v nainvnm smislu, da bo slo vse samo od sebe. Ko so prisle prve spremembe, smo bili najbrž nekoliko prenaivni. Mislili smo, da bo slo vse zelo hitro, da vsi mislijo posteno in iskreno. Potem se je pokazalo, da so nekateri mislili najprej na svojo korist ali hoteli ohraniti položaj, ki so ga imeli doslej. Zato je prihajalo do razočaranj, do cudnih zapletov, ko se ne vidimo razpletov. Biti moramo trezni, zavedati se moramo, da gre vse veliko počasneje, kot smo si predstavljali. Potrebna je potrpežljivost, potrebno pa je tudi nekaj narediti. Zato sem znova in znova prosil tudi odgovorne: nikar samo ne obljubljajte, naredite kaj, pokazite dejanja.

Bogo Samsa
Stenogram: Danica Velkavrh
Foto: Jože Suhadolnik, B+D

ga ne praznujejo, recimo muslimani ali druga velika verstva v Aziji. Kristjani ga pa praznujejo, pa naj bodo pravoslavni, protestanti, anglikanci. Razlika med pravoslavni in katolici je v tem, da velike noči ne praznujejo istega dne; pravoslavni jo bodo letos praznovali 1. maja.

Glavno poslanstvo velike noči je, da nismo obsojeni na trpljenje, smrt, umiranje, ampak da smo poklicani k življenju. Ker je velika noč na prav poseben način praznik življenja, na to spominja tudi pomlad, ceprav je to naključje. Kolikor vemo po poročilih, naj bi bila velika noč, ko je Kristus umrl, 14. aprila. Vendar so potem določili, da bo praznik velike noči po prvi pomladanski polni luni. Zato se datum nekoliko spreminja, včasih je praznik prej, včasih pozneje. Letos sem imel tudi na slovenski televiziji kratko voščilo za vse: za verne, neverne, za vse ljudi, ki iščejo smisel življenja, kajti prav smrt in umiranje cloveku najmočnejše postavljata vprašanje, kaj je smisel življenja: ali je vse obsojeno na propad, ali je vsega konec? Nekateri se morda tega celo veselijo, ces, saj si potem lahko na tem svetu cim vec dovolimo, potem pa je vsega konec. Tisti, ki trpijo, pa želijo, da bi ne bilo vsega konec, da bi se njihova usoda spremenila. Zato skušamo ljudem vedno znova razlagati, kaj pomeni velikonočna skrivnost. Tudi letos bomo v pridigah in bogoslužju - iz ljubljanske stolnice bodo prenasali

ska zgodovina začela sele po drugi svetovni vojni. Takrat smo obravnavali predvsem to zgodovino. Ce se danes ustavimo pri tem, potem veliko ljudi pravi, ne glejmo več v težka in huda leta v preteklosti, ampak pustimo vse za seboj in glejmo v prihodnost. Drugi pa pravijo, da je treba najprej odkriti vso resnico o tej preteklosti. Ta tematika se vedno znova ponavlja. Kaj je resnica o vstaji proti okupatorju, odnosih med partizani in domobranci, nastopanju domobrancev? Kaj je resnica o povojnih dogodkih? Ker je bilo vse to dolgo zamolčano, so vedno prihajali k meni in me prosili, naj vendar dosežem, da bi mogli tudi o teh stvareh javno spregovoriti in dati mrtvim kulturno pravico, ki jo vsi narodi, brez izjeme, priznavajo in spostujejo, pri nas pa to sploh ni bilo mogoče. Zato sem se na vse mogoče načine zavzemal za to in po težkih in hudih pogovorih je prišlo do simbolične slovesnosti v Kočevskem Rogu, kjer je bilo največ pobitih. Takrat je bila prva javna masa za pobite domobrance in za vse druge, ki so bili pobiti, in na simbolichen način je prišlo do sprave. Takrat sem poudaril, da je to sprava z mrtvimi. Sprava z mrtvimi, ce jih priznamo, spostujemo in jim ne podtikamo vsega mogočega, je sorazmerno lažja. Zavedel sem se in tega se čedalje bolj zavedam, da je sprava med živimi veliko težja kakor sprava z mrtvimi. Nekateri zivi bi radi povedali ali zvedeli vso resnico, drugi pa zeli-

UMETNIK ALI AGITATOR?

Javni sovražnik Picasso

Po drugi svetovni vojni je bil za Stalinom drugi najslavnejši komunist na svetu - Še danes je njegov dosje pri Zveznem preiskovalnem uradu pod strogim nadzorom

Picassova vpletenost v politiko hladne vojne je že od nekdaj vzbujala najrazličnejša sumnjenja s strani FBI in drugih. Dosjeji FBI, ki so pred kratkim postali znova dostopni, so se vedno najstrožje cenzurirani in jih v Evropi do zdaj ni bilo mogoče videti.

Leta 1944 se je Pablo Picasso, najznamenitejši umetnik dvajsetega stoletja in poosebljenje modernega sveta kot na primer Freud, Henry Ford ali Alexander Fleming, pridružil Francoski komunistični partiji (PCF) in tako postal, takoj za Stalinom, najslavnejši komunist na svetu. Za levico je to pomenilo osupljivo propagandno zmago; osvojili so podporo samega kulturnega vrha. Za desnico, se posebej za J. Edgarja Hooverja in FBI, pa je bil to boleč poraz, ki se je kasneje sprevrgel v trajno zamero. Hooverja postkubistične slike sicer niso niti malo ganile, dobro pa se je zavedal, kako se bo Kominterni lahko okoristila s Picassovim imenom. Ukrepali so takoj, odprli dosje številka 100-337396, zadeva Pablo Picasso, ter imeli slikarja pod nadzorom vse do njegove smrti leta 1973. Petnajst let kasneje, ko je dokumentom končno potekla oznaka "strogo zaupno", so ugotovili, da dosje obsega tisoče strani. Tema je očitno nadvse občutljiva še danes; dokumenti so namreč pod strogo cenzuro.

Picassovo politično udeleževanje se ni pričelo zaradi nenadnega custvenega vzgiba, marveč zaradi prepričanja, da je umetnik odgovoren družbi kot celoti. Njegovi bohemski začetki v proanarhističnih krogih v Barceloni so dobro znani.

Patos, ki je prisoten na mnogih platnih iz Modrega obdobja se pred kubističnim prodorom leta 1907 - 1908, je bil prvi znanilec clovekoljubnih nagibov, ki so kasneje zaznamovali njegovo kariero. V tridesetih, ko je že slovel kot slikar - milijonar "Blue", je napravil pomemben korak od aristokratskega artističnega miljeja do izrecnega ukvarjanja s politiko skozi svoja dela. K temu ga je vzbudila spanska državljanska vojna in zmaga fašizma v njegovi domovini.

Prva, ki je ponesla njegovo protifašistično sporočilo po svetu, je bila seveda Guernica, ki jo je naslikal za spanski paviljon na pariskem svetovnem sejmu leta 1937. Republikanci so ga zaradi ugleda in politične kariere med vojno imenovali za častnega direktorja muzeja Prado.

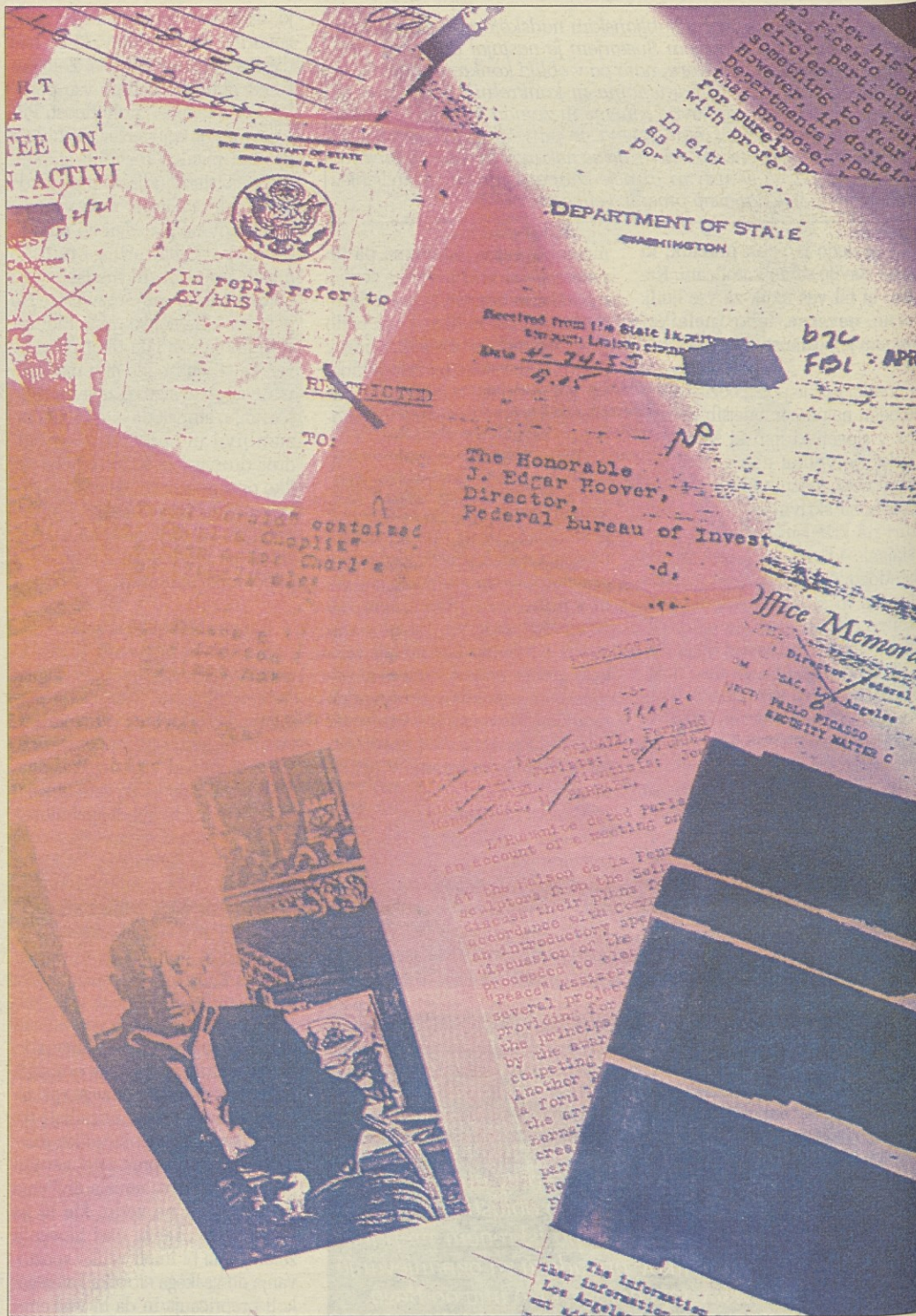
Ze dolgo preden je padel v nemilost pri Hooverju in FBI, je bil Picasso trn v peti francoistom. Med drugo svetovno vojno so ga osumili, da je Zid ter da denarno podpira spanske borbe za svobodo. Na zahtevo Franca so mu prepovedali razstavljanje v Parizu. Z močno cenzuriranih strani njegovega FBI dosjeja lahko razberemo, da je bil dejavni član Združenega protifašističnega odbora beguncev v Ameriki. Pod rubriko "članstva v organizacijah" pa so nasteta: Odbor za pomoč španskim republikancem, Združenje francoskih intelektualcev - prijateljev Spanije, Francosko društvo za obrambo dvanajsterice, Špansko begunsko združenje protifašistov, Španski republikanci v Franciji, Zveza španskih intelektualcev, Svetovni kongres intelektualcev za mir, Svetovni kongres partizanov

za mir in nazadnje sama komunistična partija. Po vojni se je Picasso pridružil krogu komunističnih intelektualcev, ki je med drugimi združeval znanstvenike (Frédéric Joliot-Curie), pesnike in pisatelje (Aldous Huxley, Paul Eluard).

Kot politični osumljenec je bil Picasso odličan primer za "izkrivljenost sodobne umetnosti"; kako se namreč njegov status milijonarja lahko sklada z deformiranimi portreti upadlih in grdih zensk iz vojnega obdobja? Kako se lahko njegov povojni južno-francoski življenjski stil in amerisko tržišče sprizajznita z izjavo iz leta 1945: "Slikanje ni namenjeno dekoriranju stanovanj, to je napadalno in obrambno orozje proti sovražniku". Logika Picassovih kritikov v Ameriki je bila preprosta: Picasso slika "moderno umetnost"; Picasso je komunist. Torej, moderna umetnost je komunistična. Ameriški tisk pa je umetnika kmalu povezal z lastnimi slavnimi levicariji, kot sta bila na primer Paul Robeson in Charlie Chaplin. Le-ta naj bi si s slikarjem dopisoval, kar so v FBI v poznih tridesetih obsedeno raziskovali.

Vodilni Kominterne so moč Picassovega imena v hipu spoznali in namenoma uporabljali njegovo prisotnost in podporo za svojo zahodno propagando na številnih mednarodnih mirovniških kongresih. Tako je s pomočjo medijev Picasso postal zvezda prvega mednarodnega mirovnega kongresa na Poljskem in avgusta 1948 obiskal Wrocław, Varšavo in Auschwitz. Se bolj odmevno je zaznamoval drugi mirovni kongres v Parizu in Pragi leta 1949. Njegova lavirana risba goloba, narisana leta 1942, je bila izbrana za plakat, ki je preplaval Pariz in bil nato nestetokrat reproduciran in imitiran po vsem svetu. FBI pa je v dosje naglo pribeležil podatek, ki ga je prispeval nek kubanski ovaduh, da je "ptič, ki ga je Picasso naslikal, pasme ruski trobentac". Za ta plakat je v Varšavi prejel Leninovo nagrado za mir.

Protikomunisti so se na mirovni kongres odzvali s tako imenovano plakatno

vojno; Picassovega goloba so prekrili s plakatom goloba - tanka na rdeči podlagi ter dodali napis: Golob, ki dela BUM! Picasso pa je se naprej delal za partijo in skoraj vsak dan posiljal risbe komunističnemu tisku, podpisoval litografije in keramiko "za ljudstvo", pogosto na račun dragocenega časa, ki bi ga lahko porabil za resnejše slikanje. Risba iz serije Podoba miru, na kateri je glava François Gilota, obdana z

golobjimi perutmi, je bila povečana in uporabljena za odrsko ozadje decembra 1953 na proslavi ob 30.letnici ustanovitve Francoske komunistične partije. Govorice so napovedovale bolj partijsko usmerjen pristop v njegovem slikanju ter vrnitev k realizmu, a Pokol v Koreji jih je razočaral. S tem delom in s freskami Vojne in miru v Vallaurisu je umetnik jasno izrazil svoj protest proti hladni vojni in ameriskemu biološkemu orožju v Koreji.

5. marca 1953 je umrl Stalin. Kulturni tednik Les Lettres Françaises je natisnil spominsko številko s Picassovim portretom Stalina na naslovnici: mladi, smehljajoči se Gruzijec se zdaleč ni predstavljal ustreznega izkaza spoštovanja in casti. Portret je partija uradno zavrnila in ga odklonila tudi za spominsko razstavo Od Marxa do Stalina, ki naj bi se pričela maja. Risba je bila označena kot zalitev "kulta osebnosti". Istega leta je umetnik vzbudil pozornost s kampanjo za rešitev Juliusa in Ethel Rosenberg, ki so ju v Združenih državah obtožili, da sta komunistična vohuna. Zal njegove po vsem svetu objavljene risbe zrtev niso mogle prepričati njune usmrtitve.

Obdobje destalinizacije je v FBI dosjejih o Picassu

mного bolj nepopolno in mnogo manj zanimivo. Umetnikova prošnja za neemigrantsko vizo za Združene države leta 1963 je bila znova zavrnjena. Njegovo ime se pojavlja v povezavi s povsem novo generacijo levo usmerjenih intelektualcev. Kljub temu Americanom očitno ni uspelo razvozljati "skrivnosti Picasso". Kupi dokumentov namreč zajemajo vse - od izjemnih globlin do neslutnih banalnosti. Porocilo o Unicefu iz leta 1969 obtožuje organizacijo, da za oblikovanje božičnih voščilnic nalašč izbira same komunistične umetnike - vrnitev osumljenega goloba.

Picassov ugled in položaj so, z njegovo vednostjo komunisti izrabljali po vsem svetu, o tem ni dvoma, njegova politična prepričanja pa niso bila tako trdna. Ze 10. oktobra 1944, ko se je pridružil komunistični partiji, je Time objavil: "Picassova politika, ceprav precej nejasna, je precej bolj revolucionarna kot Stalinova." FBI o tem ni tako prepričana. Dokler pa ostajajo skrivnosti politike Kominterne nerazkrite, spletke okrog Picassove prisotnosti na razstavah v Wrocławu in Varšavi pa zavite v temo, ostajajo tudi mnoga vprašanja.

Po reviji Tate, London

Picassov golob je bil zaščitni znak svetovne mirovne konference '49, v plakatu vojni pa je dobil podobo protikomunističnega goloba

Gospa z dvema obrazoma

Mila Kačič, igralka in pesnica s toplo, veliko, a s tepeno dušo - Na odru je izražala tuje vloge, v poeziji lastno - Več kot 120 gledaliških vlog, 35 filmskih, 4000 nastopov

Mila Kačič: V ustvarjanju je sreča, je čar. Ni mi žal, da sem se zapisala igri za vse življenje.

Pred petindvajsetimi leti ste v eni izmed slovenskih revij zapisali, da bi na vse domače gledališke hiše napisali Dantejevo misel »Opustite vsako upanje, vi, ki vstopate«, s cimer ste ilustrirali stanje v tedanjih gledališčih. Se je morda vaše mnenje do danes spremenilo?

Se vedno sem enakega mnenja, saj so razmere v slovenskih gledališčih iz dneva v dan slabše, se posebno za igralce. Ob novem kulturnem zakonu, ki je v pripravi, se mi jezijo lasje. Kot igralka si lahko predstavljam igralce brez domicila, igralce, ki ne bodo mogli nikoli reči: »Tu, v tej gledališki hiši sem doma.« Res je, da vsi igralci odhajajo na gostovanja, brez gostovanja pravega gledališča ne bi bilo, vendar pa je za vse te ljudi težko, če ne bodo vedeli, kje bodo delali ta ali prihodnji mesec. Tako kot katerikoli drug človek na svetu, si ima tudi vsak mlad slovenski igralec pravico ustvariti družino, kar pa je nemogoče, če je venomer na potovanjih. Poznamo zakone, kjer sta igralca oba zakonca; v tem primeru takšne družine preprosto ne bodo mogle obstati.

Ce bi se morali ponovno odločiti o svojem življenju, bi prav tako postali igralka?

Znova bi bila igralka, vendar bi se potrudila, da bi lahko tudi kot posameznik vplivala na take in podobne odredbe ali zakone. Pri nas dobi človek včasih vtis, da igravec preprosto ne marajo. Jemljejo nas kot nujno zlo samo zato, ker kultura mora biti (kaj bi potemtakem rekel svet?). Toda tisti, ki jo tako ali drugače ustvarjamo,

vsaj kar se tice priljubljenosti, ostajamo v tretjem »planu«. Res je, da igralci vedno so in vedno bodo prejemali znamenja naklonjenosti - to, da nas nagrajujejo, nenazadnje tudi sodi h kulturi. Vendar vsi vemo, po kakšnem ključu se te nagrade delijo. In dokler bo tako, tudi igralski poklic ne bo cenjen. Ker pa v življenju vse ne poteka tako, kot si želimo, bi se vseeno se enkrat odločila za gledališki oder.

Ali se zaidete v gledališče?

Zelo redko. Zvečer doma ne za-

odru vidis stvari, ki te silijo v smeh. Nekateri stvari so res že prezivete.

Ste rojena Ljubljancanka. Kolikor vem, ste imeli zaradi ljubljanske kar nekaj težav...

V gledališču so me nekateri zelo pestili zaradi tega, čepeli so na vsaki moji besedi in me včasih dobesečno »sikanirali«. Zbrani smo bili z vseh vetrov: Gorenjci, Stajerci, Primorci itd. Vsakdo je lahko »tolkel« po svoje, ko pa sem se oglasila jaz, se je vedno našel nekdo, ki me je zbadal zaradi lju-

Mila Kačič se je rodila 5. oktobra 1912 v Sneberjah pri Ljubljani. Po nekajletnem nastopanju na ljubiteljskih odrih (Ljudski oder, Rokodelski oder, Franciskanski oder, Trnovska prosveta) so jo 1929 sprejeli v tedanjo radijsko igralsko družino. Po studiju solo petja in dramske retorike na Državnem konservatoriju v Ljubljani (1935-37) je postala članica zbora v Ljubljanski operi, od 1945 do upokojitve 1970 pa je bila članica Drame SNG Ljubljana. Mila Kačič je izdala tudi štiri pesniške zbirke: Neodposlana pisama (1951), Letni casi (1960), Spomin (1974) in Okus po grenkem (1987). Leta 1985 je za poezijo prejela priznanje »La Gerla d'Oro« italijanske Akademije za umetnost in poezijo, Bevcov film To so gadi ji je leta 1978 prinesel puljsko areno za stvarno vlogo, 1986 pa so jo proglasili za igralko leta v filmu Kormoran.

puščam rada, saj me je samo na poti domov strah. Včasih grem, toda vracam se s taksijem. Okolica mojega doma je prek dneva prijazna, toda ponoči zelo neprijetna.

Kaj pa opera? Kot nekdanja članica zbora ljubljanske opere si nekatere njihove predstave gotovo ogledate?

Raje poslušam plosce. Nic ne bi ze lela reci cez moje operne kolege, saj se vsi trudijo po svojih najboljših močeh. Prav tako ne bom rekla, da je opera že preživeta, vendar pa se včasih zdi, da na

sem ze lela narediti na odru in v življenju, sem hotela sama, ceprav je bilo morda zato nekoliko slabše. Tako vse zasluge za opravljeno delo lahko pripisem samo sebi. Nikoli nisem iskala mentorjev. Sla sem svojo pot in danes vidim, da sem storila prav. Dobro prijateljico sem imela v igralki, gospe Miri Danmilovi, ki mi ni nikdar vsiljevala svojega mnenja, temveč mi je vedno samo svetovala, kaj naj storim, odločila pa sem se po pogovoru z njo vedno sama. Svojo življenjsko pot sem vedno hodila sama.

Igralec in pesnik, seveda vsak na svoj način, razgaljata dušo gledalcu ali bralcu. Je morda prav v tem razdajanju čar igralskega poklica?

V gledališču so kmalu ugotovili, da imam smisel za komične vloge. Takih igralk v gledališču vedno manjka, saj vse želijo biti »tragedke«. Zal se danes velja tragedija veliko več kot komedija. Imela sem veliko lastnih problemov, ki so mi grenili življenje, in v takšni situaciji bi mi bile resnejše vloge dobrodošle, saj je lažje graditi vlogo, na katero lahko »obesiš« del lastnega življenja in lastne strahove, saj prav po tej poti dosežes, da grede nekako iz tebe. Kot komicarka te možnosti nisem imela, zato sem začela pisati. Pisala sem pesmi, pisala sem jih zase, kot zdravilo. Sami veste, da se lahko človek znajde v situaciji, ko ne najde več izhoda. Takrat potrebujete nekaj, da se izpraznite. Sama sem našla uteho v pisanju pesmi. Pisala sem zase, in sicer brez ambicije, da bi jih nekdo objavila. Preprosto - cutila sem, da lahko v verzih nekaj povem, da lahko izpovem lastna občutja, za kar na odru nisem imela možnosti. Ko sem napisala kakih dvajset pesmi, sem jih pokazala najozjim prijateljem, ki so jih pohvalili, me hrabrili in vzpodbujali, naj z delom nadaljujem. Veselje do pisanja je tako preraslo v potrebo.

Se pisete?

Se. Sicer bolj redko. Danes pišem drugačne pesmi, bolj meditativne. Te razkrivajo tisto, kar doživljam danes, saj so se nekatere stare stvari in občutja morala umakniti tistemu, kar je zame danes aktualnejše. Nekatera občutja, samo tista dovolj iskrena, pa v meni vendarle živijo večno, nikoli se ne nehajo. Tako ostanejo v meni kot velika izpovedna potreba.

Se vedno pisete in ustvarjate ponoči?

Se vedno. Veliko noči ne spim. Takrat mnogo premišlujem. Danes napišem veliko pesmi za zabavo mojim prijateljem, s katerimi se ob skupnem branju mnogokrat od srca nasmejimo. Pišem prigodniske pesmi za njihove domače slovesnosti, njihove otroke ipd. Takrat napišem tudi kakšno pikro in zabavno. Ena izmed takšnih pesmi, ki jo se danes velikokrat preberem, je nastala ob rojstvu druge hčere igralko Ivanke Mezanove. Stavila sem, da bo rodila fantka, stavo sem izgubila in z njo tudi 500 dinarjev. Ceprav je pesem »naspisana« zoper moske, se ti ne jezijo. Vedno se smeji in ko jih vprašam zakaj, mi brez jeze odgovorijo, da je vse, kar sem napisala, resnično.

Pred leti ste obljubili, da boste napisali knjigo spominov. Jih bomo lahko kmalu prebrali?

Res sem si obljubila, da jo bom napisala, zato me z njo »gnjavijo« prav vsi, vendar, po pravici povedano nisem priden človek. Pisatelj mora biti predvsem priden in delaven, medtem ko pesnik piše,

kadar ga »vscipne«, torej po navdihu. Pisatelj mora sedeti in pisati, jaz pa sem s svojim krizem za tako večurno sedenje vendarle nekoliko prestara. Kar sem napisala, sem ob ponovnem prebiranju večkrat spoznala za neuporabno. Zcela sem, kaj pa bo nastalo iz tega, danes se sploh ne morem reči. Zdi se, kot da se je vse zarotilo proti meni. Sicer pa danes že vsi pišejo spomine, zato ne vem, zakaj bi se jim morala pridružiti. Tistim, ki prebirajo moje pesmi, ki so moje življenje, stvari se enkrat v prozi res ne gre razlagati. Kot otrok sem živela revno, povsod je bila beračija in tega res ne gre opisovati.

Prvo pesniško zbirko Neodposlana pisama ste izdali 1951. leta. Se kdaj preberete te pesmi?

Jih, vendar ne zaradi narcisoidnosti, temveč zaradi spominov. Moje pesmi so bile vedno napisane v določenih situacijah, trenutkih, ob pomembnih dogodkih ali ko so mi namenili bodisi dobro bodisi slabo besedo. V njih je vendarle zajeto moje celotno življenje.

Se vam je kdaj zazdelo, da bi morali katero izmed pesmi popraviti?

Nekajkrat, ceprav redko. Danes, po tolikih letih, nekatere izmed njih vendarle drugače preberem kot sem jih nekoc. S pesmimi je

**NAGRADA
ZDUS
ZA
ŽIVLJENJSKO
DELO**

tako, da včasih katero v trenutku preljes na papir in je nikoli ni potrebno popraviti, drugo pa zopet v sebi nosis mesece in mesece ter jo na koncu z muko in bolečino iztisneš iz sebe.

Morda že pripravljate izdajo novih pesmi? To bi bila že vasa peta zbirka.

Napisala sem že trideset novih pesmi in nekoliko manj tistih veselih, prigodniskih, ki sem jih že omenila. Zanimanje za moje pesmi med ljudmi je veliko. Morda se bo našel založnik, ki jih bo pripravljen izdati.

Kaj počnete v prostem času?

V prostem času sem prosta. Vprašanje je samo, kako razumete pojem prostosti. »Lenobo pasem« in veliko premišlujem. Morda običnem katero izmed svojih prijateljic. Težko hodim, ker sem srčni bolnik. Zato sem bolj ali manj doma.

Ko se danes ozrete nazaj, se vam zdi, da ste napravili vse, kar ste zeleti?

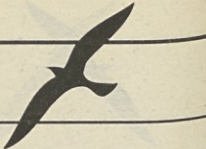
Oh, kje pa, kje pa... Vsega ne moreš narediti nikoli. Eno so zelje in nacrti, drugo pa je, koliko jih izpolniš. S tem, kar sem naredila v življenju, sem samo deloma zadovoljna, povsem pa ne.

Miha Trefalt

»Vidiki« v tržaškem muzeju Revoltella

Razstava, ki gre od zgodovinskega prikaza pokrajin v slikah do fotografske dokumentacije realnih pokrajin FJK. To so po zamisli pobudnikov Vidiki (Punti di vista), ki so od cetrta na ogled v muzeju Revoltella. Bogata razstava, ki se deli na več sekcij, bo odprta do 31. avgusta. Med razstavljenimi deli v sekciji »Slikarstvo« je tudi platno v mešani tehniki Afra, ki ga je muzej Revoltella odkupil na 26. bienalu v Benetkah.

KNJIGE V FILMSKEM MESTU

Knjiga ima svoje kulturno sporočilo le takrat, kadar pride v izložbo

Vsak dan dobijo knjigarne 125 novih knjig - Dnevno jih prodajo kar 5 milijonov

Deset dni, ki sem jih preživel v Los Angelesu, sem »zapravil« tudi za radovedne obiske po številnih knjigarnah, kjer sem brskal, prelistal in si ogledal toliko knjig, da sem dobil vsaj bežen vpogled v to, kar Američani izdajajo, kar prebirajo. Dnevno pride v knjigarne sto petindvajset novih knjig, od tega petnajst romanov, osem otroških knjig, dvajset knjig s področja sociologije in gospodarstva, šest knjig je zgodovinskih ... in kar je pri tem najbolj zanimivo: Američani vsak dan kupijo približno pet milijonov knjig!

V knjigarnah, v katere sem vstopal, so imeli povprečno po petdeset tisoč knjig in prvo, kar me je tokrat presenetilo, so bili naslovi knjig. Vecina novitet je imela dolge, vsaj na videz nekomercialne avtorske naslove.

Ameriške uspešnice

Pisateljica Susan Page, ki je leta 1988 izdala uspešnico z naslovom *Ce sem res tako cudovita*, zakaj sem potem se vedno samska?, se je zdaj predstavila s knjigo *Zakaj se mi zdaj, ko sem poročena, ne zdi nič več popolno?* - pač dve vprašanji, na kateri skuša odgovoriti nikoli zadovoljna protestantska psihologinja med znanstvenim seciranjem ameriškega zakona. Newyorški založnik John Berendt je v romanu *Polnoč v vrtu dobrin* in hudiča poskušal razrešiti skrivnostno življenje trgovca s starinami Jima Williamsa, castnega meščana Savannaha. Roman *Pocasni valček* v cedrovem preglbu pisatelja Roberta Jamesa Wallera je med desetimi uspešnicami na petem mestu, najbrž polg ne navadnega naslova tudi zaradi zanimivega življenja ekonomistov, ki ga opisuje v svoji knjigi. Na šestem mestu je kuharska in obnem memoarska knjiga Laure Esquivel s prav tako intrigantnim naslovom *Kot voda za kokolado*. Na sedmem mestu je roman *Mačka*, ki je prišla na zajtrk pisateljice Lilian J. Brawn. Ko smo že pri navedenju ameriških uspešnic z dolgimi literarnimi naslovi, dodajmo, da je na samem vrhu spiska najbolj branih knjig prekaljeni literarni maček Michael Crichton z romanom *Razkritje* in da je književnik Robert James Waller zasedel s svojo drugo knjigo *Mostovi madisonskega okrožja* četrto mesto. Vse omenjene knjige so izšle v trdih platnicah, nji-

hova cena se giblje od šestnajst do štiriindvajset dolarjev, razen romana Schindlerjev seznam, ki stane dvanajst dolarjev...

Dnevnik mlade Zlate gre za med

V knjigarni Sam's Book Co. na Ventura Blvd v Woodland Hillsu sem našel knjigo Zlate Filipović iz Sarajeva. Njen devnik (dvesto dvajset strani, založba Viking, cena 16, 95 ameriških dolarjev) je bila na prodaj z 20 odstotki popusta, knjiga sama pa ima relativno veliko odmevnost med ameriški mladi, saj naivni Američani raje verjamejo mlademu kronistu kot poročilom lastnih profesionalnih politikov in novinarjev. Prve ocene tega sarajevskega dnevnika so bile polne zanosa in primerjav z dnevnikom Anne Frank. Ameriški producenti so od Zlatinih staršev že odkupili avtorske pravice za snemanje filma v višini 750.000 ameriških dolarjev, kar je celo za ameriške razmere dober honorar, medtem ko je ameriški novinar David Rieff v časopisu *New Republic* že izrazil dvom o tem, ali so politične pripombe v Zlatinim dnevniku res njene ali pa jih je dopisal nekdo drug. Kritični bralec trdi, da je imela Zlata med pisanjem dnevnika leta 1992 komaj enajst let in da je v nekaterih dnevniskih zapiskih našel razliko med izvirnim zapisom in novo verzijo dnevnika. Kakorkoli že, ne Zlati ne njenim staršem, ki zdaj živijo v Parizu, najbrž ne bo potrebno odgovarjati na takšne in podobne novinarske pripombe, poleg tega pa takšna razmišljanja prej dvigajo zanimanje za knjigo in ji zvišujejo naklado, kot pa ji škodujejo.

Ko sem se v Spielbergovem podjetju Amblin pogovarjal s producenti o dnevniku Zlate Filipović, so mi rekli, da sam dnevnik ne daje dovolj ustreznega gradiva za film o obleganem mestu, zato bodo morali napisati in razširiti verzijo, ki jo imajo v rokah, da bi prišli tako do pretresljivega, verističnega gradiva o se eni vojni, genocidu, etničnem čiščenju in celo holokavstu na Balkanu.

Samopostrežna filmskih scenarijev

Book City Burbank na San Fernando Blvd je ena največjih hollywoodskih knjigarn, saj ponuja kar pol milijona knjižnih naslovov, njena posebnost pa so film-

ske knjige in celo prodaja ameriških filmskih scenarijev. Tu sem našel poseben oddelek s filmskimi biografijami. Te dni je kolumnistka New York Posta Diana Maychick napisala intimni portret Audrey Hepburn, v katerem je znova obelodanila znano igralkino čustvo do Williama Holdna, ki je bil njena velika ljubezen, do Mela Ferrara, ki je bil njen prvi mož in do dr. Andrea Dotzija, ki je bil njen drugi soprog.

Drugi igralec, Tony Curtis, je s pomočjo Barryja Parisa napisal avtobiografijo, v kateri se je predstavil kot uspešen seksualni simbol petdesetih let, ko se je mimogrede naučil igrati, si okrasil življenje s tremi neuspešnimi zakoni, mamili in obiski v Betty Ford Centru. Nepozaben je ostal kot partner Marilyn Monroe in Jacka Lemmona v filmu *Nekateri so za vroče*, zato je tudi njegova biografija polna duhovitih opazanj in cinčnih pripomb na lasten račun.

Tristo strani obsegajočo avtobiografijo je izdal tudi ameriški filmski režiser ceskega porekla Miloš Forman. Napisal jo je skupaj z rojakom Janom Novakom ter ji dal naslov *Oziranje*, kritičen pogled okrog sebe. Zanimivo je, da je na uvodnem mestu v knjigi Formanovo razmišljanje o tem, s kakšnimi občutki je pričakoval oskarje za svoj izvrstni film *Amadeus*. Formanovo razgibano življenje je v bistvu razdeljeno na tri etape, saj nam predstavlja najprej svoj češki filmski opus, prekinjen s prihodom sovjetskih tankov avgusta 1968, nato svoje emigrantsko potepanje po Franciji, Angliji in Ameriki, kjer se je kot eden od redkih evropskih režiserjev potrdil tudi kot hollywoodski ustvarjalec in slednjic njegova vračanja v novo Cesko državo, kjer mu je prijatelj iz otroških let Vaclav Havel ponujal mesto dekana na slavni praski soli FAMU, vendar je Miloš ponudbo zavrnil. Knjigo mu je pomagal napisati Jan Novak, ki je s petnajstimi leti prišel v Chicago in postal uspešen ameriški književnik, ki kar naprej piše o amerikaniziranih Cehih.

Težka pot do knjižne police

V ameriških knjigarnah bi zaman iskali prevode slovenskih knjig: kar je bilo mogoče prevedeno in objavljeno v preteklosti, je vsekakor že razprodano.

Knjiga ima svojo kulturno spo-

Promenada na Tretji ulici v Santa Monici: V ospredju je pražival iz Jurskega parka (Foto: B. Š.)

ročilnost le takrat, kadar pride na knjižne police, v izložbe, kadar se o njej piše, govori, ko je v središču pozornosti. Takšna je usoda nove knjige Mejna pravila poljskega publicista Ryszarda Kapuscinskega, o kateri se je obsežno razpisal mesečnik za moske *Esquire* ter objavil celo odlomek bistroumih političnih opazanj in preciznih razmišljanj o revolucionarnih spremembah in novih državnih tvorbah na Bližnjem Vzhodu, v Afriki in v Južni Ameriki.

Japonski založnik Takarajama

je skupaj z Distributed Arts Publishers izdal album umetniških fotografij o zlati Pragi fotografa Josefa Sudka (1896-1976) za presneto visoko ceno - 125 ameriških dolarjev. Neil Bermel pa je prevedel najnovejši roman Jaz snežim ceskega pisatelja Pavla Kohouta, v katerem predstavlja pisec, ki živi na Dunaju, moderno evropsko življenje z očni praske ženske, kar je pred Kohoutom storil že Alberto Moravia z znanim romanom *Rimljanka* in nekaj podobnega tudi Bohumil Hrabal.

Mistični antikvariat

V antikvariatu Iliad Book Shop na aveniji Vineland v Severnem Hollywoodu sem med starimi knjigami našel na kopijo Avtobiografije Walta Whitmana za 150 ameriških dolarjev ter posebno izdajo Alice v čudezni deželi, ki jo je ilustriral in podpisal Salvador Dali. Cena: 2700 ameriških dolarjev! Tu je bila pravcata skladovnica knjig s področja okultizma, satanizma, teozofije, za kar je tudi pri nas zanimanje čedalje večje.

V rokah sem imel stare mistične rituale, knjigo o križarjih in njihovih mitih, *Skrivnostno doktrino rožnih križarjev*, Zgodovino skrivnostnih druščin ter Načrt za enciklopedijo prostozidarske, hermetične, kabalistične in simbolične filozofije. Ta zelo obsežna knjiga povečanega formata me je presenetila z izjemno bogatimi ilustracijami iz starih srednjeveških knjig, z zgodovinskimi definicijami in novimi zgodovinskimi pogledi na del človekovega iskanja in spozna-

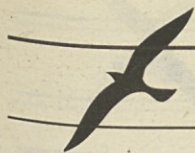
nja, ki ni nikjer javno kodificirano...

Na koncu sem našel na res nenavadno knjigo z obetavnim naslovom *Pesimistični vodič skozi zgodovino*. Napisal jo je Stuart Flexner skupaj z Doris Flexner. Knjiga je izšla leta 1992 in v njej so kronološko nanizane vse ali v skoraj vse katastrofe, ki so prizadele Zemljo in njene prebivalce. V knjigi so številni potresi, velika neurja in divji požari, eksplozije, atentati, letalske nesreče, vojaški porazi, revolucije... Vendar pa v knjigi niso zapisane ne letalske nesreče slovenskega letala nad Korziko ne trčenje dveh letal nad Hrasko, niti začetek vojne na Slovenskem, Hraskem, v Bosni in Hercegovini. Toda zamisel je sijajna - knjiga vabi k razmišljanju o tem, kako bi tudi Slovenci lahko naredili pesimistično/optimistični vodnik po svoji kratki, vendar pestri preteklosti in jo spremenili v reklamno knjigo o tem, koliko nas je (pesimistični aspekt), kje smo (optimistično sporočilo) in kaj želimo (obe različici, odvisno od tega ali je to pogled levo ali desno usmerjenega slovenskega politika), kajti v tujini so to vprašanja, na katera je treba kar naprej odgovarjati - ne samo natančno in hitro, marveč tudi duhovito. Svet, posebno Američani, se namreč radi smejejo, ker je smeh zdrav, nalezljiv in koristen: koristna pa bi bila lahko prav takšna knjiga o naših vzponih in padcih, naših veseljih jutrih in otožnih nočeh ter dopoldnevih, ko je najlepše posedati v knjigarnah povsod po svetu, ne samo v Los Angelesu.

Branko Šömen

Med poceni knjigami se je znašla tudi knjiga Slavenke Drakulić z naslovom *Balkan Express* (Foto: B.Š.)

»Legionarji civilizacije in visokega poslanstva Rima« ropajo in požigajo

VOJNA POD KRIMOM (IV)

Od časa, ko je v Ljubljanski pokrajini italijanska vojska od civilne oblasti prevzela skrb za javni red in mir ter se je začel uresničevati njen načrt »Primavera« in po vnovični pokoritvi izanskega ozemlja, sta se general Roatta, komandant 2. armade, in general Robotti, poveljnik 11. armadnega zbora, začela pospešeno pripravljati na veliko ofenzivo proti partizanski vojski in v narodnoosvobodilno gibanje vključenemu slovenskemu ljudstvu.

Le nekaj dni pred osvoboditvijo Iga in pred nastankom svobodnega ozemlja v Ljubljanski pokrajini je Robotti v posebnem poročilu Roatti opisal položaj v tej deželi. Opozarjal je, da partizanske sile naglo narasčajo in s tem tudi njihova dejavnost. Zato tedaj tega pada ugled italijanske oblasti in vojske pri slovenskem prebivalstvu, ki se pokorava le splošnega vzbujačiji sili.

Italijani pospešujejo priprave

Računajoc ze tedaj na veliko ofenzivo, je v zvezi z njo zahteval vrsto represivnih ukrepov in se dodatne vojske sile. Najvažnejša točka ukrepov je bila tudi predvidena izselitev prebivalstva, v katero naj bi zajeli okoli 30.000 ljudi. Ko je Mussolini 1. junija 1942 prenesel na vojsko oblast vse pristojnosti za obrambo javnega reda in ji je podredil vse oborožene enote, ki so dotlej sodile pod civilno oblast, so priprave na ofenzivo se pospešili. General Roatta je za poveljnika italijanskih sil, odrejenih za ofenzivo, imenoval generala Robottija. V povedljive je navedel poglavitve ukrepe, ki naj bi jih vojska izvajala v boju proti partizanom in proti civilnemu prebivalstvu v času ofenzive. To so bili: prepoved gibanja, prepoved prometa z avtobusi in lokalnimi vlaki, požig domov in vasi, katerih prebivalci so vključeni v narodnoosvobodilno gibanje, ustrelitev v bojnih zajetih partizanov, ustrelitev oseb, kakorkoli povezanih z uporniki, ali ki jih zalcitijo izven kraja bivanja in nacitija vseh za vojsko sposobnih moskih. Robotti je dobil v Ljubljanski pokrajino se dve diviziji, tako da je v ofenzivi razpolagal s stirim in se dodatnimi enotami vseh rodov vojske. Vse te vojske sile so stele blizu 60.000 moz.

Neposredno pred zacetkom italijanske ofenzive sta bili na omocju Krma in Mokrcu glavna Krmskega odreda in bataljon 2. grupe odredov, ki se je vrnil s pohoda na Gorenjsko, ter pristabne enote 3. grupe odredov na Mackovcih. Vsega skudn pa je bilo ok. 1500 borcev, katerim je glavno poveljstvo sporočilo, naj se ne spuscajo v vecje spopade, temvec naj partizansko manevrirajo. Toda to so bile partizanske enote, ki so občutile zacetni plaz italijanske velike ofenzive.

Lep pohod po poljih italijanske Slovenije...

Ta naj bi po nacrtu zajela skoraj celotno ozemlje Ljubljanske pokrajine in naj bi trajala od 16. julija dalje; koncala se je sele 4. novembra. Prva faza je zajela krmsko mokrsko omocje in je strasno prizadela podkrimske vasi in njihove prebivalce. Na dan zaceta ofenzive je Robotti svojim cetam izdal pompozno sestavljeno dnevno povelje. V njem je med drugim dejal: »Danes zacenjamo lep pohod po poljih in gozdovih italijanske

Poglavitna zrtv je bilo civilno prebivalstvo

Mnogo bolj kakor partizanske enote so v teh dneh trpeli civilni prebivalci in vasi. Ljudi so skladno z ukrepi streljali, vasi pozigali in ropali. Od 20. do 24. julija pa je trajalo se ciscenje obkoljenega in ze pokorjenega ozemlja na obmocju Krma in Mokrcu. Unicevali so manjse razkropljene skupine partizanov, na katere so naleteli. Pomembnejši del ciscenja je vendar bil pobrati vse za vojsko sposobne moske od 16. do 60. leta in jih internirati. Na ozemlju podkrimskih vasi je ociscevalne akcije zelo rigorozno izvajala skupina generala De Rienzia.

Med ofenzivo in neposredno po njej je torej okupator izvajal strahovit teror v podkrimskih vaseh; mogli bi trditi, da je bil med najhujšimi v vsej Ljubljanski pokrajini. Vzroki za strogo izvajanje ukrepov so bili razlicni. Italijani so dajali temu ozemlju kot »partizanski trdnjavi« blizu Ljubljane velik pomen. Robotti je se med ofenzivo ponovno zahteval, da se represivni ukrepi tod izvajajo z vso odločnostjo in brez milosti. Svet pod Krimom je bil dalje prvi izpostavljen besu italijanskih vojakov pri izvajanju represivnih ukrepov proti civilnemu prebivalstvu oziroma slovenskem ljudstvu. Za vojsko sposobni moski, ki bi jih zasledili ob prometnih poteh ali za hrbtom italijanskih kolon, se morajo ustreliti. Enako je storiti z vsakim, kogar bi dobili v posesti orožja, streliva ali eksploziva, vsemi, ki podpirajo upornike ali imajo potvorjene osebe izkaznice, potne liste ali dovolilnice in so storili sovražno dejanje proti italijanski vojski ter oblasti. Te mere je Robotti se posebej preciziral: takoj ustreliti za vojsko sposobne moske, ki jih zalotite med operacijami na odprtem polju ali v blizini topništva, dalje moske izven kraja bivanja in sicer tako med operacijami kakor tudi po zasedbi ozemlja. Posledice takega ravnanja italijanske soldateske so bile strasne. Pred ofenzivo Italijani razen v marcu na obmocju podkrimskega sveta niso veliko pozigali.

Toliko huje je bilo tedaj. Povsem so pozgali in s topovskim ognjem zravnali Gornji Ig; podobna je bila usoda zaselka Ustje. Iska vas in Iska, ki so ju deloma pozgali ze v maju, sta med ofenzivo in po njej zopet goreli. V Iski vasi so bile od 110 popolnoma pozgane 103 hise, ostale so bile poskodovane vec kakor 30 odstotkov. Enako je bilo v Iski. Prav tako so deloma pozgali vas Dobravica, v Tomislju 4 kmetije in vec kakor ducat gospodarskih postopij in v Dragi dve domaciji. Povsod je pozare spremljalo plenjenje.

Množične ustrelitve civilistov

Bolj kakor pozigi vasi so prebivalce prizadele številne usmrtitve sovačanov, ki so jih izvrševali okupatorjevi vojaki v dneh ofenzive in neposredno po njej. Med najbolj množične pomore italijanskih okupatorjev v Ljubljanski pokrajini moremo šteti ustrelitev 54 zrtv v Lapušni dolini blizu Gornjega Iga, od tega 20 iz podkrimskih vasi. Najvec moz in fantov so tod ustrelili iz Zelimej. K predaji jih je nagovoril župnik Ciril Milavec in jih brez orožja pripeljal

na Ig. Tedaj so Italijani ustrelili tudi zeno partizanskega poveljnika Andreja Flajca. Zelo je odmevala tudi v siršem prostoru ustrelitev 11 članov TOOF iz Bresta in Tomislja 23. julija kot člane »sovjeta«, umrli so po ovađustvu. Tudi v Ustju je ob ofenzivi padlo 7 zrtv okupatorjevega terorja.

Velik zlocin italijanskih oblasti nad slovenskim ljudstvom je bilo tudi množično posiljanje moz in fantov, pa tudi zensk, v internacijo. Vse borce, ki so se predali z orožjem, vse aktiviste in terence, tudi ženske, zajete na domovih in drugje, ter vse za orožje sposobne moske v starosti od 16 do 60 let so internirali. Najvec so jih poslali v se ne dokoncano taborisce na Rabu, sre-

vasi KS Iska vas.

Taborisce na Rabu, kjer je bila internirana vecina vascanov iz podkrimskih vasi, v casu interniranja se ni bilo dograjeno in pripravljeno za sprejem tolik-snega stevila ljudi. Ze od prvega dne so bile zivljenske razmere internirancev zavoljo tega se mnogo slabse. Prebivali so v sotarih, kanalizacija meteornih voda ni bila urejena (poplave), primanjkovalo je pitne vode, higien-ske razmere in hrana so bile zelo slabe. Sele od oktobra so interniranci smeli dobivati pakete s hrano. Ocena, da je bilo taborisce na Rabu najslabše in trpljenje internirancev v njem največje, je upravičena. V internaciji je umrlo 79 podkrimskih vascanov.

ceve udarne brigade so v septembru in oktobru nastale se tri udarne zelo gibljive brigade, Gubčeva, Cankarjeva in Serce-rjeva, ki so zacele z boji v zaledju ofenzive. Po njenem zakljucku pa so zlasti od februarja 1943 dalje prihajale z vedno vecjo silovitostjo v nove spopade.

Posledice italijanske ofenzive za obravnavane vasi in OF v njih so bile res hude. Na Igu je bila poslej mnogo mocnejša vojaska postojanka kakor poprej, karabinjerski postaji sta bili na Igu in sprva tudi se v Iski vasi. Vojaki in karabinjerji so uvedli v vaseh zelo strog rezim gibanja prebivalstva. Civilne oblasti so obnovile in okrepile obcinsko upravo. Zelo neredna je bila oskrba z racioniranimi zivil.

Požgane Žagarjeva hiša, gostilna Pristavec, župcova hiša in Japljeva hiša

Konec ofenzive, obnavljanje Šerčerjevega bataljona

V prvih dneh novembra se je koncala velika italijanska ofenziva in zopet se je general Robotti hvalisal. V dnevnem povelju 5. novembra je zapisal, obračajoč se na vojake: »...vas napor, skupni napor je trenutno koncan. Ocistili ste celotno ozemlje, vedno podce pred seboj partizane, ki se vam nikoli niso upali postaviti nasproti. Zadovoljen sem z vasim delom.« In dalje, ces, ofenziva je pokazala vsemu svetu, da so v Sloveniji gospodari Italijani in da jo morejo precesati in obvladati kadar, kakor in kjerkoli hocajo. Z ofenzivo da so unicili bazo, ki so jo partizani zgradili na skodo ubogega, tlacenega, mucenega in pobijanega ljudstva. V bojnih ofenzive naj bi padlo 1807 partizanov, 847 naj bi jih ujeli in ustrelili, a 1625 se jih je predalo z orožjem v roki.

Številke so zelo pretirane, vendar so imele partizanske enote in civilno prebivalstvo res velike zrtve, toda okupator ni dosegel zastavljenih ciljev. To se vidi tudi v podkrimskih vaseh.

Partizanska vojska ni bila uniceana. Ze po koncu prve faze ofenzive so se na krmsko-mokrsko omocje vracali v manjse skupine razkropljeni partizani Šerčerjevega bataljona oziroma Krmskega odreda in se povezovali s tistimi, ki so ostali na domacem ozemlju. Do zacetka septembra se je, sicer v zmanjsanem obsegu in moci, obnovil Šerčerjev bataljon. Poleg Tomsi-

Revsčina in stiske so spremljale mnoge družine, ki so ostale brez očetov in sinov, brez potrebne delovne sile. Mocno je bila prizadeta tudi celotna organizacija OF; povsod se je uveljavljaj okupatorjev pritisk, svoje je prinasalo tudi ovađustvo in izdajstvo. Po internaciji moz je skoraj vse breme aktivisticnega dela padlo na ženske (in ROOF-Barje). TOOF so bili povsod okrnjeni in težko jih je bilo obnavljati. V posameznih vaseh in zaselkih ni bilo vec OF; hise so bile požgane, prebivalci razseljeni. Po italijanski ofenzivi in grozodejstvih prestrašeno in zaradi internacije mocno zdesetkano prebivalstvo je bilo težko zopet opogumiti in politično razgibati, ga dvigniti iz malodusja. Se toliko bolj, ker se je po vaseh zelo povečalo idejno razločevanje, locitev duhov. Vasi so se vse bolj delile na nasprotna tabora. Toda, ce je na eni strani ta proces pripeljal do nastanka prvih vaskih straz od decembra 1942 dalje, je na drugi strani utrjeval pripadnost OF in vztrajanje v boju proti okupatorju. Trdno oporo narodnoosvobodilnemu gibanju so dajale zlasti družine, iz katerih so izšli prvi aktivisti in borci in tudi po ofenzivi imeli v teh vrstah družinske člane. Pomembno vzpodbujevalno vlogo je v sredini, kjer so aktivisticne naloge zavoljo razmer opravljale ženske, odigrala tudi Slovenska protifasistska ženska zveza. Tej se je priključila Zveza mladine Slovenije, ki je sprožila nov polet med mladino in pionirji.

prof. dr. Ferdo Gestrin
Prihodnjo nedeljo naprej

LJUDJE, ODNOSI, LETA

Zakaj mladi bežijo od doma

Največ jih je iz revnih družin

Od dalec bi jim clovek morda prisodil tudi 25 let, ko pa prides blizje, se izkaze, da jih imajo komaj sestnajst, sedemnajst. To so drobna, shujsana bitja pri kaksnih petdesetih kilogramih. Njihove zgodbe so si v bistvu podobne kot jajce jajcu, ceravno so vzroki za njihove pobege od doma razlicni. Zacetni »izleti« od doma so navadno kratki - morda največ po 48 ur, ko se praviloma zatecejo k prijateljem ali sorodnikom. Potem pa lepega dne odidejo dalec od doma. Vcasih pustijo staršem sporočilce, naj jih nikar ne iscejo...

Zakaj bežijo? Stevilni begavci prihajajo iz rejniskih oziroma skrbniskih družin in pobegnejo potem, ko jim ze drugi ali tretji menjajo skrbnika. Nato padejo v vrtnec mamil in koncajo na kaksnem vogalu vele mestne ulice, kjer mimoidoce prosjacio za drobiz. Tega si morajo oskrbovati redno, saj droge stane-

jo...Denarja za hrano pa navadno zmanjkuje in prav tako denarja za prenočisce.

V Angliji je ta cas kar 70.000 begavih najstnikov med 16. in 17. letom. Bežijo razlicni: tisti, ki so bili doma seksualno zlorabljeni, tisti, katerih starša si poiščeta nove življenjske partnerje in jih v novih okoliscinah vsi skupaj težko prenasajo, pa tisti, ki se ne morejo spoprijateljiti z novimi ocimi ali macehami.

Angleška statistika sicer hladno navaja, da jih vsako leto od 43.000 novih begavcev, mlajših od 17 let, »le« polovica konca na cesti in z mamil! Vecina se jih po krajšem ali malce daljšem izletu vendarle vrne domov. Stevilne teh ubežnikov pogrešajo sele na jesen, ko se začne pok.

Zadnje raziskave, ki so zajele London z okolico, kažejo, da se je stevilo brezdomnih mladostnikov sicer zmanjšalo, hkrati pa

drugi podatki kažejo, da narašča stevilo begavih mladostnikov iz notranjosti, angleškega podežlja. Posebno v ruralnih okoljih se pojavlja vedno več mladostnikov, ki tavajo po deželi. Tako so na primer v pokrajini Cornwall v zadnjih 18 mesecih nasteli kar 200 brezdomnih mladih ljudi, ki se potikajo po opuščenih gospodarskih poslopjih - zvečine zaradi težav v družinah.

Ceprav je v Angliji manj kot odstotek otrok pod okriljem socialnega skrbstva, je od teh 26 odstotkov večkratnih ubežnikov iz rejniskih in skrbniskih okolij. Predvsem pa je zaskrbljujoče, da mnogi bežijo zato, ker so jih ustražovali ali mučili drugi otroci v varstvenih ustanovah. Od tistih, ki pobegnejo od doma, je kar 70 odstotkov takih, ki bežijo zaradi razlicnih problemov, vendar spet zvečine bežijo otroci iz revnih družin.

Najpogosteje bežijo dekleta.

Foto: Srđan Živulović / B+D

Tako v biroju za pogrešane osebe ugotavljajo, da so najbolj pereča prav nesoglasja med starši in hčerami okrog stiranja tega leta. »Cutijo se ze odrasle, obravnavajo jih pa se kot otroke«, pravi ena od članic omenjene organizacije. »Navadno prihajajo prepozno domov in se starši jezijo ali pa staršem niso po volji njihovi fantje...«. Nekateri dečki bežijo od doma tudi zato, ker ugotovijo, da imajo homoseksualna nagnjenja in se bojijo, da jih bo domače okolje zavrglo. Tretji spet bežijo preprosto zato, ker cutijo neustavljivo potrebo po večji neodvisnosti...

Najbolj mračen pa je zagotovo podatek iz neke lanske londonске raziskave, da je bilo kar 18 odstotkov begavih mladostnikov spolno zlorabljenih!

Mladostnik, ki se znajde na cesti, se v hipu znajde v mreži brezdomcev, ki si med seboj »pomagajo« in se »pokrivajo«.

Angleška vlada je pripravila program ponovnega udomljanja teh tavajočih mladostnikov in tudi program njihovega dosolanja, vendar so različne kritične civilne organizacije za pomoč mladim v stiski kaj hitro dokazale, da je vladni program na trhljih nogah, ker v solah

preprosto ni prostora za vse! Nazadje se izkaze, da je bolj preprosto dobiti od države sicer uborno, pa vendar, denarno tedensko podporo 26, 45 funta in zasilno streho nad glavo kot za zagotovljeno solanje ali celo delo. In se postopek za dodelitev omenjene podpore je tako zapleten, da si teh pravic mnogi, ki ze pridejo do njih, ne obdrzijo za dlje casa. Stari problemi se tako vračajo in ob njih nastajajo novi. Mladostniki prenočujejo v kartonskih skatlah pod napusci, v podhodih in zavetnih hodnikih nakupovalnih centrov. (B. Z. J.)

STISKE, SANJE, SREČANJE

Ko je beseda »želim si« močnejša od besede »ne morem«

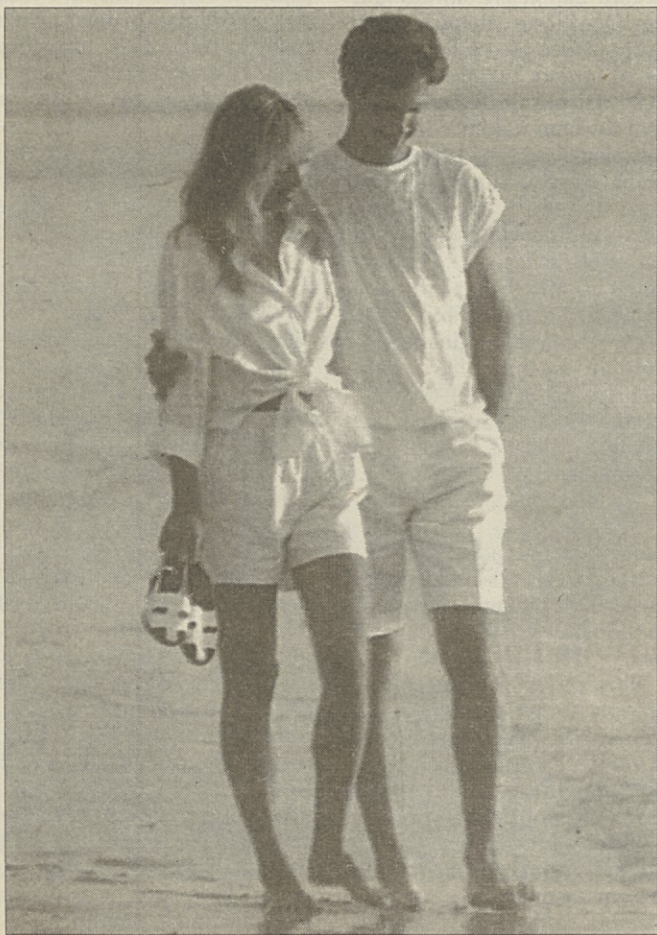
»S teboj mi je lepo, vendar zal imam partnerja, ki ga ljubim.« Taki in podobni pogovori se zdijo danes nekaj povsem vsakdanjega. Vendar pa je obnašanje pogosto v nasprotju z besedami. Za sporočilom, ki pomeni zavrnitev, se namrec večkrat skriva vabilo.

Mojca G. je svojo zgodbo zapupala psihijatrinji. Pripovedovala ji je o mladem odvjetniku, ki dela v odvjetniški pisarni nasproti njene službe. Glede na to, da sta imela odvjetnik in Mojca pisarni v neposredni bližini, so bila njuna srečanja skorajda neizogibna. Pogosto sta se srečevala ob prihodu ali odhodu iz službe ali celo v bližnjem bifeju, kamor sta oba zahajala na kavo. Inteligentni in simpatični odvjetnik je postal Mojci vseč ze ob prvem bežnem srečanju. Prav tako ona njemu, zato ji je

večkrat diskretno in prefinjeno dvoril. Nekajkrat jo je celo povabil na večerjo, vendar se je Mojca povabilom spretno izogibala vse do takrat, ko je bila za konec tedna sama. Ker je vztrajal nekoliko bolj kot ponavadi, je popustila in sprejela povabilo. Večer je bil cudovit, veliko sta klepetala o vseh mogočih stvareh, med drugim sta si pripovedovala zgodbe iz njunega življenja, zaupala sta si svoje upe in načrte v prihodnosti. Mojca mu je povedala, da ima stalnega partnerja, s katerim kljub nštetim težavam ne namerava prekiniti razmerja. On je bil seveda popolnoma svoboden, neodvisen, potem ko se je pred dobrim letom razšel z dekletom. To je bilo vse. Mojci se je zdelo, da je bila med njunim pogovorom zelo odkrita. Ko mu je povedala, da se njen »prijatelj« vrača sele v ponedeljek jutraj, jo je povabil se na nedeljski izlet. Ker se je

Mojci vse skupaj zdelo pošteno in odkrito, je povabilo tudi sprejela. Dan sta preživela ob morju. Ker je bilo ob njem zabavno in prijetno, je vse skupaj minilo kot bi trenil. Zvečer, ob slovesu, se je od Mojce pozdravil z dolgim poljubom. Za Mojco se je tako vse skupaj končalo pri večernem poljubu. Zanj pa ne, saj se je ze ponedeljkovo jutro pričelo s številnimi telefonskimi klici, najprej na njen dom in kasneje v službo, kamor ji je poslal tudi sopek rož. Mojca mu je v pismu ponovno poskusala razložiti, da ima ze stalno zvezo z drugim, ki je ne namerava razdreti, kljub temu da ji je bilo na nedeljskem izletu v njegovi družbi prijetno. Odvjetnik pa je dobesedno ponorel in od tedaj Mojco »dusi«. Trdi namrec, da sta ustvarjena drug za drugega, da je v to prepričan, skratka obnaša se tako, kot da se je začela prava ljubezenska zgodba. Danes se Mojca sprasuje, kje je storila napako. Je morda premalo poudarjala dejstvo, da svojega sedanjega partnerja ne namerava zapustiti?

Po vseh vprašanjih in mčnih razmisljanjih je nazadnje le spoznala, v katerem grmu tiči zajec. Njena napaka je bila v tem, da je potekala njena komunikacija v obratni smeri. Tam, kjer je poudarjala »želim si«, bi v resnici morala govoriti »ne morem« in seveda obratno. Njeno obnašanje je bilo namrec razdeljeno na besede in dejanja. Besede so govorile »ne morem«, dejanja (najboljši dokaz za to je bil strasten poljub ob slovesu, ki ga je brez razmisljanja sprejela) pa »želim si«. Zgodba je jasna. Mojca se je namrec globoko v sebi ze poslovila od svojega dotedanjega spremljevalca. Ker pa je bil njun odnos ze navada, si ni mogla zamisljati, kako bi razmerje prekinila. Po drugi strani pa jo je odvjetnik privlačil, kar sama sebi ni želela priznati. Skušal je prevladati razum, a so se mu čustva upirala. Koliko je bil razum v tem primeru se racionalen, pa verjetno ni treba ugotavljati. (A. J.)

MI MED SEBOJ / PRAZNIKI

Tisti, ki si je izmisli dedka mraza, sam zagotovo ni imel treh otrok, ki tako radi dobijo darila

Sele ko 21. marca uradno nastopi pomlad, je lahko clovek prepričan, da je za nekaj casa varen pred prazniki, ki so mu v preteklih mesecih umaknili meso z mize. Saj ne rečem, Novo leto mora priti, ampak - zakaj ravno vsako leto. Vsaj prestopna leta bi lahko izpustili, tako ali tako so daljša in bi jih lahko podaljšali se za 365 dni. Marsikateri tolar bi mi bil prihranjen, pa se moja žena bi lahko mirne duše rekla, da je stara 29 let.

Ne rečem, da praznike sovražim, toda jih. Sadist, ki si je izmisli dedka mraza, prav gotovo ni imel treh otrok, ki na pisma tako preprosto napišejo vse, od nove jakne, do tovarne bonbonov, potem pa v jok, ko jim skuša razložiti, da letos dedek mraz ni imel prostora na saneh. To bi se razumeli, ampak ker se ta zgodba ponavlja vsako leto, postanejo skeptični in če se se na dedka mraza ne morejo zanesti, kako naj bi se potem na ljubečega patra familias.

Odkar smo samostojni, pa je pekel dvakrat hujsi. Uvedli smo praznovanje božica in moji ljubi otroci, ki so bili vzgojeni v popolnoma ateističnem duhu, so se naenkrat spreobrnil v goreče katolike. Seveda ne vedo, kaj je to nova zaveza, ampak tisto o božicku, ki prinasa darila, so se naučili na pamet. Ce sem jih lahko pripravil do tega, da od dedka mraza ne pričakujejo prevec in so zadovoljni z novimi rokavicami in kaksno uvozeno cokoladico, mi srce ne da, da bi prehitro izgubili zaupanje v vse svetnike.

Edina sreča je, da sem s tisto malo avtoritete, ki jo obvladam, svojim angelčkom razložil, da se božicku ne piše pisma, ker on vidi v majhne glavice in če so bili otroci vse leto pridni, jim tisto tudi prinese. Sicer vem, da je samokritičnost mojih otrok na psu, ampak tudi ta minimum zadošča, da nihče ni pričakoval nebes kot prva leta pri ze omenjenem dedku mrazu, in tako sem resil skoraj polovico place.

Test Remko

Pomoč za slušno prizadete

Pri založbi Dan je izšla knjiga avtorja mag. Staneta Kosirja Remko. To je prvi test za merjenje recepcije in emisije govora - jezika, ki upošteva slovensko jezikovno kulturo in je prilagojen slovenskim osebam s slušnimi motnjami. Z Remkom je mogoče preseči dosedanje povsem subjektivno ocenjevanje govornega napredka posameznika, določiti njegove sibe in močne komponente in tako korektnije načrtovati nadaljnje rehabilitacijsko delo. Test se uporablja pri učencih, ki so izgubili sluh pred rojstvom ali po njem, vendar pred tretjim letom starosti, in ki imajo izgubo 95 ali več odstotkov, so stari od 9 do vključno 15 let in imajo normalne duševne sposobnosti.

Otroci s slušno motnjo se učijo verbalnega jezika po umetni poti, vplivi živga ustnega ali pisnega jezika pa so sorazmerno skromni. Problem so frekvenčni besednjaki, ki bi bili odvisni od starosti oseb, vsaj za obdobje osnovne, srednje in visoke sole, ter odraslih. Takih raziskav pri nas žal še nimamo. (KaN)

Včasih so bili sivi lasje znak velike modrosti, zdaj pa vemo, da če si siv, ni nujno, da si tudi star

Eden od prelomnih trenutkov v življenju sodobnega cloveka je, ko se pogleda v ogledalo in opazi prvi sivi las. V prejšnjih casih je veljala siva glava za znak modrosti, kar je duhovito potrdila ena od dvornih dam francoskega kralja Ludvika XIV, ki so se ji belo napudrane perike plemstva zdele »izraz velike umnosti.« Dandanes pa, ko je kultura usmerjena v mladost, sivi lasje niso tako privlačni. V razvitem bogatem svetu porabijo moski na milijone dolarjev za barvanje, a še vedno je 25 odstotkov več zensk, ki tako skrivajo srebrne nitke.

Stvar je v tem, da sive lase še vedno povezujemo s starostjo, čeprav sploh ni tako redko, da se beli prameni na sencih pojavijo že pri petnajstletnikih. Pri tridesetih ima približno tretjina zensk in moskih že kar opazne sive lase. Vendar jih od vseh samo 28 odstotkov popolnoma posivi, le malo pa je tistih srečnežev, ki do konca življenja nimajo niti enega sivčka. Pri tem igra določeno vlogo tudi rasa. Belci so v povprečju malce sivi pri 34, pri petdesetih pa jih je polovica vsaj na pol sivih. Pri črnih se sivi lasje pojavijo običajno pri 45. letih starosti. Se enega dejstva ne kaže spregledati, namreč, da lahko vsak računa, da bo osivel pri taki starosti kot njegovi starsi ali dedki in babice.

Na hitrejšo in zgodnejšo rast sivih las lahko vplivajo tudi nekatere bolezni, kot so sladkorna, tifus, malarija, gripa, ali pa težke travme, obsevanje, napačno delovanje scitnice, podhranjenost, slabokrvnost.

Znanost ne bi bila znanost, če se ne bi ukvarjala tudi z vprašanjem sivih las. Se do včeraj je veljalo, da ce las enkrat posivi, nikoli več ne more dobiti svoje stare barve. Zdaj pa nove raziskave kažejo, da bi lahko neaktivne melanocyte (celice, ki določajo barvo las) znova spodbudili, da bi proizvajali barvo oziroma lasem »oddajali« svoj pigment.

Tudi sivim lasem, ki so posledica jemanja določenih zdravil, diete ali podhranjenosti, se prav tako lahko povrne barva, trdijo strokovnjaki. Z raziskovalnega oddelka enega od velikih ameriskih proizvajalcev kozmetičnih izdelkov je pršla novica, da lahko čez nekaj

let pričakujemo sredstvo, ki bo po kemični poti v laseh zamenjalo pigment, ki jim manjka. Sivi lasje niso nobena tragedija. Če drugega ne, jih je lažje pobarvati, sicer pa ni na odmet misel, da »sneg na strehi hiše nikakor ne pomeni, da v kamnu ogenj ne gori več.« (KaN)

LJUDJE, ODNOSI, LETA

Otroci imajo pogostejše ječmen

Otrokom se veliko pogostejše kot odraslim na očesu naredi ječmen, ki je pravzaprav vnetje lojnih zlez na vekci. Razlog za to je čisto preprosto: otroci velikokrat sarijo po obrazu in očeh z umazanimi rokami, s čimer se inficirajo.

Ce se naredi ječmen, se lahko uporabi boroča kislina, kar pa pri »samozdravljenju« ni najbolj priporočljivo, saj velja za strupeno kislino. Ob tem pa vendarle ne gre pozabiti, da je ta kislina škodljiva samo, če skozi rano pride v kri, popolnoma nenevarna pa je, če jo namazemo na nepoškodovano kožo. Pri ječmenu pa rane ponavadi ni. (KaN)

CENTER ZA USPOSABLJANJE IN VARSTVO DOLFKE BOŠTJANČIČ

»SNOEZELEN« kot bivalno okolje in terapevtska metoda

Aktivnost se odvija v namensko opremljenih prostorih, z izbrano glasbo

Kot smo že poročali, so prejeli strokovnjaki Centra za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjancić iz Iga pri Ljubljani nagrado za projekt z naslovom »Bivalno okolje in terapevtska metoda SNOEZELEN«.

Center Dolfke Boštjancić je organizacija za vzgojo, izobraževanje, usposabljanje, socialno varstvo in zdravstveno varstvo otrok, mladostnikov in odraslih oseb z zmerno, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju. Delavci centra si prizadevajo za kvaliteto življenja in sodobno celovito obravnavo vseh tistih oseb, ki jim je sprejemom v center le-ta ostal nadomestni, zacasni ali edini dom. V slovenskem izobraževal-

nem sistemu ni razvojnega programa, ki bi bil namenjen tudi otrokom z najtežjo motnjo v duševnem razvoju. Z zavestjo, da potekata razvoj in usposabljanje skoraj pri vseh otrocih po istem zaporedju, le da nastopijo pri težjih motnjah posamezne faze kasneje, so pristopili k usposabljanju tudi te kategorije otrok. V sodobnem okolju, ki je upoštevalo njihove sposobnosti in izjemnosti, s strokovnim delom in teamsko obravnavo, veliko otrok pridobiva znanja, spretnosti in navede, ki so zadovoljive tudi iz socialnega stališča. Najvažnejše pri tem je, da so postali bolj zadovoljni in srečni. Vendar ne vsi. To je nov izziv za njihovo delo. Z izo-

brazevanjem sledijo sodobnim pogledom in dognanjem ter spoznavajo govorico telesa. Z novo metodo so se strokovnjaki centra srečali leta 1990 na Nizozemskem. V istem letu so pričeli nastajati tudi prvi idejni načrti, ki so jih razvili s pomočjo ARH STU-DIA. Vsa sredstva so pridobili mimo proračuna; denar za uresničitev programa so prispevali stari, številna slovenska podjetja in sponzorji. Petintrideset tisoč DEM so pridobili tudi prek programa Tempus.

Bivalno okolje in terapevtsko metodo SNOEZELEN uporabljajo v dveh svojih enotah, v prihodnje pa jo nameravajo razviti tudi v ostalih domovih, saj se niso izcrpane vse možnosti.

Beseda je tvorjenka iz besede vohati in dremati. Oznacujeta dinamično-raziskovalni in umirjen vidik, skupno pa vključujeta različne aktivnosti, ki jih uporabljajo v jasnem kontekstu. V najširšem pomenu je SNOEZELEN aktivnost, ki je nastala za potrebe oseb s težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju. Poteka v namensko opremljenih prostorih, ki so lahko zamaščeni ali slikovito atraktivno osvetljeni, ob izbrani glasbi. Metoda je glede na opremo uporabna za razvoj taktilnega, slušnega, vizuelnega zaznavanja, ali za zaznavanje vonja in okusa, pri čemer se glasba uporablja kot sredstvo in cilj.

Pri uporabi metode je potrebno upoštevati primerno ozračje, otrokovo svobodo, primeren ritem, časovno dolžino, ponavljanje situacij, izbrano ponudbo, primeren odnos in nadzor ter velikost skupine.

Metodo SNOEZELEN, ki so jo

prilagodili slovenskim razmeram, so v centru razvili prvi v Sloveniji. Povezali so jo z rehabilitacijo otrok, kar pomeni, da jo poleg specialnih pedagogov in psihologa uporabljajo tudi zdravstveni delavci centra, fizioterapevti, delovni terapevti in logoped.

Marjeta Smolnikar

Center Dolfke Boštjancić in Srednja vzgojiteljska sola v Ljubljani sta bila pred dvema letoma vključena v evropski program TEMPUS s projektom E - varuska, kar pomeni možnost izobraževanja kadra prek mednarodnega programa. Direktor centra Dušan Parazajda je glede na potrebe centra izdelal stiri programe in jih po prepozicijah za sodelovanje ponudil visoki soli v Nijmegenu na Nizozemskem ter prek nje komisiji v Bruslju. Od starih programov je bil sprejet projekt za izobraževanje varusk.

Slovenske institucije, poleg že omenjenih je sodelovala se pedagoška fakulteta, so poskrbele za pripravo pedagoško-psiholoških, kreativnih in medicinskih znanj in znanj iz specialne nege ter izobraževanja varusk. Visoka sola Nijmegen pa je prevzela kreativno področje, dodatno izobraževanje slovenskih učiteljev in supervizij.

Temeljni cilj projekta je postopoma, s specialnimi znanji ustrezno usposobiti vse varuske negovalke, ki delajo v domovih oziroma zavodih v Sloveniji za kvalitetnejše delo.

INVALIDI IN DRUŽBA

Sprejmimo in razumimo drugačnost

Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije je izdala otroško knjigo Svetlane Makarovič z naslovom Veverček posebne sorte. Veliko barvno slikanico je ilustriral Marjan Manček, pretekli teden pa so jo predstavili na OS v Orehku pri Kranju.

Slikanica je neobičajna zato, ker glavni junak, veverček Copek, ni normalen po kriterijih splošnega razumevanja normalnega v današnjem času, ki žal nastaja predvsem pod vplivom reklam in medijev. Zato si na zvezi društev za cerebralno paralizo z različnimi akcijami prizadevajo, da bi naša družba pricela sprejemati in razumevati drugačnost. Pri spreminjanju vrednot pa je se zlasti pomembna vzgoja. V svojo akcijo želijo vključiti predvsem otroke osnovnih sol. Prvi so se vanjo vključili otroci 3. b razreda iz OS Lucijan Seljak, ki so se ob branju zgodbe o Copku skupaj z učiteljico in starsi odločili v obliki polletnega projektnega dela raziskati, kako živijo otroci s cerebralno paralizo.

Ime pomeni znamenje

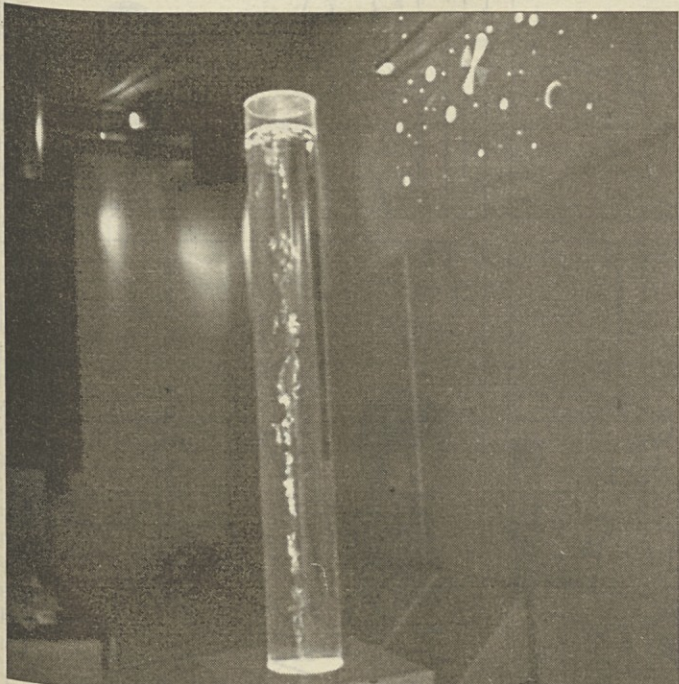
Države, ki so podpisale Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah, priznavajo, da mora duševno ali telesno prizadet otrok uživati polno in dostojno življenje v razmerah, ki zagotavljajo dostojanstvo, spodbujajo samozavest in lajsajo njegovo dejavno udeležbo v družbi.

V zadnjem času je prehodila naša družba pri delu z otroci in mladostniki z zmerno, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju pot, za katero so drugi porabili pol stoletja. Za pot od zaprtih institucij psihiatričnega azila do uresničevanja načela normalizacije pa imajo največ zaslug specialni pedagogi.

Vendar, če sprejemamo načelo normalizacije, je pri tem potrebno opozoriti, da stanje se vedno ni normalno. Normalizacija stanja naj bi namreč pomenila predvsem spreminjanje nas drugih, tako imenovanih povprečnih ljudi; spreminjanje naših stališč od zavračanja in odbijanja k sprejemanju in vključevanju oseb z motnjami v razvoju.

Poleg tega, da obsega pojem normalizacija vse segmente cloveskega dela, življenja in bivanja, zajema tudi samo terminologijo in zakonodajo. Veljavni zakon o socialnem varstvu je nepopoln in ni v skladu s temeljnimi načeli normalizacije, uporabljen besednjak in terminologija pa v smislu »Nomen est omen« se vedno stigmatizira »drugačne«.

(M. S.)

Okolje, ki nudi otrokom z motnjami v duševnem razvoju zadovoljstvo in srečo

KRATKOČASJE ZA KRATKOHLAČNIKE

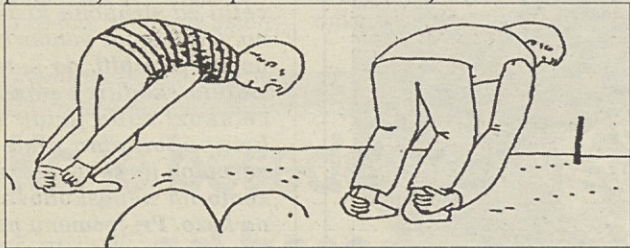
Pomladni izlet in zabavne igre

Približuje se čas izletov v naravo in čas piknikov. Ko pridemo na cilj, pomalicali smo in se spotijemo, nam postane dolgčas. Pa tudi pot do cilja se včasih vleče.

Zato predlagam dve igrici. Prva je povezana z dobrim poslušanjem. V gozdu se ustavimo in smo čisto tiho. Presenečeni bomo ugotovili, da je polno najrazličnejših glasov. Sumenje listja, brenčanje zuzelk, pokanje vejic, pticje zvrzolenje. Sedaj, v pomladnem času, je mnogo ptic, ki gnezdi in se oglašajo. Igramo se tako, da zbrano poslušamo ptice in uganjujemo, katera ptica se oglašuje, na katerem drevesu ali v katerem grmovju. Presenečeni bomo, koliko različnih ptic bomo slisali.

Za drugo igro je primeren travnik. Imenuje se tekma z jabolki. Na tleh označimo črto. Prvi tekmovalci se postavijo za črto, pred seboj ima žlico in jabolko. Na znamenje pobere žlico jabolko in steče do označenega drugega konca, kjer ga čaka njegov sotekmovalci. Preden se jabolko preda naslednjemu tekmovalcu, se ga položi na tla. Tekmujejo štirje otroci. Tista dva, ki hitreje pretečeta pot z jabolkom, sta zmagovalca. Ko se navelicamo tekme z jabolkom, se igramo tekmo skakalcev. Tekmovalci stojijo za črto. Prijeti se morajo za pete in skakati do palice, ki jo obidejo in se vrnejo na začetek. Zmaga tista vrsta, katere igralci najhitreje preskačejo označeno pot.

Metja

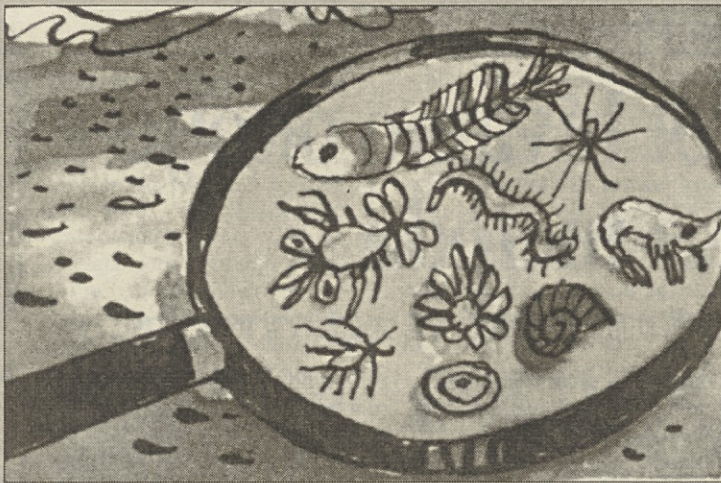

Plankton omogoča življenje v morju

V morski vodi, pa tudi v sladkih vodah živijo in se množijo drobne živali in rastline, ki oblikujejo plankton. Te so tako številne, da se z njim hranijo in gostijo vse mogoče ribe in celo kiti.

Plankton je osnovna hrana vodnih živali. V enem litru morske vode je lahko več sto milijonov drobcenih bitij: alg in mehkužcev. Nekatere alge se množijo tako, da se cepijo čez pol. Potlej se vsak del ravno tako naprej množi, in sicer hitro: če alge ne bi večinoma pojedli, bi lahko ena sama od njih v desetih dneh dobila družino, ki bi se merila z zemeljsko površino!

(Iz otroške enciklopedije)

Kit je največji prebivalec morskih globin

Kitolovci so pobili že toliko kitov, da je resno ogrožen njihov obstoj

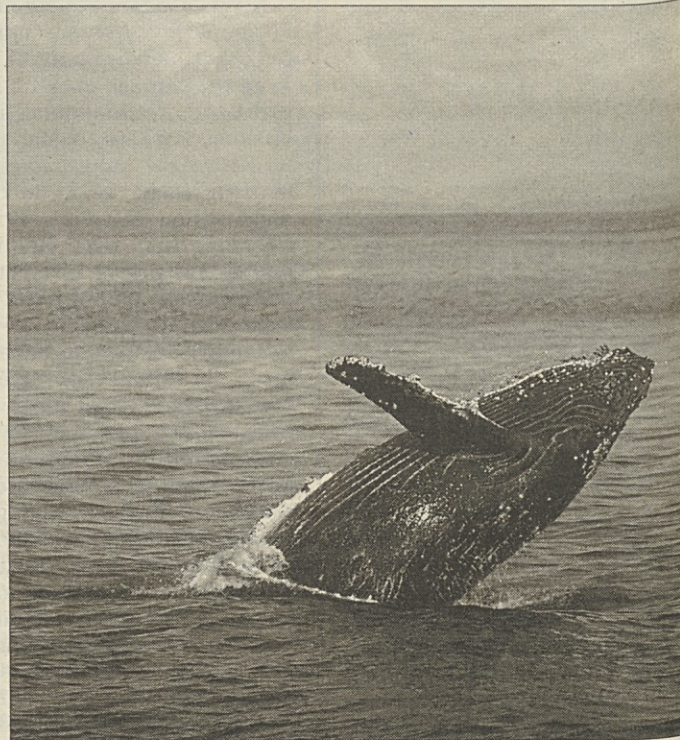
Globine oceanov skrivajo se veliko neraziskanih skrivnosti. V morju prebivajo živa bitja, ki jih se ni videlo človeško oko, nekaterih pa kmalu ne bomo več videli, ker jih bomo dokončno iztrebili. Med zivalmi, ki so v nevarnosti, da izginejo iz morskih globin so tudi kiti. Ljudje jih že dolgo lovijo in ubijajo. Dokler so z majhnimi čolni lovili le posamezne kite, to ni ogrozilo njihovega obstoja. Poleg tega je ulov pomenil veliko srečo za ljudi. Nudil jim je dragocene surovine in dobro hrano. Ujetega kita so uporabili v celoti: njihova masčoba je služila kot gorivo za oljne svetilke in kot dragoceno strojno olje. Predelovali so jo v sveče, milo in margarino. Iz kosti so kuhali klej.

Nato pa so ljudje s kitolovom začeli služiti denar. Na lov so se odpravljali z vedno večjimi in hitrejšimi ladjami. Pobili so že toliko kitov, da so resno ogrozili njihov obstoj. Zato se je leta 1972 večina dežel odločila, da je potrebno kite zaščititi.

Ceprav so kiti na prvi pogled videti kot velikanske ribe, sodijo med sesalce. Kiti so se skupaj z zvermi razvili iz predni-

ka, ki je živel pred več kot 65 milijoni let. Imajo pljuča, zato morajo v določenih presledkih na površje po zrak, nosijo ostanke dlakaste obleke, dojijo svoje mladiče in so izredno inteligentni. Medtem ko so se zveri razvijale na kopnem, so predniki kitov odsli v vodo. Kiti se v vodi premikajo z loputasto razširjenim repom, zadnje noge so izgubile, sprednje pa so se razvile v kratka vesla, s katerimi si pomagajo pri krmarjenju. So edini sesalci, ki preživijo v vodi vse svoje življenje. V nasprotju s tjučenji ne gredo na kopno niti v času, ko imajo mladiče.

Poznamo dve glavni vrsti kitov, vosate in zobate. Vosati kiti so večji in nimajo zob, namesto njih imajo v ogromni ustni votlini vzdolž neba posebno »napravo« - rozevinaste plošče ali vosi. Te kosti služijo za precejanje morskih rakcev in planktona iz vode. Zobati kiti pa se hranijo z ribami in lignji. Ker ne vohajo, pa tudi vidijo bolj slabo, se morajo zanašati predvsem na sluh in tip. Novejša raziskovanja kažejo, da se kiti oglašajo z zelo različnimi glasovi in se tako med seboj sporazumevajo. Največji so si-

Kit je sesalec, zato redno prihaja na površje po zrak

nji kiti, ki lahko zrastejo tudi do 30 metrov v dolžino in tehtajo toliko kot petindvajset slonov. Najmanjši kit pa je delfin z imenom La Plata in je dolg »le« 150 centimetrov.

Jate kitov so se vedno tako velike, da bi lahko bile človeku stalen vir hrane, obenem pa bi ta očarljiva lahko proučevali. A videti je, da se je človek odločil, da jih bo iztrebil. Moja

PIREDITVE ZA NAJMLAJŠE

LJUBLJANA

LGL, tel.: 061/ 314-789

V soboto, 9. aprila, ob 18. uri: Evelina Umek - MACJA SOLA NI PRAVA SOLA, premiera, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V soboto, 9. aprila, ob 17. uri: plesno potepanje z otroki tnovskih vrtcev.

CELJE

SLG, tel. 063/ 25-332

V sredo, 6. aprila, ob 11. uri:

B. Veras - ZELENKA KAPICA, za abonma čebelica III.

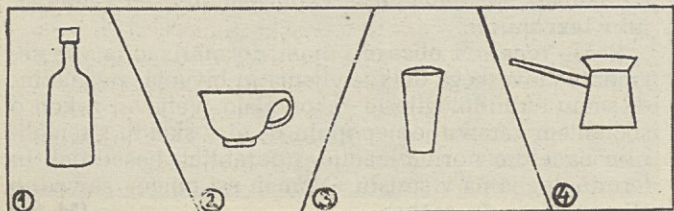
MARIBOR

LMG, tel.: 063/ 26-748

Danes, 3. aprila, ob 11. uri: Jan Malik - ZOGICA MAROGICA, za izven.

V petek, 8. aprila, ob 10. uri: T. Svetina - DREVO NAD PADOM. Gostuje mladinska skupina slovenske gimnazije iz Celovca; ob 14. uri: E. Ferjan - KO SI KRALJICNA ZAŽELI MESEC. Gostuje lutkovna skupina gimnazije iz Lendave.

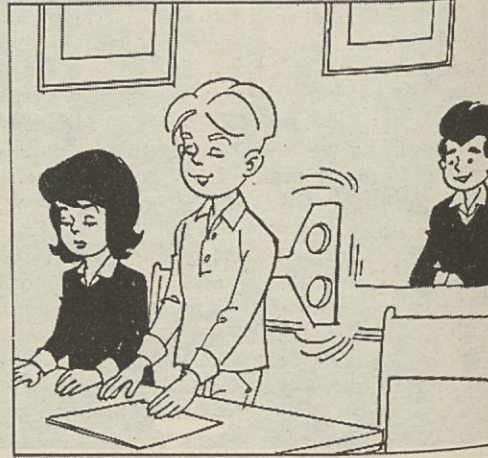
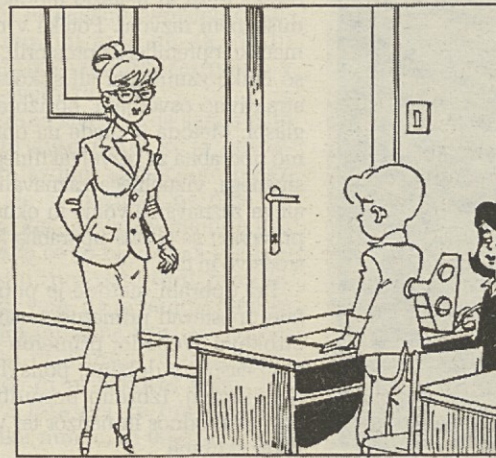
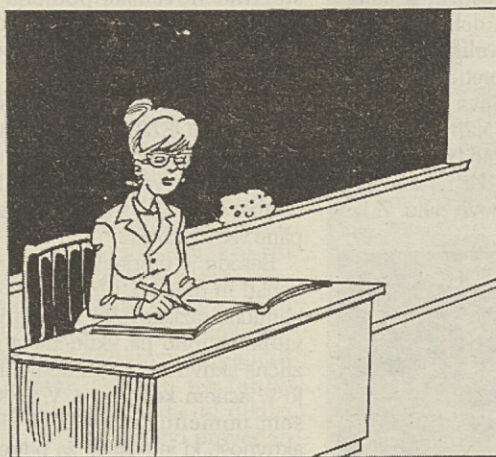
SKRITA PREDMETA

Na zgornji sliki
poišči dva od
predmetov
na levi.

PETER

A. Božič

Na Balkanu se je ponovno utrnila bleda zvezda upanja

V
TEDNU
DNI
OKOLI
SVETA

Na Balkanu se je mnogim utrnila nova zvezda upanja. V sredo je bosanski parlament potrdil bosansko-hrvaško federacijo, ki se bo s Hrvaško povezala v konfederacijo. Nastala je nova država Bosna in Hercegovina, ki se od stare ze na prvi pogled bistveno manjša. Zahodni diplomati so zato napeli vse svoje sile, da bi prepričali Srbe, naj odstopijo del zasedenega ozemlja. Vsaj dvajset odstotkov, moleduje Zahod.

Srbi so taksnih prošelj, ki jim cez nekaj casa sledijo medle groznje, ze vajeni. Tudi tokrat se niso pustili premamiti in so z nezmanjsano strastjo oblegali Gorazde. Varnostni svet Organizacije zdruzenih narodov je bil tako prisiljen ukrepati in je Gorazde razglasil za varno obmocje. Ukrajinski bataljon je ze na poti. Varnostnemu svetu so jo le 36 ur pred iztekom mandata, ki ga imajo mirovne sile v nekdanji Jugoslaviji, zagodile Združene države Amerike, ki so se odlocile, da nimajo dovolj denarja, da bi v balkanski kaos poslale dodatnih osem tisoč vojakov. Vendar so kmalu našli skupni jezik, in v nekdanjo državo bratstva in enotnosti bo potovalo 3500 vojakov. Potezo ZDA lahko razumemo tudi kot namig, naj dve leti vojskujece se strani začnejo graditi skupno državo, ki ne bo stala na plečih vojakov ZN, temvec bo resnicna, otipljiva in predvsem demokratična. Taksen namen ima tudi hrvaški predsednik Tudman, ki je v nedavnem televizijskem intervjuju svojim volilcem razkril, da ga konfederacija z Bosno zanima predvsem z enega vidika: kot trgovinski dostop do z nafto bogatih arabskih držav.

Ko je vsaj trenutno videti, da se prav na drugo obletnico začetka vojne na bosanskem obzoru vendarle prikazuje mir, se zaostrojuje pritiski na Makedo-

nijo. Grški trgovinski embargo je dokončno izpraznil police v makedonskih prodajalnah in pritisk Evropske unije, naj se Atene spametujejo in poslušajo modrejše evropske sestre, predvsem pa naj spostujejo demokratična nacela, je naletel na gluha mediteranska ušesa. Se vec: da bi dokazali, da si ne dovolijo ukazovati in groziti, so organizirali množične demon-

stracije. V pristanišču Solun, ki je bilo do trgovinske zapore za Makedonijo eksistencialnega pomena, se je po navedbah grških oblasti zbralo več kot milijon demonstrantov, ki so vzklikali protievropska in protimakedonska gesla.

Grki so na te demonstracije zelo ponosni: ker se jih je udeležilo toliko ljudi in zlasti ker so pokazali svojo pokončno držo.

Evropa na vse to ni odgovorila, le posebni ameriški odposlanec, ki skuša v Skopju pobotati obe strani, je resignirano izjavil, da se pogajanja niso premaknila z mrtve tocke. Vprašanje je, kakšna je usoda Makedonije v zaenkrat se daljni prihodnosti, ko se bodo balkanske vezi vsaj delno obnovile, o odgovoru pa se sanja le redkim.

Ana Kovac

Grki so poročali o več kot milijon razvnetih demonstrantov v Solunu, italijanska agencija Ansa pa le o nekaj deset tisočih (Telefoto: AP)

PRESS OD ZAGREBA DO SKOPJA

O zamenjavi Janše in o tem, kako je Drnovšek razklal slovensko desnico

ПОЛИТИКА

Beograjska POLITIKA je 30. marca objavila članek z naslovom Drnovšek razbil desnico. Zapisala je, da je »slovenski premier znal izkoristiti pravi trenutek, da se je znebil kontroverznega politika«, cetudi so mu mnogi zamerili, ker je prevec okleval.

»Drnovšek je z vesčo politično ekvilibristiko popolnoma potolkel slovensko desnico. Krscanski demokrati niso vedeli, kaj naj storijo. Razdelili so se na tiste, ki so Janso nesebično podpirali, v primeru njegove razresitve pa so zahtevali celo izstop iz koalicijske vlade, bolj umirjeni del stranke pa ni pokazal znakov podpore »politiku, ki je sebi, s tem pa tudi celotni desnici, nakopal velike težave«.

Pokazalo se je, da so bile groznje tistega dela stranke, ki je hotel v primeru Janseve razresitve izstopiti iz vladne koalicije, zgolj »lajanje v luno«, saj bi lahko Drnovšek sestavil svoj kabinet tudi brez njih - najverjetneje celo s kvalitetnejšimi kadri, kot jih lahko ponudijo krscanski demokrati. Dovolj se je namrec samo spomniti samo na napake slovenskega zunanje-ga ministrstva in pogostih kritik, ki so letele nanj z vseh političnih strani, pa bi ugotovili, da tudi predsednik SKD in obenem zunanji minister Lojze Peterle ni nezamenljiv...«, je ta teden zapisala Politika.

Zato javnost v tem trenutku pazljivo spremlja politično dogajanje in pričakuje morebitne nove Jansine poteze, saj vsi se predobro vedo, da Jansa ne obupa tako hitro, in zato pričakujejo njegovo novo politično ofenzivo, ki bo verjetno tempirana na lokalne volitve ob koncu leta, meni beograjski komentator.

Vprašanje je le, ce bo Jansa se vztrajal na partijskem populizmu ali pa bo zaigral na socialne karte. Ocenjujejo, da to ne bo odvisno samo od notranjih razmer v Sloveniji, ampak tudi od mednarodnih okoliscin, med katere velja vsekar uvrstiti volilno zmago italijanske desnice in vedno večkrat omenjene namere mednarodne

skupnosti, ki naj bi »na celotnem prostoru nekdanje Jugoslavije ustanovila novo konfederacijo«.

VJESNIK

VJESNIK je 31. marca v rubriki Za kulisami objavil, da je »Janez Jansa odsel, sedaj pa je na vrsti zlaganje raztresenih koskov mozaika slovenske politike - vzpostavitev novih medstrankarskih odnosov in koalicijskih vezi.

Tesen volilni izid glasovanja za Jansino razresitev je opazovalce navedel k ugibanju o razkolu med vrstami krscanskih demokratov, saj je en del stranke glasoval za, drugi pa proti razresitvi, kar pa je odločilno vplivalo na volilni rezultat. Mnogi so bili zaradi tega prepričani, da do hitre razresitve obrambnega ministra ne bi prislo brez Peterletove odobritve...

Peterle Jansi, kot kaže, ni odpustil, da je vnesel razdor med krscanske demokrate, predvsem pa, da je nekaterim članom njegove stranke celo ljubiši kot on sam... Končno pa je dr. Janez Drnovšek skupaj z Lojzetom Peterleto na sedzu Nata v Bruslju podpisal pristopno izjavo k partnerstvu za mir, s čimer je tudi mednarodni skupnosti dokazal, da slovenska civilna oblast obvladuje vojaške organe«, meni Vjesnikov komentator.

SLOBODNA DALMACIJA

SLOBODNA DALMACIJA je pod naslovom Jansa je padel 30. marca objavila obsežno poročilo s seje slovenskega Državnega zbora. Objavila je tudi fotografijo Janeza Janše v vojaški uniformi, pod njo pa napis: »Zbogom, uniforma, ob njej pa sliko predsednika države Milana Kučana, s pripisom: »Na muhi desničarjev«.

Slobodna Dalmacija je pisala o poročilu pravnikov, ki so ocenili, da je slovensko obrambno ministrstvo v primeru Smolnikar prekoracilo svoja pooblastila. Pod naslovoma Jansini pristasi v stilu jogurt-revolucije in Prebujanje ljudstva pa so poročali tudi o zborovanju v podporo Jansi.

Zbral: Zoran Odić

AVSTRIJA

O priključitvi Evropski uniji in novi zapleti v hiši Klestilovih

Ko so v Evropski uniji resili spor o številu glasov, potrebnih za izglasovanje veta v ministrskem svetu, se je v začetku preteklega tedna Avstriji dokončno odprla pot za ratifikacijo pogodb in izvedbo referenduma o pristopu k Evropski uniji.

Priprave na glasovanje ze tecejo. Predsednik avstrijskega državnega zbora Heinz Fischer je poudaril, da bodo o datumu referenduma odločili 4. maja, ko bo jasno, ali bodo tudi poslanci Evropskega parlamenta podprli pristop Avstrije k Evropski Uniji. »Se isti teden bo zasedal državni zbor in določil dokončen datum referenduma. Verjetno ga bomo izvedli 12. ali najpozneje 19. junija,« je dejal Fischer.

Državni zbor je medtem že ustanovil dva posebna pododbora za Evropsko unijo, ki ju vodita zunanje-politična predstavnika socialdemokratov in ljudske stranke, Peter Schieder in Andreas Kohl. Odbora bosta prvič skupaj zasedala sredi aprila, konec aprila pa

bosta obravnavala vladno poročilo, izid pogajanj z Evropsko unijo v Bruslju in ustavni zakon o avstrijskem pristopu k Evropsko unijo. Tega naj bi državni zbor - sočasno z zasedanjem Evropskega parlamenta - sprejel 5. ali 6. maja in tudi potrdil datum referenduma. Če se bo večina volilnih upravičencev izrekla za pristop k Evropski uniji, bo Avstrija 1. januarja leta 1995 postala polnopravna članica unije.

Drugi pomemben dogodek v velikonočnem tednu v Avstriji je bila novica, da avstrijska prva dama Edith Klestil in predsednik države komunicirata samo se prek odvetnikov. Prva dama, ki se je pred štirimi meseci izselila iz predsedniške vile, zdaj od moža Thomasa Klestila zahteva mesečno preživnino 103 tisoč silingov, 300 tisoč silingov za prenovo družinskega stanovanja in 550 tisoč silingov za nakup novega mercedesa...Predsednik na »ponudbo« se ni odgovoril.

Ivan Lukan

ITALIJA

Zmagovita desnica je bolj razcepljena, kot se zdi na prvi pogled

Volilni rezultati so bili v Italiji in Furlaniji-Juljski krajini osrednji in pravzaprav edini dogodek preteklega tedna. Zmagala je desnica; to ni več novica. Novica pa je to, da je desnica bolj razbita na tri dele, kot je kazalo prve dni po obljavi volilnih izidov.

Vprašanje, ki si ga politični komentatorji postavljajo od ponedeljka zvečer, je, ali se bosta voditelj Severne lige Umberto Bossi in njegov zaveznik-nasprotnik Silvio Berlusconi sporazumela o nekaterih najpomembnejših vprašanjih: o položaju predsednika vlade, programu, federalizaciji Italije in mestu, ki bo v novi vladi pripadlo predstavnikom Finijevih prenovljenih neofasistov. O tem se se niso sporazumeli, čeprav je že nekajkrat kazalo, da bodo le našli skupne tocke. Očitno drži, da je Bossi tudi zdaj, ko je zmagovalec, enako nepredvidljiv kot prej, ko je se sedel na klopeh opozicije.

Medtem si poraženci počasi celijo rane. V ljudski stranki je prišlo zaradi odstopa se-

kretarja Martinazzolija do pravega potresa, znotraj naprednega zavezništva pa so prav tako opazne prve razpoke. Vsekakor bo treba se nekaj časa počakati, saj se bo novi parlament sestel sele 15. aprila in pred tem datumom verjetno ne bo nobenih dokončnih odločitev.

Tudi v Furlaniji-Juljski krajini je zmagala desnica, ki je povsod prevladala nad drugimi kandidati, razen v tržaškem senatnem okrožju. Tam je neodvisni kandidat Claudio Magris, ki sta ga podpirala napredni tabor in center, za las premagal svojega tekmeča. Slovenski senator Darko Bratina je bil izvoljen iz deželnih ostankov, drugi slovenski kandidat Renato Kneipp pa ni prejel zadostnega števila glasov. Desnica je seveda dvignila greben in že zahteva odstop predsednika deželne vlade Travanuta, ki pa ne bo odstopil, saj mu je dezelna skupščina pred kratkim odobrila proračun, torej lahko dezelno vlado vodi vsaj do konca leta.

J. J. N.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.10	Živ zav
09.00	Ljubljana: Velikonočna masa v župnijski cerkvi Trnovo
10.30	Sezamova ulica, 11/13 del ameriske otroške nanizanke
11.30	Pot v solo. 6., zadnji del nizozemske nanizanke
11.55	Rim: Urbi et Orbi, Papeževa velikonočna poslanica, prenos
12.30	Poročila
12.35	
12.50	22. mednarodno tekmovanje mladih baletnih plesalcev za nagrado Lausanne '94, 3. oddaja
13.00	
13.15	Vodne pustolovščine, pon. 18/24 dela angleske pzn serije
13.35	Gigot, ameriski film, 1962
15.15	Kranj-zgodbe o uspehu, pon. dokumentarnega filma
16.00	Se se bomo srečali, 4/13 del angleske nadaljevanke
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Po domače
18.50	Trattoria Trax - Kuhanje ob Rossiniju, 5/6 del
19.05	Risanka
19.15	Slovenski loto
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zrcalo tedna
20.30	Podarim - Dobim
21.30	Od pola do pola, 5/8 del angl. dokumentarne serije
	Živi pesek
22.20	TV dnevnik 3, VPS 2220
	Sova
22.40	Sanje v najem, 2/6 del španske nadaljevanke
23.45	Odletel bom, 1/16 del ameriske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

09.00	Video strani
09.45	Kralj kraljev, 2., zadnji del ameriskega filma
11.05	Udobna vožnja, 2/6 del angleske nadaljevanke
11.55	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper-Capodistria
12.40	Poglej in zadeni
13.55	Gore in ljudje
	Sportna nedelja
15.00	Ljubljana: Mednarodno prvenstvo v gimnastiki, prenos
18.00	Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu, posnetek iz Birminghama
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Alpe - Donava - Jadran
20.35	Zvezda, ameriski film, 1968
	Zivljenjska zgodba Gertrude Lawrence
	Igrajo: Julie Andrews, Richard Crenna, Michael Craig, Daniel Massey in drugi; režija Robert Wise.
23.20	Sportni pregled
00.05	Evropsko prvenstvo v jadrnanju, kategorija C, reportaza iz Portoroža
00.30	Video strani

KANAL A

08.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
08.15	Koala, risanke in spoti
08.35	Moz z železno masko, risani film
09.30	Spot tedna
09.35	Dance Session, ponovitev 25. oddaje
10.10	Za vrati, pon. italijansko-francoskega filma
	Igrajo: Marcello Mastroianni, Eleonora Giorgi, Tom Berenger in drugi; režija Liliana Cavani.
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.15	Helena, glasbena oddaja
13.00	Podobe na filmskem traku, 5. del
13.15	Video strani
17.00	Parada slovenskega humorja, oddaja VTV
18.50	Koala, risanka
19.05	Moz z železno masko, risani film
20.00	Tropska vročica III., 8. del ameriske nanizanke
	Nick je priča ropu v trgovini, katere lastnica je lepa Morgan. Nick enega roparja ubije, drugemu pa uspe pobegniti. Ropar, ki je na prostosti, prične zasledovati Morgan, ki najame Nicka za osebne stražarja...
20.55	Kino, kino, kino, oddaja o filmu
21.40	Se vedno me kličejo Bruce, ameriska komedija
	Igrajo: Johnny Yune, David Mendenhall, Pat Paulsen, Joey Travolta, Carl Bensen, Robert Guillaume in drugi; režija Johnny Yune in James Orr.
23.15	Spot tedna
23.20	CMT
01.00	Video strani

KOPER

18.00 Slovenski program

KOROŠKA

13.10 Dober dan, Koroska

RAI 1

6.00	Aktualno: Euronews
6.45	Dok.: Kvarov svet
7.35	Otroški variete Aspetta la banda!, risanke, 8.30 La banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00	Aktualno: Parola e vita
10.20	Masa in papežev blagoslov Urbi et Orbi
12.30	Glasba: Pesem pomladi (koncert zbora Piccolo Coro dell' Antoniano)
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Domenica in (vodita Mara Venier, Luca Giurato, don Antonio Mazzi, F. Alotta)
18.00	Dnevnik
18.10	Variete: Domenica in, vmes (19.50) vremenska napoved
20.00	Dnevnik in sport
20.40	Film: Il re dei re (zgod., ZDA '61, r. N. Ray, i. Jeffrey Hunter, S. McKenna, H. Hatfield)
23.25	Dnevnik
23.30	Dok. odd.: Velike razstave - Normani
0.05	Dnevnik in vremenska napoved
0.35	Film: I 7 senza gloria (vojni, VB '68, r. A. De Toth, i. Michael Caine)
2.30	Film: Parole dal cuore (dram., ZDA '85, i. Robert Hooks)

RAI 2

6.30	Variete: Videocomic
6.55	Variete: In famiglia, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik
10.05	Otroška oddaja: Domenica Disney
10.40	Kviz: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?
11.30	Nan.: Il bambino del karate
12.00	Variete: In famiglia (vodi A. Cecchi Paone)
13.00	Dnevnik, rubrika Diogenes in vreme
14.00	Variete: In famiglia
15.55	Risani film: Alla ricerca della valle incantata
17.00	Mladinska oddaja
17.55	Film: Pomi d'ottone e manici di scopa (fant., ZDA '81, i. A. Lansbury)
19.35	Vreme in dnevnik
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nad.: Beautiful
22.30	Aktualna oddaja: Donne e guai (vodi A. Boralevi)
23.20	Dnevnik in vreme
23.40	Zidovska kultura
0.10	Dok.: Mario Sironi
1.10	Film: L'inganno (dram., Nem.-Fr. '81, i. Hanna Schygulla, B. Ganz)
2.50	Film

RAI 3

6.45	Variete: Fuori orario
9.00	Film: Francis il mulo parlante (kom., ZDA '49)
10.30	Koncert RAI 3
11.00	Dok.: Pred 20 leti
12.00	Film: L'avventura impossibile (vojni, '42)
14.00	Deželni dnevnik
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Papà diventa nonno (kom., ZDA '51)
15.45	Kolesarstvo
18.00	Drobc
18.50	Vreme, dnevnik, 19.20 Domenica gol, 19.30 Dezelene vesti, 19.45 Sport
20.05	Risanke: BlobCartoon
20.30	Variete: Tunnel
21.45	Aktualno: Eppure si muove
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Film v originalu: Rio bravo (pust., ZDA '59, r. H. Hawks, i. John Wayne, D. Martin, A. Dickinson)
1.10	Pregled tiska
1.25	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00	Film: Giuseppe venduto dai fratelli (zgod., '60)
8.00	Film: Il suo amore più grande (biog., It. '56)
9.30	Affari di cuore
10.00	Nedeljski koncert
11.00	film: Fratello sole, sorella luna (biog., It. '71), vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Zanimivosti o filmu Maniaci sentimentali
14.30	Aktualno: Nei nostri cuori, 15.00 nad. Camilla
16.45	Aktualno: C'eravamo tanto amati, 17.15 Lui lei l'altro, 17.50 Luogo comune, vmes (17.30) TG4
18.00	Film: Noi, da soli, vmes (19.00) dnevnik TG 4
20.30	Film: Il tè nel deserto (dram., VB-It. '90)
23.15	Aktualno: Kronika, 23.50 Cara Maria Rita, 23.45 dnevnik, 0.30 Film

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Nabožna odaja
9.45	Dok.: 5 celin, 10.00 Reportage, 11.15 Arca di Noè
12.00	Risanke: Simpsonovi
12.30	Glasba: Sueprclassifica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.45	Variete: Buona domenica (vodita Gabriella Carlucci, Gerry Scotti)
18.10	Nan.: Nonno Felice
18.40	Gommapiuma bonsai
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.30	Nad.: Passioni (dram., It. '93, i. V. Lisi, 11. del)
23.15	Aktualno: Nonsolomoda, 23.45 Ciak
0.15	Nocni dnevnik
0.30	Nan.: Il ritorno di Missioni impossibile
1.30	Sgarbi settimanali

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
10.30	Nan.: Hazzard, 11.30 Sonny Spoon
12.30	Odprti studio
12.35	Sport: Grand Prix
13.30	Nan.: I vicini di casa
14.00	Odprti studio
14.30	Film: La legge del Signore (vestern, ZDA '56, r. W. Wyler, i. Gary Cooper, Anthony Perkins)
17.00	Nan.: Poliziotto a quattro zampe, 17.30 T.J. Hooker, 18.30 College
19.30	Odprti studio
20.00	Variete: Benny Hill
20.30	Nan.: Renegade (i. Lorenzo Lamas, K. Kinmont)
22.30	Film: Guerre stellari (fant., ZDA '77, i. Mark Hamill, C. Fisher)
0.35	Film: 002 agenti segretissimi (kom., It. '64, i. Franchi-Ingrassia)
2.35	Nanizanke

TELE 4

19.15	23.05 Dogodki in odmevi
15.00	Film: La vita è meravigliosa
21.25	Film: Ombre rosse

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30 Dnevnik
14.05	Kolesarstvo: Giro delle Fiandre
19.00	Ris. film: West & Soda
20.30	Glas. kom.: Rinaldo in campo

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Rhino!, ameriski pustolovski film, 1965
	Igrajo: Harry Guardino, Shirley Eaton in drugi; režija Ivan Tors.
17.40	No Comment
17.50	Horoskop
18.00	Kam vodijo nase stezice, pogovor o življenju in delu Slovencev v Italiji, vodi Mario Cuk
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program
20.25	Zrebanje lota
20.30	Cetrški gospe Julije, 5., zadnji del nadaljevanke
	Igrajo: Claudio Gora, Tom Ponzi in drugi; režija Paolo Nuzzi in Massimo Scaglione.
21.30	Tedenska notranjepolitčna rubrika TVD
22.15	TV dnevnik
22.30	Zaradi njega, ameriska komedija, 1946
	Igrajo: Deanna Durbin, Charles Laughton in drugi; režija Richard Wallace.

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Tednik
09.30	Evangelicanska velikonočna masa, prenos
10.30	Katoliska velikonočna masa iz Rima
12.00	Papežev velikonočni govor in blagoslov
12.30	Orientacija, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Zlata dekleta, pon. serije
13.35	Dogodivščine na gradu Candleshoe, am. film
15.10	Otroški program: Zgodbe iz Tisoč in ene noči
15.30	Carovnice iz predmestja, češkoslovski film
17.10	Montevideo
18.00	Cas v sliki
18.05	X-Large reportaza
18.30	Florida Lady, serija
19.30	Cas v sliki
20.15	Kaisermühlen Blues, 10. del serije
21.05	Zacetek neces, avstrijski tv film, 1994
22.35	Vizije
22.15	John Huston: Filmski režiser in dobroživec
00.40	Johannes Brahms - Simfonija st. 2 v D-duru op. 73, dunajski filharmoniki, dirigent Karl Böhm.

Avstrija 2

09.05	Lassiejn dom, am.
10.40	Cajnica, am. komedija
12.40	Pogledi od strani
13.10	Dober dan, Koroska
14.25	Sportno popoldne
15.45	Stajerske sledi na Japonskem
16.15	Ameriska državljanska vojna, 6. del: Na blagoslovljeni zemlji
17.15	Klub za seniorje
18.00	Matere
18.30	Slika Avstrije
18.55	Kristjan v času
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.15	Robin Hood-Kralj tatov, am. pustol. film, 1991
	Igrajo: Kevin Costner, Mary Elizabeth Mastro-antonio, Morgan Freeman in drugi; režija Kevin Reynolds.
22.40	Cas v sliki
22.55	Hej, sestra
23.20	Tujka iz podzemne, ameriska kriminalka

Hrvatska 1

08.00	TV-koledar
08.10	Poročila
08.15	Skrivni vrt, angleski film
	Po romanu Frances Hodgson Burnett.
	Igrajo: Gennie James, Barret Oliver, Derek Jacobi, Michael Hordern, Billie Whitelaw in drugi; režija Alan Grant.
09.55	Porocila
10.00	Split: Velikonočna masa iz cerkve Sv. Duje
11.25	Velika noč v gozdu smehljajev, risanka
11.50	Porocila
11.55	Rim: Velikonočna masa in papežev blagoslov
12.30	Kmetijska oddaja
13.20	Narodna glasba
13.50	Mir in dobrota
14.20	Dusevni klic
14.25	Porocila
14.30	Malavizija
15.30	Oddaja resne glasbe
16.30	Porocila
16.35	Božja mati bistriska, dokumentarna oddaja
17.35	Mati, poslušaj mojo pesem, španski film
	Igrajo: Joséito, Luis Márquez in drugi; režija Antonio del Amo.
19.00	TV razstava: Pisanice
19.05	Risanka
19.15	TV fortuna
19.27	TV spored
19.30	Dnevnik 1, sport
20.15	Sedma noč
21.45	Porocila
21.50	Vrnitev domov, 2/42 del nadaljevanke
22.40	Sport
23.00	Slika na sliko
00.00	Porocila v angleščini
00.05	Sanje brez meja

Hrvatska 2

14.25	TV-koledar
14.35	Top DJ Mag
15.35	Cro Pop Rock
	Sportna nedelja:
16.10	Split: Hrvasko prvenstvo v plavanju v malem bazenu, posnetek
17.10	Kosarka NBA liga
17.40	Hrvasko prvenstvo v kosarki:
	Zagreb - Croatia Osiguranje, 1. polčas
18.35	Kosarka, 2. polčas
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Crno-belo v barvah: Jesus Christ Superstar, ameriski film, 1973
	Zgodovinska poročila: Cliff Richard; Ruby Tuesday;
	Leteci cirkus Montyja Pythona, 17/45 del angl. humor. nanizanke

Madžarska

07.55	Biblijsko sporočilo
08.03	Kje, kaj?, mladinski magazin
08.30	Halo, nedelja, magazin za vsakogar
10.00	Prenos sv. mase
11.00	Prenos reformatske mase
12.00	Urbi et Orbi, prenos mase iz Rima
13.50	Zaljubljeni Montparnassa, francoski film
15.35	Filmske novosti
16.05	Verski program za reformate
16.30	Disneyjevo popoldne: Racije zgodbe
	Kapitan Balu
17.35	Dallas, serija
18.30	Kolo sreče
19.00	Teden
20.00	Dnevnik
20.20	Kneginja Alexandra, 1. del francoskega filma
21.55	Torinski mrtvaški prt, dokumentarni film
22.50	Telesport
23.50	M. S. Mester: Pasijon

2/5

TV SLOVENIJA 1

13.30

GIGOT,
ameriški film, 1962

Režija: Gene Kelley, scenarij: John Patrick po originalni zgodbi Jackieja Gleasona, fotografija: Jean Bourgojn, glasba: Jackie Gleason, igrajo: Jackie Gleason, Katherine Kath, Gabrielle Dorziat, Jean, Lefebvre, Jacques Marin.

V režiji Genea Kelleyja je po originalni zgodbi Gleasona, ki je za film napisal tudi glasbo in se dokazal v glavni vlogi, nastala tragikomična pripoved o Gigotu, osamljenem, otročjem, nedolžnem, mutastem norčku z dobrim srcem. Prizorišče dogajanja je Pariz v dvajsetih letih in ulice, kjer živijo preprosti, tudi neotesani ljudje. Someščani poznajo Gigotovo edino strast - njegovo zanimanje za pogrebe, njegovo vsakodnevno vključevanje v mrtvaške sprevede neznanih ljudi, kjer pa Gigot vseeno lahko doživi in sprostí vsa svoja zatajevana čustva. Dokler neke deževne noči, po urah, ki jih je moral prebiti v kavarni s hrupno, brezobzirno in porogljivo množico ne naleti na prezeblo in premočeno žensko z ljubko hčerko.

Odpelje ju v svoje uborno bivališče in se na vso moč trudi, da bi jima ustregel, saj je presrečen, da je ob sebi začutil človeško bližino. Z vsem srcem se naveže predvsem na dekletce, saj začuti, da je otrok prav tako osamljen in željan topline. Toda brezsrčna in prostaška mati, ki se je našla na cesti zaradi spora z ljubimcem in ki se je prav kmalu spet pripravljena vrniti k njemu, njegovo naivno dobroto izkoristi tako, da ga napelje v krajo. Gigot bo seveda naredil vse, da bo obdržal ženski. Ko v mestu odkrije njegovo dejanje, so meščani razjrti nad njegovim dejanjem. Gigot pa tega še ne ve, saj se z ranjeno deklico, na katero se je tik predtem podrla stena prostora, v katerem sta se zadrževala, zateče v cerkev. Toda ljudje Gigota kmalu odkrijejo in uprizorijo nanj lov...

Na begu pa Gigot zdrisne v reko in njegovi zasledovalci so prepričani, da je utonil. Zdaj jim je nenadoma hudo, zdaj, ko je prepozno, ugotavljajo, da je bil dober in plemenit človek. To pa je tudi ponant film, v katerem ne manjka sentimentalnosti.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 22.55

Domače in javne dolžnosti

ODLETEL BOM, ameriška nadaljevanka

Zasnova: Joshua Brand in John Falsey; igrajo: Sam Waterston, Kathryn Harold, Regina Taylor, Jeremy London, Ashlee Levitch, Aaron Bennett in drugi

Po letu dni se v nočni program Sova vrača nadaljevanka, ki je nedvomno prevzela svoje gledalke in gledalce - Odletel bom. Tudi v novih šestnajstih epizodah je v ospredju javni tožilec Forest Bedford, ki ga je zelo občutno in prepričljivo upodobil priljubljeni Sam Waterston. Delo okrožnega javnega tožilca je zelo naporno in obremenjujoče: na jugu države je koncem petdesetih let segregacija še kako prisotna, hkrati pa je temnopolt prebivalstvo vse bolj osve-

ščeno in se bori zoper rasno razlikovanje. V izmišljenem mestecu Bryland globoko na jugu ZDA, daleč stran od liberalnega in demokratičnega Washingtona vre. Toda Forest Bedford ni niti za trenutek politikant, saj vedno znova prisluhne svoji vesti. Njegove izjave ne naletijo na navdušen odziv med belopolitimi someščani, toda prinesejo mu spoštovanje odrinjenih. Zaradi njegove ponizne, nacerne drže pa ga ceni državno tožilstvo, ki ponudi Bedfordu mesto državnega tožilca. Junak nanižanke bi ponudbo najraje sprejel, hkrati pa se zaveda, da bi ga administracija pred imenovanjem vzela pod drobnogled. In tako bi se verje-

tno razkrilo njegovo razmerje z odveto Christine LeKatzis. Vsekakor nerodno za očeta treh otrok in moža, čigar soproga je v sanatoriju. In tudi sicer je njuno razmerje ogroženo, zdravje gospe Bedford se izboljšuje in zato bo kmalu zapustila sanatorij. Toda nekdo že ve za njuno razmerje - to je tožilec najstarejši sin Nathan. Obcutljivi šestnajstletnik reagira zelo užaljeno, emocionalno. Tako se Forest Bedford tudi doma srečuje s nerazumevanjem, vendar se zoper njega bori z očetovsko ljubeznijo in potrpežljivostjo. Nadaljevanka Odletel bom je torej občutna evokacija ameriškega juga koncem petdesetih let, z vrsto izrazitih likov.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Video; 10.30 Poročila-Weekend Edition; 11.00 The Big Picture; 11.30 Braun European Top 20; 13.30 First Look; 14.00 Video; 18.00 The Real World II; 18.30 Poročila; 19.00 US Top 20; 21.00 120 Minutes; 23.00 Beavis & Butt-head; 23.30 Headbangers Ball

SKY ONE

08.00 Fun Factory; 12.00 Bill and Ted's Excellent Adventures; 12.30 The Mighty Morphin Power Rangers; 14.00 Knights & Warriors; 15.00 Izgubljeni v vesolju; 17.00 UK Top 40; 18.00 Rokoborba; 19.00 Simpsonovi; 20.00 Beverly Hills, 90210; 21.00 Deep Space Nine, am. serija; 22.00 Highlander, serija; 23.00 Prince, posnetek koncerta

PRO 7

06.00 Serije, ponovitve; 09.40 Beg pred ognjem, am. pustol. film; 11.25 Boj za gusarski zaklad, am. pustol. film; 13.15 Vesela Velika noč, franc. komedija; 15.05 Temni kristal, angl. fantazijski film; 16.50 Miez in mops, japonski otroški film; 18.15 Tolpa na bmx kolesih, avstralska akc. komedija; 20.00 Poročila; 20.15 Nori sosedi, am. komedija; 22.05 New York City, am. akcijski film

PREMIERE

08.20 Dolga pot v življenje, am. film; 12.00 Indija-dezela izbrancev, 3., zadnji del; 14.00 Hokej; 17.00 Bob Roberts, am. politična satira; 19.00 Kino '94; 20.15 Ocvrti zeleni paradizniki, am. melodrama; 22.00 Kristof Kolumb-Odkritje, am. pustolovski film; 00.20 Benjamin, franc. drama

SAT 1

07.10 Otroški program; 11.00 Politični magazini; 12.00 Košarka, NBA liga; 13.00 Zorro; 13.35 Preganjani iz Sierra Nevade, nemško-špan.-italijanski vestem; 15.00 Skrivnost skrivnega templja, am. pustol. film; 17.15 Deep Space Nine; 18.15 Kolo sreče; 19.00 Poročila; 19.15 Nogomet, nemška zvezna liga; 20.00 Fantastična pustolovščina, am. zf. film; 22.15 Pogovor v stolpu; 23.30 Shootist, ameriški vestem

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Tenis, WTA turnir iz Hilton Heads; 11.00 Tenis, ATP turnir iz Osake; 12.30 Boks; 13.30 Jahanje, prenos iz Belgije; 15.30 Te-

nis, prenos turnirja iz Estorila; 17.00 Nogomet, afriško prvenstvo; 19.00 Nogomet, afriško prvenstvo; 20.00 Nogomet, afriško prvenstvo; 22.00 Boks, dvoboji profesionalcev

RTL

06.00 Serije, ponovitve; 10.00 Samo za U.N.C.L.E., 1/64 del am. vohunske serije; 10.50 Werner-Belinhart, pon. nem. risanege filma; 12.40 Flech povzroča zmedo, am. kriminalistična kom.; 14.35 Iskanje skrivnostnega kristala, am. zf. kom.; 16.55 Heidi, 2. del am. tv filma; 18.45 Poročila; 19.10 Mini playback show; 20.15 Sanjska poroka; 21.50 TV Spiegel; 22.35 Prime Time-Pozna izdaja; 23.00 American Fighter 5, am. akc. film; 00.50 Belina v očeh, am. akcijski film

RTL 2

05.50-16.25 Ponovitve serij; 16.25 Pustolovščine Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna, 3. del; 18.00 Doktor, serija; 19.00 Zdravnica dr. Quinn; 20.00 Poročila; 20.15 Vzgoja je postranska stvar, kan. komedija; 22.00 Ko čistilka dvakrat pozvo- ni, show; 22.55 Lady Cocoa, am. kriminalka

SKY MOVIES

15.00 The Great Waldo Pepper; 17.00 Frankenstein: The College Years; 19.00 Paradise; 21.00 City Of Joy; 23.15 The Hand That Rocks The Cradle

MOVIE CHANNEL

15.00 Star Trek-The Next Generation: Unification; 17.00 Bill & Ted's Bogus Journey; 19.00 Bad Attitudes; 21.00 Blame It On The Bellboy; 22.30 A Taste For Killing

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja: Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 Moda; 20.00 Zdaj; 21.00 Govorimo o jazzu; 22.00 Poročila; 22.30 Financial Times Report; 23.00 Sport; 00.00 Kulturni koledar

CNN

06.00-23.00 World News; 09.30 The Big Story; 10.00 Pinnacle; 10.30 World Business This Week; 11.00 Larry King Weekend; 13.00 Earth Matters; 13.30 Business Matters; 14.00 World Report; 17.00 Travel Guide; 18.00 This Week In The NBA; 18.30 International Correspondents; 19.00 Futurere-watch; 20.00 This Week In Review; 23.00 World Report; 23.30 News Update

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 8.05 Igra za otroke; 8.30 Velikonočna maša; 10.05 Vsaka vas ima svoj glas; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lajtrca domačih; 17.30 Naš gost; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 ŽPZ Solidarnost; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program.

Slovenija 2

6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 9.45 Kulturne prireditve; 9.45 Uganka; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 12.05 Z Valom okoli sveta; 13.00 - 19.00 Športno popoldne, vmes aktualne informacije in glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popevka; 19.00 Večer na 2. progr.; 19.30 Top albumov; 21.00-23.00 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Na poljani jutro; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 APZ France Prešeren; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Božanska komedija (25. del); 21.00 Svet glasbe; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalnoinstrumentalna glasba; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz) 8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, koledar; 8.45 Poti do zdravja; 9.00 Od otroštva do mladosti; 9.15 Dober nasvet za boljši pridelek; 9.30 Primorska poje; 10.10, do 11.30 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30 Nedeljski športni ritim; 15.00 Slovensko nogometno prvenstvo; 15.30 Dogodki in odmevi 19.00 Dnevnik-prenos RS; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala RK.

Radio Koper (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almah; 7.50 Horoskop; 8.10 Razstave in prireditve; 9.00 Modri val; 9.30 Kulturna poročila; 9.45 V knjigarni; 10.00 Film tedna; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Radio live; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Lestvica LP; 15.00-18.00 Športna nedelja; 18.00

Mixage; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.15, 11.15, 12.15, 15.15, 17.15 Poročila; 7.00 Otroški program; 10.45 Vreme; 10.30 Horoskop; 12.00 Duhovna Misel; 13.00 Reportaža; 13.55 Pasji radio; 14.00 Lestvica za MTV; 15.00 Voden program; 17.25 Vreme; 18.15 Hollywood; 19.00 American Top 40; 22.15 Jazz; 1.00 Preko satelita.

Radio Kranj

5.30 Dobro jutro; 10.00 Dežela kranjska : Krize; 11.00 Po domače na kranjskem radiu; 12.00 Mali oglasi; 12.40 Kmetijska oddaja; 13.00 Med praznovanci; 17.20 Sport; 18.20 Kino kviz.

Radio Maribor

9.00, 10.00, 13.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 9.05 Iz roda v rod; 9.30 Vstopite, prosim; 10.05 Marjanca; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.25 Osmrtnice, obvestila; 11.35 Meh za smeh; 12.00 Mariborski feljton; 13.05 Zeleli ste; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 18.00 Sport in glasba; 20.00 Nedeljski klepet; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni program.

Radio Študent

11.00 Vzlj; 12.00 Nisam ja oдавде; 15.30 Ich bin ein Berliner; 17.00 Fašizem po francosko; 18.00 Coca Cola is the Music, Live; 19.00 Tolpa bumov; Soundgarden; 20.00 Jacques Lacan in njegovi spisi; 21.00 Oldies Goldies Chart; 23.00 Koncert: Einsturzende Neubauten - Križanke; 24.00 Sat.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder; Pomlad hoče biti Velika noč (B. Pertot, r. Jozef Babič); 10.30 Slovenska lahka glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.20 Filmi na ekranih; 11.30 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Srednjeevropski radijski obzornik; 12.45 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Božanska komedija - Vice, prevod in priredba A. Capuder, r. Sergej Verč, 26. del; 14.45 Glasba za vse okuse; 15.00 Praznični utrinek; Jutro tretjega dne (Tanja Rebul); 15.40 Glasba za vse okuse; 16.00 Krajevne stvarnosti; 17.00 Sport in glasba; 18.30 Potpuri; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 17.30 Prenos Jadranovih tekem.

Radio Koroška

6.30-7.00 Praznična (J. Zunder); 18.10-18.30 Praznična (J. Zunder).

2/5

TV SLOVENIJA 1

19.00

VELIKONOČNA MAŠA,
neposredni prenos

Neposredni prenos iz župnijske cerkve v Trnovem v Ljubljani

Letošnji prenos velikonočne maše se bo začel že ob devetih, pred mašo pa bo še tipični slovenski obred vstajenja, ki ga poznajo vse naše cerkve. Slovesnost bo vodil trnovski župnik mag. Janez Pogacnik. Domači pevski zbor bo prepeval velikonočne pesmi, sodelovali pa bodo tudi ljubljanski madrigalisti s slovensko mašo skladatelja Štefana Mavrija. Madrigaliste bo vodil Matjaž Šček, za orglami pa bo prof. Hubert Bergant. To bo praznovedba slovenske novitete.

2/5

TV SLOVENIJA 1

11.55

URBI ET ORBI,
prenos iz Rima

Na veliko noč opoldne se bomo vključili v neposredni prenos papeževe velikonočne poslanice Urbi et Orbi - mestu in svetu, ki je v navadi za največje cerkvene praznike. Poslanici sledijo voščila v nekaj deset jezikih, med njimi tudi v slovenščini, in slovenski papežev blagoslov.

Kot doslej bomo za neposredni prevod in komentar poskrbeli v našem studiu.

2/5

KANAL A

21.40

ŠE VEDNO ME KLIČEJO BRUCE,
ameriška komedija

Režija: Johnny Yune in James Orr; igrajo: Johnny Yune, David Mendenhall, pat Paulsen, Joey Travolta, Robert Guillaume, Bethany Wright, Carl Bensen in drugi.

Johnny Yune igra Korejca, ki išče ameriškega Gija, ki ga je rešil pred leti. Med iskanjem spozna zanimive karateiste, ki se pa izkažejo, da to sploh niso...

2/5

KANAL A

20.00

TROPSKA VROČICA,
Predmet poženja

Nick je priča ropu na trgovino, katere lastnica je lepa Morgan. Nick enega roparja ubije, drugi ga pobegne. Resnične težave pa se začnejo, ker se lastnica trgovine bolešno zaljubi v Nicka. Prav kmalu pa ga prosi, da ga zaščiti pred pobeglim roparjem, ki jo menda zasleduje.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.00	Kdo bo barval pirhe, risanka
09.25	Hci morskih valov, 5/6 del norveske nadaljevanke
10.05	Znanje za znanje: Ucite se z nami
10.35	Kraljestvo ruskega medveda, 1/6 del angleske pzn serije
11.25	Velika mala dezela, kanadski film
13.00	Porocila
13.05	Alpe - Donava - Jadran
13.35	Sportni pregled
14.20	EP v jadranju, kategorija C, reportaža iz Portoroža
14.45	Portret Mirka Žerjave
15.10	Giotto: Velikonočna skrivnost, ponovitev
15.50	Moc in slava: Tisti rdeči avtomobili
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek: Plug
17.20	Zimska tekmovalnja, 20/26 del francoske risane serije
17.45	Slike iz Sečuana, 5. oddaja
	Tradicionalna glasba
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Štiri v vrsto, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Sedma steza
20.30	Gospodarska oddaja: Made in Slovenia
21.10	Omizje: Podobe Slovenije
22.25	TV dnevnik 3, VPS 2225
	Sova
22.55	Dobrodosli v svetu Kurta Vonneguta, 3., zadnji del kan. nanizanke
23.30	Odletel bom, 2/16 del ameriske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

11.00	Video strani
11.30	Podarim - Dobim
12.30	Forum
12.45	TV mernik
13.00	Utrip
13.15	Zrcalo tedna
13.30	Birmingham: EP v namiznem tenisu, finale (Ž) in (M) posamezno, prenos
	Sova, ponovitev
17.00	Sanje v najem, 2/6 del spanske nadaljevanke
	Po romanu Gabriela Garcíe Márqueza
	Moje delo so sanje
18.00	Odletel bom, 1/16 del ameriske nadaljevanke
	Pozdrav in na svidenje
18.50	Univerzitetni razgledi
19.30	Dnevnik 2
20.05	T. Bicat: Izmenjava ognja, 1. del angleske drame
21.30	Studio City
23.00	Brane Roncel izza odra
00.30	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 135. dela ameriske nadaljevanke
13.00	A-Shop
13.10	Helena, ponovitev oddaje
14.00	Pozitiv +, ponovitev
14.40	Borza dela
14.55	Spot tedna
15.00	Na velikem platnu
15.15	A-Shop
15.25	CMT
16.10	Se vedno me kličejo Bruce, ponovitev ameriskega filma
	Igrajo: Johnny Yune, David Mendenhall, Pat Paulsen, Joey Travolta in drugi; režija Johnny Yune in James Orr.
17.45	Luc svetlobe, 136. del ameriske nadaljevanke
18.30	Zelena detektiva, risanka
19.00	Poslovni dosje, 3. del
19.30	Risanka
20.00	Bilog, 6. del spanske serije
20.30	Alžir , ameriski film, 1938
	Igrajo: Charles Boyer, Joseph Calleia, Hedy Lamarr, Alan Hale, Gene Lockhart, Sigrid Gurie in drugi; režija John Cromwell.
22.15	Ameriskih deset, glasbena oddaja
22.45	Spot tedna
22.50	Na velikem platnu
23.15	CMT
00.45	Borza dela
01.00	Video strani

KOPER

18.00	Slovenski program
-------	-------------------

KOROŠKA

19.00	Avstrija danes
-------	----------------

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Velikonočna oddaja Uno per tutti, risanke, vmes (11.00) dnevnik
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: Prisma
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.00	Nan.: Saranno famosi
15.45	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes risanke, aktualnosti
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik 1
18.15	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
19.05	Variete: Caramelle
19.40	Variete: Miraggi
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Film: Pretty woman (kom., ZDA '90, i. Richard Gere, J. Roberts)
22.40	Dnevnik 1
22.45	Gassman bere Danteja
23.05	Nabozna oddaja
23.35	Nan. Hitchcock
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Dok.: Potovanje v deželo naifa - Roesseau
1.00	Film: Sissignore (kom., It. '69, r.-i. U. Tognazzi)

RAI 2

6.30	Spoznajmo biblijo
6.35	V kraljestvu narave
7.45	Za najmlajše
8.45	Dnevnik Euronews
9.00	Protestantizem
9.55	Nan.: Lassie
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Nad.: Santa Barbara
14.30	I suoi primi 40 anni, 14.45 nad. Beautiful
15.30	Dnevnik
15.35	Kronike v živo: Detto tra noi (vodi P. Castelli)
17.00	Dnevnik, 17.05 TG2 - Ženska stran
17.20	Pogum življenja
18.20	Sportne vesti
18.30	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nan.: L'ispettore Derrick
23.00	Tednik RAI 2 za vas
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Pogum življenja
0.35	Filmske novosti
0.40	Film: La vita davanti a sé (dram., Fr. '77, i. Simone Signoret, C. Dauphin)

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	Jutranja odd. Laltrarete
7.00	Odprta sola
7.30	Kulturna odd. Tortuga
9.00	Dok. oddaja Zenith
10.00	Idealna knjižnica
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Grazie per quel caldo dicembre (dram. '72, r.-i. S. Poitier)
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Chopinovi valčki
15.20	DSE - Eventi
15.45	Sport: Derby, nogomet C in B lige
18.00	Dok.: Geo
18.35	Drobc in vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	risanke: BlobCartoon
20.30	Film: Blow out (krim., ZDA '81, r. B. De Palma, i. John Travolta)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Dok.: Twist
0.05	Variete: Spazio Ippoliti
0.30	Dnevnik in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.15	Nanizanka, 8.00 nad. Piccola Cenerentola, 9.15 Valentina, 10.00 Guadalupe, 11.00 Febbre d'amore, 11.45 Maddalena, 12.30 Antonella, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik TG 4
14.00	Aktualno: Luogo comune
14.15	Nad.: Sentieri, 15.10 Primo amore, 15.45 Principessa, 16.15 Camilla
16.55	Kviz: La verità
17.30	Dnevnik
17.35	Rubrika o lepoti
17.45	Aktualno: Luogo comune (vodi D. Mengacci)
18.00	Film: Febbre da cavallo (kom., It. '76), vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nad.: Milagros
22.30	Film: Dalla terrazza (dram., ZDA '60, i. Paul Newman, vmes (23.45) dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani, 13.35 Beautiful
14.05	Aktualno: Scene da un matrimonio, 15.30 Agenzia matrimoniale
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in variete
17.55	Dnevnik TG 5
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Vendetta privata (krim., VB '89, i. T. Dalton, C. Lowell)
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanka
12.30	Odprti studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà, 17.55 Power rangers, 18.30 Bayside School, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odprti studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Film: Giochi stellari (fant., ZDA '84, i. Robert Preston, L. Guest)
22.40	Variete: Mai dire gol di lunedì
23.40	Nan.: MacGyver
0.40	Aktualno: Tu Italia
1.00	Nan.: Starsky & Hutch, 2.00 A-Team

TELE 4

19.30	22.10 Dogodki in odmevi
20.30	Stefanel-Buckler
22.25	Film: La taverna dei sette peccati

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.30 Sport
14.05	Film: Lord Jim ('65)
17.00	Film: La corsa più pazza d'America (pust., '81)
20.30	Film: Chiamami Aquila
0.10	Hotel New Hampshire

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Cetrki gospe Julije, pon. 5., zadnji del tv nadaljevanke
	Igrajo: Claudio Gora, Tom Ponzi in drugi; režija Paolo Nuzzi in Massimo Scaglione.
17.10	Tedenska notranjopolitna rubrika TVD
18.00	Slovenski program: Studio 2 sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Carobna svetilka, otroški program
20.15	Ponedeljkov sportni pregled
21.15	Magazine TV
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Morske steze, 5. del angleske pzn serije: Havaji
23.00	Brane Roncel izza odra

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Vstajanje, nem.-ital.-franc. film
10.45	Po sledeh velikih moštrov
11.00	Pomlad na Dunaju
12.30	Velikonočni zajček
13.00	Cas v sliki
13.20	Skrivnost, ameriski tv film, 1992
15.00	Otroski program: Zgodbe iz zivalskih vrtov
15.10	Cindy in čudežna ugan-ka, avstralska risanka
16.40	Bigfoot in Hendersonovi , ameriski film
18.30	Florida Lady, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.15	Praznična družina, 1/4 del avstrijske serije Velika noc
21.15	Moz iz Manče, musical Dala Wassermana
22.40	Pod vulkanom , ameriski film, 1984
	Igrajo: Albert Finney, Jacqueline Bisset, Anthony Andrews in drugi; režija John Huston.
00.25	FBI: Nagrada: en milijon dolarjev

Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Cebelica Maja
09.30	Double Dutch, sportna igra
09.55	V deželi pred našim časom, ameriska risanka
11.00	Robin Hood-kralj tatov, pon. am. filma
15.05	To presneto krzno, ameriška komedija
16.40	Opazovalec z okna
17.30	Lipova ulica, serija
18.00	Egipčanske sanje
18.30	Slika Avstrije
18.55	Kristjan v casu
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.15	Krokodil Dundee, ameriška pustol. komedija
22.00	Vecerni studio
22.10	Terminator II.- Judgment Day, ameriski akcijski film
00.20	Cas v sliki
00.25	Afera Nelson, am. film
02.15	Porocila
	Tisoč mojstrov

Hrvaška 1

10.00	Porocila
10.05	Solski spored
	Velika noc
10.20	Pomladi se ne da izogniti
10.40	Velika noc v narodnih obicajih
11.15	Anglescina za najmlajše: Play and Speak
11.35	Sandokan, 4/26 del risane serije
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 59/199 del mehiske nadaljevanke
12.40	Prava igralca, 2/14 del humor. nanizanke
13.05	Zlatarna , italijansko-kanadski film, 1991
	Po romanu Karola Wojtiele.
	Igrajo: Ben Cross, Olivia Hussey, Daniel Olbrychski, Jo Champa, Burt Lancaster in drugi.
14.35	Monofon
15.30	Ucimo se o Hrvaski
16.00	Porocila
16.05	Modul 8, otroška oddaja
16.30	Ziveti z...
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo sreće
18.35	Santa Barbara, 678. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1
20.15	Arena, oddaja o sportu
21.10	Gruntovčani, 8/10 del hrvaske dramske serije
22.10	Porocila
22.15	Hrvaska in svet
23.00	Slika na sliko
00.00	Porocila v nemščini

Hrvaška 2

13.35	TV-koledar
13.45	Sandokan, 4/26 del risane serije
14.10	Split: Hrvasko prvenstvo v plavanju v malem bazenu, posnetek
15.05	Vrnitev domov, pon. 2/42 dela nadaljevanke
15.55	Cyrano de Bergerac , ameriski film
18.15	Birmingham: EP v namiznem tenisu, posnetek
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Deček v grmovju, 1/4 del avstralske nadaljevanke
21.10	Dezele Evropske skupnosti, 3/6 del dok. serije: Nizozemska in Nemcija
22.10	Murphy Brown, 22/26 del am. hum. nanizanke
22.35	Ocka , ameriski film, 1991
	Po romanu Danielle Steel
00.05	Jazz

Madžarska

08.55	Narodopisna zakladnica
09.05	Riviera, serija
09.30	Tri zelje, za otroke
10.20	Disneyjevo dopoldne
11.20	Velikonočni zajček, pon.
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Poje László Szalay
12.25	Hram božji med ljudmi
12.52	Risanka
13.05	Pisanice
13.20	Portret - András Sütő
14.30	Lucky Luke, italijanski western
15.57	Priporočamo
16.45	Zunanje zadeve, serija
17.15	Koledar 1994
17.55	Simboli
18.00	Vklopi, otroški program
18.35	Kolo sreće
19.07	Vecerna pravljica
19.17	O veri za otroke
19.30	Dnevnik
19.50	Kneginja Alexandra, 2. del francoskega filma
21.30	Top Show
22.30	Moja opera, angl. glasbeni film
23.30	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 1

11.30

VELIKA MALA DEŽELA,
kanadski barvni film, 1987

Režija: Vojta Jasny

Igrajo: Karen Elkin, Michael Blouin, Michael Anderson

Jenny in David živita v New Yorku, ob koncu tedna pa prideta na obisk k svojim starim staršem v Kanado. Tam se pravilčno srečata s Fritzem, katerega zlati zaklad je ukradel lastnik točilnice Flanningan. Zlato je čudežno in Fritz ga mora na vsak način dobiti nazaj. Pri iskanju se mu pridruži Jenny in David. Skupaj se, s pomočjo mavrice, napotijo v pravilčno deželo, veliko deželo malega. Tam se srečajo z vrsto nenavadnih in zanimivih osebnosti in se seveda znajdejo z vrsto kočljivih, napetih situacij. Uporabiti morajo vse domisljice in iznajdljivost, da se iz težav in problemov izvlečejo. Pravičen film o deželi, v kateri ni važno, kako velik si, pomembno je le, kako velikih sanj si sposoben, je s pravo mero humorja in čarobnosti režiral češki režiser Vojta Jasny.

RAI 3

20.30

BLOW OUT,
ameriški film, 1981

Režija: Brian de Palma, igrajo: John Travolta, Nancy Allen, John Lithgow in drugi.

Jack je zapustil policijo in je postal tonski tehnik. Zgodijo se, da pri snemanju zvoka avtomobilske nesreče odkrije, da se je zgodil politični umor...

Brian de Palma je film režiral leta 1981. Seveda ni skrivno, da se je pri snemanju zgledoval po Antognionijevem filmu Blow up (Povečava) in Cop-polovem The Conversation (Pogovor), vendar se film odlikuje predvsem po tehnološki plati, saj je režiser uporabil nekaj drznih prijemov, med katerimi naj omenimo le prizor, ko je Jack popolnoma sam v uničenem studiu.

John Travolta se je tokrat prvič pomeril z dramatično vlogo in dokazal, da ni le lepotec iz filmov Grease in Saturday Night Fever.

TV SLOVENIJA 1

14.45

MIRKO ŽERJAV,
portret

V verskem programu TVS je nastal portret zanimive osebnosti, ki svoje duhovniško poslanstvo uspešno združuje z iluzionizmom in rokohitstvom. To je salezijanec Mirko Žerjav, župnik na Rudniku v Ljubljani, hkrati pa tudi zunaj meja naše domovine uveljavljeni čarovnik.

TV SLOVENIJA 1

15.50

MOČ IN SLAVA,
Tisti rdeči avtomobili

V starem kraljevem parku severno od Milana leži Monza, eno najslavnejših avtomobilskih dirkališč. Tu so se rdeči italijanski dirkalniki najsrditeje borili. Monza je simbol strasti Italijanov do dirkanja. Za nekatere navdušence ni večje sreče kot voziti po svetovno znani progi v Monzi.

TV SLOVENIJA 1

17.10

RADOVEDNI TAČEK,
Plug

S plugom orjemo zemljo, pluzimo sneg, s smučmi vozimo plug. Še kaj? Seveda, tale uganka za vse bistre glavice: če od doma gre, kaže nazaj roge. Če niste rešili uganke, poglejte oddajo in zvedeli boste za pravo rešitev.

Scenarij Berta Golob, sodelujeta Nace Simončič in Marko Okorn. Dramaturg Jože Rode, glasbena oprema Ivo Meša, redakcija Irena Struna Arko, režija Andreja Humar Gruden.

TV SLOVENIJA 2

18.50

UNIVERZITETNI RAZGLEDI,
izobraževalna oddaja

Prevzem oblasti 1944-1946 je naslov knjige doktorice Jere Vodusek Starič, v kateri je analizirala najmanj raziskano obdobje slovenske zgodovine. Zanj je prejela tudi nagrado republike Slovenije za znanstveno raziskovalno delo. Poleg tega v Univerzitetnih razgledih tokrat še pogovor z dr. Ivanom Svetlikom, predsednikom sveta za visoko šolstvo in prispevek o sodelovanju ekonomske poslovne fakultete z univerzo v D. Seldorfu. V študentskem delu pa začnemo s serijo prispevkov - kako do štipendije?

KANAL A

20.30

ALŽIR,
ameriška drama

V četrti so se zbrali ljudje s temno preteklostjo z vseh vetrov. Vsi bežijo pred roko pravice.

TV SLOVENIJA 2/ NOCOJ OB 20.05

Prepričanje ali življenje otrok...

IZMENJAVA OGNJA, angleška drama

Avtor: Tony Bicat; igrajo: Frank Finlay, James Fleet, Tom Wilkinson, David Hayman, Caroline Langrishe, Ion Caramitru in drugi; režija: Tony Bicat

Napeta zgodba se odvija na ulicah Prage in Londona. Dva zelo različna moža se morata odločiti: ali bosta žrtvovala svoje prepričanje ali življenji svojih otrok.

Michael Shanks je britanski intelektualni desničar, ki je dolga leta proučeval nevarne učinke komunizma in terorizma. Lepega dne ugrabijo v Londonu njegovo šestnajstletno hčer. V osemdesetih letih je Michael prijateljeval z voditelji vzhodnoevropskih držav, ki so se hoteli osvoboditi sovjetskega jar-

ma; eden od njih je Vladimir Slajek, demokratično izvoljeni predsednik Češkoslovaske, ki ga zdaj vznemirja narasčajoči nacionalizem.

Vladimirjeva hči Olga obišče Michaela, a ne ve, da jo zasleduje skupina nevarnih separatističnih teroristov...

RTL

20.15

POLICAJ V VRTCU,
ameriški film, 1990

Režija: Ivan Reitman; igrajo: Arnold Schwarzenegger, Penelope Ann Miller, Pamela Reed in drugi.

Film je smešna kriminalka, v kateri se policaj zaposli v vrtcu, da bi odkril nevarnega ubijalca. Tako pride prvič v stik z otroki, a se

po začetni zmedbi odlično znajde, tako da ga bodo mladi resnično pogrešali. Reitman je posnel zgodbo, ki je namenjena predvsem družinam. Po filmu Dvojčka je Policaj v vrtcu nadaljnji polizkus, da bi počlovečili Shwarzeneggerja in pokazali, da tudi v njegovih mišičastih prsih bije nežno srce.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Hit List UK; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Unplugged: Nirvana; 22.00 Real World II; 22.30 Beavis & Butthead; 00.00 Hit List UK; 02.00 Video

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Čipke, 1. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Reklame; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 X-Files; 22.00 Code 3; 22.30 Seinfeld; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.15 Serije, ponovitve; 11.20 Vihar čez Perzijo, am. pustol. film; 13.10 Kralj vetrov, am. pustol. film; 15.05 Fantastični otok, am. risanka; 16.30 Veseli svet živili, južnoafriški dokumentarec; 18.15 Hrošč na posebnem potovanju, nemška akc. kom.; 20.00 Poročila; 20.15 Grenilni il-vrtni-tev pošasti, am. komična grozljivka; 22.20 Pogrešani v akciji, am. akcijski film; 00.05 Poročila

PREMIERE

07.00 Romeo; 08.30 Trije caballerosi, am. risanka; 11.00 Lazi imajo lepe noge, am. film; 13.30 Kino '94; 16.50 Moški njenih sanj, am. komedija; 19.30 Wallace & Gromit; 20.00 Clear; 20.15 Boomerang, am. komedija; 23.15 Young Distance, ital. drama

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Tenis, WTA turnir iz Hilton Heads; 11.00 Jahanjan, prenos; 13.30 EP v namiznem tenisu, posnetek; 15.30 Tenis, ATP turnir iz Estorila; 17.00 Eurofun, magazin; 17.30 Motorsport International; 18.30 Snowmobile, posnetek s Finske; 19.30 Športna poročila; 20.00 Speedworld, novice iz motošporta; 22.00 Boks, dvoboji profesionalcev; 23.00 Eurogol magazin

SAT 1

08.40 Ponovitve serij; 10.20 Fantastična pustolovščina, pon. am. zf. filma; 12.55 Zorro; 13.20 Čudovite slike iz sveta živali; 13.50 Ptičar, nemški glasbeni film; 15.20 Ugani, kdo pride na večerjo, am. film; 17.15 Maxie, am. komedija; 19.00

Poročila; 19.19 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Obtožujem, 1. del nemškega tv filma; 22.15 Cesarska venera, ital.-franc. zgodovinski film; 00.45 Štirindvajset ur, reportaže

RTL

06.00 Serije, ponovitve; 08.00 Zorro Junior, ital. pustol. film; 09.35 Grbasti navihaneč, am. komedija; 11.20 Čudežni prstan, am. fantastični film; 12.50 Fletch, am. komedija; 14.40 Upworld: Moj prijatelj skrat, am. fantastična komedija; 16.30 Avstralec Quigley, ameriški vestern; 18.45 Poročila; 19.10 Mini Playback Show; 20.15 Kindergarten Cop, ameriška komedija; 22.25 Red Scorpion, ameriški akcijski film

RTL 2

06.00-13.35 Ponovitve serij; 13.35 Pustolovščine Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna, 4., zadnji del; 15.15 Označeni, ameriški film; 17.10 Studs Lonigan, 3. del serije; 19.00 Nasmešnite se, prosim; 20.00 Poročila; 20.15 Taborniško srečanje, ameriška komedija; 21.50 Rokoborba; 23.05 Poročila; 23.00 Pink Chiquitas, kanadska akcijska komedija

SKY MOVIES

15.00 Kingdom Of The Spiders; 17.00 An American Tail: Fievel Goes West; 19.00 Beethoven; 21.00 Father Of The Bride; 23.00 Terminator 2: Judgement Day

MOVIE CHANNEL

15.00 Driving Me Crazy; 17.00 What About Bob?; 19.00 The Story Lady; 21.00 The Butcher's Wife; 23.00 Ricochet

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 19.30 Kulturni koledar; 20.00 Magazin z novicami; 21.00 Pričam o videu; 22.00 Poročila; 22.30 Poslovne novice; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 10.05 Melodije; 11.15 Tri pisanke; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Posebna oddaja; 19.00 Radijski dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Kdor išče ta najde; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Slovenski pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15-5.00 Nočni program - Glasba.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.20 Naj naj; 8.00 Dopoldanski RGL; 8.15 Napoved; 8.30 Jutro je lahko tudi takšno; 9.25 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 11.55 Odgovori; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarski gost; 14.00 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 16.55 Loto; 17.00 Anketa; 18.15 Aktualnosti; 19.25 Vreme; 20.00 Nagradni kviz; 21.00 Ženske in lepota; 22.00 Sršeniada; 1.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Točke, metri, sekunde; 19.30 Večerni program do 24.00.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Šport; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila, osmrtnice; 17.45 Šport; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočja, 22.00 Zrcalo.

Radio Študent

11.00 Vžig; 11.30 K4 odpira ventile; 12.00 Vinilmanija; 14.00 OF (24 ur-info); 15.30 Čudoviti svet zlobe in nasilja (strip-trip); 17.00 Jocular; 17.30 You-Rock It!; 19.00 Tolpa bumov; Black Umfolosi; 20.00 Alter-mozaik; 21.00-24.00 Alter/Techno/Rhythme-kickers/Cosmopolis.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00 Jutranji dnevnik; 8.20 Velikonočne pesmi, vmes Koledar; 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Odprta knjiga; Most na Drini (r. M. Sosič, 24. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Črnske duhovne pesmi; 13.30 Praznični utrinek; Potujoča skrivnost (T. rebula); 14.00 Deželna kronika; 14.10 Igra za otroke; Pisanice; 14.40 Potpuri; 15.10 Panta rei; 15.30 Mladi val; 17.00 Mi in glasba; Skupina Gallus Consort; 18.00 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30 Poročila; 10.00 Horoskop; 12.30 Odd. brez naslov a (prof. S. Pahor, nato odd. v italijansčini (P. Parovel); 18.00 Tedenški športni komentar; 20.00 Loža v Operi.

Radio Koroška

6.30-7.00 Dobro jutro na Koroškem; 18.10-18.30 Glasbena oddaja: Pomladanske sanje.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevka tedna; 11.30 Obvestila; 13.00 Val 202 popoldan; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popevka tedna; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 V soju zarometov.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 13.05 Igra za otroke; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.55 Komorni studio; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

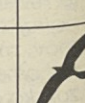
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, modri val; 8.30 Poročila, praznična reportaža; 10.30 Poročila; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 primorska poje; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS, reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Blabla radio; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala Radia Koper Orient Express (vodi Deja Mušič).

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 9.05 Rendez-vous; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Osebnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Ulica velikih vrtov; 11.00 Ola, America latina; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Romagnamia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Zoo station; 16.00 Modri val; 18.00 Svet krojijo ženske; 18.45 Cronos Quartet.

				AVTOR: SIMON BIZJAK	OSKAR KOGOJ	HRVASKI IGRALEC (+VELO MISTO+)	IT. DIRKA- LIŠČE (FORMULE 1)	KEMUSKI ELEMENT (Se)	PREPROSTA RISBA, SKICA	OLIVER CROMWELL	PREK, CEZ (LAT.)	OREL V GERMANSKI MITOLOGIJ	TRAVNATA RAVAN BREZ DREVES V J. AMERIKI	REKA IN DRŽAVA V Z. AFRIKI	PREBIVALEC IZOLE	DELAVEC, KI OPRAVLJA CENITEV	ANTON MAHNIČ
				SOBA ZA OBISKO- VALCE													
				TRGOVSKA, TRGOVINSKA NACELA, ODNOSI, ZLASTI V NEGOSPO- DARSKIH DEJAVNOSTIH	OKENSKA NAVOJNICA, ROLETA					FR. PESNIK (LOUIS) POCASNO ODTEKANJE							PREBIVALCI ANTICNE BEOČIJE
				OKRASNA PTICA	BODIKA, BOŽJI LES POSME- HLJIVOST						FIGURA PRI CETVORKI	MESTO V AVSTRALSKI DRŽAVI QUEENSLAND					
												PRIPRAVA ZA ORANJE ANČKA					
SREBRNO BELA ZELO TRDA KOVINA, VRSTNO STEVILO 24 (Cr)	POPRAVA, POPRAVILO	STEVEC IN -----	KOT, KI Z DRUGIM TVORI IZTE- GNJENI KOT	VOJASKI PRATEZ	UČENJE	POSUSENA TRAVA PRVE KOSNJE	DRSALEC SCHENK ST. PLOŠČIN- SKA MERA		TOVARNA POHISTVA IZ ZAGORJA	BUČA (NAREČNO, IZ CRK VITKA)	GRSKA CRKA ALBERT CAMUS			PREBIVALKI JAVE	REKA V SR. ANGLIJI SL. LUTKAR MAJARON		
1																CHARLES IVES	
LADJA VLACILKA								VEST GOROVJE V CRNI GORI				AFRISKA DRŽAVA AM. TENISAC COURIER				ZRAČNI VRTINEC	GOROVJE V MAVRETANJI (IZ CRK RADAR)
VRSTA UGANKE					BERA, ZBIRKA					MAJHEN KOS POLJA EVA LONGYKA							CETRITI RIMSKI KRALJ
MASSENE- TOVA OPERA					2										RTV NAPO- VEDOVA BAS		
 PRITOK DONA- VE PRI ULMU MIKAC				NEM. NACIS- TICNI ZLOČINEC (RUDOLF)	AMERISKA IGRALKA GARDNER	VIKTOR AVBELJ	IT. NAFTNI KONCERN UČEN ČLOVEK		PRIPADNIK ST. GERMAN- SKEGA PLEMENA						GORA NAD KOBARIDOM VRTNA SENCNICA		
SLOVENSKI SKLADATELJ (LOJZE)			MOSKI PLASC BREZ ROKAVOV						MAJHNO POKRIVALO	MAKEDONSKO KOLO	EKSPLOZIVNO TELO	NARAVO- SLOVEC	RAVNO- DUSNOST, BREZBRIZ- NOST	NEKO. BOGAT RUSKI KMET TELEVIZIJA			
IME SLOV. IGRALKE RINE			SRBSKA IGRALKA NEM. PESNICA SEIDEL					RAZLAGALEC, POJASNJE- VALEC	3								
GLEDALISKA ZAVESA					STVARITEV OTOK Z. OD NOVE GVINEJE									ANTON NANUT		OKREPITEV, UTRDIČEV	NEKDANJI USLUŽBENEC, KI JE POBIRAL DAC
IZRAELSKI POLITIK (MOSE)					KANTAVTOR SMOLAR BRIGITTE BARDOT		OSEBA, PO KATERI SE KAJ IMENUJE					OSKRBA KUPCA Z NAROCENIM BLAGOM	NATANČEN VZOREC MERE ALI UTEZI	SLOVENSKA PISATELJICA MIHELIC	OSEBNI DOHODEK JEZIK CRNCEV BANTU		
OTVA				PREBIVALEC GORISKIH BRD			LITIJ HRV. KIPAR (KOSTA ANGELI)		VISOKA SOLA SLAB UČENEC		AM. IGRALKA (YOKO)	ČLOVEK, KI ROTI					
				SL. SMUČAR- SKI SKAKALEC, JUNAK PLANICE IN DRUGIH SKAKALNIC (JANEZ 1924 - 1964)	ZIVOT, STAS	OPAREK, POPAREK	SREDOZEM. RASTLINA SEV. AM. GENE- RAL (ROBERT)				MOSKOVSKO UM. AKADEM- SKO GLEDA- LIŠČE	KOLIBA ORIG. IME REKE PAD					
									GLAVNO MESTO UGANDE							LOJZE ROZMAN DOLINA V BENESKI SL.	
				KONCERTNA ALI PLESNA DVORANA					KRAJ OB SOCII S CEMENTARNO						RENJ JEZERO V ETIOPIJI		PEVEC COOPER
				IT. TRZASKI PISATELJ (ITALO)					TUJE 2. IME (IZ CRK ARI)			TIPALKA, TIPALNICA MEDENA ROSA					
				TONE ANDERLIČ			AVGUST CERNIGOJ PRITOK DONA- VE V ROM.		ZLITINA ZA SPAJANJE KOVINSKIH DELOV	MEJNA REKA MED HRVASKO IN BOSNO	THOMAS MANN VREDNOSTNI PAPIR		CAS BREZ VOJN	POLITIČNO ZATOCIŠČE MADŽ. MESTO SZ. OD MISKOLCA			
				SAHIST NIMČOVIČ (IZ CRK NORA)			LUBJE KRAJEVNA SKUPNOST					IZUMRLI GLAVONOŽCI ČUDEN DRAGO					
4																	
				URADNI SPIS				ZIVLJENSKA RAVEN							STARORIMSKI POZDRAV		

Gesla križanke 20-03

Radenci, Čatež, 1 - Dolenjske toplice, 2 - Rogaška Slatina, 3 - Dobrna

Rešitev križanke 20-03

Vodoravno: gestikulacija, intelektuallec, ser, Iso, svine, cima, Rotar, Radenci, sel, Sb, Vrangel, trlica, zoom, napad, jak, dileme, ABBA, Anand, Erato, Irena, pretepanje, Aral, tiran, ratine, de-ska, Temza, AM, Atka, Taras, No, Raka, vbod, OA, salamurja, urar, Lome, Stari, Davos, oseka, JS, pataren, Egk, stoik, Ilion, ring, Danae, tim, vod, Ilia, Vaništa, cena, oves, Andrej Markov, atol, skat, oknar, as, APA, Nera, telo, Sean, SL, Marin, Čatež, lige, Cl, mama, acetilen, pion, Te-reza, Ernani, Dobrna, Rok, Ank, rovar, Eva, lak, rana.

klavirju Francesca Ceccarello
in Barbara Popazzi.

Za ene je prihodnost zapisana v zvezdah, za druge pa v nujnem parlamentarnem dialogu

Poslanci razmišljajo o slovenskem političnem prizorišču po odstavitvi Janeza Janše

»Je danes - in bo jutri,« je nekako zlovesče dejal v slovo danes že bivši obrambni minister Janez Janša, čigar odstavitev je v noči s ponedeljka na torek dodobra razgrela množico njegovih zagovornikov pred parlamentom, ne pa tudi večine poslancev znotraj te stavbe sredi Ljubljane. Parlamentarna večina je namreč ostala mirna in sploh ni reagirala na razburjene razprave opozicije, ki je črpala svoj razpravljalški naboj bodisi s tem, da se je vsake toliko časa sprehodila do najbližjega okna parlamenta in pomahala množici (prednjaci so poslanci samostojne poslanske skupine) ali da je odkorakala kar med samo množico (prvak SLS Marjan Podobnik) in se na to vrnila v parlament z novo močjo in novimi »argumenti« v bran Janshi. Toda izid glasovanja je bil neusmiljen in Janša je moral prepustiti ministrstvo svojemu nasledniku Jelku Kacinu.

In dan po tem?

No, dan potem je bil v slovenskem parlamentu predvsem tih, na poslancih pa se je poznala nepretrpana noč. O svojih vtisih, predvsem pa o ocenah, kaj se bo zgodilo jutri, in ali je zamenjava Janše mogoče gledati tudi skozi parafrazo »po Janshi Janša«, pa so spregovorili sele kakšen dan kasneje.

Da je razočaran nad izidom glasovanja in parlamentu, je vztrajal prvak SLS Marjan Podobnik. »Postaja praksa, da v parlamentu sicer lahko zastavim vprašanje, nimam pa pravice v celoti zahtevati odgovora,« je se dejal in dopovedoval, da se ministrski predsednik Janez Drnovšek izmika odgovorom, kar mu zelo zameri. Zameri pa mu tudi to, da je zborovalce pred parlamentom, ki so prisli podpirati Janšo, primerjal s srbskimi jogurt-revolucionarji, kar da je žaljivo in zato pričakuje, da se jim bo Drnovšek tudi opravičil. Nekoliko kasneje pa je Podobnik tudi sam dejal, da se distancira od »nekaterih marginalnih skupin«, kot jih je imenoval, ki so bile med zborovalci in so s seboj

na politična ambicioznost z Janšev, pa je odgovoril, da ga to ne skrbi. »Z Janšo bova zadevo uspešno pelja,« je se dejal Podobnik.

Predsednik Združene liste socialnih demokratov Janez Kocijancić pa je menil, da zamenjava Janeza Janše mnogi po nepotrebnem pripisujejo politične konotacije. »Za nas je to predvsem odnos do problema civilizacijskih in demokratičnih standardov v naši družbi. V številnih drugih situacijah smo ocenili - najbolj pa v primeru Depale vasi - da je Janša simboliziral za nas nesprejemljiv pristop k problemu ustavnosti in zakonitosti. Menili smo, da človek, ki je sposoben te ali one prisvojiti oblasti za dosego ciljev, ki niso v skladu z ustavo in zakoni, ne more biti minister,« pravi Kocijancić, dodaja pa tudi, da to po drugi strani ne pomeni, da Janševa politična opcija, ki očitno ima določeno podporo v javnosti, ne bo še naprej prisotna na politični sceni. »Mi samo mislimo, da ta človek ni primeren za vodjo resorja, ki ima pomembne represivne kompetence,« pouda-

volitve, tisti, ki mislijo, da so ta razmerja primerna, bodo poskušali vztrajati do konca mandata, tisti, ki imajo slabo vest zaradi svojega obnašanja ob primeru Janša, bodo poskušali kupiti kakšen odpustek od svojih privržencev z radikalnimi stališči, mi pa bomo poskušali v glavnem uveljavljati svoje programske cilje v okviru koalicije. Če to ne bo slo, pa zunaj nje,« dodaja Janez Kocijancić.

Umiritve ali zaostrovanje

Predstavnik ekozelene frakcije LDS Leo Sesterko pa, kot pravi, osebno ne izključuje možnosti, da bo zaradi zamenjave Janeza Janše v prihodnje prišlo do kakih zapletov, čeprav za kaj takega sploh ne vidi nobenega razloga. Očitno vse strani kažejo potrebno voljo, vključno z Janšo, da se zadeve rešujejo po parlamentarni poti, zato dvomi, da se bo kdorkoli odločil za zunajparlamentarne poskuse. »Nikoli nisem resno jemal tistih govoric glede vojaškega udara, zdaj pa vidim se manj razlogov za kaj takega,« pravi Sesterko in napoveduje politično umiritev, ne glede na to, ali bo prišlo do predcasnih volitev ali ne. Za te osebno meni, da sicer niso smiselne, saj ne bi prinesle velikih prerazporeditev na politični sceni. »Toda, če bodo neizogibne, se mi zdijo samoumevne,« pravi Sesterko.

Predstavnica slovenskih demokratov Danica Simšič pa nasprotno od Sesterke meni, da se bodo zadeve v prihodnje, zlasti na izrazito desnem delu slovenske politične opozicije, vendarle zaostrovale. Napoveduje skratka, da bodo zdajšnji akterji desnega krila se nekaj časa sicer sli v korak drug z dru-

gim, toda »v nadaljevanju se bodo stvari med njimi začele temeljito zapletati«. Tudi novi predstavnik liberalne demokracije Dimitrij Rupel meni, »da si bo Janša zagotovo prizadeval, da bi se se kaj dogajalo«. Ob tem pa misli, da je bivši obrambni minister pravzaprav storil napako, ko se je odločil preseliti se iz parlamenta na ulico. Njegovo mesto je, tako kot vsakogar, ki je bil izvoljen na volitvah, v parlamentu, kjer bi zagotovo dobil ustrezno podporo in bi lahko dobro delal. »Odločitev, ki jo je sprejel, je zunajparlamentarna in nekateri postopki, ki so bili pred temi dnevi opazni, so zunajparlamentarni. Sam bi mu svetoval, če bi me seveda vprašal, naj deluje znotraj institucij sistema. Leta '88 smo si namreč prizadevali za to, da bomo imeli demokratično ureditev in parlament to je,« se dodaja Rupel. Pravi tudi, da je zdaj v zraku neka nova polarizacija ter da je zato treba zogo umiriti in se veliko pogovarjati. Kajpada tudi z Janšo in njegovimi somisljeniki ter jih pripraviti o nevarni tezi tako imenovanih razumnikov (kot pravi Rupel), ki trdijo, da ima danes pravičnost prednost pred zakonitostjo. »Mislim, da imamo teh formul čez glavo dovolj in da se moramo spopadati v parlamentu, pa če je to še tako naporno. Spopadati se je treba z argumenti in spoštovati demokratična pravila,« se dodaja.

Prvak Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelenc pa ocenjuje, da zamenjava Janše pomeni predvsem, da Slovenija ni sla za petdeset let nazaj, temveč kar nekaj korakov naprej. Meni tudi, da bo zamenjava prinesla pomemben dvig ravni slovenske vojske in njene organiziranosti. Tako kot pred njim Rupel pa tudi Jelenc obzalu-

je, da je Janša vrnil poslanski mandat, s čimer da je »v bistvu pokazal, da ga je strah konfrontacije s poslanci«. »Janševa karizma je zbledela, kajti bila je zgrajena na moči in sili, a takšna karizma nikoli v zgodovini ni pokazala pozitivnih rezultatov. Take osebe so običajno delovale zgolj v prid sebi ne pa tudi državi,« pravi Jelenc. Po njegovi oceni pa to nikakor ne pomeni krepitve desnice, kajti z Janšo se bo zgodilo nekaj takega kot z rimskimi cesarji: najprej so jih castili po božje, po tem so jih po božje pokopali, tri dni jih po božje malikovali in objokovali, po tem pa so jih mirno - pozabili.

Druga plat

Za razliko od ostalih vodja poslanske skupine socialdemokratov Jože Pučnik, razumljivo, se vedno vztraja pri svoji oceni, da ima zamenjava njihovega ministra drugačne korenine in drugačna ozadja, ki so jih poskušali na izredni seji tudi predstaviti. Ko napoveduje prihodnost, pa izhaja predvsem iz tega, da je »Drnovšek previden in sposoben politik, ki zdaj poskusa ohraniti ravnotežje v vladni koaliciji, gotovo tudi pod vplivom javnih odzivov na Janševu odstavitev«. Pravi skratka, da Drnovškovo politiko razume, ker je racionalna. Drnovšek po Pučnikovem mnenju pač isče ravnotežje, istocasno pa upošteva realno moč tistih krogov, ki danes odločajo o slovenskih finančah in o slovenskem gospodar-

ministra pravzaprav bije politična bitka med »postenimi in nepostenimi ali, če hočete, med bolj in manj postenimi politiki«. Slovenski politični prostor preprosto deli na zagovornike starega - novega Demosa na eni strani in udbomafije na drugi. Je hkrati zagovornik, kot pravi, hitrih potez, kar pomeni, da je treba »padec Janše hitro izkoristiti za organizacijo predcasnih volitev«. Če ne drugače, pa najprej predvsem zato, ker zdajšnja politična struktura slovenskega parlamenta nikakor ni odraz volitev iz decembra '92. Sicer pa meni, da bi slo tudi brez teh predcasnih volitev, če bi uspeli »razbiti LDS, v kateri niso vsi pohlepni, in tudi združeno listo, ki jo prav tako ne sestavljajo zgolj stalinisti in mafija«. Tako bi, po njegovem mnenju, uravnotežili ne le politično sceno, temveč tudi sestavo slovenskega parlamenta, ki »se mora predvsem ujemati z voljo ljudstva«. Če se ne, potem gredo stvari narobe.

Tako poslanci slovenskega državnega zbora v duhu uvodoma citirane misli Janeza Janše, »je danes - in bo tudi jutri«. O tistih, ki so svoje mnenje v prid Janshi izrazili z vpitjem in transparenti pred slovenskim parlamentom, smo tudi že precej pisali. Nikjer pa se nihče ni omenil tistih drugih, ki se z za-

Zmernejši tokovi v vladi

Manj o prihodnosti, zapisani v zvezdah, in več o dejstvu, da bo minilo se nekaj časa, preden bomo v Sloveniji imeli opravka z resnično demokracijo, razmišlja poslanka SKD Jana Primožič. »Fenomen Janša je bil in bo verjetno se nekaj časa obstajal, mislim pa, da je nas politični prostor se vedno razgret, zato ga je treba ob taksnih in podobnih fenomenih in simbolih umiriti,« pravi. Upa tudi, da bo slovenski politični prostor kmalu zazivel brez taksnih in drugačnih simbolov ter da bo vlada na čelu z Drnovškom našla potrebno ravnovesje zmernejših političnih tokov. Ob tem se ji nikakor ne zdi pametna zamisel nekaterih, da naj bi SKD sla v opozicijo. SKD in LDS, pravi Primožičeva, predstavljata nujno potrebni zmernejši tok, ki zeli graditi državo naprej. Zdi pa se ji smiselno, da v opozicijo odide združena lista. »Takrat bi stanje v opoziciji postalo zanimivo, saj bi se tam zbrala zelo različna združba - ZLSD, SLS, SDSS, SNS - ki bi imela veliko opraviti sama s seboj. Tako bi nova koalicija lahko začela v miru graditi državo, zlasti na finančnem področju, ki je tej vladi nekako uslo iz rok,« meni Jana Primožič.

Predsednik bo lahko položil karte na mizo

Poslanka LDS Vika Potočnik meni, da če parlament ob zamenjavi bivšega ministra za obrambo ni uspel prepričati ljudi ne samo o tem, da vojska ni imela nobene zakonite podlage za to, kar je počela, ampak tudi, da je »nespodobno, neprimerno, protiuslavno, protizakonito ravnanje, da se je, skratka, poskušala postaviti nad ljudi, nad njihove pravice in nad državo, potem smo delali slabo.«

»Mislim, da bo se nekaj mesecev relativno hudih, da najverjetneje v parlamentu ne bo več potekal tako pester, a prepotreben dialog, ampak da se bo okrepila tako imenovana civilna družba. In vendarle bo parlament moral vztrajati pri svojem prepričevanju ljudi,« pravi Potočnikova. In prihodnost? Meni, da bi bilo napočno preuranjeno reagiranje na pogojevanje krščanskih demokratov glede sestave nove vladne koalicije, ne da bi pred tem vse zadeve razčistili in hkrati pokazali perspektive. »V tem kontekstu prav tako menim, da bo tudi predsednik države lahko položil na mizo karte, ki jih ima. Če pa jih nima, potem mora za to odgovarjati,« pravi Vika Potočnik.

prinesle »nespodobne transparente«. Ni pa zelel pojasniti, koga ima v mislih. Politična prihodnost pa se mu, kljub vsemu, ne zdi tako črna. Da je vesel okrepitve opozicije s prihodom Janševih socialdemokratov, je se dejal in napovedal nekakšen zmagoviti pohod na lokalne volitve nove opozicijske koalicijske združbe. Za stran provokativnih namigov, kako bosta sla druga z drugo njegova osebna nespor-

rija. Na vprašanje, kaj se bo zgodilo po tem, pa pravi, da sploh ni nujno da se karkoli posebnega zgodi. Da skratka ne gre za nobeno tragedijo, saj bo odstavljeni minister uveljavljal svoje politične poglede še naprej. »Zato mislim, da bo večina razmerij ostala taka kot je, za znakovana z relativno močjo strank v parlamentu. Tisti, ki s tem razmerjem niso zadovoljni, bodo najbrž poskušali izsiliti predcasne

stvu. Opozarja, da socialdemokrati dejansko odhajajo v opozicijo, ob tem omenja realnost opozicijskega koalicijskega povezovanja in nerealnost vseh tistih ocen, po katerih naj bi v prihodnosti prišlo do medsebojnega združevanja vseh zdajšnjih opozicijskih strank. »Za takšne kombinacije sploh ne vidim zrelih pogojev! Kar se pa prihodnosti tiče, pa si nisem povsem na jasnem. Mislim, da je zapisana v zvezdah...«

Poslanec Samostojne poslanske skupine Marjan Poljsak pa, tako kot Pučnik, se vedno vztraja pri svoji ponedeljkovi tezi, po kateri se v ozadju zamenjave obrambnega

menjavo Janše strinjajo in zgoraj omenjeni misli dodajajo, da »je bilo tudi včeraj«. Ti niso sli na ulice, so se in se se vedno oglašajo po telefonih, zaslediti jih je tudi na radijskih valovih. Cestitajo Drnovšku za pokončnost in opozarjajo, da vojska na ulicah nima kaj početi. In tudi, naj zagovorniki opozicije ne govorijo v imenu vsega ljudstva. Volitve leta '92 so bile dovolj zgornje. Ve se, kdo je dobil večino. Vsekakor ne Janša in Podobnik. In tudi, da se z ulico stvari ne bodo rešile. Zato imamo parlament.

Ivanka Mihelčič
Foto: B+D

POMURJE / ZAPORA CEST

Protesti so rodili prve uspehe

Z obnovo začno takoj po praznikih

LAKOS - Krajane v lendavski občini, ki so že v četrtek zaprli magistralno cesto N-10-1, je na njihovo izrecno zahtevo konce tedna obiskal minister za promet in zveze Igor Umek.

Na tiskovni konferenci je povedal, da bo SCT Inter že v torek, 5. aprila, začel s popravilom 1, 7 kilometra ceste med Zgornjim in Spodnjim Lakosem, kjer je magistrala najbolj uničena. Rekonstrukcijo omenjenega odseka naj bi končali v treh mesecih. Po zagotovilih Igorja Umeka se bodo v ministrstvu za promet in zveze potrudili, da do konca maja zagotovijo tudi sredstva za pričetek del na celem 6, 7 kilometra dolgem odseku povsem uničene magistralke. Na pogovorih s predstavniki lendavske občine so se predstavniki ministrstva,

ob ministru se podsekretar v ministrstvu za promet in zveze Milan Brečak in predstavnik ministrstva za finance Slavko Tekavčič, uspeli dogovoriti, da bo lendavska občina iz svojega proračuna do tretjine sofinancirala gradnjo pločnikov, ureditev kanalizacije in namestitve razsvetljave in signalizacije v naseljih. Člane odbora Ljudska pobuda, ki so pripravili cestne zapore, so povedali, da je Slovenija že podpisala pogodbo za najetje posojila z Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD). Prav s posojilom EBRD bodo med drugim financirali tudi obnovo celotne trase ceste Maribor-Lendava. Slednjo naj bi v celoti obnovili do konca novembra letos. Ob že povedanem ne gre prezreti, da je po ogledu ceste predstavnik

ljublanskega Cestnega inženiringa Vlado Brešcak izjavil, da je »sporna« cesta prevozna le pri hitrosti do 20 km/h. Potem ko je okoli 21. ure minister Umek obiskal ljudi, ki so dežurali na blokadah, so ti promet sprostili. Na pogovorih je bila prisotna tudi državna poslanka madžarske manjšine Marija Pozsonec.

Igor Umek pa je zbranim na blokadah povedal, da so odločitve o zapori cest v njihovih rokah. Hkrati je povedal, da se je z njimi pripravljen pogovarjati tudi tedensko in zagotovil, da bodo cesto obnovili do novembra letos. Obljubil je se, da bodo prizadeti krajani časovni plan del, za katera kot ministri jamci, da bodo izvedeni do novembra letos, prejeli že 4. aprila do 15. ure.

Boris Hegediš

NOČNI KLUB

Paradiso spet odprl vrata

TOLMIN - V petek, 1. aprila, so spet odprli vrata tolminskega zabavišca Paradiso. Ta bo začasno (dva meseca) poskusno deloval kot nočni klub s 4 do 5 ur dolgim programom, plesom in desetimi igralnimi avtomati. K Paradisu bo spadala restavracija z 80 sedeži in prenočišča. Klub bo uvedel tudi članstvo, za katerega se lahko odločijo slovenski in tuji državljani. Mesecna članarina znaša 500 tisoč lir.

Vodja Paradisa Davorin Lozej pravi, da je delovanje takšnega kluba odvisno od nove zakonodaje, ki čaka na sprejem v parlamentu. Lastnik kluba je podjetje Games International, v katerem je se vedno prisoten ameriški poslovnež srbskega rodu Stevan

Po mnogih zapletih in razburjanjih postaja Paradiso nočni klub (Foto: Vojko Cuder)

Stojanovič, sicer lastnik podjetja Slots 4US. Partnerja Games International sta Slots 4US in Kompas Hertz. Lastništvo tolminskega Paradisa je 63-odstotno v lasti Američana, 37 odstotkov pa je last Kompas Hertza. Govorice, da je Stojanovič svoj delež prodal nekemu avstrijskemu državljanu, so neresnične.

V nočnem klubu bo zaposlenih 20 delavcev. Zaposlili so vse, ki so že prej delali v Paradisu, 50 delavcev pa je prevzel novogoriški Hit, do zaprtja igralnice tretji partner v Paradisu. Vsi zaposleni, vključno z vodjo Davorinom Lozejem, so začasno postali delavci Games Internationala. Če se

bo v dveh mesecih izkazalo, da lahko zaslužijo več kot 110 milijonov lir mesečno, kolikor znašajo stroški, bodo z dejavnostjo nadaljevali. Pri tem imajo v mislih tudi nekatere nove pridobitve, kot so gradnja bazena, obnova stavbe in vključevanje v turistično ponudbo Tolminske. (V.C.)

VREME / OBČUTNE OHLADITVE

Sneg ni povzročil večjih težav

LJUBLJANA - Po pravem pomladnem vremenu in razmeroma visokih temperaturah v zadnjem tednu, je le malokdo verjel vremenoslovcem, ki so napovedovali občutne ohladike in celo snežne padavine.

Zal se tokrat niso zmotili, saj je včeraj jutraj v večjem delu Slovenije deževalo oziroma snežilo, kar je seveda najbolj zjezilo tiste, ki so se odpravljali na praznične izlete. Med sneženja je bila med 500 in 600 metri nadmorske višine, največ novega snega pa je padlo na Kredarici (37 cm), na Lisci

(26), v Ratecah (18) in na Rogli (15 cm). Andrej Velkavrh iz ljubljanskega hidrometeorološkega zavoda je pojasnil, da so takšni prodori hladnega zraka kar značilni za ta čas, je pa res, da je tokrat prišlo do izrazitega prehoda iz toplega v hladno obdobje, kajti letosnji marec je bil najtoplejši od leta 1851 naprej. Čeprav so bile ceste mokre in spolzke, večjih zastojev v prometu ni bilo. Zimska oprema je bila obvezna na postojnskem in idrijskem območju, na cesti Ajdovščina - Col - Crni Vrh - Godovič, na magistralni cesti

Velenje - Slovenj Gradec in na regionalni cesti Slovenj Gradec - Mežica.

Na cesti med Ajdovščino in Razdrtim je pihala močna burja, zato je bila cesta zaprta za tovorna vozila s ponjavami in hladilniki. Na višnjegorskem klancu je policija izločala iz prometa vsa tovorna vozila, za osebna vozila je bila obvezna zimska oprema. Na mejnem prehodu Ljubelj in Korensko sedlo so bile celo obvezne verige, medtem ko je bila na mejnih prehodih Predel (ta je bil zaradi snega nekaj časa zaprt), Jezersko in Rateče obvezna zimska

oprema. Večjih zastojev navzlic temu ni bilo, razen na mejnem prehodu Dolga vas, kjer so vozniki tovornih vozil čakali na izstop iz države kar po 15 ur. Vozne razmere so se čez dan bistveno izboljšale, tako da je bila kasneje zimska oprema obvezna samo se na cesti Col - Godovič in na mejnih prehodih Ljubelj, Korensko sedlo in Predel. Padavine so počasi ponehale, saj je hladna fronta Slovenijo že presla, kot pravijo na hidrometeorološkem zavodu. Padavine naj bi danes povsem prenehale.

Mile Cuk

VODOVOD / ODGOVOR MINISTRSTVA

Ločitev vodovodnih naprav v Novi Gorici in Ajdovščini nima pravne podlage

NOVA GORICA - O tem, ali je delitev lastnine in upravljanja nad vodovodnimi napravami v občinah Nova Gorica in Ajdovščina pametna in dopustna, so Goriski vodovodi zaprosili za mnenje ministrstvo za okolje in prostor, oziroma republiko direktorja za varstvo okolja in urejanje voda.

V začetku aprila so dobili odgovor (v vednost tudi ajdovska občina in Stanovanjsko komunalno podjetje Ajdovščina), v katerem pravi: »do sklepa, ki ga je 29. decembra lani sprejela ajdovska občinska vlada, da od 1. januarja letos dejavnost oskrbe z vodo za območje

občine Ajdovščina opravlja Komunalno stanovanjsko podjetje«, nima pravne veljave.

V pismu omenjeni državni organ (podpisan je direktor republiške direktorije mag. Mitja Bricelj) ugotavlja, da so Goriski vodovodi upravljalec funkcionalno in prostorsko zaokroženega vodovodnega sistema na območju obeh občin. Stvari so se začele zapletati v času, ko se je javno podjetje začelo lastniti in ko je bilo ugotovljeno, da znaša delež družbenega kapitala (ki je v lasti obeh občin) v njem skoraj 61 odstotkov, ki pa ga zakon določa obci-

ni ustanoviteljici, torej občini Nova Gorica. Ker gre za zaokrožen vodovodni sistem dveh občin, imata obe nalogo upravljanja podjetja Goriski vodovodi. To je treba speljati po ustreznih določilih zakona o gospodarskih javnih službah in po zakonu o varstvu okolja ter po ustreznih odlokih obeh občin. Dokler uskladitve v javnem podjetju ni, ta ne more razpolagati z objekti, napravami in omrežjem. Vsi akti in dejanja, ki so v nasprotju s to prepovedjo, nimajo pravne veljave, je zapisano v pismu odgovoru ministrstva za okolje in prostor. (V.C.)

BRINJE / »SKRIVNOSTNI« VOJAŠKI OBJEKT

Nobenih strahov prosim, to je le skromno skladišče v gozdu

Novinarjem ob ogledu pokazali tudi delček vojaške vaje

Brinje - Marjan Strehar, poveljnik občinskega staba teritorialne obrambe, je na svecani prisegi pripadnikov jurisne enote teritorialne obrambe v Brinju pri Slovenski Bistrici novinarjem razkazal doslej skrivnostni vojaški objekt v gozdicku nad hitro cesto Arja vas - Hoče.

Javnost je podobno kot za objekt na Boču in skladišče na Zgornji Loznici natolcevala, da se za zično ograjo skriva marsikaj, da gre za megalomanske zaloge orožja in municije. Novinarji so se prepirali, da je nekdanja jugoslovska v Brinju imela skromno skladišče v edinem zidanem objektu in nekaj lesenih barakah. V neposredni bližini je vojaški poligon Čresnjevec, ki ga uporablja tudi slovenska vojska. Bistrski poveljnik je po-

vedal, da obstoječe skladišče vzdržujejo le z najnujnejšimi posegi in da načrtujejo nekaj manjših dodatnih objektov, saj je Brinje primerna lokacija za skladiščenje vojaške opreme in urjenje vojakov. Do Slovenske Bistrice je namreč le dober kilometer, obsežen poligon v bližini pa omogoča ustrezno usposabljanje na terenu.

Brinje zdaj ni več skrivnost. Morda so bili nekateri razočarani ob ogledovanju tako prikrivane vojaške skrivnosti, saj razen enega zidanega objekta, resnično ni bilo videti ničesar.

»Vidite, to je Brinje,« je pomenljivo komentiral Marjan Strehar. »Saj ni nič posebnega, na vojaških vajah je mogoče v skladišču, ki je na pol izpraznjeno, namestiti tudi enoto.«

Bojan Sinič

Strah je votel, okrog ga pa nič ni...- Vojaški objekt v Brinju (Foto: Bojan Sinič)

NACIONALISTI /REFERENDUM

Za revizijo državljanstva

VELENJE - Nacional-socialna zveza Slovenije je, kot je v sporočilu za javnost zapisal njen predsednik Matjaz Gerlanc, v teh dneh razposlala 45 tisoč izvodov poziva k zbiranju podpisov v podporo dvema referendumoma.

S prvim naj bi v mesecu dni zbrali vsaj 30 tisoč podpisov k predlogu za razpis referendumov v zvezi s spremembo 90. člena ustave RS. Ta govori o postopkih za razpis zakonodajnega referendumu, po predlogu NSZS pa naj bi po novem določal, da lahko 40 tisoč volilcev zahteva razveljavitev referendumu, ki ga mora v osmih dneh razpisati predsednik države, uspe pa, če na njem več kot polovica volilnih upravičencev pod-

pre referendumski predlog. O aktu, ki bi bil na tak način razveljavljen, ne bi bilo mogoče ponovno odlocati čez pet let, razen z referendumom.

Drugo zbiranje podpisov, ki ga organizira NSNZ, naj bi omogočilo referendum o že znanem predlogu te stranke, da bi razveljavili 40. člen zakona o državljanstvu (gre za člen, ki naj bi po mnenju NSZS in se nekaterih strank omogočil poenostavljen in pospešeno pridobitev slovenskega državljanstva) in vse na njegovi podlagi izdane odločbe.

NSNZ je z zbiranjem podpisov prišla včeraj, podpisnikom pa obljubila tudi povračilo takse. Podpise naj bi zbirali do 2. maja.

Brane Piano

KOŠARKA / VČERAJ V 29. KOLU ITALIJANSKE A1 LIGE

Tržaški Stefanel zamudil v Bologni veliko priložnost

Tržačani so v 25. min. vodili za 16 točk, nato pa izgubili po podaljšk

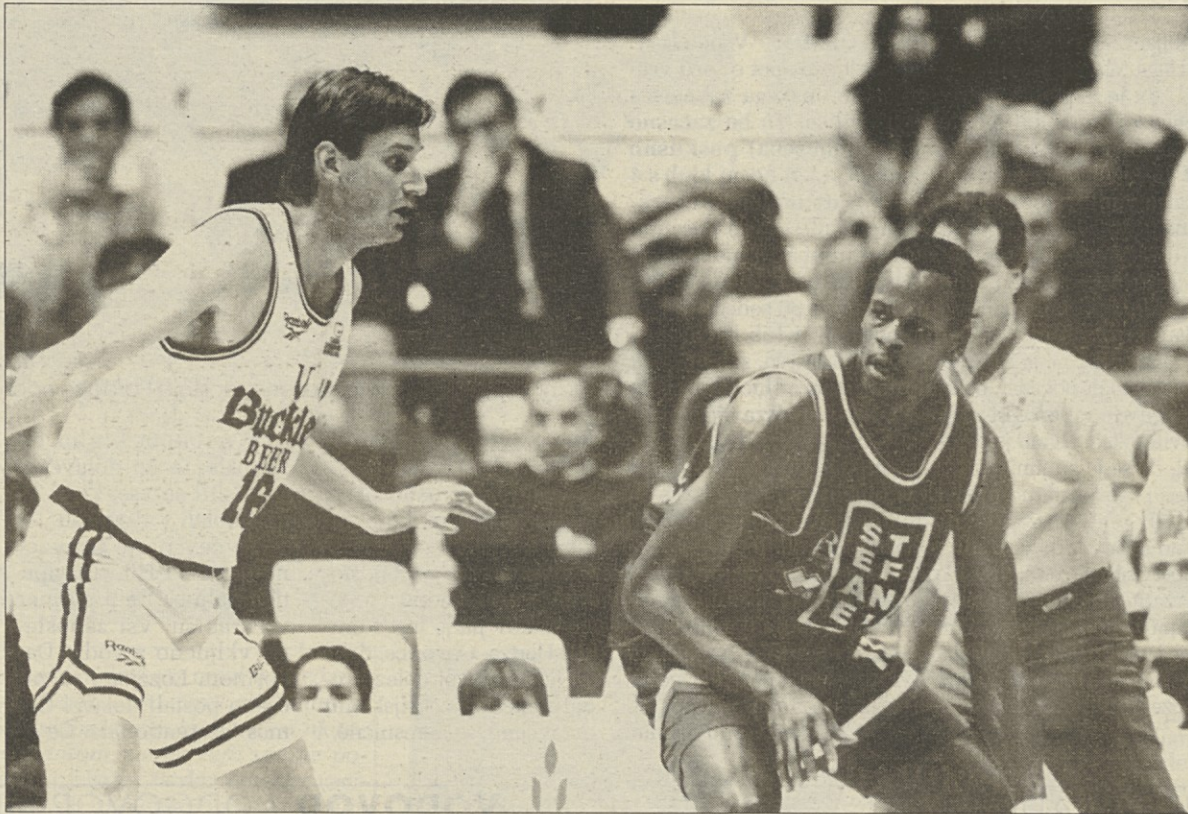
Buckler - Stefanel 92:87 (35:47, 77:77)

BUCKLER BOLOGNA: Coldebella 3, Danilović 28, Morandotti 2, Schoene 22, Binelli 8, Brunamonti 7, Moretti 10, Carrera 12, Brigo, Savio, trener Bucci.

STEFANEL TRST: Bodirosa 17, Gentile 19, Fučka 8, Cantarello 4, Lampley 25, Pilutti, De Pol 13, Pol Bodetto 1, Budin, Calavita, trener Tanjevič.

SODNIKA: Zancanella (Este) in Pascotto (Portogruato). PM: Buckler 22:28, Stefanel 20:25. PON: Cantarello (31), Carrera (35), Coldebella (36), Binelli (43), Morandotti (44), Gentile (44). TRI TOČKE: Buckler 6:13 (Coldebella 1:3, Moretti 1:3, Danilović 1:2, Brunamonti 1:2, Schoene 2:3), Stefanel 5:13 (Bodirosa 1:3, Gentile 3:7, Fučka 0:1, Pilutti 0:1, De Pol 1:1). GLEDALCEV: 6:300.

BOLOGNA - Tržaški Stefanel je v predzadnjem kolu regularnega dela italijanske kosarkarske A1 lige včeraj v Bologni zamudil zares izredno priložnost za zmago. Tanjevičev mostvo, ki je 25 minut odlično igralo in je tedaj že vodilo s 16 točkami razlike (56:40), je nato popustilo in izkušeni državni prvaki so stalno zmanjševali zaostanek, tako da so pet minut pred koncem stanje najprej izenacili (68:68), dve minuti pred koncem pa so povedli za štiri točke (74:70). Sledila je reakcija Tržačanov, ki so z Gentilejem 5 sekund pred koncem regularnega časa stanje izenacili in tako izsilili podaljšek.

Russ Schoene (levo) je imel na koncu več razlogov za veselje kot Lemone Lampley (Foto Debernardi)

V nadaljnjih petih minutah igre pa so Tržačani povsem odpovedali, tako da so gostitelji, z odličnim Danilovićem na čelu, najprej povedli za 4, nato celo za 8 točk in zaslužena zmaga gostiteljev je bila tu.

Stefanel, ki si je že v četrtek z dragoceno zmago proti milanskemu Recoaru prislužil mesto v končnici med prvo četverico, je včeraj v Bologni začel zelo samozavestno in odločno. Po drugi strani pa je bilo jasno, da so Bolonjčani, ki so si prvo mesto izbojevali že nekaj kol pred včerajšnjim srečanjem, igrali precej demotivirano. To se jim je tudi mascevalo, saj so

jih gostje nadigrali in tudi ob polcasu zasluženo vodili kar z 12 točkami prednosti. Bolonjčani so z medlo igro nadaljevali tudi v prvih petih minutah prvega polčasa, saj je Stefanel povedel kar na 56:40. Ko pa je na igrišče za Buckler vstopil center Carera, so Tržačani izgubili premoč pri lovljenju odbitih žog, gostitelji pa so znatno izboljšali odstotek pri metu in na igrišču je prišlo do velikega preobrata. Bolonjčani so igrali kot prerojeni, v slogu državnih prvakov, Tržačani pa so v glavnem iskali posamične akcije in so tudi fizično popustili.

IZIDI 29. KOLA: Re-

coaro - Beneton 90:85, Lora - Scavolini 93:92, Buckler - Stefanel 92:87*, Clear - Pfizer 73:77, Glaxo - Baker 104:83, Onyx - Bialelli 90:100, Kleenex - Campesinese 88:79, Burghy - Filodoro 87:77.

*po podaljšk VRTSTNI RED: Buckler 48, Scavolini in Glaxo 40, Stefanel 38, Recoaro 36, Filodoro, Benetton in Pfizer 30, Kleenex 28, Onyx, Bialelli in Campesinese 22, Clear in Burghy 20, Baker 19, Lora 12.

PRIHODNJE KOLO: Bialelli - Buckler, Beneton - Clear, Scavolini - Recoaro, Baker - Kleenex, Campesinese - Glaxo, Pfizer - Burghy, Stefanel -

Lora, Filodoro - Onyx.

A2 liga

IZIDI 29. KOLA: Teamsystem - Cagiva 93:96, Pulitalia - Olitalia 90:91, Elecon - Tonnoauriga 105:92, Carife - Pavia 85:83*, Francorosso - Teorematur 108:88, Goccia di Carnia - Banco Sardegna 83:99, Oliomolini - Newprint 92:91, Telemarket - Floor 89:106.

VRTSTNI RED: Cagiva 48, Elecon 44, Monini 42, Teamsystem 38, Telemarket in Francorosso 34, Olitalia, Banco Sardegna 30, Floor 28, Newprint 24, Uriga, Pavia 22, Teorematur 20, Goccia di Carnia 19, Pulitalia 14, Carife 12.

NOGOMET / TRETJELIGAŠKI POKAL

Triestina praktično že v finalu

V Montevarchiju 0:0

Montevarchi - Triestina 0:0

TRIESTINA: Drigo, Sandrin, Milanese, Terraciano, Cerone, Sottili, Labardi (Sonicin), Casonato, La Rosa (Marsich), Pasqualini, Rizzioli (Indragoli).

V prvi polfinalni tekmi italijanskega pokala tretjeligasev je Triestina v Montevarchiju zasluženo igrala neodločeno, čeprav je nastopila v dokaj okrnjeni postavi. Trener Buffoni je namreč v ekipo vključil predvsem rezervne igralce, ki pa so s Sandrinom in Drigom na čelu dokaj uspešno opravili svojo nalogo.

Včerajšnja tekma je bila v prvem delu dolgotrajna, igra je potekala predvsem na sredini igrišča, malostevilne priložnosti so bile bolj sad posameznih akcij kot pa skupinske igre.

Po odmoru so Tržačani nekoliko uredili svoje vrste in prevzeli pobudo, domačini pa so se umaknili v obrambo in s protinapadi nekajkrat resno zaposlili Driga. Največjo priložnost so vsekakor imeli gostje v 75. minuti, ko je Indragoli, po lepi kombinaciji celotne trzask napadalne vrste, neverjetno zapravil stoo odstotno priložnost.

V izjavah po tekmi je bil trener Buffoni optimist glede uvrstitve v finale pokala, čeprav je svoje varovance pozval, naj nasprotnika v povratni tekmi, ki bo 13. aprila v Trstu, nikakor ne podcenjujejo.

WALTER BET

V B ligi

v znamenju domačih ekip

V 29. kolu nogometnega prvenstva v B ligi so se veselile predvsem domače ekipe, presenečenje pa je pripravila Pescara, ki je z desetiimi igralci premagala vodilno Fiorentino. IZIDI 29. KOLA: Pescara - Fiorentina 1:0, Acireale - Monza 2:1, Ancona - Brescia 3:2, Bari - Verona 2:0, Cosenza - Padova 1:1, Lucchese - Pisa 1:0, Modena - Cesena 1:0, Palermo - Ascoli 3:0, Ravenna - Venezia 1:1, Vicenza - Fidelis Andria 1:1.

VRTSTNI RED: Fiorentina 40, Bari 37, Padova 35, Cesena 34, Brescia 33, Ancona 31, Ascoli 31, Venezia 31, F. Andria 30, Lucchese 28, Palermo 28, Verona 28, Cosenza 28, Vicenza 26, Pisa 25, Ravenna, Modena in Pescara 24, Acireale 23, Monza 17. Pescara je bila kaznovana z odvzemom treh točk.

PRIHODNJE KOLO (10. aprila ob 16.00): Ascoli - Pescara, Brescia - Bari (sobota, 9. 4. ob 20.30, TV +2), Cesena - Ravenna, Cosenza - Acireale, F. Andria - Ancona, Fiorentina - Modena, Padova - Lucchese, Pisa - Vicenza, Venezia - Palermo, Verona - Monza.

NOVICE

SNL: na vrhu Olimpija pred Muro

V slovenskem nogometnem prvenstvu sta vodilni enajsterici v 20. kolu zanesljivo zmagali v gosteh. SCT Olimpija je v Velenju že v 3. minuti povedla z golom Novaka, končni rezultat pa je v 70. minuti postavil Topić. Igralci Mure pa so si v Izoli zmago zagotovili v zadnjih šestih minutah srečanja, ko sta najprej Brezic v 84. in nato se Suhov v 89. minuti pokopala upe Izolanov.

V tem kolu so največ golov videli gledalci v Beltincih, kjer je domači Potrošnik na polni mrežo vratarja ljubljanskega Optimizma. Končni rezultat 6:0 dovolj zgovorno priča o razmerju sil na igrišču.

IZIDI 20. KOLA: Izola - Mura 1:3 (0:1), Mavrica - Publikum 1:1 (0:0), AM Cosmos - Hit Gorica 0:0, Istragas Jadran - Zivila 1:0 (0:0), Krka Novoterm - Maribor Branik 1:1 (0:1), Primorje - Koper 2:0 (1:0), Rudar Velenje - SCT Olimpija 0:2 (0:1), Potrošnik - Optimizem 6:0 (3:0).

VRTSTNI RED: SCT Olimpija 35, Mura 32, Publikum Celje 29, Maribor Branik 28, Koper in Hit Gorica 23, Zivila Naklo 22, Potrošnik Beltinci 21, Izola 20, Rudar Velenje in Optimizem Ljubljana 15, AM Cosmos Ljubljana 14, Primorje Ajdovščina 13, Mavrica Ljubljana 12, Istragas Jadran 10, Krka Novoterm Novo mesto 8.

Košarka: polfinale končnice v slovenskem prvenstvu

Prvi polfinalni tekmi končnice za naslov kosarkarskega prvaka Slovenije sta se končali po pričakovanih. Smelt Olimpija je brez težav premagala Postojno s 103:64 (50:30), TAM Bus pa Kovinotehno Polzela z 90:86 (43:39). Druga tekma bo v ponedeljek, morebitna tretja pa v sredo 6. aprila.

ODBOJKA / KONČNICA ZA NASLOV

Sisley in Milan drugič zmagala

Zdaj potrebujeta le še eno zmago

Sisley in Milan potrebujeta samo še eno zmago za uvrstitev v finale končnice za naslov italijanskega prvaka v odbojki za moške. Oba sta namreč po zmagi na domačem igrišču zmagala tudi v gosteh.

Igralci iz Trevisa so v Ravenni zelo gladko zmagali. Edilcuoghi se je upiral samo prvi set, ki se je po 40 minutah končal s 15:12 za Sisley. V nadaljevanju je bil na igrišču samo še Sisley, pri katerem so se posebej odlikovali Bernardi, Zwerver in Negroao, medtem ko je pri Edilcuoghiju zatajila praktično celotna ekipa.

Tudi v drugem polfinalnem srečanju je slavila ekipa, ki je dobila že prvo tekmo. Toda v nasprotju s tekmo v Milanu, ko se je Daytona izredno dobro upirala, tokrat v Modeni ni bilo tako. Milan je gladko

zmagal s 3:0 (15:5, 15:10, 15:8), cesar pred samim srečanjem niso pričakovali niti največji optimisti v milanskem taboru.

Tako Sisley kot Milan imata zdaj priložnost, da tretjo zmao dosežeta že v sredo, 6. aprila, ko bosta oba igrala pred domačimi gledalci.

Edilcuoghi - Sisley 0:3 (12:15, 6:15, 4:15)

EDILCUOGHI: Rinaldi (1+0), Giovane (2+20), Vullo (2+3), Masciarelli (1+7), Sartoretti (3+9), Bovolenta (0+2), Skiba, Fomin (1+17), Fangareggi (3+4), Rosalba, Lirutti, Rambelli.

SISLEY: Gardini (5+11), Passani (3+6), Tofoli (3+0), Agazzi, Zwerver (6+18), Bernardi (12+10), Negroao (6+14), Moretti 0+0, Arnaud, Berto, Polidori, Cavaliere.

SODNIKA: Catanzaro in La Manna iz Palermo.

JADRANJE / V TRŽIČU

Prvo mesto na Dansko Arianna Bogatec osma in prva med ženskami

Miran Guštin 26., Katja Omari 47.

V Tržiču se je včeraj končala štiridnevna mednarodna regata v razredu evropa, na kateri je sodelovalo 53 jadrnic iz Italije, Švedske in Danske, ki so se pomerile za »Trofejo finesa«, švedski sponzor tekmovalja pa je zmagovalcu regate, Dancu Carlsenu Trojensu podaril jadrnico razreda evropa.

V tej konkurenci so nastopili tudi člani Sirene Arianna Bogatec, Katja Omari in Miran Guštin. Najbolje se je odrezala Bogatec, ki je v absolutni uvrstitvi osvojila 8. mesto, med ženskami pa je bila najboljša. Solidno je nastopil Miran Guštin, Omarijeva pa je morala zaradi sole izpustiti prvi dve regati, zato je njena uvrstitev nekoliko slabša, kot bi sicer bila.

Povejmo se, da so prva dva dni izvedli tri regate. Veter je bil izredno slab, menjaval je smer, včasih pa je tudi popolnoma izginil. najboljše razmere za jadrnanje so bile v petek, ko so izvedli 2 regati, veter pa je ves čas pihal s hitrostjo 6 do 7 m na sekundo. Včeraj je bilo vreme spet slabo in so izpeljali eno samo regato.

Rezultati

1. Carlsen Trojens (Danska, uvrstitve v regateh: 1.; 1.; 16.; 12.; 4.); 26 točk
2. Mattias Rahm (Švedska, 7.; 5.; 18.; 3.; 4.; 3.); 42, 4
3. Hansen Maos Moller (Danska, 3.; 2.; 4.; 20.; 27.; 2.); 45, 7
8. Arianna Bogatec (Sirena, 5.; 7.; 8.; 12.; 21.; 15.); 76
26. Miran Guštin (Sirena, 37.; 24.; 16.; 29.; 22.; 30.); 151
47. Katja Omari (Sirena, -; -; 31.; 44.; 44.; 36.); 239.

Obvestila

SPORTNA SOLA

TRST

sporoca, da se bo letošnje sahovsko tekmovalje v okviru osnovnosolske olimpiade začelo v soboto, 9. aprila, ob 15. uri v prostorih Borovega športnega centra. Vsak udeleženec mora prinesiti s seboj sahovnico.

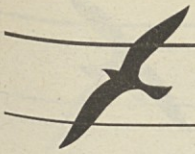
SK BRDINA

organizira v nedeljo, 10. aprila avtobusni izlet na Vogel ob priliki društvene tekme. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah v sredo 6. in četrtek 7. aprila od 18. do 20. ure. Informacije po tel. št. 226271 ali 299573.

ALPINISTIČNI

ODSEK SPDT

priredi v četrtek, 7. aprila v Gregorčičevi dvorani ob 20.30 predstavitev tečajja plezanja in delovanja AO. Vabljeni vsi ljubitelji gora.

NOGOMET / ITALIJANSKA A LIGA

Tudi Atalanta že v B ligi Milanu le točka s Parmo

Inter doživel že četrti zaporedni poraz - Položaj Udineseja kritičen

MILAN - Ker je na vrhu lestvice že vse odločeno, so bila zato v središču pozornosti včerajšnjega kola italijanske nogometne A lige srečanja za obstanek v ligi.

Po včerajšnjem kolu je tudi Atalanta ob Lecceju zanesljivo izpadla v B ligo. Ekpa iz Bergama, ki se je še do lanske sezone skoraj vselej borila za uvrstitev v pokal Uefa, je letos odpovedala na vsej črti. Atalanta je včeraj proti Udineseju osvojila le točko in se je morala tako predčasno posloviti od A lige. Mostvo iz Bergama je sicer prvo povedlo (v 44. min. avtogol Battistinija), Videmčani pa so v 33. min. drugega polčasa izenačili z golom Borgonova. Kljub dragoceni točki pa je tudi položaj videmskega mostva izredno kritičen. Udinese ima do konca lige dokaj težak razpored: doma bo igral proti Foggii in Cremoneseju, v gosteh pa proti Milanu in Juventusu.

Zlata vredno zmago pa je osvojila Reggiana, ki je z golom Padovana (iz enajstmetrovke v 69. min.) premagala Napoli. Reggiana bo v sredo, 6. t.m. igrala se zaostalo tekmo proti

Parmi, ki ji ta čas veliko več pomeni uveljavitev v pokalu pokalnih zmagovalcev kot v prvenstvu. Reggiana ima zato možnost, da pusti za seboj na 16. mestu Udinese.

Izredno pomembni točki v boju za obstanek v ligi je vknjizila tudi Roma, ki je doma zanesljivo premagala Cagliari z goloma Rizzitellija (v 4. min.) in Balba (v 68. min.). Sardinem, ki so med tednom v pokalu UEFA premagali Inter, se je poznala utrujenost. Foggia je po pričakovanju odpravila Piacenzo z zadetkom Stroppe v 18. min. Isti igralec bi lahko dosegel še drugi zadetek, vendar pa je zgrešil enajstmetrovko.

Genoa je igrala neodločeno doma proti Laziu. Oba zadetka sta padla v drugem polčasu: Onorati je v 13. min. povedel za gostitelje, štiri minute pozneje pa je izenačil Signori, ki je skupno z Zolo (Napoli) s 17 zadetki tudi najboljši strelac lige.

Važno točko je osvojil tudi Cremonese proti nevarni Sampdoriji. Naj omenimo, da je za Cremonese igral tudi slovenski reprezentant

Florjancić, ki je v 36. min. zamenjal Dezottija.

Torino se je moral posteno potruditi, da je v gosteh premagal zadnjevrščeni Lecce in je tako osvojil dragoceni točki za uvrstitev v pokal Uefa. Potem ko so Turinčani vodili že z 2:0 (strelca sta bila Venturin in Silenzi iz enajstmetrovke), je Baldieri najprej zaostanek znižal na 1:2, isti igralec pa je prav v 90. min. zgrešil enajstmetrovko.

Na koncu pa se nekaj besed o včerajšnjih dveh derbijih v Milanu in Turinu.

Milan je pred polnim stadionom igral neodločeno s Parmo in je zato moral preloziti slavje za osvojitev državnega naslova se za eno ali dve koli. Sicer pa včerajšnji derbi gotovo ni zadovoljil nogometnih sladokuscev. Ekipi sta preveč taktizirali. Ko pa je Milan v 29. min. drugega polčasa povedel z golom Massara, je vse kazalo, da je usoda Parme zapечатena. Za izenačenje pa je poskrbel Zola, ki je pet minut pred koncem tekme uspešno izvedel enajstmetrovko. Najstrožja kazen pa je bilo

za Parmo pravo velikonočno darilo sodnika Boggija. Sicer pa Milan tudi po tej enajstmetrovki gotovo ne bo ostal brez državnega naslova.

Interju v tej sezoni zares ne gre. Včeraj je doživel že četrti zaporedni prvenstveni poraz. Tokrat ga je v Turinu premagal Juventus. Zmagoviti zadetek je dal Conte pet minut pred koncem srečanja.

IZIDI 30. KOLA: Atalanta - Udinese 1:1, Cremonese - Sampdoria 0:0, Foggia - Piacenza 1:0, Genoa - Lazio 1:1, Juventus - Inter 1:0, Lecce - Torino 1:2, Milan - Parma 1:1, Reggiana - Napoli 1:0, Roma - Cagliari 2:0.

VRSTNI RED: Milan 47, Juventus 41, Sampdoria 40, Parma in Lazio 38, Torino 32, Napoli 30, Foggia 29, Inter, Cremonese, Roma in Genoa 28, Piacenza in Cagliari 27, Reggiana in Udinese 24, Atalanta 18, Lecce 11.

PRIHODNJE KOLO (10.4.): Cagliari - Reggiana, Inter - Lecce, Lazio - Atalanta, Napoli - Juventus, Parma - Roma, Piacenza - Cremonese, Sampdoria - Genoa, Torino - Milan, Udinese - Foggia.

Stroppa je dosegel zadetek za Foggio neposredno iz kota (Telefoto AP)

HOKEJ NA LEDU / NHL

Mesta v končnici so skoraj vsa že zasedena

NEW YORK - Mesta, ki vodijo v končnico so v Zahodni konferenci že zasedena. Iz Centralne divizije se je v nadaljevanje tekmovanja za Stanleyjev pokal uvrstilo kar pet mostev (Detroit, Toronto, Dallas, St. Louis in Chicago), izjema je le Winnipeg, iz Atlantiske pa Calgary, Vancouver in San Jose. V Vzhodni konferenci sta prosti se dve mesti, za kateri se borijo Washington, Florida, N.Y. Islanders in Philadelphia.

Redni del prvenstva se vse hitreje bliza h koncu, nato pa se bodo začeli težko pričakovani boji v končnici za Stanleyjev pokal.

REZULTATI

Buffalo Sabres - Boston Bruins 5:0, New York Islanders - Montreal Canadiens 5:2, New York Rangers - Dallas Stars 3:0, Tampa Bay Lightning - St. Louis Blues 4:3, Vancouver Canucks - Winnipeg Jets 5:1, Washington Capitals - New Jersey Devils 2:1. (M. J.)

Vzhodna konferenca

Severovzhodna divizija

Pittsburgh	40	13	25	281:265	93
Boston	39	13	26	268:233	91
Montreal	39	13	26	267:230	91
Buffalo	40	9	29	263:203	89
Quebec	31	7	39	253:266	69
Hartford	25	8	45	207:265	58
Ottawa	13	8	56	184:361	34

Atlantska divizija

N.Y. Rangers	48	7	23	278:215	103
New Jersey	45	11	22	288:204	101
Washington	36	10	32	251:238	82
Florida	32	13	32	215:214	77
N.Y. Islanders	32	10	35	259:246	74
Philadelphia	33	7	38	274:296	73
Tampa Bay	27	11	40	208:238	65

Zahodna konferenca

Centralna divizija

Detroit	44	6	27	325:254	94
Toronto	40	12	26	254:223	92
Dallas	39	12	27	260:241	90
St. Louis	37	9	31	245:259	83
Chicago	35	9	34	235:223	79
Winnipeg	23	8	47	232:321	54

Pacifiška divizija

Calgary	38	12	27	278:239	88
Vancouver	39	3	36	265:252	81
San Jose	30	15	33	234:249	75
Anaheim	30	5	43	217:239	65
Los Angeles	25	11	40	270:296	61
Edmonton	22	12	43	242:283	56

V mastnem tisku ekipe, ki so si že zagotovile nastop v končnici.

RALLY PO KENIJI

Finec Kankkunen v 2. etapi zletel s proge in odstopil

NAIROBI - Finec Juha Kankkunen, vodilni na rallyju Safari, je približno dva kilometra pred 24. merjenjem casa pri Ndiju v drugi etapi zletel s proge in se prevrnil. Kankunen je dobil nekaj odrgnin po obrazu, njegov sovoznik Britanec Nicky Grist pa si je lažje poškodoval levo zapestje. Do nesreče je prišlo, ko je Kankkunen z veliko hitrostjo zapeljal na puscavsko sipino. Čeprav je bil le lažje poškodovan, so Finca s helikopterjem odpeljali v bolnisnico v Nairobi, kjer je povedal, da je nameraval nadaljevati z vožnjo, toda njegov avtomobil je bil popolnoma blokiran v puscavskem pesku. Kot zanimivost se povejmo, da je Juha Kankkunen včeraj proslavljal 35. rojstni dan.

Vodstvo je nato prevzel Kenijec Duncan. V teku včerajšnje tretje etape je svojo prednost pred nasledovalci se povecal. Kenijski voznik je imel v tretji etapi tudi nesrečo, kljub temu pa ima zdaj pred drugoplasiranim Japoncem Shinozuko na mitsubishiju že več kot 19 minut prednosti. Na tretje mesto se je prebil Francoz Didier Auriol s toyoto, ki pa za vodilnim Duncanom zaostaja že več kot eno uro.

Do včeraj tretjeplasirani Britanec Richard Burmes pa je padel na peto mesto za Kenijcem Njirujem, ki skupaj z Britancem sodi v ekipo Subaruja.

Rally po Keniji se bo zaključil danes, vozniki pa bodo skupno prevozili še 865 kilometrov.

NOGOMET / ZGODOVINSKI USPEH SLOVENSKE EKIPE

Celovski SAK v četrtfinalu avstrijskega pokala

Njihov nasprotnik bo zdaj prvoligaš Admira/Wacker

CELOVEC - Nogometasi Slovenskega atletskega kluba (SAK) so včeraj slavili svoj največji podvig v 25-letni zgodovini kluba: z zmago po enajstmetrovkah (5:4) nad drugoligašem Vienna (Dunaj) so se prvič uvrstili v četrtfinale tekmovalja za avstrijski nogometni pokal. Junak tekme je bil vratar Adolf Preschern, ki je pri streljanju 11-metrovk ubranil kar tri strele z bele točke in ekipo trenerja Ivana Ramsaka tako zagotovil senzacionalni uspeh.

SAK je pred 1200 navdušenimi gledalci na stadionu v Trnji vasi že v prvih 90 minutah imel lepše prilagoditve kot dunajski drugoligaš, v podaljku pa je taktično izvrstno pripravljeno mostvo igralo na streljanje enajstmetrovk.

Streljanje z bele točke pa tudi slavni Hitchcock

Adolf Preschern (SAK) ubranil 3 enajstmetrovke

ne bi mogel bolje zrezirati: Wölbl in Marjan Sadjak sta zastreljala prvo in tretjo enajstmetrovko in ko je vse že kazalo na izpad iz nadaljnega tekmovalja je imel svoj veliki nastop

vratar Preschern: ubranil je zapored dve enajstmetrovki gostov, pri stanju 5:4 za SAK pa je ubranil še tretjo in s tem svoji ekipi odprl vrata med osem najboljših mostev v Avstriji.

Cetrtfinale igra SAK 26. aprila v Trnji vasi, nasprotnik pa je prvoligaš Admira/Wacker. (Ivan Lukan)

SAK: Preschern, F. Sadjak, A. Sadjak, Savić, Pappler, Wölbl, M. Sadjak, Blajs, Vrabec (78. Smid), Urschitz, Lippusch (107. Pihomer).

Ostali rezultati osmine finala: Austria Dunaj - Casino Salzburg 2:1, Admira/Wacker - Rapid Dunaj 1:0, GAK - Vorwärts Steyr 1:0, Oberwart - Wiener Sportclub 0:1, Kottlingbrunn - Wiener Neustadt 3:2 (po streljanju 11-metrovk), SW Bregenz - FC Innsbruck 0:2.

NOVICE

Iva Majoli izločila že tretjo nosilko

HILTON HEAD - Sestnajstletna hrvaska teniska igralka Iva Majoli (40. na svetovnih lestvicah) je na teniskem turnirju v Hilton Headu po Argentinki Gabrieli Sabatini in Gruzijki Leili Meski v četrtfinalu izločila že tretjo nosilko. Tokrat je bila na vrsti 11. nosilka, Američanka Lindsay Davenport. Hrvatica je zmagala s 7:5, 1:6 in 6:2. Majolijeva v Hilton Headu igra kot na krilih, kar je po njenih besedah posledica zmage nad Sabatinijevo. Majolijeva je v tretjem setu Amerčanki dvakrat odvzela servis, njena nasprotnica v polfinalu pa je Spanka Conchita Martinez, ki je v četrtfinalu s 6:1 in 6:2 odpravila Američanko Ginger Helgeson.

V drugi polfinale sta se uvrstili Francozinja Mary Pierce in Belorusinja Natalija Zvereva. Sedma nosilka Pierceova je v četrtfinalu odpravila prvo nosilko, Spanko Arantxo Sanchez s 6:4, 2:6, 6:1, Zvereva pa je bila boljša od Italijanke Sandre Cecchini s 5:7, 6:3 in 6:0.

V Osaki finalista Sampras in Roux

OSAKA - American Pete Sampras in Francoz Lionel Roux sta se uvrstila v finale teniskega turnirja v Osak z nagradnim skladom 650.000 dolarjev. Prvi igralec sveta Sampras je potreboval le 55 minut, da je s 6:3 in 6:1 odpravil Agassija, ki se je boril tudi z neugodno poškodbo, Francoz Roux pa je premagal Sveda Henrika Holma s 6:2, 1:6 in 6:3.

V Angliji Blackburn za petami Manchester Uniteda

LONDON - V angleskem prvenstvu je bilo v tem kolu najpomembnejše srečanje med Blackburnom in Manchester Unitedom. Zmagal je Blackburn z 2:0 in se Manchesteru približal na vsega tri točke.

IZIDI: Arsenal - Swindon 1:1, Blackburn - Manchester United 2:0, Chelsea - Southampton 2:0, Coventry - Wimbledon 1:2, Liverpool - Sheffield United 1:2, Manchester City - Aston Villa 3:0, Norwich - Tottenham 1:2, Oldham - Queen's Park Rangers 4:1, Sheffield Wednesday - Everton 5:1, West Ham - Ipswich 1:1, Leeds - Newcastle 1:1.

VRSTNI RED: Manchester United 76, Blackburn 73, Newcastle 64, Arsenal 62, Leeds 56, Liverpool 53, Sheffield Wednesday in Wimbledon 51 itd.

Bayern ne popušča

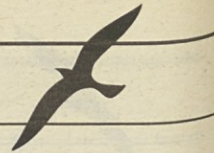
MÜNCHEN - Münchenski Bayern v nemškem prvenstvu ne popušča. Včeraj je na olimpijskem stadionu v Münchnu z golom Kolumbijca Valencie premagal Köln in se naprej vodi na lestvici.

OSTALI IZIDI: Freiburg - Schalke 2:3, Bayer Leverkusen - Karlsruhe 3:1, Leipzig - Eintracht Frankfurt 1:0, Borussia Dortmund - Werder Bremen 3:2, Dinsburg - Borussia Mönchengladbach 2:0, Stuttgart - Kaiserslautern 1:1, Wattenscheid - Hamburg 3:1, Dinamo Dresden - Nürnberg 1:1.

VRSTNI RED: Bayern 37, Eintracht 33, Bayer 32, Kaiserslautern, Karlsruhe, Hamburg, Borussia Dortmund in Duisburg 31, Stuttgart in Köln 30 itd.

Totocalcio

PRAVILNA KOLONA: XX1 X12 X11 X11X
DOBITKI: 13 (8.748 dobitnikov): 1.309.500 lir; 12 (116.235 dobitnikov): 98.100 lir.

POTOPIŠ

Dežele polnočnega sonca (11)

Dedek Mraz je doma na severnem tečajniku

Trznica je prav gotovo mesto, kjer lahko v zelo kratkem času spoznas gastronomske in ostale značilnosti nekega kraja ali dežele. Za tiste, ki hočejo jesti nacionalno hrano, pa ne vedo kje in kako ali pa nimajo časa, je odgovor enostaven. Poiščite trznico!

Za kakšno toplo hrano pa se je seveda treba malo bolj potruditi. Ampak samo malo. Za ljubitelje sadja in mogoče zelenjave pa je treba se dodati, da se morajo odpraviti v Skandinavijo, če si želijo podaljšati uživanje pomladanskih sadežev, kot so češnje ali jagode, saj so nas sveži sadeži sredi poletja spremljali prav vso pot od Helsinkov pa do Stockholma.

Na obisku pri dedku Mrazu

Nasa naslednja postaja je bilo mesto Rovaniemi,

ki leži malenkost južneje od severnega tečajnika. Tam se začneja polarni krog, območje, kjer lahko doživimo polarne dneve in noči.

V mesto smo prisli okrog devetih. Sonce je bilo se visoko nad obzorjem, mesto pa, kot da bi izumrlo. Le na enem mestu je bilo nekaj več ljudi. Povedali so nam, da se polarni krog začneja kakih deset kilometrov severneje od mesta in da se zlahka opazi.

Odpravili smo se dalje in se odločili, da bomo večerjo, kupljeno v Oulu, pospravili na samem severnem tečajniku. In besedo smo držali. Na severnem tečajniku nas je pričakala tabla z obvestilom, da prihajamo v polarni krog, in z dobrodošlico. Ustavili smo se, da povečermamo in naredimo nekaj zgodovinskih posnetkov. Polarnega kroga

ne prečka vsak dan.

3000 kilometrov od Rima

Ker smo najprej hoteli videti, kje smo, smo se povzpeli na razgledni stolp, s katerega se, do koder seže oko, vidi samo iglasti gozd, veliko bogastvo Finske. Nekaj več o naši legi pa nam je povedala tabla s kazipoti, s katere smo izvedeli, da smo slabih 3000 kilometrov od Rima in kakih 680 kilometrov od našega cilja, Severnega rta. Ena pomembnejših stvari pa je bila hiša, kjer uraduje Jolupukki oziroma dedek Mraz oziroma Božiček. Zal ga ni bilo doma, videli pa smo njegove severne jelene s katerimi se vsako leto o božiču pripelje z daljnega severa. Odkrito povedano, s tistimi letos ne bo prišel daleč.

Robert Gorjak
(Se nadaljuje)

Residenca dedka Mraza blizu severnega tečajnika - tokrat brez snega (Foto: M. B.)

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Enkratna priložnost za nove začetke

Vpliv Lune nas bo včasih pripeljal do pravega zanosa

Venera je 2. aprila presla v znamenje Bika, ki je njen nočni domicil. To je ugodna pozicija, saj je gospodar tega znamenja. Navdajala nas bo z čustvenimi tendencami in v nas prebujala vročo kri strasti. Pripomogla bo tudi k temu, da bomo v svojih aktivnostih bolj vztrajni in dosledni. To nam bo pomagalo pri morebitnih spodrslijah, ki so v tem času se zelo možni.

Se vedno je namreč kar pet planetov v vodnih znamenjih Rib in Skorpiona, kar bo krepko trkalo na skrita vrata naših globin. V znamenju Rib so se vedno Merkur, Mars in Saturn. V Skorpionu pa Jupiter in Pluton. Medtem ko se Pluton v znamenju Skorpiona počuti domače, je delovanje Jupitra, ki je v istem znamenju, bolj ali manj uničujoče. Vendar pa je moč izkoristiti tudi to, le da je najprej potrebno ugotoviti, kaj bi bilo bolje porusiti in kaj graditi znova - na zdravih temeljih.

Sonce se giblje po drugi dekadi Ovna in pospešuje procese pomladnega prebujanja; močno voljo do novih začetkov in življenja nasploh.

K povečanju impulzivnosti bo prispevala tudi Luna, ki začneja ponovno rasti. Glede na moč občutkov tega obdobja nas bo njen vpliv včasih pripeljal do pravega zanosa, zato bomo morali biti dovolj previdni, da ne prehitimo celo samih sebe. Ne bo nam manjkalo vere, utegnemo pa zgrešiti smer.

A. O.

	PON	TOR	SRE	CET	PET	SOB	NED
POCUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	○	○	○	✓	✓	✓	✓
šport	✓	○	○	×	×	×	○
post, dieta	×	×	○	○	○	✓	✓
težja fizična dela	✓	✓	○	○	○	✓	×
izlet	×	×	×	○	○	○	✓
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	○	○	○	×	×	×	○
domača zabava	×	×	○	○	○	✓	✓
družinski posvet	✓	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre	○	○	○	×	×	×	×
urejanje uradnih zadev	✓	✓	✓	○	○	○	×
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	✓	✓	✓	○	○	×	×
naložbe in nakupi	○	○	✓	✓	✓	○	○
zamenjava službe	×	×	○	○	○	×	×
izposoja denarja	✓	✓	✓	○	○	○	×
igre na srečo	○	○	○	✓	✓	✓	○
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
iskren pogovor	✓	✓	✓	○	○	✓	✓
zmenek	×	×	○	○	○	✓	✓
ljubljenje	✓	✓	✓	○	○	○	×
prekinitev zveze	○	○	○	✓	✓	✓	○
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	○	○	✓	✓	✓	✓
učenje, sirjenje obzorja	×	○	○	○	✓	✓	✓
raziskovanje	✓	✓	✓	○	○	○	×
umetniško ustvarjanje	○	○	○	×	×	×	○
reševanje težav	✓	✓	○	○	○	✓	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, × neugoden dan

NOSTRADAMUS NASLEDNJIH 50 LET

22

Kvartina III. 33

Ko volk bo v srcu mesta tulil, na korak ze blizu bo sovrag in z vojsko po deželi rinil. V Alpah čaka prijateljski vojak.

Kvartina VIII. 11

Mnozica nesteta vdre v Vicenzo, toda kot v baziliko, ne s silo. Pri Luganu pade, ko je zapustil Valenzo. Le Benetkam srce bo se bilo.

Nostradamus razkrije, da invazija - kar je dovolj zanimivo - povsod ne bo naletela na odpor: včasih bodo hordam kar dovolili vstop v mesto. Neki poveljnik se bo moraluma-kniti iz Valenze (ta leži na sredi trikotnika Torino-Milano-Genova) v go-

re, kjer bo poražen na poti med jezeroma Maggiore in Como. Benetke se medtem se vedno upiajo.

Napoved 31

Na nevihtni Donavi plujejo ladje islamske, Iz Sicilije cez morje hitijo nove moči. Uničene Firenze, zdravna-lice sienske. Mrtev par, ki mu v prijateljstvu ni pomoči.

Zavojevalci se pojavlja-jo v vse večjem številu, tako po kopnem kot po morju. Nostradamus jih pogosto imenuje "Barbare", vendar mu ta izraz ne pomeni le "neciviliziran-ce", temveč tudi "Arabce" (prek asociacije z besedo "Berber") in s tem - v okviru njegove židovsko-krščanske tradicije - tudi "muslimane", "nevernike" ali preprosto "pogane". In kot smo že videli, imamo dobre razloge za domnevo, da je izraz "muslimani" kar primeren. Toda to dejstvo - čeprav moramo upoštevati Nostradamu-rove razumljive religio-zne predsodke - nima nič opraviti s samo vero.

(Se nadaljuje)

PREROK VSEH PREROKOV
NOSTRADAMUS, naslednjih petdeset let

Knjiga izide 15. maja 1994
Obseg: 280 strani; format 12 x 20 cm; cena: 1390 SIT
Cena v prednaročilu: 890 SIT

Naročam..... izvodov knjige Nostradamus, naslednjih petdeset let po prednaročniški ceni 890 SIT. Znesek bom poravnal v 8 dneh po prejemu poloznice.

Ime in priimek / naziv podjetja:.....

Naslov:

EMSO: Podpis:

Naročilnico pošljite na naslov NIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, s pripisom »Nostradamus«

Danes goduje

Rihard

Rihard se je rodil ob koncu 12. stoletja v angleški plemiški družini Wich. Ker je njegova rodbina zaslala v dolgove, je med studijem na oxfordski in pariski univerzi zivel v hudem pomanjkanju. Studij je kljub temu zelo uspešno končal in kmalu postal univerzitetni profesor.

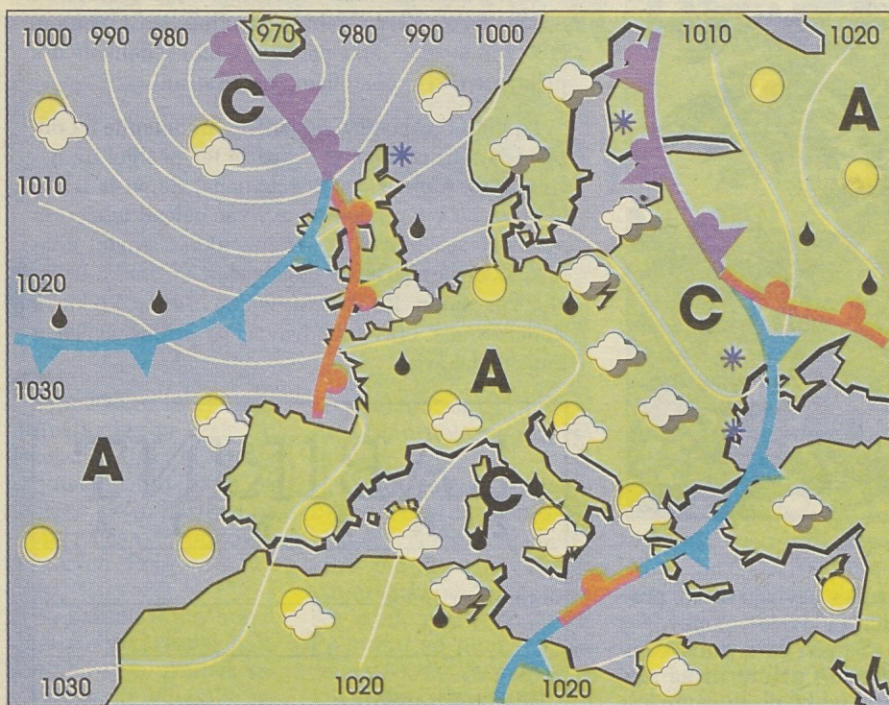
V italijanski Bologni je pozneje izpopolnil znanje cerkvenega in zdravnega prava in se vrnil v Anglijo, kjer je najprej opravljal službo kanclerja oxfordske univerze, nato pa tajnika canterburyjskega škofa Edmunda. Ker je med zadnjim službovanjem prislo do nevarnih nasprotij z angleškim dvorom, je odšel v prostovoljno izgnanstvo v Francijo, kjer je pri dominikancih v Orleansu izpopolnil svoje teolosko znanje in se dal po smrti škofa Edmunda leta 1240 posvetiti v mašnika.

Vrnil se je v Anglijo in bil leta 1244 izbran za chichesterskega škofa. S tem se je znova zameril kralju Henriku III., ki je na to mesto zelel postaviti svojega kandidata, vendar ta ni ustrezal cerkvenim merilom. Ker se je tudi papež postavil na stran škofa Riharda, je dal Henrik III. zapleniti vse premoženje chichesterske škofije. Rihard je odtlej vodil škofijo iz najetega stanovanja, z darovi pa so mu pomagali verniki. Cesar ni nujno potreboval, je razdal tistim, ki so bili se revnejši od njega.

Umrli je 3. aprila 1253, svetniška cast pa mu je bila dodeljena devet let za tem.

(Vir: Leto svetnikov)

EVROPA / OD ZAHODA POSTOPNE OTOPLITVE

Vremenska slika:

Po prehodu hladne fronte se je nad Alpami zgradilo območje visokega zračnega pritiska. Nad severnim Sredozemljem je se ostanek sibkega ciklona. V visi nah doteka nad naše kraje mrzel zrak.

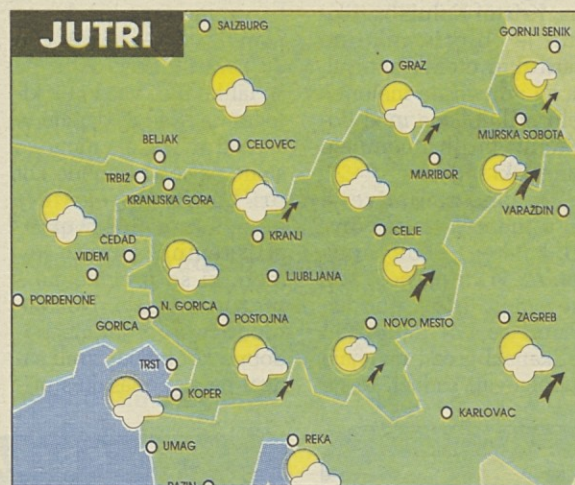
ALPE JADRAN / SPREMENLJIVO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Spremenljivo oblačno bo. Popoldne bodo krajevne plohe. Najvišje dnevne temperature bodo od 6 do 12 °C.

Sosednje pokrajine: Spremenljivo oblačno bo s popoldanskimi plohami in posameznimi nevihtami. Svez bo.

V Sloveniji: Po mrzlem jutru s slano bo čez dan topleje in suho. Začel bo pihati jugozahodnik.

Obeti: V torek se bo od zahoda vreme ponovno poslabšalo.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	1/6
TRST.....	8/8
CELOVEC.....	0/5
BRNIK.....	3/5
MARIBOR.....	2/9
CELJE.....	1/8
NOVO MESTO.....	1/5
NOVA GORICA.....	8/8
MUR. SOBOTA.....	5/8
PORTOROŽ.....	7/8
POSTOJNA.....	0/4
ILIRSKA BISTRICA.....	4/6
KOČEVJE.....	0/3
ČRNOMELJ.....	4/7
SLOV. GRADEC.....	1/5
BOVEC.....	-1/-
RATECE.....	0/2
VOGEL.....	-1/3
KREDARICA.....	-9/-10
VIDEM.....	7/9
GRADEC.....	5/9
MONOSTER.....	5/7
ZAGREB.....	-1/6
REKA.....	8/8

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	2/2
STOCKHOLM.....	3/11
MOSKVA.....	-1/5
BERLIN.....	6/17
VARSAVA.....	9/21
LONDON.....	2/11
AMSTERDAM.....	5/11
BRUSELJ.....	3/10
PARIZ.....	3/12
DUNAJ.....	9/21
ZÜRICH.....	2/15
ZENEVA.....	2/14
RIM.....	14/19
MILAN.....	8/14
BEOGRAD.....	13/25
BARCELONA.....	10/25
ISTAMBUL.....	5/19
MADRID.....	2/19
LIZBONA.....	9/17
ATENE.....	10/16
BUCAREST.....	3/20
MALTA.....	14/17
PRAGA.....	4/18

DOLŽINA DNEVA	SNEŽNE RAZMERE	SNEŽNE RAZMERE	PLIMOVANJE
Sonce bo vzšlo ob 5.39, zasllo pa ob 18.32. Dan bo dolg 12 ur in 53 minut.	FURLANIJA-JK	SLOVENIJA	Danes: Danes: ob 2.05 najvišje 16 cm, ob 10.21 najnižje -27 cm, ob 18.37 najvišje 17 cm, ob 24.31 najnižje 2 cm.
RAZMERE NA CESTAH	Piancavallo -/- cm	Cerkno -	Jutri: ob 4.49 najvišje 9 cm, ob 12.09 najnižje -28 cm, ob 18.33 najvišje 26 cm.
Ceste po Sloveniji so mokre in spolzke, promet poteka tekoče, razen na mejnih prehodih Koerensko sedlo, Ljubelj in Predel, kjer je potrebna zimska oprema.	Forni di Sopra -/- cm	Golte -	
	Zoncolan 0/60 cm	Kanin do 80 cm	
	Trbiz -/- cm	Kope -	
	Nevejsko sedlo 0/190 cm	Kranjska gora -	
	Sauris -/- cm	Krvavec -	
		M. Pohorje -	
	VENETO	Pokljuka -	
	Sappada -/- cm	Rogla do 30 cm	
		Soriska planina -	
		Vogel do 65 cm	
		Zelenica -	

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Večerna obleka

Te dni so bili v Moskvi defileji tamkajšnjih modnih stilistov. Zvečer naj bi se Rusinje oblekle kot dekline na sliki

Nesrečo povzročil pilotov 15-letni sin

MOSKVA - Moskovski radio je potrdil včeraj vesti, po katerih naj bi tragedijo ruskega airbusa, ki je prejšnji teden strmoglavil v Sibiriji, povzročila cloveska napaka. Po skrbni preučitvi podatkov obeh črnih skatel so ugotovili, da je za krnilom velikega letala v trenutku nesreče bil 15-letni kapitanov sin, ki je po pomoti izključil avtomatsko napravo za pilotiranje.

Britanci so narod nezadovoljnežev

LONDON - Državlani Njenega veličanstva so veliki pesimisti in nezadovoljstvo je doseglo rekordno stopnjo. Po zadnjih javnomnenjskih raziskavah, ki jih je objavil dnevnik The Guardian, naj bi bilo 85 odstotkov Britancev skrajno nezadovoljnih s položajem v svetu in samo 13 odstotkov jih je mnenja, da se bodo stvari obrnile na bolje v prihodnjih 5 letih.

Suša pesti Kitajsko

PEKING - Severno Kitajsko je prizadela huda suša, zaradi katere je 6 milijonov ljudi brez pitne vode, suša pa ogroža tudi 34 milijonov glav živine. Suša je povsem unicila pridelek zita na milijonih hektarov. Ogroženo je tudi glavno mesto Peking.

Telefonaril brezplačno

LONDON - Inspektorji britanske telefonske družbe so odkrili brazilskega studenta, ki se je v zadnjih tednih iz javnih telefonskih govornic ure in ure pogovarjal z zarocenko, ki živi v daljni Braziliji. Ocenili so, da je bila vrednost telefonskih pogovorov mladega Paula Barona vsaj 45 tisoč funtov. Sodnik je bil do fanta se kar dobrohoten, saj ga je obsodil na 100 ur družbeno koristnega dela.

Padel helikopter

DENVER - V Koloradu je iz za sedaj se nepojasnjenih razlogov strmoglavil helikopter, s katerim se je peljala znana manekenka Christie Brinkley, žena se slavnjšega rockerja Billyja Joela. S helikopterjem, ki letel nad smučišči v nadmorski višini 4000 metrov se je nenadoma in s silovito naglico spustil, pri cemer je Christie Brinkley ostala neposkodovana kot tudi sturje od drugih petih potnikov, ki so bili na helikopterju. Ranjen je bil samo en turist, ki je trenutno v bolnišnici in je njegovo stanje dokaj zaskrbljujoče. Oblosti so takoj uvedle preiskavo, da bi ugotovile vzroke nesreče, ki je dokaj nenavadna, saj je bilo vreme prekrasno.

Tragedija na Kitajskem

PEKING - Na jezeru Cindao v južni Kitajski je zgorela ladja, ki je peljala turiste na izlet. Ko je na ladji izbruhnil požar, so se potniki, kakih 30, vrgli v vodo in baje se do sedaj ni resil nihče. Na ladji Hairui je bilo največ turistov s Tajvana, kaže pa, da ni prevazala Evropejcev. Vesti iz Kitajske so skrajno pomanjkljive, tako da se ne ve, koliko potnikov je ladja pravzaprav prevazala.

PARIZ - Novozelandski Peter Blake in sedem članov posadke njegovega katamarana »Enza New Zealand« je objadralo svet v rekordnem času 74 dni, 22 ur, 17 minut in 22 sekund. V močnem vetru in razburkanem morju pred bretonsko obalo so v petek opoldne prekoracili namisljeno ciljno crto med Ouessantom in Rtom Lizard. Blake je s posadko potolkel rekord Francoza Bruna Peyrona, ki je aprila leta 1993 objadral svet v 79 dneh, 6 urah, 15 minutah in 56 sekundah.

Katamaran Enza obplul Zemljo

